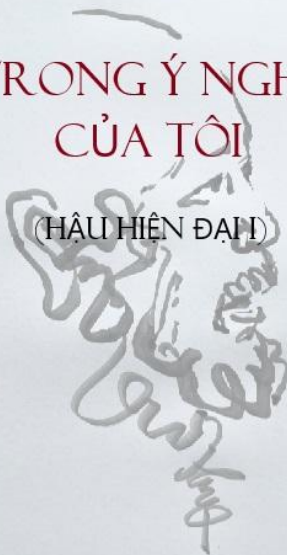

ĐẶNG TIẾN (THÁI NGUYÊN)

TRONG Ý NGHĨ
CỦA TÔI

(HẬU HIÊN ĐẠI)

TẬP THƠ

Tủ Sách T. Văn & Bạn Hữu
2024

ĐẶNG TIẾN (Thật Nguyên)

TRONG Ý NGHĨ CỦA TÔI (HẬU HIỆN ĐẠI I)

Thơ Đặng Tiến viết rất tự nhiên, như nước chảy, như mây trôi, như cỏ cây mọc, như bông hoa nở trong vườn, như tiếng chim nổi hứng một sớm mai... Và nếu cố gắng tìm một thi pháp thơ trong thơ Đặng Tiến thì e rất khó, bởi không có thi pháp xuyên suốt hoặc nhất định nào cho thơ của anh. Đơn giản, ngôn từ, câu chữ trở bông thì ta ngồi viết. Viết trong lúc đạp xe, tập thể dục, viết trong lúc đi lang thang, ghé quán chè xanh ngồi nghỉ chân, viết trong lúc ngồi uống rượu, ngồi bia cỏ... Và, trong toàn bộ cái sự ngẫu nhiên, bất chợt ấy, lại hiển lộ một con người, hay nói khác đi là một loại thi pháp nhân vị của thơ. (Liêu Thái)

tv8hh

ĐẶNG TIẾN (Thái Nguyên)

TRONG Ý NGHĨ CỦA TÔI
(HẬU HIỆN ĐẠI I)

TẬP THƠ

Tủ sách T.Vấn & Bạn Hữu

2024

Trình bày: T.VẤN

Tranh Bìa: NGUYỄN LỘC

©Tủ sách T.Vấn & Bạn Hữu

©Đặng Tiến (Thái Nguyên)

ĐẶNG TIẾN (Thái Nguyên)

TRONG Ý NGHĨ CỦA TÔI
(HẬU HIỆN ĐẠI)

TẬP THƠ

lv&gh

Liêu Thái: THAY LỜI TỰA

Tôi nghĩ rằng nếu chọn một người viết tiểu thuyết Hậu Hiện Đại bằng thơ ở “cường quốc thơ” của chúng ta hiện nay, rất khó để chọn ai ngoài Đặng Tiến (và hình như cũng không có ai khác ngoài Đặng Tiến). Bởi nhiều lẽ, nhưng trong đó, cho đến lúc này, tôi vẫn chưa tìm ra nhà thơ nào có cách sáng tác tự động ghi chép thường nhật và ghi chép không ngưng nghỉ như ông. Mỗi bài thơ là một câu chuyện, một mảnh rời của đời sống được soi chiếu, phản ánh qua lăng kính thi sĩ, và chiếc lăng kính ấy được chế tác từ các trải nghiệm, chiêm nghiệm lịch sử, suy tư, đau đời, trăn trở nhân sinh... Mọi thứ đã cô đọng, gắn kết thành một. Đời sống cứ như vậy trôi qua lăng kính thi nhân, mỗi bài thơ là một phiến đời, những phiến đời như những chuyện kể bằng thơ và những chuyện kể bằng thơ ấy mang dáng dấp của máu cùng vết thương thời gian trở bông trên lăng mộ chữ nghĩa.

Tôi nói rằng thơ của Đặng Tiến là chuyện, là truyện ngắn, truyện cực ngắn và truyện cực dài, thậm chí tiểu thuyết hay trường ca đều có lý lẽ của tôi. Bởi qua vài bài thơ, qua nhiều bài thơ của anh, người ta đọc được một chương nào đó của sử liệu, của các biến cố cuộc đời mà trong đó có bóng dáng của mình và cả bóng dáng số phận xã hội.

Tôi xin không đi vào cấu trúc hay thi pháp của thơ Đặng Tiến, bởi đứng trên bình diện Hậu Hiện Đại hay cổ điển, trữ tình, lãng mạn, viết tự động, Tân Hình Thức, thậm chí Dada, Siêu Thực, Tượng Trưng... đều có thể áp thơ của Đặng Tiến vào để phân tích. Bởi thói quen của người viết phê bình là đóng sẵn một chiếc giày chủ nghĩa, trường phái, sau đó tìm những bàn chân phù hợp để gấn nó vào. Và khi đã mang chiếc giày đó, cơ hội để mang dép, sandal hay bất kì thứ nào khác đều rất khó, cơ hội đi chân đất thì hoàn toàn mất đi. Tôi nghĩ rằng thơ của Đặng Tiến là loại thơ chân đất, nó không cần bất kì chiếc giày chủ nghĩa hay trường phái nào gấn vào nó. Và thời gian, hiện hữu cũng như hiệu ứng lịch sử của chính nó sau này sẽ nói lên tất cả về nó, hà cớ gì phải mang thêm một chiếc giày, và chiếc giày không thể phản ánh bản chất sang hèn của người mang.

Liêu Thái

SAO MÀY NÓI NHIỀU THẾ!

[Tự nhiên nhớ CHỜ GODOT]

Sao mà nói nhiều thế?

Sao mà nói khiếp thế?

Sao mà nói kinh thế?

Sân khấu người ghé ghé người im lìm câm lặng

Khán phòng ghé người người ghé câm lặng im lìm

Một mình mà thao diễn

Trang nghiêm

Hài hước

Đùa cợt

Triết lí

Đạo đức

Rao giảng

Khuyến nhủ

Răn đe

Hăm dọa

Khích bác

Vỗ về...

Miên man

Cả thế giới câm cho mà nói

Cả thế giới đờ

Cả thế giới treo

Cả thế giới nhẫn nại chịu đựng
Cả thế giới giả vờ trang nghiêm
Cả thế giới giả vờ điếc đờ
Cho mày huyền thuyên
Kệ mày hành ngôn
Thầy kệ mày độc diễn
Thầy kệ...
Diễn ngôn pha trộn
Diễn ngôn lai ghép
Món nộm tàn ngày
Món lẩu quá mùa
Món xa lát hết hạn
Kịch bản của mày
Mày là diễn viên
Mày đạo diễn
Phục trang và ánh sáng
Do mày
Vì mày
Không cần tiếng động...
Chúa trời hẹn đến
Trễ
Chúa trời tái hẹn

Chờ

Một giờ

Một tuần

Một tháng

Một năm

Một thập kỉ

Chúa trời có vẻ lừa...

Mày tha hồ tô vẽ

Tha hồ tâng bốc

Tha hồ tạo ảo giác

Bằng món trộn ngôn từ

Sân khấu ghé người người ghé ngay đờ

Khán phòng lạnh như nhà xác khổng lồ...

Tiếng của mày bỗng hóa bi bô

Ngây ngô một cách thâm hiểm và uyên bác

Thâm hiểm và uyên bác cực ngây ngô.

NGƯỜI VIỆT MÌNH

Người Việt mình có biệt tài làm khổ lẫn nhau
Cuộn tơ óng rũ rồi và thi đua gỡ
Thóc trộn gạo tạo công ăn việc làm
Chuyện bình dị sau hai nốt nhạc hóa kèn càng
Sửa đúng thành sai sửa sai để sai thêm nữa
Sửa miên man để trở về chỗ cũ
Người việt ơi!
Rảnh rồi nhát trên đời!
Nên cứ phải khác người.
Vài câu thơ tun ngun
Khua múa thành bài giảng trò gặt gà gặt gù muôn phần
nản
Diễn văn và cả điệu văn luôn dày đặc phép tu từ
Bìa sách đẹp như mơ thi nhau bọc kín
Biển tên và hoa che kín mặt người
Hàng cây đẹp mùa xuân về lá nõn
Khẩu hiệu giảng giảng cờ quạt bốn bề át vía lộc biếc
chồi non run sợ lá hoa

Bao ngôi nhà đẹp bỗng trở thành kho
Đồ gỗ và đủ các loại đồ bày loạn xạ
Người mất hút giữa xanh xanh đỏ đỏ
Người việt ơi khổ đến bao giờ?
Vô số việc vốn giản dị đơn sơ
Chỉ cần chúng ta nói câu đầu tiên thật lòng ngay thẳng
Nhưng người việt mình thích lòng vòng lấp lửng
Ham diễn trò khôn ngoan
Ham đuổi hình bắt bóng
Ham nước đôi nước hai nước bốn nước năm
Tiến tiến lui lui rẽ dọc rẽ ngang
Ngôn từ phiêu bạt tám phương mười hướng
Nhẽ gỡ ra ta mê mải buộc vào...
Ông bạn tôi ngao ngán lắc đầu
Sáu mươi năm vẫn không thể thích ứng với truyền thống
rất không đáng tự hào
Ta là ta nên dễ tự bỏ bùa mê
Không ưa cháo gạo ham cháo lú
Quên mất nẻo về!

BÀI CA SỰ THẬT

Rồi mỗi ngày mỗi ngày cánh cửa sẽ mở ra
Và ánh sáng sẽ chiếu soi từng góc tối
Mặt trời! Không ai có thể xòe tay gương ô dù che mãi
Dưới ánh sáng mặt trời sự thật dần hiện ra.
Ta có thể bàng hoàng ta có thể sững sốt ta có thể bối rối
sững sờ
Ta có thể không tin
Ta có thể...

Vào một ngày nào đó
Những góc tối tắm dần dần lộ
Những góc tối căn phòng
Những góc tối nơi âm u óc não tim gan
Lòng người sâu hơn sông
Lòng người sâu hơn biển
Lòng người âm u lòng người vô vàn góc tối
Rồi sẽ hiện ra
Sẽ hiện ra
Ánh sáng ngôn từ soi rọi
Những ám ức, những oan khiên, những bất công, ngang
trái
Mười năm, năm mươi năm, trăm năm tưởng như đã bị
chôn vùi sẽ dần dần sống lại

Lên tiếng
Bằng rỉ tai thì thầm
Bằng những khúc đồng dao bi bô giọng trẻ con tập nói
Bằng ngôn từ dạn lại âm thầm trước lúc già từ
Bằng u ản thơ
Bằng ngặt nghèo tiếu lâm nghiêng ngả
Bằng sấm ca ai oán bên đường góc chợ
Sự thật không chịu chết bao giờ.
Những hào quang một thời lụi tắt
Những thiêng liêng một thời héo hắt
Những idol trở nên nhợt nhạt nhả nhúm già nua
Những thiên thần nguy tạo cánh rụng rơi lả tả
Sự thật trụi trần in hệt bộ xương khô!
Sự thật hiển nhiên sự thật lố lồ!
Thật đến khó tin đó lại là sự thật...

Và có thể
Chúng ta lại lắc đầu
Không chấp nhận
Lại bày biện vẽ vờ
Lại hào quang thêu dệt
Lại trở về lối cũ đường xưa...

MÀY HỌC ĐƯỢC GÌ TỪ THÍCH MINH TUỆ?

Là câu hỏi xóc óc của thằng chả gọi cho tôi sáng nay!
Thì trả lời, dễ ợt. Nửa nốt nhạc.

Thích Minh Tuệ quả là một sự thách đố đối với tất cả
những ai ham... giải thích! Quả đúng là bất khả tư
nghì/nghị!

Phần tôi thì học được từ ông câu này: Con cầu nguyện
cho họ được hạnh phúc! A di đà Phật!

Và thêm thốt tí ti thành câu của Đặng Tiển: "Con cầu
nguyện cho họ được hạnh phúc và vui với sự lựa chọn
của họ! A di đà Phật!"

Vì từ bé đã được thấm nhuần những câu
Muốn gì thì trời cho nấy!

Muốn thì luôn có thể!

Của giời giời lại lấy đi,

Giương hai con mắt làm chi được giời!

Ví như có Củi bự bị réo tên, tôi áp dụng câu ấy thấy
đúng quá đi.

Họ thích làm quan để cống hiến. Được làm

Họ thích cả họ được nhờ. Cả họ được nhờ

Thích xài hàng hiệu. Có hàng hiệu

Giời cho tất! Vui đến thế là cùng.

Giờ mất tất, cứ cho là thế, có thể họ tỉnh ra, chọn lại lối
sống...Càng vui.

A di đà Phật!

Thế là bao dung như sông như bể rồi!

MỘT VÌ SAO SÁNG VỪA LÊN

Dài đặc đêm

Dài đặc đêm

Mờ mịt mưa mờ mịt khói sương

Vương quốc lí tưởng của lập lòe đom đóm

Người người ma ma nhập nhèm nhập nhoạng

Nhập nhèm đêm trường dạ nửa tối nửa sáng nửa tỏ nửa
mờ

Loài đom đóm chiêm lĩnh và ngự trị

Đom đóm mượn oai thánh thần và mượn oai quý oai ma

Muôn người tái nhợt trong nỗi hãi hùng...

Bất ngờ sao mọc!

Bất ngờ rạng ngời!

Bất ngờ lung linh!

Bất ngờ quá đổi trời ơi!

Khói tan!

Sương tan!

Mưa tan!

Trong veo trong veo!
Sáng trong sáng trong sáng trong!
Loài đom đóm rùng mình chui bụi cỏ
Lửa ma trôi tắt ngấm
Rạng ngời rạng ngời những gương mặt người
Trong veo trong veo ánh mắt
Trong veo trong veo tiếng cười
Vạn vạn ánh nhìn về phía vì sao
Xa vời xa vời lấp lánh
Một vì sao xanh một vì sao sáng
Xanh trong xanh trong...
Dài đặc đêm trường hình như đã tan
Một - vì - sao - sáng - xanh - vừa mọc!

THANH ÂM NGÂN VỌNG

Thanh âm ngân vọng
Đá núi vô tri?
Vực thẳm vô tri?
Mênh mang ruộng đồng lan tỏa lan tỏa thanh âm nhỏ dần
nhỏ dần tan loãng như chưa hề có
Thanh âm ngân vọng ngân vọng
Đến muôn loài cây cỏ
Trở mầm
Xanh lá
Tươi hoa
Ríu ran thanh âm muôn loài
Bản tổng phổ ban mai
Bản tổng phổ hoàng hôn
Bản tổng phổ đêm sâu thanh vắng
Hòa âm diệu kì...

Thanh âm ngân vọng ngân vọng
Đến những tâm hồn trong sáng vẹn nguyên
Thanh âm thành mặc khải
Thiện lành ngân lên ngân lên
Thanh âm ngân vọng ngân vọng
Đến những tâm hồn buồn vui khổ đau trộn lẫn
Thanh âm xoa dịu nỗi buồn thương
Mầm thiện lành hồi sinh hồi sinh
Những tâm hồn như có cánh bay lên...
Thanh âm ngân vọng ngân vọng
Đến với những trái tim trĩu nặng khắc khoải muộn phiền
Trái tim như vui nhẹ nỗi buồn
Những giọt nước mắt trong lặng lẽ rơi
Ấm nóng trở lại
Nỗi khắc khoải dịu dần...

Thanh âm ngân vọng ngân vọng
Vào những óc não mê lầm
Vào những đôi tai điếc đặc
Tắt ngấm thanh âm
Mê lầm chông chất mê lầm

Điếc đặc càng thêm điếc đặc
Ổ nộ phun trào thành ngôn từ rắn rết
Muôn nẻo bò ra
Muôn nẻo trườn ra
Lạnh buốt
Nhọn sắc
Dọa nạt hăm he
Hả hê
Cuồng loạn
Bủa vây điệp điệp tầng tầng
Mùa địa ngục
Mùa mê lầm
Hiểm họa mùa hoa ác
Hiểm họa mùa quả ác
Nghịch chướng giăng giăng...

Thanh âm ngân vọng lạnh trong
Lạnh nơi hồn ta
Lạnh nơi hồn bạn
Lạnh lẽ lạnh lẽ nảy mầm...

NHỮNG MẢNH VỤN CÙNG CÀ PHÊ GIÁ RẺ

1.

Cứ như không hề có "Chiến dịch quân sự đặc biệt" và
ngân hàng Russia đang bên bờ sụp đổ
Cứ như không hề có chiến sự đẫm máu ở dải Gaza
Cứ như không hề có một lượng vũ khí khổng lồ đã -
đang - sẽ thổi bay tất cả
Cứ như không hề có
Mặc dù đang có.

2.

Gần ba triệu khách đổ về Đức quốc
Uống bia và xem EURO
Cả một khu phố ở Nderland được phủ kín màu da cam
với niềm tin niềm tự hào bùng nổ con lốc trên sân và con
lốc niềm phấn khích
Cả tỉ người háo hức chờ ăn bóng đá chơi bóng đá ngủ
bóng đá yêu bóng đá làm tình bóng đá
Vé vô xem Ronaldo tập quy ra vnd khiến vô số người
trồng rau muống ngõ ngang
Biển Đà Nẵng, biển Nha Trang...nườm nượp người
ngắm hoàng hôn
Ồ cứ sống thây kệ các loại vũ khí tàng hình.

Người ta loan tin mùa Hè EURO có chừng sáu tí lít bia
được xài
Tôi nghĩ phải nhiều hơn
Sáu tí một!

3.

Nắng

Nóng

Độ ẩm trên 90%

Ngột ngạt

Xe chìm trong nước

Thành phố cứ mưa hơi to là lụt

Mãi cũng thành quen

Như một phần tất yếu của người Việt

Mưa mưa mưa

Sấm sét sấm sét

Sài Gòn mưa đá ngày tháng Sáu

Chẳng có gì phải xoắn

Đá sẽ tan

Rau muống lên giá

Không sao mai một ăn bù

Ồ thầy kệ các đôi thoại quốc phòng đôi thoại kinh tế

4.

Những bộ mặt chính khách

Nhạt

Buồn

Già

Bí hiểm

Cười như vô hồn

Nói như robot

Những người đang nổi như cồn

Bỗng biến mất như chưa hề có mặt

Không ai buồn nhắc dù là trên tê lê bóc

Ồ thầy kệ những chiếc ghế đầy hiểm họa

Ghế để làm gì ?

5.

Ân tu!

Tu ân!

Ồ chạy sao thoát!

Trái đất bi giờ bé tẹo

Giải lãnh thổ từ lâu rồi

Hướng hồ bản đồ hành chính luôn tách nhập

Năm ngàn người nhìn hành giả

Mười ngàn người

Nhiều hơn...

Đã là gì khi so với lễ hội bánh chưng bảy tấn

Chả là gì khi so với chiêm bái xá lỵ tóc/lông

Càng không là gì khi so với sân vận động mùa hè Đức quốc...

Cả thế giới lên đồng
Sao phải lo lắng
Bò nó vốn trắng răng.

6.

Đám ma bi giờ ít người khóc
Gặp gỡ bi giờ ít người cười
Bởi sức hút vĩ đại có tên SmartPhone phổ cập ngõ hẻm
hang cùng
Cười khóc bi giờ sao độ nổi 4.0!
Không sao thế mới là đời
Chẳng có gì phải xoắn...

7.

Thơ nhiều hơn ruồi bay bãi rác
Những bãi rác khổng lồ
Bất ngờ mang tên mới
Nguồn - tài - nguyên - vô - tận
Những bãi rác thơ
Người đọc thờ ơ
Nhà thơ tụt bịt mũi
Và nô nức thải vào
Những bãi rác như chứng tích một thời thơ ca mất giá

8.

Chiều trên phố vắng

Nóng đã man

Như mùa địa ngục

Phơi phới niềm vui

Man rợ tận cùng

Phố đầy nhà

Không mưa sa

Nắng và màu đỏ

Nhà thơ bây giờ không ngồi quán cóc

Không buồn rầu nhìn mưa rơi

Nhà thơ bi giờ ngồi phòng máy lạnh

Rượu gán thẻ bên cạnh các em xanh xanh đỏ đỏ

Đẹp như tượng sáp

Sinh sắc tựa búp bê made in Japan!

HOA ƯU ĐÀM

Ta cũng chỉ được nghe và nhìn trên cõi mạng
Hoa Ưu đàm
Hoa Ưu đàm...
Ba trăm năm một lần nở
Ba ngàn năm mới nở một lần
Nghe nói thế!
Thì cũng biết thế...

Hoa thiêng
Hoa lành
Hoa tiên báo sự ra đời của một bậc thánh nhân
Tiên báo...
Tin lành tin lành
Phúc âm phúc âm
Li ti hoa nở
Trắng muốt trắng muốt
Mong manh như có như không
Hương dịu nhẹ ban mai nắng nhẹ
Hương dịu dàng thơm mát đêm trăng thanh tịch lặng
trăng thanh
Hoa Ưu đàm
Phúc cho những ai từng nghe hoa nở

Phúc cho những ai được nhìn hoa nở
Phúc cho những ai được gần mong manh hoa dịu dàng
thơm cùng ánh trăng thanh trong đêm tịch lặng
Phúc cho ai nghe được Tin lành
Từ li ti hoa, mong manh hoa, trắng muốt hoa, dịu dàng
hoa
Hoa Ưu đàm từng nở ba trăm năm trước
Từ ba nghìn năm trước
Tin lành quá đổi mong manh
Niềm diễm phúc quá đổi mong manh
Phúc cho ai?
Cho bạn?
Cho tôi?

Có người quả quyết hoa ưu đàm chỉ là huyền mộng dật
thêu
Hoa ưu đàm cũng chỉ là một loài vi nấm
Không hẳn đã hiếm gặp trên trái đất mênh mông này
Có thể
Có thể là huyền mộng
Có thể chỉ là vi nấm trụi trần
Có thể
Cũng có sao đâu
Dưới ánh sáng lạnh và khô lí trí

hông còn nơi trú ngụ niềm tin ảo diệu
Không còn nơi trú ngụ đức tin dịu dàng
Không còn
Không còn
Niềm diễm phúc tan như làn bụi
Đức tin nơi tôi nơi bạn rũ héo mỗi mòn
Hoa không nở trong tôi trong bạn trong chúng ta
Còn lại những phép tính nhân chia cộng trừ
Còn lại được mất hơn thua
Còn lại...

Mong manh Ưu đàm hoa
Vẫn nở
Trắng muốt Ưu đàm hoa
Chọn nơi
Dịu dàng Ưu đàm hoa
Tìm đến với tôi
Tin lành thâm thì
Tin lành lặng lẽ
Lặng tịch hoa
Lặng tịch ban mai.
Phúc cho ai Tin dù không thấy!
Lành thay...

GIẢI SÀU

1.

Ngay cả EURO 2024 cũng không thể làm ồn ào cõi mạng

Hình như chuyện Hành giả Thích Minh Tuệ cũng bắt đầu lắng xuống

Những chuyển động bất ngờ từ cây xanh tốt sum suê sau vài nốt nhạc gục ngã hóa thành củi khô củi tươi cũng chẳng đủ khuấy lên cuộc cãi lộn nào nơi mấy người về hưu nghẽn ngõ

Người đàn ông chết bất đắc kì tử sau khi hay đang khi ngủ với hai người đàn bà cũng trở thành nhạt nhẽo đủ mua một nụ cười một phần tám khóe miệng...

Đại dự án hàng ngàn tỉ hình như chẳng mấy ai để mắt đến tại

Vô số những cuộc thi nhân kỉ niệm năm chẵn năm lẻ cũng chỉ nhận được sự thờ ơ

Ông bạn thứ nhất than nhạt trò

Ông bạn thứ hai than nhạt trò

Ông bạn thứ ba thứ tư thứ năm thứ sáu... tất cả cùng than nhạt trò

Nhạt trò

Nhạt trò

Nhật như ngàn năm dồn lại
Nhật vĩ đại, nhật hoành tráng, nhật mang tầm vóc sử thi,
nhật điệp trùng nhật như hồn xứ sở
Nhật quá trời
Nhật vượt tầm hết cỡ...

2.

Thôi thì tìm ra quán bia cỏ?
Bia cỏ nhạt phèo
Cà phê muối?
Càng nhạt
Cướp, giết, hiếp? Sách
Muru bản ké hèn, ghen, thuốc độc, học máu mồm? Phim
Quá nhạt
Ngôn tình? Đam mê? Diễu hành? Duyệt binh? Thử vũ
khí hạt nhân chiến thuật?
Nước ốc nuôi
Trà hâm lại
Cô giáo thơ? Thơ cô giáo? Làng phây?
Ao tù ngán ngẩm
Thời trang y phẩn tảo?
Ừ có thể hay hay...

3.

A!

Đây rồi IT!

Trí - tuệ - nhân - tạo!

Một mình tha hồ dõn chơi

Tha hồ biến ảo

Tha hồ

Tha hồ tha hồ

Khóc

Cười

Mặn

Đắng

Chát

Chua

Vài ba giây cho một trò đùa y như thật và còn hơn cả thật

Cười sặc sặc

Cười ngất

Té ghé

Và đôi khi vãi cả cứt

Cả thế gian nhào trộn

Lai ghép khôn lường

Trí khôn ta bỗng trở thành thảm hại....

Thế mà vui.

NHỮNG MẢNH VỤN TRÍ TUỆ!

1.

Một thời đại, nhiều thế hệ, một đời người sống giữa những biến động/loạn của Lịch sử, bao khúc ngoặt, bao viễn mộng, bao hố sâu, bao quanh co, bao khổ lụy.

Ai nấy đều vừa là nạn nhân vừa là nguyên nhân! Cuộc kiếm tìm vẫn chưa bao giờ dừng!

Đích đến?

Ai dám đặt ra bây giờ?

Thật khó.

Thôi thì, sự kiếm tìm nếu thực sự là Kiếm Tìm, tự nó đã làm nên Ý nghĩa!

2.

Tôi bức xúc

Bạn bức xúc

Chúng ta hình như đều bức xúc

Nỗi bức xúc phì đại

Tràn từ nhà ra ngõ

Ngập từ ngã ba ngã bảy ngập về

Tôi đổ lỗi cho trời, cho đất, cho chúng nó, cho đời
Bạn đổ lỗi cho trời, cho đất, cho chúng nó, cho đời
Chúng ta đổ lỗi cho trời, cho đất, cho chúng nó, cho đời...

Nghiến răng, giận dữ, gào

Trời mù

Đất câm

Chúng nó tàn độc

Đời chó đũa

Tôi, bạn, chúng ta là... nạn nhân!

Tôi vô can

Bạn vô can

Chúng ta vô can

Chẳng ai là nguyên nhân

Chẳng ai là có lỗi

Và yên tâm yên tâm mà gào mà giận dữ

Tin rằng nghiến răng rất mực thanh cao!

Trầm tư theo phong cách Chí Phèo

Ai - cho - tao - lương - thiện!

3.

"Ở nước Nga ai là người sống hạnh phúc?" (•)

Ai trả lời?

Không có ai

Câu hỏi nối tiếp câu hỏi

Ở nước X,Y,Z ai là người sống trung thực?

Ai là người sống thiện lành?

Ai là người sống giả trá?

Ai là người sống hai mặt lập lòe nước hén?

Ai là người sống tràn đầy niềm tin?

Ai là người sống như con vật mù lòa không tư tưởng?

Ai là người sống trong nỗi khiếp sợ hãi hùng?

Ai là người sống ngập lặn giữa như nhóp vô pháp vô thiên?

Ai - còn - đáng - gọi - là - người?

Không ai dám trả lời

Tận cùng nực cười tận cùng bi đát

4.

Ngày mỗi ngày qua đi
Không còn thấy/biết giật mình, thẳng thốt
Lì lợm trở thành thói quen mới
Không còn cảm giác thẳng thốt, giật mình
Sống và chết
Xanh tươi và tàn rạc
Sum họp và chia lìa
Chúng hoàn toàn hoán đổi cho nhau...
Cuộc họp định kì
Khám bệnh định kì
Gặp gỡ định kì
Số phận định kì
180° đảo chiều
Tất cả những người tôi gặp [nhiều khôn xiết kẻ]
Ai nấy thuộc nằm lòng "tất cả vô thường"
Tất cả phó thác
Cứ 6g30 sáng sáng
Bói Kiều...

(•) Tên một tác phẩm văn học của Nikolay Alexeyevich Nekrasov, hình như thế!

CHÁN VÃI!

Chúng ta từng quỳ lạy
Từng khản giọng vạn tuế vạn tuế vạn thọ vô cương
muôn năm muôn muôn năm...
Đã từng rất lâu rất dài rất rất lâu quỳ lạy van vái
Minh quân thánh chúa trời đất thánh thần ma quỷ tiên cô
tiên cậu...
Nhiều khôn xiết kể
Nội địa
Ngoại lai
Đầu trọc
Râu dài
Không râu
Đầy tóc
Mặt xanh mặt trắng mặt đỏ mặt đen mắt sắc răng nhọn
Đủ lắm rồi
Ngọt ngọt lắm rồi
Oi bức lắm rồi
Trăm năm quỳ lạy van vái cầu xin

Tầng tầng lớp lớp
Đất nước nhan nhản miếu đền
Đất nước rùng rục khói hương
Đất nước bộn bề hàng mã
Đất nước mù mịt những mơ mộng hão huyền ngủ mê
cùng thần thánh
Đủ lắm rồi
Ngộ thờ lắm rồi...

Hành giả xuất hiện
Thế là thành đại sự kiện và siêu sự kiện
Tốt thôi
Ừ thì như đang hạn mà có mưa rơi
Như thế là đủ vui...
Đủ vui chưa đã đời
Phải siêu vui
Vui vượt tầm vượt cỡ
Vui vỡ đất vỡ trời
Vui bạt núi nghẹn sông đứt suối
Vui lấy lợi
Ngộ thờ mới
Tức thờ mới
Nghẹt thờ mới

Bằng van vái như cũ
Bằng quỳ lạy kiêu xưa
Bằng tung hô như đã
Nhìn đâu đâu cũng vẫn người xứ ta
Không dám sống không thể sống trong niềm an lạc thuần
khiết
Cứ phải nháo nhào
Cứ phải bùng nổ
Cứ phải tán loạn
Cứ phải quỳ lạy van vái
Chỗ ngồi
Nước lọc đóng chai...

Chán vãi!
Chán hủy chán hoại.
Nước nô lệ vua nô lệ dân nô lệ, quan quách trí giả là nô
lệ trong nô lệ
Một ngàn năm giặc China
Một trăm năm giặc France
Hai mươi năm khốc tàn chinh chiến Chúng nó - Chúng
ta

Ách nô lệ khủng
Chất chồng
Đè nặng

Thâm ngấm
Như vại dưa
Như chum cà
Như lu mắm
Làm - nên - căn - tính - hiếu - nô!
Vọng ngoại
Vọng nội
Vọng dưới
Vọng trên
Vọng quyền
Vọng chức vọng bằng vọng cấp
Căn tính hiếu nô xô bồ, cục mịch, tinh tế, thăm sâu
Miên man như lục bình giăng giăng sông nước
Vững như thạch sơn chồng chất

THỜI SỰ

[Tái cấu trúc nhiều bản tin loan trên VTV]

Ông/Bà...đang là nghi can của một vụ án
Nếu bị tuyên sẽ thật khủng khiếp chung thân hoặc dựa
cột
Hãy chuyển tiền nhiều nhất sang số tài khoản...
Hi vọng sẽ giảm nhẹ hoặc trắng án!
Và thế là những đồng tiền không cần đội nón vẫn ra đi
Nhanh đến mức không kịp bàn thần
Không kịp định hình là thực hay mơ
Không kịp...

Lừa đảo
Nạn nhân
Thao túng tâm lí
Bùa mê
Thuốc lú
Đưa nạn nhân vào tròng đơn giản hơn cả lừa gà
Thật tội nghiệp
Thật đáng thương
Thật đáng trừng phạt bằng khung hình cao nhất!
Tôi giật mình
Sao lòng tôi cứ lý trơ và cứ dửng dưng
Và nghĩ

Và phá lên cười
Và sợ bị chửi là loại lòng gang dạ đá
Vô cảm vô tâm...
Chết tôi rồi...
Ôi những đồng tiền (triệu, tỉ, chục tỉ, trăm tỉ...) không kịp
đội nón vèo bay mất
Y như hạc vàng bỏ lâu thiêng đi mãi không về
Nhất khứ bất phục phản hề
Bạch vân thanh thiên không du du hề!
Thanh toán oản lai tiền không cần đội nón
Nỗi sợ hãi công quyền được kích hoạt
Nỗi sợ hãi ngàn năm đóng chặn nơi não tủy con người
Vô phúc đảo tụng đình!
Đại họa đảo tụng đình!
Được vạ thì má đã xưng...
Niềm tin đồng tiền vạn năng đồng thời được kích hoạt
Niềm tin như đình đóng cột đóng chặn nơi não tủy con
người
Tờ giấy toạc toàng toang vì nén bạc
Mua bằng tiền tất cả
Mua bằng nhiều tiền nhiều nhiều tiền
Chạy và Cò
Cò và Chạy

Niềm tin chắc như bàn thạch
Như núi thái sơn...
Niềm tin được kích hoạt
Nỗi sợ hãi và sự hóa giải
Dẫn dắt Ông/Bà...
Giao dịch oãn lai
Tiền không cần đội nón
Ra đi!

Than trời?
Mặc xác
Than đất?
Kê thầy
Than người?
Than mãi ngàn năm
Này Ông!
Này Bà!
Ta xin hỏi quý - vị - là - Ai?
Nạn nhân đáng thương thì rõ đáng thương rồi!
Nhưng là nạn nhân của ai
Quý vị đâu đã trả lời!

MÙA HÈ
[hay NHÂN SINH THỜI THỔ TỬ]

Vàng rực
Đỏ rực
Tức ngực và nhức mắt
Nắng hè hun đốt
Cháy
Nổ
Ngun ngún hoang tàn vụn vỡ
Mưa xối
Chìm chìm chìm lút lút phổ hóa sông
Xiết chảy lũ quét
Nghiêng đổ
Lật nhào
Vùi lấp
Chết thảm không ai kịp khóc

Vàng
Toàn màu vàng
Hoang hoải
Những thanh âm trọc trọc
Ting ting
SmartPhone liên tục báo nhận tiền
Quý
Lạy
Vái

Van

Và ăn và ăn và ăn

Mùa tu tập mùa tụi nhóc tọa thiền thay vì bóng banh bơi
lội

Tọa thiền

Điện bích

Đẹp mồm nổi loạn libido ứ đầy

Thầy kê EURO

Tọa thiền nhê nha chập chờn vong pháp phối

Tư thế kiết già và phủ phục điều luyện và điệu nghệ
miễn chê

Vàng rục một góc trời

Đỏ rục một góc trời

Tọa thiền mùi vị lằng lằng hiểm hóc.

Thời trang y phần tảo

Hót hờn hợt

Mời gọi oăn lai

Toàn cầu

Nhìn trời y - phần - tảo

Nhìn tranh Hiện đại mãi trời Tây y - phần - tảo

Nhìn logo EURO 2024 Đức quốc y - phần - tảo

Chiếm lĩnh hồn người

Tam tài Thiên Địa Nhân y - phần - tảo

Hình như chỉ còn kì thi vào lớp 10 trường công lập là không
Kì thi át tiếng dư âm 40k cho một suất trò nhỏ không có phần
Hầm hập nắng hè ngao ngán
Nữ kí giả già bạc nhạc ngôn từ
Lưu luyến mãi cái bắt tay ma quỷ
Dậy mùi ợ hơi rối loạn tư duy
Và có thể rối loạn tiêu hóa
Không
Nóng
Màu
Đỏ
Vàng
Làm rối loạn ngôn từ
Chuyến đi thăm và làm việc công khai được biến thành
"vi hành" rất mực đong đưa
Cái đong đưa phong cách kĩ viện siêu tú bà thời IT phổ cập
Bà bạn tôi rầu rĩ
Dạo này thơ bí rị
Ngôn từ tắc tị
Chả được bài nào...
Tôi phớ lớ "chạ sao...chạ sao!"
Nhẹ đời đời nhẹ thoát khổ thoát nạn món thi ca hiểm hóc

Thoát ngó nhòm hăm he hần học

Thoát

Thoát

Ăn ngon

Ngủ kĩ

Tiêu tán mộng寐 được gặp tiên phật thánh thần giả

Đỡ gặm bánh mì ảo

Đỡ ám ảnh màu trắng phơ phơ

Đỡ diễn màn âu yếm múa và hát

Bí rị tắc tị thật nên thơ.

Nhà hát

Máy lạnh êm ru

Vé mệnh giá 0 đồng

Người xem đông nghịt nghịt

Lịch sự văn minh

Có lẽ một phần nhờ miễn phí

Kịch cũ phiên bản mới

Kịch mới dựng như cũ

Kịch mới dựng hơi bị mới

Mới và hơi bị mới

Ít người xem

Tiếng vỗ tay bẹp bẹp

Nước mắt không được lấy đi

Mặt ráo hoành không ra chiều tư lự
Cũ và rất cũ
Nghệt nghệt người
Ghê hét thì hành lang lối đi tiện đứng tiện ngồi
Tiếng vỗ tay ràn rạt
Và rất nhiều nước mắt rơi rơi
Ngâm ngùi sụt sùi
Ta bỗng nhớ thời xem kịch trong doanh trại China
nhân sang bắc việt trợ lực
Tiếng vỗ tay và giọng hô vang
Máo chủ xi oan suây oan oan suây
Hồi ấy ta thấy cũng hay hay...

Vải chín nẫu
Chuối chín nẫu
Các loại rau quả củ nẫu như dưới nắng hè gắt gắt
Ngôn từ nẫu như cám heo
Kệ mĩa nắng
Tía lia phản cổ phong
Ngôn từ ngay ngắn
Tên đặt

N Ậ U T H I

Thay vì biển mặc sức rỡ sóng
Thay vì núi thỏa sức reo hò
Thay vì những cánh đồng bất tận
Cha mẹ dắt con lên tu...chùa.

Quý và lạy và van và vái
Là tọa thiền quên hết sự đời
Là cúng dường chờ mong quả ngọt
Nghe thuyết pháp và ăn oản xôi!

Thay vì tung bùng ở sân bóng
Thay vì thư viện đọc sách hay
Thay vì nơi bể bơi vùng vẫy
Đưa con vô chùa! Lạ lòng thay!

Nghe và thẩm tiền oan nghiệp chường
Nghe và tin nhân quả tức thì
Nhìn ngắm thầy bao nhiêu gương sáng
Hàng hiệu xài! Vóc vạc phương phi...

Sáng, lướt mạng, nhòm tê lê bóc
Bài khá dài - nữ kí giả già
Đọc! Ngó người. Đưa tay dụi mắt...
Chả biết là đang thức hay mơ!

Nữ kí giả bóc mùi nịnh thối
Hết lời xưng tụng Đại - hung - đồ
Khéo khoe có ô dù cực khủng
Hiện nguyên hình sáu mặt thò lò.

Đọc sách xưa và ta có biết
Văn thần ngự dụng có cả bày
Múa mỏ kiếm ăn! Hèn và đều
Gọi đích danh là đám nô tài.

Đĩ bút. Đĩ mồm. Một đời đĩ
Nhìn kìa đũa mặt nạc đóm dày
Đôi trắng thay đen! Tôm! Đĩ rạc
Sống dai như đĩa! Nhục nhã thay!

Mùa thổ tả
Bốc hỏa đủ hạng người
Vía hè phớ xá
Bia cỏ
Phòng VIP hạng thương gia
Vô chùa (các loại vàng) tu GIÁC
Chán ra đường gặp cơn nắng cực NGỘ
Nhà văn toi tả móc máy lẫn nhau
Nhà báo công khai bợ đít
Ăn mày đòi nhận tiền oăn lai
Khôn khổ mùa thổ tả
Năm nay

Thôi ra biển sơn gì cũng được
Biển mênh mông dậy mùi khai khai...

SAO BUỒN THẾ NHÓC ƠI!

[Tặng vu vơ...]

Cái bản mặt của tui như cách định danh của cha đẻ Chí
Phèo
Cái - mặt - không - chơi - được!
Thật
100% là thật!
Ồ! Thế mà tụi trẻ con
Có vẻ lại không ghét!
Gặp tụi nhóc
Tôi hay kể chuyện cười
Không phải chuyện khôn ranh trộm cắp kiểu trạng này
trạng nọ
Cũng không phải tiểu lâm chính em chính trị
Và thế là gần...

Mùa hạ năm nay đúng là mùa địa ngục
Muốn phát khùng
Nhờ bọn nhóc đã không trầm uất
Tôi hỏi nhóc thứ nhất
Có hay nói chuyện cùng bố mẹ hay không?
Không
Bọn họ đi tối ngày

Chiều bia
Cầu lông!
Nhóc thứ hai
Hè đến nhóc làm gì?
Không biết làm gì
Ngủ xem ti vi
Chán thì chát chít
Nhóc thứ ba
Cho tôi biết
Mẹ ghi danh vào một khóa tu
Thật là hết biết
Nhóc thứ tư
Úi !
Hè
Lịch học thêm chi chít
Đến lớp giả vờ ngủ gật
Bố chuyên tiền bao nhiêu không biết
Nhóc thứ năm
Mơ mộng
Ước gì được về quê mù cang chải hay mù cang chít

Tắm suối
Leo núi
Ôi xa vùi
Mẹ bảo đó là nơi
Chả có gì
Toàn khi ho cò gáy
Ôi khi ho?
Và cò cũng biết gáy!
Người lớn bảo chẳng có gì...
Nhóc thứ sáu thứ bảy thứ tám...thứ n
Đều hắt hiu buồn
Mùa hè
Ôi phượng nở
Đỏ ơi là đỏ
Và bằng lăng tím đến nảo lòng
Tụi nhóc của tôi thời bốn chám không
Sao buồn thế @?

CA THI

[Ngũ cung]

1.

Về đây nghe em/ông/bà/anh/chị...!(•)

Về đây!

Về!

Luôn và ngay

Nhớ nghe em/....

Mà đọc báo nghe đài

Mà bật ti vi

Cước rẽ hều

Nghe em/...

Mà thoải mái cúng phây

Đặng đủ tin, ảnh, bô lô ba la

Mà nghe các thầy

Rất ư là béo tốt

Béo tốt cũng gọi là phây phây

Giảng/thuyết thật là hay

Từ khóa nơi các thầy càng nghe càng ngất ngây

Cúng dường

Trục vong

Nghiệp quật

Nhân quả tức thì

Ai hồng tin gặp vạ gió tai bay...

2.

Về đây nghe em/...

Nghe ta hát khúc nhạc này

Bài ca đi cùng tháng cùng năm

Hát khi gặp nhau

Hát trong đám cưới

Hát mừng con đây tháng

Hát quán bia cỏ chiều nay

Để tìm lại những ngày tưởng như đã mất

Và những ngày bo bo và sẵn

Lắt lay

Lòng dạt dào cuộn cuộn sóng vỗ

Ai cũng vui

Ai cũng buồn như khói như mây...

Em/...!

Này em/...!

Hãy về đây!

Mùa hè này ngàn ngạt nắng

Sầm sập gió cuốn mưa bay

Phố thành sông

Quảng trường thoát thành vịnh rồng bay

Nắng chiều lung linh

Đắm say.

3.

Về đây nghe em/...

Về đây cuộc vui đang chờ

Trên vê tê vê rất nhiều phim dài tập

Đã qua rồi cái thời thần đồng các có

"Ngồi buồn ....mở cúc xem chim..."(••)

Vê tê vê chiếu rất nhiều phim

Trừ phim cúng cụ

Còn thì là cũng hơi hơi đáng xem

Hay hơi hơi được cười được khóc được nhớ được quên

Nếu có buồn thì lại mở cúc

Vừa xem phim và vừa xem chim...

Về đây nghe em/...

Ta được sống những ngày

Hà Nội rực cháy

Không như trong bài hát

Ngày kháng chiến năm xưa khói lửa rợp trời

Hào hùng những ngày

Lưu luyến lòng ta

Những mền thương

Hà Nội bây giờ cháy

Rất là thảm thương

Phố nhỏ

Ngõ nhỏ
Chung cư mi ni ở đó
Thật kinh hoàng nghe em
Kinh hoàng anh không muốn hát
"Người hà nội" trắng ca...

4.

Về đây nghe em/...
Giữa mùa Bóng đá
EURO 2024
Chật đầy người xem
Chật đầy người xem
Màn hình rộng hoàn toàn miễn phí
Nghe em
EURO sao anh thấy muộn phiền
Cả biển người vui vui hết cỡ
Chẳng thấy trên khán đài dù là thấp thoáng
Gương mặt người Việt mình thân quen thân quen
Ôi! Thế là thế nước không lên
Lòng rười buồn
Dù chút xíu nghe em/...
Về đây nghe em/...
Về đây mặt trời rực rỡ

Soi tỏ soi tỏ mặt người và tất cả
Không ai không ai có thể giấu cả đầu và giấu cả đuôi
Hiện hình gương mặt người
Hiện hình gương mặt quý
Hiện hình gương mặt ma
Hiện hình gương mặt Phật
Ồ ào và tấp nập
Kéo nhau xem khát sĩ hạnh đầu đà...

5.

Về đây nghe em/...
Mà nghe đại bác ru đêm
Mà nhìn đàn bò vào thành phố (•••)
Và xem lễ hội pháo hoa
Bung nở bùng nở
Cho quên bớt ưu phiền
Xếp hàng từ đêm tìm chỗ học cho con
Xếp hàng từ đêm chờ cà phê free
Về đây đi em/...
Muộn phiền để lại
Trong lãng quên màu đen...
Về đây nghe em/...

Cả thành phố đang chờ
Những bài thơ đang chờ
Những cuốn sách đang chờ
Hình như tất cả thờ ơ
Ở hờ
Chỉ còn em/...
Tất cả đang chờ
Em đọc nghe em/...
Để những bài thơ được đôi phần ai ủi
Những cuốn sách vui đi buồn tủi
Về nghe em/...

- (•) *Hình như là ca khúc gì đấy! Nghe mà không nhớ!*
- (••) *Ca dao hậu hiện đại "Ngồi buồn mở cục xem chim.
Còn hơn xem những bộ phim nước mình". Nghe đồn do
thần đồng nghĩ ra. Chà bí đúng hay không!*
- (•••) *Tên các ca khúc của Trịnh Công Sơn*

RÒI MỘT NGÀY TA LẶNG LẼ LÊN ĐƯỜNG

1.

Chắc chắn ta sẽ già nua
Lung sọm và mắt mờ
Chân chùng không nhấc nổi
Mấy chục mét vuông nơi ta ở bỗng thấy rộng rênh cả
ngày cố vẫn không đi hết
Ngày ấy xa hay gần?
Ta không thể biết
Chỉ thấy ngày mỗi ngày mỗi gần
Có thể ngày ấy đến mà ta cũng không biết
Bất ngờ một giấc ngủ vô tận sâu vĩnh viễn màn đêm
Một cuộc ra đi chắc là rất nhẹ
Như trên đôi cánh thần tiên
Người xưa ghi lại trong trang cổ thư như thế.

2.

Ngày ấy ta sẽ nghĩ suy gì?
Mong là không phải nghĩ
Cả đời nghĩ suy rồi
Nặng nợ trần ai chùng đã đủ
Kiếp nhân sinh ngày mỗi ngày ta thấy
Nhẹ và mỏng như sợi tơ trời
Phát phơ bay như không như có
Mơ hồ và rỗng nghĩa
Giấc ngủ êm đềm lặng lẽ
Nhân sinh vụt thoáng qua như vệt nắng cuối ngày
Bạn tâm làm gì phút giây từ biệt.

3.

Ta đã được sinh ra
Ta đã sống đã yêu và bây giờ ta ngủ
Một giấc dài vĩnh cửu
Kìa hình như là một vệt nắng
Một làn gió mát lành
Một vài tiếng chim kêu
Một vì sao sáng xanh trong như nước
Hình như thanh âm của tiếng thơ ta đọc
"Xuân khứ bách hoa lạc
Xuân đáo bách hoa khai..."(•)

Ta - một bông hoa rụng
Nhẹ rơi
Nhẹ rơi...
Ta lặng lẽ chìm dần vào bóng tối
Một nỗi buồn dịu dàng

4.

Rồi một ngày sẽ có một ngày
Cuộc trở về vô cùng vô tận
Nước Chúa
Nát Bàn
Bồng Lai
Tây Phương cực lạc?
Tên gọi mỗi nơi mỗi khác
Bạn tâm làm chi!
Đừng mong ước đừng nguyện cầu đừng nhờ trợ giúp
Vô ích
Ta sẽ đến nơi ta cần phải đến và nơi ta được đến
Bật cười ta nhớ người xưa
Đã vào cõi chết bao giờ mà bàn về cõi chết?!
Đã vào Thiên đàng bao giờ mà rướm lời huyền thiên?
Đã xuống địa ngục bao giờ mà run rẩy sợ?
Rồi sẽ có một ngày ta lặng lẽ lên đường!

5.

Rồi sẽ có một ngày
Một ngày lặng lẽ
Có thể rất có thể ta được về Nước Chúa
Về tiên cảnh Bồng Lai
Về với Mẹ, với Cha với tiên tổ ông bà
Không còn khoảng cách
Không âu lo và sợ hãi
Ta về!
Lặng lẽ in hệt như khi ta xuất hiện
Khác chẳng tiếng khóc chào đời?
Khác chẳng tiếng khóc biệt li?
Sẽ có một ngày
Ta lặng lẽ và không hối tiếc.
Ta đã sống đã yêu và không hổ thẹn.

(•) Thơ Mãn Giác Thiền sư

THƠ

[Nghịệp dư chi ca]

Tôi làm thơ
Bạn làm thơ
Chúng ta làm thơ...
Có thể!
Chẳng sao đâu nếu thấy là cần
Nếu thấy là vui!
Nếu thấy...thế thôi.
Thơ là LỜI
Khởi thủy và hình như Kết cuộc
Vẫn chỉ là Lời!
Đội đá vá trời?
Đổi thay nhân thế?
Làm rung rinh những tượng đài?
Làm mất thiêng những thánh nhân?
Hay chỉ một cuộc vui?
Hay chỉ một cuộc cười?
Hay chỉ...

Lời của tôi, của bạn và của chúng ta, có thể
Ôm chứa cả vũ trụ?
Cả xã tắc sơn hà?
Cũng có thể chỉ là một thoáng sương mai
Một làn gió mát canh khuya giữa nồng nực mùa hè đở
nắng

Một chút buồn hiu hắt tê tái mùa đông
Và nước mắt đôi khi chỉ là nước mắt
Tự xót thương khi đêm vắng canh trường khi giật mình
thảng thốt mắt dần mờ bàn chân chầm chậm bàn tay héo
những vết nhăn
Lời của tôi lời của bạn lời của chúng ta hóa thành tiếng
ngân rung dịu dàng khe khẽ
Lắng nghe tí tách tiếng nẩy mầm
Lắng nghe nhịp đập trái tim
Lắng nghe những thanh âm từ thửa nao vọng lại...

Ngôn từ kết nối
Tôi
Bạn
Chúng ta
Sự hoàn thiện trước khi về cõi
Trước khi về cùng cát bụi
Trước khi...
Lời lưu đôi dấu vết
Đậm
Nhạt
Và rồi sẽ nhòe mờ
Cõi hư vô mất hút...

Đừng bận tâm hay dở dở hay
Đừng cố màu mè tu từ trang sức
Thần cú nhãn tự câu hay từ đắt
Cũ xưa rồi
Chúng ta bạn và tôi
Là tù nhân giữa điệp điệp trùng trùng thi pháp, thi tứ, thi
cảm, thi hứng, thi đề, thi uyển
Rũ bỏ, rũ bỏ, rũ bỏ...luyện tiếc mãi làm gì
Rũ bỏ
Rũ bỏ
Rũ bỏ...

Lời như chim sỏ lông tung cánh
Như nước chảy như mây bay như gió cuốn
Như nắng ban mai chiếu thẳng
Rũ bỏ rũ bỏ lẽ thói cũ xưa
Bạn tâm làm chi người khen người chê
Rũ bỏ
Rũ bỏ...

Đừng mong tri kỉ tri âm
Bịa đặt thôi mà
Và nếu có cũng cũ xưa mốc thối
Nhân loại bầy tử người
Tôi, bạn... đọc và nghe được mấy ai?
Và là tri âm tri kỉ được cho ai?
Những cuốn sách xem chừng ngày càng mất giá

Vô số tập thơ được in ra đã làm nên nỗi sợ
Sợ bị cho bị tặng
Món quà tinh thần đủ gây nổi phản cảm ngại ngần
Hay bị bỏ quên trên ghế hội trường
Một vòng luân hồi có tên hàng đồng nát...

Thơ ơi! Thần ơi!...
Khi biết tôi ngứa tay viết
Người bạn thứ nhất bảo nghiệp dư
Người bạn thứ hai bảo nghiệp dư
Người bạn thứ ba thứ tư thứ năm...thứ mười cũng bảo nghiệp
dư
Không ngờ ngác
Không bận lòng
Không buồn
Không nói lại
Bởi tôi biết những phán truyền như vậy
Được lập trình nơi thẳm sâu ú ớ u ơ
Và họ chưa từng đọc
Họ có đủ lí do để tự hào
Để ngạo nghễ
Chuyên nghiệp
Chuyên nghiệp
Xót thương khôn cùng
Tôi vốn đầu đất óc quả nhỏ

HUYỄN MỘNG

1.

Tôi có một giấc mơ
Giấc mơ màu tím tái tái dài tái đại
Thật lạ kì bà chúa thơ nôm sống lại
Trang phục trang điểm hình hài nói năng mặt mũi in hệt
diva!
Vung tay chém gió
Giọng rền vang
Âm âm rồi nước nở
Hồ xuân hương rủ tôi đi lễ chùa
Bể cỏ cành sen
Ăn cơm.dưới đèn xanh trắng nâu vàng đỏ
Y như động tiên
La đà khói
Chập chờn hương
Thấp thoáng bóng huê hường
Oản tuyết lê bày cực ngon
Các vãi trẻ rung rung nung nung
Lạnh lót chuông cực khủng
Dùi khua bong bong dầy dầy nồn nườn
Một đàn thẳng ngọng thi nhau đấm
Chuông đồng cầm bật bật
Áy áy dùi đấm trông lủng da non
Chẳng phải ngô rất nhiều khoai tốt dây tốt củ
Tóc giả mượt mượt

Bóng nhảy da đầu
Tiết canh chay đỏ ngẫu
Giải nhiệt
Riềng mẽ hài hòa với gâu gâu
Trái gió
Lộn lèo
Cột dựng
Buồm căng
Tây Trúc sông mê sóng vỗ
Bến lú rủ màn che
Nồng nồng đêm hè
Giấc mơ đom đóm lờ lờ
Áo không tà bay pháp phới
Tiểu tăng nằm trong nôi mơ giấc hoàng y
Rồng châu rồng lộn rồng bò rồng đi
Rồng nằm đẻ trứng
Trăm trứng nở trăm nhóc tí
Bím sữa dăng tới tập
Hồ xuân hương ngoảnh mặt
Hết hồn
Ra đi
Cảnh tiu chuông khánh đồng thanh tấu
Hi hi giọng hòa lẫn hi hi.

2.

Thức dậy nửa đêm
Niềm vui EURO 2024 - niềm vui mỗi một
Trái bóng lăn vời vợi xa Đức quốc
Trái bóng lăn
Châu lục già đang đạn nổ bom rơi
Mùi chết chóc xanh lè mắt tử thần
W3? W3?W3? Tàn khốc sức hủy diệt hạt nhân
Bảng đấu tử thần triệu triệu người theo dõi
Bia như suối
Sấm dậy tiếng reo hò
Trắng đêm cùng bóng đá
Tàn khốc đêm thắng thua
Túc cầu Russia? Cấm cửa

3.

Mười bảy tuổi bước chân vào đại học
Trong cái nhìn của tôi các thầy cô đều những thiên thần
Những tuyệt vời đáng bậc
Thằng bé nhà quê là tôi cứ tin như con chiên trước Thiên
Chúa đáng toàn năng
Các thầy cô không cần phải ăn
Dạ dày không như dạ dày tôi gào réo
Các thầy cô luôn mơ mộng diễm huyền diệu ảo
Đâu như tôi chập chờn ngủ chập chờn thức ngửa mặt
nhìn mây trắng lúc nào cũng giống bát cơm càng giống
tô cháo

Sôi réo dạ dày
Mơ mộng cơm
Giữa đôi quay đôi quất những ngày
Giấc mơ mỗi ngày mỗi vỡ
Và bây giờ rách nát
Banh tà lông còn gọi banh thầy.

4.

Giữa đêm mùa hè trở gió
Mát
Mát hơn mùa thu
Thời biến đổi khí hậu
Thời tiết đồng đánh như nền chính trị toàn cầu
Thầy kệ
Mát thì ngủ
Thì đụ...
Bất ngờ hào hển giọng ai ngâm nga Ác Hoa
Xác đàn bà một thời từng trẻ
Một thời từng đẹp
Như giấc mơ mùa Xuân nhân loại
Bi chừ đã thành xác
Trương phênh
Tự rửa nát bên đường
Bữa đại tiệc phi thường của các loại giò loại bọ
Nhưng nhúc
Phón phở
Vùi đầu trong niềm hoan lạc căng tròn béo múp
Căng tròn và béo múp

Đại nhạc hội! Đánh chén
Đại khiêu vũ! Đánh chén
Đại dạ tiệc! Đánh chén
Ác hoa thời lên ngôi!
Mĩ học của sự tan rã
Đạo đức học của cuộc no nê
Nhân loại học của thời bóng nhẫy và béo múp
Thôi đi đừng ngạc nhiên trước lúc nhúc
Đừng ghê sợ
Thích ứng đi!
Mệnh lệnh của trái tim
Khối óc tấm lòng
Có tâm và có tầm
Trương nở ác hoa ác nhân ác tu ác nghiệp ác trí ác giả và
đừng mơ ác báo...

5.

Người mình lạ
Vô tận vô cùng
Siêu việt
Chắc chắn thế gian hồng ai bằng
Món - danh - xung - phát - phì
Người người nhà nha danh cứ xung vù cứ phù phù
Danh xung nhiều như cá như tôm chết vì sức nhiệt
Ươn ao khắp khắp
Xú khí bốc mùi thành thân quen
Hũ mắm danh xung
Hũ tương danh xung

Hũ cà danh xưng
Chết khiếp
Gà sống thiến sót bay rợp trời
Béo múp
Vàng tươi
Nghề thiến gà phát đạt
Học viện thiến gà
Trung tâm thiến gà
Đại học thiến gà
Mặt đất bao la
Đầy ác hoa đầy giả hoa
Liên ca gà sống thiến sót mặt đất bao la
Thư pháp việt thư pháp hoa
Hiện hồn ma cô tỵ
Khúc hoan ca dậy mùi ái ố hi nô
Giọng sột soạt kim tiền
Hòa cùng tiếng "ting ting" "ting ting" smartphone
Chuyển khoản...
Hòa nhịp tiếng nhê nha địa phủ ngân hàng.

6.

Khúc trường ca tráng ca bi ca ai ca
Mang tên một lối sống
Một căn cước sống
"Sống về mồ về mả!"
"To như mả bố thằng ăn mày..."
Choáng chưa quý vị
Một thành ngữ như thế là quá đủ

Quá đủ cho một cộng đồng...
Ông anh tôi, nhà thơ Nguyễn Linh Khiếu trong một
trường ca vĩ đại
Đã viết quá hay về một không gian tâm linh kiểu việt tên
gọi nghĩa trang
Đủ cấp độ, đủ quy mô
Suốt từ bắc vô nam
Đâu đâu cũng mồ cũng mả
Âm khí ngùn ngụt đất trời
Chim bay rã cánh
Gió lạnh giữa trưa hè
Những mùa xuân u ám
Những mùa thu nã nề
Những mùa đông tái tê...
Khốn khổ người nước tôi
Truyền ngôn thâm sâu nhất thiêng liêng nhất sống về mồ
về mả
Mồ mả là tiêu chuẩn đạo đức
Mồ mả là thước đo trung hiếu lễ nghĩa
Mồ mả là định hướng thẩm mỹ
Mồ mả là chuẩn mực vị thế con người
Mồ mả là ngôn từ quyền lực
Mồ mả là lẽ sống trọn đời...

Mời bạn một chuyến du lịch gọi là tâm linh
Chưa vội đến các nghĩa trang liệt sĩ quốc gia đồ sộ
Đầu tiên xin hãy trở về
Những miền quê
Ngàn đời yên tĩnh
Bỗng cuộn cuộn trời dậy
Những thành phố mờ mả
Những đô thị mờ mả
Những phiên bản thị thành giành cho những bộ xương
khô hoặc một bình tro
Bất chước trò chơi đế vương
Bất chước trò chơi ông to bà lớn
Bất chước đại thần công hầu danh tướng
Bản cuồng ca mờ mả
Dâng trào
Một ông anh khác của tôi giật mình phát hiện
Các đô thị của ta từ thị trấn đến thị xã đến thành phố địa
phương thành phố trung ương thành phố trong thành phố
vô số con đường, dãy phố, trường học, công viên mang
tên người đã chết

Ồ! Phát hiện cũng hay
Cả đô thị toàn biến tên người đã chết
Ghi công
Vinh danh...
Nhưng đô thị đô thành nhộn nhạo trộm cướp đi bọm
buôn gian bán lậu hang ổ tội phạm
Ồ! Tên những người đã chết được réo gọi, giao dịch,
mặc cả, ngã giá...hàng ngày
Bạn nghĩ gì khi tên phục/mẫu thân của bạn là nguyên
văn/thị a gắn liền với bản tin
Bắt một ổ mại dâm tại địa chỉ nhà số 6 phố Nguyễn Văn
A!?
Phố Nguyễn Văn A ngập trong chất thải!?
Quá ngán ngẩm và có gì rất sai!
Ừ, người chết có vẻ chẳng yên thân!
Thật rầu rầu thật bản thân khó nói!
Ăn mà dĩ vãng
Dĩ vãng tô son
Dĩ vãng mạ vàng
Dĩ vãng cắm bặt!

7.

Tám bằng tiên sĩ của họ Thích
Làm dậy sóng cộng đồng
Mĩa móc chê bai giễu nhại và chửi
Cuồn cuộn bão giông
Nghe chừng hí hả
Cho bõ hờn
Ta chỉ thấy buồn
Nhẽ
Nhân đây chúng ta giạt hết cả nầy
Để thấy nguồn cơn suy bại
Mà mỗi chúng ta đều dự phần
Ừ mỗi chúng ta đều dự phần đều chẳng vô can
Thói sính hư học sính từ chương sính hư văn sính bằng cấp
Thâm ngấm lặn sâu
Bốc mùi hũ tương hũ cà hũ mắm
Ai trong chúng ta không thâm không ngấm?
Ai trong chúng ta không sính?
Ai?
Ai không xin dừng cảm và trung thực, giờ tay!

BÀI CA VỀ ĐÁM ĐÔNG

Đám đông là bụi là bùn là cỏ là rác...
Đám đông vô minh
Đám đông vô học
Đám đông vô tri...
Đám đông sức mạnh nước lũ
Đám đông núi lở đá lăn
Đám đông cuồng phong xô đổ cuộn phăng
Đám đông tan tành vụn vỡ...

Hiếu kì
Quay quắt
Tráo trở
Ngô nghê
Lên đồng
A dua
Hiếu sự hiếu kì...
Ta đã từng nghe những lời như thế!
Hình như toàn giọng giễu cợt khinh khi
Hình như có vẻ khiếp sợ
Hình như...

Nhưng nếu một ngày không có đám đông?
Nếu một ngày tất cả ngồi phòng máy lạnh cắn hạt và
nhâm nhi rượu ngoại độc những cuốn sách tuyệt vời
không ai hiểu nổi?
Nếu một ngày...
Không có đám đông?
Đời sẽ phẳng và nhạt
Như nước lọc vô trùng
Không cá
Không tôm
Không rong rêu
Đời
Thật
Phèo phèo...

TÔI KHÔNG PHẢI LÀ...

Tôi không phải là nhà giáo, không phải là thơ...

Thật 100%

Bây giờ, thì hiện tại

Thật 100%

Mai ngày, thì tương lai

Cho dù tôi đã là nhà giáo trên 30 năm

Cho dù tôi vẫn viết cái gọi là thơ thường để cúng tề lễ
mốc và đôi khi đăng báo...

Tôi chả góp phần làm đẹp mặt hay xấu mặt đội ngũ kỹ sư
tâm hồn đang thực thi nghề cao quý nhất

Tôi cũng chả nhận mình là nhà thơ nghiệp dư để thỏa
mãn lòng kiêu ngạo của kẻ ôm trong lòng mặc cảm hèn
kém đầy tức tởm với các nhà thơ tự nhận là chuyên
nghiệp

Ai chuyên nghiệp, kệ

Ai kiêu hãnh, mặc

Tôi chả phải hạ mình vì ai

Cũng chả kiêu hãnh vì ai

Tôi chỉ là tôi

Chỉ vì tôi

Chỉ cho tôi...

Thế thôi.

Trò cũ nhắc kỉ niệm xưa

Không vui quá cũng không buồn quá

Bạn khen thơ, chê thơ cúng phây mỗi ngày cũng vậy vậy

Ngoại lục tuần mắt bắt đầu mờ và tai đường như nghẽn
ngãng

Khen chê bắt đầu như gió thoảng

Vui buồn chập chờn như khói như sương

Khi buồn có khi cười

Lúc vui lại chảy nước mắt

Vậy vậy thế thôi.

Sáng nay vừa thức giấc

Ông anh từ nửa vòng trái đất gửi vào inbox

Một câu lục bát

"Đọc thơ Đặng Tiến (mà) không cười,

Thì phí (cả) một đời đọc sách nghe kinh"!!!

Cái thời u u minh minh,

Cái thời tang tính tang tình tình tang.

Trò hí lộng mọi nẻo đàng,

Đọc thơ Tố Hữu (Huy Cận, Hữu Thịnh, Xuân Diệu, mậ
dịch, nhà nước...) hoang mang quá trời.

QUẬY THY

Lời dẫn

*Chán đời thì làm về cà quậy,
Nhặt tin trên báo (chánh thống) chấp theo vắn.
Tưng tưng đàn tai trâu cứ gầy,
Thêm tí trò vui nhuộm hồng trần.
Chùm mười đoạn QUẬY THI ta gửi,
Vào cõi phây cho mạng cuốn đi.
Chắc chắn không hay. Thì đỡ ẹc,
Kệ mịa đời! Quậy tưng. Một khi.*

1.

Đàn ông xứ bắc rất hèn,
Thích nghe khen và tự khen tối ngày.
Ăn thì thích món giả cày,
Nói thì lấp lửng lại hay...quên lời!
Trí tuệ thường khá lời phời,
Nhưng hay cao giọng bỏ đời người ta.
Đàn ông xứ Bắc...thật là,
Huyềnh lên tự nhận Bắc Hà sĩ phu!
Hỏi ra thì rất là ngu,

Có - mỗi - một - cái - con - cu - iu - sù!
Tình tang nắng sớm mưa chiều,
Chỉ được mỗi cái lấy Kiều...là nhanh.
Vỏ ngoài Kim Trọng giả danh,
Mà xem bản thể/chất Sở Khanh! Á đù!

2.

Lướt phây gặp một cô nàng,
Tất nhiên xinh đẹp! Mơ màng! Ảnh đăng...
Chắc chắn là cô - giáo - văn,
Phan cuồng thấy có cả trăm cả ngàn.
Giá như cô đừng luận bàn,
Đòi và đạo và văn chương...Giá đừng!
Nhưng cổ hăng hái quá chừng,
Thành ra tự vẽ chân dung ...nhặt phèo.
Lời lời đ...phải gắm thêu,
Độc cổ ta thấy quá nhiều ngu/lơ ngo.

3.

Ngồi buồn bật cái ti vi,
Xem tường thuật thấy vừa bi vừa hài.
Vừa buồn khóc vừa buồn cười,
Đi ị/đái một phát lại ngồi mà xem.
Thấy toàn người cũ. Cũ mèm,

Mặt ồm nhách. Mặt hom hem. Mặt phì...
Áo quần thì vẫn mọi khi,
Cái giọng chề bề hòa giọng nhê nha.
Trăm năm trong cõi người ta,
Sướng nhất ngôi nhà và bật ti vi!

4.

Rủ nhau ra ngắm sông Tô,
Rất là ngưỡng mộ thủ đô nước mình.
Thủ đô vừa đẹp vừa xinh,
Dù có hồi rình thối hoắc buồn nôn!

5.

Hôm qua em đi chùa về,
Tiện xe em được ngồi kê vai sư!
Trời ơi! Em thấy ngất ngư,
Bồng bênh cứ nghĩ đang như ngồi thuyền.
Thuyền Bát Nhã chón thần tiên,
Buồm căng gió thổi về miền Tây Phương.
Hữu duyên gặp gỡ giữa đường,
Giữa hồi nắng cực tình thương tràn bờ!

6.

Nếu mà cả nước đi tu,
Lấy ai làm món đèn cù mà chơi?
Nếu mà cả nước đi bơi,
Lấy ai rảnh rỗi mà chơi đèn cù?
Hỏi câu học búa thấy mờ,
Phải tầm tiến sĩ, giáo sư...nước mình.
Dân mạng đọc xong. Thất kinh,
Nhất loạt lòi cụ thân sinh mà gào.

7.

Nhấn nhục nghe giọng nhê nha,
Mặc cho thế giới người ta khác mình!
Chỉ nghe giọng đã thất kinh,
Liếc nhìn, thấy mặt! Phình phình hết hồn!

8.

Tu đâu cho bằng tu chùa,
Tứ quý bốn mùa người đến đông vui.
Trai phòng tiện nghi tuyệt vời,
Đi, thì lại có xe hơi đàng hoàng.
Bách tính nô nức cúng dường,
Đại gia đua với nhà buôn! Rộn ràng...
Vua biết mặt chúa biết tên,
Nát bàn hiển hiện giữa miền nhân gian!

9.

Khuyên trò đừng thi vào mười(10)

Trường công lập

Chật ních người

Đua chen!

Đơn soạn sẵn, chỉ điền tên,

Ba mẹ kí là xong liền nghe em.

Lớn lên. Lớn lên. Lớn lên...

Sang Hàn (Đài, Nhật...) lao động kiếm tiền. Thế thôi.

Học chi cho mụ mị người...

10.

Rủ xem lát đá via hè,

Cây thì chặt rể cành đê ra cửa.

Công trình vừa mới nghiệm thu,

Thi công đường nước. Tít mù đào lên!

Ngạc nhiên! Xin chớ ngạc nhiên,

Nước mình là thế! Điền điền khùng khùng.

Xứng danh con cháu vua Hùng...

NHỮNG NGƯỜI HÀNH KHÁT

[Để nhớ V.Hugo]

Những người hành khát lang thang khắp nơi trên trái đất
này
Phố thị giàu có tấp nập đông vui
Nhà cao cửa rộng
Đèn nền hoa đăng
Thức ăn chất chồng ê hề bắt mắt và thơm phức
Váy áo sặc sỡ thơm tho
Những quý ông sang trọng đầy chất ga lăng
Những quý bà quý cô thanh lịch đẹp như tiên giáng thế
Thôn quê thanh bình
Ruộng đồng phì nhiêu sum suê hoa trái
Sơn khê đẹp như vườn địa đàng
Mọi nơi đều in dấu chân những người hành khát
Những người hành khát thường lặng lẽ cúi đầu và chấp
tay trước ngực
Ánh mắt đầy vẻ biết ơn
Không ít lần đổ lệ
Những người hành khát vô danh

Đầu trần chân đất
Quần rách áo manh
Run rẩy mùa đông
Mệt mỏi mùa hạ
Tả tơi khi gió
Ướt sũng khi mưa
Những người hành khất dấp nhau trong bóng chiều
giăng giăng sương khói
Những người hành khất ngủ đứng ngủ ngồi mệt nhọc
bên hè phố dưới mái hiên dưới tán cây hay nơi lều chợ
Những người hành khất di trú bằng đôi chân chai sần nứt
nẻ
Vô danh tuyệt đối vô danh!
Bé nhỏ tuyệt đối bé nhỏ!
Những người hành khất
Họ từ đâu đến?
Không ai hay...

Có thể từ những vùng quê nghèo đói!
Có thể vì nhân tai thiên tai!
Có thể...ta cũng không biết nữa.
Và có thể họ là những thiên sứ được Chúa Trời phái
xuống trần gian?
Có thể
Có thể lắm chứ
Những người hành khất
Những người ăn mày
Những thiên sứ
Xuống đây
Thử thách con người
Đánh thức lòng trắc ẩn trong ta đang có nguy cơ tàn lụi
Gọi tình yêu thương nơi ta sống lại
Hồi sinh nơi ta tình đồng loại đã chết rũ lâu rồi!

NÓI VỚI ZARATHUSTRA

[Bàn nhảm về buông bỏ]

Vô số người luôn miệng "buông - bỏ"!
Nói quá hay "không - màng - lợi - danh"!
Ta nghe không cãi, không cười lớn,
Thời gian làm chứng! Nhanh. Rất nhanh...

Ôn cha mẹ sinh cùng dưỡng dục,
Thầy cô dạy bảo tháng năm chầy
Nhờ có sách, nhờ in tờ nét
Ta bớt u mê. May mắn thay!

Nghe nói xa xưa ở Ấn Độ
Làm đàn ông phải thắm, thắm nhuần
Mấy điều căn bản như - chân - lí
Sao - cho - xứng - đáng - mặt - đàn - ông!

1.

Trước tiên phải có một gia sản
Đất đai, nhà cửa - chốn dung thân
Không như thú hoang nơi bờ bụi
Tin ta đi! Hà tất phân vân.

2.

Lấy vợ sanh con, tất phải vậy
Thuận hòa, no ấm. Rạng, rạng ngời
Phụng dưỡng mẹ cha chiều xế bóng
Chuyện như thế. Cũng lẽ thường thôi.

3.

Thứ ba là phải có danh phận
Đầu ngẩng cao. Đáng mặt anh hào
Sống kiêu hãnh hữu danh hữu thực
Đẹp như trăng sáng giữa trời cao.

Ba thứ! Người đàn ông phải có
Thoạt nghe có vẻ thật giản đơn!
Nói chơi! Hết chừng hai nốt nhạc,
Cọ - chi - mô! Dễ ợt! Lẽ thường...

Ngươi hãy nhớ! Nói dễ làm khó
Cơ chừng như leo núi vượt sông
Hãy nghe đây! Nhãn tiền thất bại
Tuổi năm mươi mới rõ CÓ - KHÔNG.

Tuổi năm mươi ngoái đầu nhìn lại
Cứ cho đạt được cả ba điều
Nhưng phải đánh đổi rất nhiều thứ
Tính số đi! Xem được bao nhiêu?

Năng lượng sống hao mòn. Thứ nhất!
Mắt mờ và gối mỗi chân run
Máu có chảy? Và bao nước mắt?
Nhớ hết chăng? Biết mấy chuyện buồn?

Những điều ấy hiện hình. Dễ thấy
Nơi thăm sâu? Sâu mãi tâm can
Cõi u minh chỉ một ngươi biết
Khổ lụy dằng dai đến héo mòn.

Ví như phải mảnh mung tranh chiếm
Tham lam sân hận...cũng có khi
Người đợc nghĩa là kẻ khác mất
Ranh ma biến báo hóa ngu si...

Năm mươi tuổi! Dẫu thành hay bại
Cũng nên thôi. Buông - bỏ - từ - đây!
Nên ẩn cư tĩnh tâm người sống
Chặng cuối đời gió thoảng mây bay.

Và cứ thế! Con người đã lớn
Lại như người! Sống với nhân gian
Ta bà cõi! Vượt lên. Trụt xuống
Miên miên đời! Vui lẫn với buồn.

Muốn buông bỏ, trước tiên phải sống
Vui, buồn, sướng, khổ, đúng và sai
Lầm lẫn thậm chí còn mắc tội
Giản đơn thôi! Vì - ta - là - người!

Tuổi năm mươi! Hãy nói buông bỏ
Đã nói thì phải giữ lấy lời!
Thế là giác ngộ là biết sống
Niết bàn xem ra sắp đến nơi.

NHỊ CÚ THI

Vỡ ra rất nhiều thứ
Bấy lâu nay đóng băng.

Vô số hào quang giả
Tự tắt tự lụi tàn.

Chúng dân nhiều người tỉnh
Bến mê đã bao năm?

Ngạc nhiên chưa! Bao vị
Bất ngờ rất hung hăng!

Sao? Lỗi nồi cơm điện
Thay y bát mạ vàng?

Phấn y mảnh vải chắp
Bất ngờ! Hóa thời trang?

Bao thầy chùa nổi đóa
Kêu to! Rất hoang mang

Vỡ ra bao nhiêu thứ
Bấy lâu tưởng là vàng

Vỡ ra bao mặt nạ
Toàn ma đ...phải tãng

Cũng vỡ luôn mặt mẹ
Tay tiến sĩ nhì nhằng

Ừ! Sẽ còn vỡ nữa
Như một vệt sao băng.

THỜI ĐỒ VẬT LÊN NGÔI

Tự nhiên tôi nhớ E.Zola!

Những trang tiểu thuyết của ông là sự tái hiện đến mức kinh hãi về một thời đồ vật chiếm chỗ lẫn át con người. Chợ chất chồng hàng hóa. Hàng núi áo quần. Hàng núi rau quả. Hàng núi thịt thà cá mú. Những lò rượu sùng sục đêm ngày. Những xe cộ. Những tàu bè. Những lâu đài. Những biệt thự. Những đồ nội thất. Những hàng hóa ùn ùn đổ về đô thị. Người lọt thỏm giữa điệp trùng đồ vật. Người bị đồ vật sai khiến...Lao động. Cơ khí. Năng xuất. Khủng hoảng thừa. Đồ vật phì đại. Con người tha hóa lao dốc không phanh!

Tự nhiên thấy sợ. Hãi hùng...

Chúng ta đang chết chìm giữa thế giới đồ vật.

Ứ hự. Nhiều. To. Dài. Bự. Ngập ngụa. Rừng rực. Phì đại. Từ nhà ra ngõ. Từ ngã bảy ngã ba đổ về. Đường phố. Nhà hàng. Siêu thị. Biệt thự. Phòng họp. Sự kiện. Tang ma hiếu hỉ...

Không tin ư?

Kìa, một dạ tiệc!

Đồ ăn đồ uống đã đành.

Sao bày nhiều hoa tươi thế? Nhiều đến phát ngót. Nhiều đến tức thờ!

Kìa là cái ghế ngòi! Sao to thế. Sao khủng thế...

Kìa bánh chưng?

Kìa biên đề tên?

Kìa tam bảo?

Kìa cúng dường?

Kìa kim quan cả tấn chạm phượng chạm rồng?

Kìa đàn tế?

Kìa là rác?

Chả thấy người đâu.

Không còn con người

Con người vắng bóng

Con người phải lui

Con người mang bộ mặt hình nhân

Hình nhân giấy

Hình nhân gỗ

Hình nhân cao su

Hình nhân gỗ đá...

Hoa không còn thơm

Trăm mùi giả

Ngôn từ lập trình

CHÚNG TA ĐÃ CHẾT

[Nhân có vụ liên hoan...]

Thật xấu hổ đám người lớn chúng ta
Đám người lớn làm mẹ làm cô làm thầy làm cha
Làm nhà báo nhà văn nhà thơ nhà đạo đức nhà triết học
nhà tư tưởng nhà quản trị xã hội...
Thật xấu hổ
Và hơn cả sự xấu hổ
Mà là nhục nhã
Nhục nhã tận độ
Nhục nhã khôn cùng
Nhục nhã điệp điệp trùng trùng
Nhục như con trùng trực
Nhục như con cá nục
Nhục như đám người lớn chúng ta
Nhục từ trong cửa nhục ra
Nhục từ ngã bảy ngã ba nhục về
Nhục từ cửa lớp nhục đi
Nhục trên bục giảng nhục về bàn ăn...

Chúng ta

Đám người lớn luôn cao giọng nheo nhéo nhân văn

Kết cục thành nhân veo nhân bánh

Vô nhân

Bất nhân

Phi nhân

Nhân tính trong chúng ta xơ xác gầy mòn

Nhân tính trong ta chết dần chết mòn

Nhân tính trong ta đã tắc thở ngạt nước

Vì bốn mươi ngàn cho một suất trẻ em ăn

Nhân tính mẹ, đã chết

Nhân tính cô, đã chết

Nhân tính nhà báo, đã chết

Nhân tính tất cả chúng ta đã chết

Tất cả chúng ta đã chết

Không ai chôn

Không ai chôn

Những xác chết bốc mùi và không rửa nát

Không rửa nát

Không

Không...

Chúng ta đã chết
Chết trong nỗi tị hiềm
Chết trong trạng thái tỉnh queo tỉnh quắt
Chết khi không hề cảm thấy nhục nhã
Chết trong cơn say thắng thua quanh chuyện bốn mươi
nghìn cho một suất ăn
Đất nước bốn nghìn năm
Chết vì bốn mươi nghìn!
Đứa đại bỏ lòn người khôn xấu mặt!
Tất cả chúng ta nhất loạt khôn ngoan trong nỗi tòng
ngồng
Trí tuệ phơi bày nỗi nhục nhã
Chúng ta thông minh đến tàn kiệt không còn biết xấu hổ
Chúng ta bụng chứa mười bồ chữ trộn lẫn phân
Nhà giáo nhà báo nhà văn nhà trường nhà tù nhà hầm
nhà xác
Chúng ta ác tâm ác đức
Ác đến mức không còn biết rơi nước mắt
Lửa diêm lửa sinh đầu hàng miền địa ngục
Thời chúng ta đang sống
Không còn ai biết nhục...

BÀI HÁT BUỒN

Như những mảnh vỡ
Sắc nhọn
Vụn vỡ tóe tung
Lạnh
Buốt
Găm vào thớ thịt đường gân
Găm vào não tủy
Găm vào trái tim đang hồi mệt mỏi
Những mảnh vỡ chữ
Những mảnh vỡ chữ
Từ một trang báo mạng
Từ những trang facebook
Từ những bình luận
Từ những tin nhắn
Từ những thanh minh, giải thích, trần tình
Từ những lời kết án, rửa nguyên, giễu cợt, khinh khi, sôi
sục, phẫn nộ...

Như những mảnh vỡ
Tóc tung
Nhọn và sắc
Lạnh buốt
Óc não ta bị tổn thương
Trái tim ta thêm rệu rã
Lòng dạ ra bán loạn
Hoang hoải tận cùng
Có gì như đồ nát vụn vỡ
Như mủn mòn ruộng mực
Như bốc mùi chết chóc ...
Những mảnh vỡ ngôn từ
Nhọn và sắc
Và lấp lánh những vệt sáng ma quái
Lạnh lẽo và ghê rợn
Găm vào trái tim ta
Rệu rã
Nát bươm

TRẦN HOÀI THU'

Có cả ngàn lí do để tôi chưa kịp đọc Ông
Có cả ngàn lí do để tôi vĩnh viễn không bao giờ còn
được gặp
Trên dải đất hình chữ S nhỏ bé
Trên địa cầu rộng lớn muôn trùng
Bên thắng cuộc
Và bên thua cuộc
Bên chúng nó
Và bên chúng ta
Một thời ngôn từ lạnh sắc
Một thời ngôn từ thuốc độc
Quốc nội và Hải ngoại
Những hàng rào cách chia
Hữu hình và vô hình
Những hàng rào rất có thể vây kín quanh tôi
Tự vây trong tôi, nhiều khi có thể
Không dễ gì giải độc ngôn từ
Không dễ gì thoát khỏi những sân hận âm u man mọi nơi
đáy sâu lòng ta thâm kín
Không dễ gì ta có thể thoát khỏi những xích xiềng tự
nguyện
Không dễ gì...

Tôi đọc rồi biết ông
Lặng lẽ
Âm thầm
Nhờ nối mạng InterNet
Từ một danh ngôn nước Pháp
Muôn - luôn - là - có - thể!
Tôi tin ông không hề biết
Ở phía bên kia xa cách vạn dặm Thái Bình Dương nơi cố
hương vời vợi
Có một độc giả vô danh
Biết và đọc ông rất đổi muộn màng
Tôi vẫn tin
Ngày ông bỏ nước ra đi lòng trĩu nặng buồn đau
Kẻ thua cuộc hai bàn tay trắng!
Cố hương mịt mờ sau khói sau mây sau điệp điệp trùng
trùng sóng thái bình dương thái bình dương
Nhất khứ hề
Bất phục phản
Mang mang cỗ thi buồn nào!
Ngọn gió quê người gọi nhắc
Đoạn trường
Dứt áo
Ra đi...

Tôi vẫn tin
Ngày ông bỏ nước ra đi
Đón đau khắc khoải
Bãi biển nương dâu
Chữ nghĩa sách vở một thời hóa thành đồng nát chất
đồng vĩa hè
Hóa thành bột giấy
Hóa thành tro bụi
Hóa thành hư không
Tan vào mây khói
Nã lòng...
Lụy phần dư
Vấn chương
Vô mệnh
Chấp nhật
Vá khâu
Nói lại những mảnh hồn
Chữ thành dòng
Dòng thành trang
Trang thành quyển
Âm thầm
Cặm cùi
Lặng lẽ
Ăn mình

Những mong làm sống lại
Từ tro tàn
Bay lên những những cánh chim
Ông đã làm với trọn vẹn yêu tin!
Những chông bản thảo cao dần
Cao dần
Căn nhà nhỏ nơi ông trú ngụ
Quê người
Bỗng rung rung
Lệ rơi tình huynh đệ
Tiếng cười vui trong lặng lẽ hôn hoàng...

Biển đã lặng?
Đã sóng yên?
Những trang giấy cháy ngày nao đã lành trở lại?
Ông đã thanh thản ra đi?
Chuyến đi cuối cùng với hai bàn tay trĩu nặng!

BỪNG NGỘ

Mười lăm ngàn khán giả vào sân xem đỏi tuyển Đức
quốc tập chuẩn bị cho EURO-2024!
Vài chục ngàn người, vài triệu người đủ sắc tộc, đủ màu
da...cùng xem một trận túc cầu Anh quốc
Vấn minh
Lịch sự
Ồn ã
Tung bùng...

Và không ít lần bùng nổ hu li gân
Toạc mặt
Mẻ trán
Sứt đầu...
Ồ! Có sao đâu....
Có sao đâu!
Năm ngàn người
Mười ngàn người
Theo chân Hành giả
Xúm xít, ríu rít, hối hả

Dâng nước
Cơm
Hoa trái
Ừ đôi khi là tiền
Và chụp ảnh
Và ghi hình
Và lai trym...

Những người dân hình như chủ yếu những người dân
Đám đông
Ồn ào
Vô minh
Rách việc
Hình như rất rất nhiều người bực mình la mắng
Xem khinh...

Tôi cũng từng
Nghĩ thế!
Giật mình!
Ồ họ chẳng làm hại ai
Không hò hét
Không quậy tung bừa
Không hô li cốt chẳng hô li gân...

Ừ

Họ là đám đông

Hình như lần đầu tiên được thấy

Chân - hành - giả!

Như một niềm tin

Như một nơi gửi gắm

Có gì là sai?

Ừ!

Đám đông

Đám đông nước tôi

Đám đông ở Anh quốc Đức quốc Mỹ quốc...

Chỗ nào văn minh?

Ai hơn ai?

Cứ hỏi vu vơ

Vu vơ thế thôi

Không cần trả lời...

Một trăm người bước theo

Một ngàn người bước theo

Nhiều ngàn người bước theo

Nhiều nhiều ngàn người bước theo...

Một giờ
Một ngày
Nhiều ngày
Rồi đây rất có thể nhiều tháng nhiều năm
Bén mê làm xa dần
Bén mê làm dần xa
Rất có thể bén mê làm rũ bỏ...
Một người rũ bỏ
Mười người rũ bỏ
Trăm người rũ bỏ
Ngàn người rũ bỏ
Nhiều ngàn người rũ bỏ
Nhiều nhiều ngàn người rũ bỏ
Bờ xa giác ngộ hiện dần
Bờ xa giác ngộ vẫy gọi
Nào cùng lên đường
Bằng đôi bàn chân nhọc nhằn
Đôi bàn chân biết rũ bỏ...

Bừng ngộ
Khoảnh khắc này.

CHIỀU NAY CÓ GIÓ MÁT THỎI VỀ...

[Thiên lành chi ca]

Không còn như cơn gió mát lành trong mơ ước

Chiều nay gió đã thổi về

Mát và lành và mưa

Thoáng chốc

Tan biến

Oi nồng ngọt ngào

Tan biến tan biến như chưa từng

Chiều nay có gió mát thổi về

Gió mát chiều nay...

Cỏ cây hoa lá rạt rào gió

Trẻ già lớn bé rạng rỡ vui

Đàn vịt lơ ngơ hóng nước

Gió mát lành chiều nay

Mưa mát lành chiều nay...

Chiều nay có gió mát thổi về

Tạ ơn Trời! Thế thôi! Ta thăm thì tạ - ơn - Trời!

Rào rạt mưa rơi

Rào rạt gió

Trong mát lành lòng ta như dịu lại

Những muộn phiền những ám ức vơi đi

Một giấc ngủ ngon lành không mơ không mộng mị nặng nề

Ta như được ướp cùng trong lành trời đất trong lành gió trong lành mưa trong lành cỏ cây hoa lá

Chiều nay gió mát đã thổi về...

Gió mát thổi về theo bước bộ hành

Cả ngàn người nhiều ngàn người như chột tỉnh

Tìm cho mình chút thiện lành

Chút thiện lành bấy lâu tưởng chừng đã chết

Bởi u mê bốn phía giăng giăng

Bởi nỗi sợ nhiều khi đến hải hùng

Thần cây đa, ma cây gạo, cú cáo cây đề

A tỳ ngục, cõi âm u địa ngục rừng rục lửa diêm lửa sinh
ngun ngút

Hồn ma bóng quỷ trái chủ oan gia

Hung tinh chiếu mệnh

Những bước chân gieo duyên làn gió mát

Thiện lương như mưa thấm đất

Cả ngàn người vang tiếng tâm ca...

Có thể ngày mai, ngày mai trời sẽ không mưa

Không gió lành không gió mát

Chẳng sao đâu

Ta có cứ để chờ.

CÁI - BIỂU - ĐẠT

Tất cả mọi hành động của con người đều là biểu đạt
những suy tư nơi óc não vô ảnh vô hình

Ngôn từ!

Quá quen

Thành nhàm

Thành nhảm

Ưỡn ẹo

Lượn lờ

Múa lượn

Lấp lửng nước đôi

Bất khả tín

Thậm chí che đậy dối lừa...

Khỏa thân

Sa hoa váy vớ trang phục dữ dằn mong tang kín mít

Trắng đen xanh đỏ tím vàng

Tùy hứng và đóng hộp đồng phục

Dày và dép và chân đất

Đi bộ, chạy marathon

Tọa thiền bất động

Nằm trên đường sắt
Nằm trên đường bộ...
Tất đều là biểu đạt
Đi bộ vì hòa bình
Đạp xe vì tình huynh đệ
Khỏa thân để chống nam quyền luận hắc ám
Cởi trần tẩy chay trò quấy rối
Không mặc cooc sê để có tự do
Ngồi yên bất động tỏ bày phản đối lạm quyền...

Ồ đằng sau cái - biểu - đạt là cái - được - biểu - đạt
Con người biết cách chọn
Và lựa cách dùng...
Những bàn chân dậm dãi
Những bàn chân được chào đón
Áo chấp mảnh và lõi nồi cơm điện
Biểu - đạt - những - gì?
Mà khiến cộng đồng sôi sùng sục?
Cộng đồng thực sôi cộng đồng ảo càng sôi
Một bộ phận không nhỏ xem chừng ghen uất

Lời đường mật bấy lâu ba nốt nhạc chuyển hóa thành lời
chông gai nhọn hoắt gai bò kết bò quân phì phì nhả khí
vị măng xà rắn độc

Một bộ phận không nhỏ trườn từ bên mê này sang bên
mê khác

Một bộ phận không nhỏ hình như tỉnh thức

Lấp lánh những sợi tơ lòng óng ả làm nên những nối kết
vô hình hóa thành văn chương nghệ thuật

Một bộ phận không nhỏ nhanh chóng thời dịch vụ kiếm
được tiền trong niềm vui hân hoan

Một bộ phận nho nhỏ rũ bỏ rũ bỏ tập dấn thân

Ai sẽ giữa chừng bỏ dở?

Ai kiệt sức tàn hơi?

Ai?

Không ai trả lời...

Còn ta?

Ta nghe thấy từ trên cao

Thượng đế đang cười.

Thế thôi.

SAO KINH HẢI THỂ NGƯỜI ƠI!

[Viết tặng Cụ Liêu Thái]

Chỉ là để sống KHÁC đã là rất khó
Khác áo quần giày và dép - soi mói, dè biu, bĩu mỏ, trề môi
Khác kiểu tóc, kiểu râu - chỉ trỏ, phẩ bình, hậm hực
Khác ngôn từ - cảnh giác, ngờ vực, thậm chí là tức tối, hậm hực
Khác tư tưởng, khác tầm nhìn - thù hận, hằn học, rửa nguyên, đả kích thậm chí tìm cơ hội ăn sống, nuốt tươi
Chỉ là để KHÁC sao khó thế, sao gian nan thế, sao cay đắng thế, sao hiểm nguy thế?
Trời ơi!
Đất ơi!
Thánh thần ơi!
Chúa ơi!
Phật ơi!
Và người ơi!
Người ơi!
Người ơi!

Tôi từng chán nản và tự nhận thất bại
Bạn từng chán nản và tự nhận thất bại
Chúng ta từng chán nản và tự nhận thất bại
Không trừ một ai
Không trừ một ai.
Chúng ta mê đắm cộng đồng
Chúng ta mê đắm đồng phục
Chúng ta mê đắm số đông
Chúng ta mê đắm lối sống chung cộng đồng
Chúng ta mê đắm tinh thần đồng phục
Chúng ta mê đắm sức mạnh đám đông
Chúng ta mê đắm cuộc hành tiến hàng ngang
Chúng ta mê đắm bùi ríu, dung dăng dung dề
Chúng ta mê đắm hát đồng ca không cần phối khí mà chỉ
cần lộp bộp vỗ tay
Bình yên, bình ổn, bình lặng, cào bằng
Chúng ta trượt dài trượt dài
Thông minh trong sự lười nhác
Chúng ta trở thành lục bình nổi trôi
Như lục bình nổi trôi
Như lục bình
Cơ chừng vĩnh viễn...

Sao kinh hãi thế người ơi!

Ngửa mặt nhìn trời!

Đọc câu thơ cũ

Trăm năm vẫn mới nguyên

Và ai ai hình như vẫn nhớ

"Dân hăm nhăm triệu ai người lớn..."(•)

Ai chịu lớn?

Ai có?

Có ai?

Chỉ có niềm tự sướng thì nhân đôi nhân ba nhân hoài
nhân mãi

Phì đại niềm tự sướng

Teo gầy nổi khắc khoải

Tôi, bạn, chúng ta vụn vụn nhà

Cùng tên gọi EM CHÃ(••)

Em chã, anh chã, đồng chí chã, bô lão chã, trí giả chã, thi
sĩ văn nhân chã, nam phụ lão ấu chã...

Ngần ngật cười

Chí chóc thông minh

Chã từ đầu đến chân

Thập phân chã

Chã mười phân vẹn mười!

Người ơi!

(•) Thơ Tản Đà

(••) Nhân vật nổi tiếng của Vũ Trọng Phụng

BÀI CA VỀ SỰ DỨNG DỪNG

Ta không hề hào hứng với những lời khen
Có cánh và không có cánh
Vỗ mặt hoặc vòng vòng lảng bóng
Không hào hứng
Không hề...

Tất nhiên không hào hứng với những lời chê
Nhọn gai bò quân bò kết
Phì phì hơi thở rần ðộc
Không hào hứng
Không hề...

Ta không là thánh nhân
Tất nhiên
Không hào hứng với phép hiển thánh
Không hào hứng như vàng mong ném vào than lửa
Ta không là thánh nhân...
Khen và chê
Chê và khen
Đáp ðối xoay vần
Họa và phúc không quá một ngày
Thoát có thoát không thoát mưa thoát nắng thoát voi
thoát ðầy
Hào hứng làm chi?
Hờn giận làm chi?
Nhiều yêu thì nhiều ghét
Tài như Nguyễn, như Cao còn gánh họa tru di

Ngàn đời ôm hận
Chết không yên giữa miệng thế khen chê...

Bị tai ngậm miệng nhắm mắt chín kiếp tu chưa đủ!
Ta tu một kiếp chưa xong
Mong gì bị tai nhắm mắt ngậm miệng
Thôi thì
Giương mắt nhìn
Lắng tai nghe
Và nói những sở kiến sở tri sở cầu sở nguyện
Ai nghe, mặc
Ai không nghe, mặc
Hề chi!
Mênh mông cõi đời chật chội!
Chật chội cõi đời mênh mông!
Mang mang thời gian trôi chảy
Cõi ảo cõi thực vô thường
Ta gửi lời vào gió vào mây vào nước
Nào ai có hay!
Đã mang lấy Nghiệp!
Quá khứ, Hiện tiền, Vị lai
Trời đày
Khó thoát
Đời thế mà vui!

LỤC BÌNH CHI CA

*[Lênh đênh
mặt nước cánh bèo,
Đã nhiều lưu lạc
lại nhiều gian
truân!]*

Tôi, bạn và
hình như tất cả chúng ta
Những khác biệt, bỏ qua
Những dị biệt có thể là nhọn và sắc,
bỏ qua
Chúng ta giống nhau đến
kì cục không ngờ
Không thể ngờ
chúng ta giống nhau đến
thế
Cứ như từ một khuôn
Sinh ra
Lớn lên
Già và
ốm yếu
và chết
Một dằng dai kiếp
Mỗi một kiếp

Nhạt nhẽo kiếp
Mờ ảo kiếp

Lênh đênh bèo
trôi dạt
Lênh đênh lục bình
trôi dạt
Xé lẻ bơ vơ
Co cụm tốt tươi mùa
qua thoáng chốc
Bơ vơ dạt trôi xé lẻ...

Chúng ta
phiêu bạt trên nước
trên sóng trôi dạt,
tan tác, co cụm
theo nước theo gió
Hợp tan và chìm
ngẫu nhiên
Số phận mong manh
Số phận đồng đành
Chúng ta như trò chơi
số phận
Tan hợp
Hợp tan
Vô nghĩa

và mắt hút
Và lụi tàn và
bùng bùng sống và
bùng bùng chết
Bèo như ta
Ta như bèo
Vô nghĩa và
rẻ mặt mẩu số chung...

Dòng sông dòng đời
Mênh mông
Xiết chảy và tù đọng
Tất cả đều hóa thành rác
Chìm đáy nước
Âm u Mâu ngục thất
Chúng ta gắng gỏi làm bèo
Trôi Dạt Bất định
Nổi nênh một kiếp
Mỏi mòn đoản mệnh
Mênh mang nhạt nhẽo
Buồn
Vô vị buồn
Thê lương và ảm đạm...

THỊ CHÚNG

Phật vốn ư tịch lặng
Chốn rừng biếc non xanh
Ẩn mình tìm lối thoát
Thiên nan! Thật khó thành!

Cõi nhân gian, vốn thế!
Ồn ã tiếng đua tranh
Nhân gian nhiều tục lụy
Yến yến và anh anh!

Ẩn cư! Nên vào núi
Trầm tư tựa gốc cây
Nước dưới khe dưới suối
Lều cỏ hòa cùng mây!

Cỏ che dấu chân bước,
Lá biếc che y áo
Tịch lặng bóng hoàng hôn
Trăng xanh đêm mờ ảo.

Đừng ai tìm! Vô ích!
Ta lẫn trong biếc xanh
Tịch lặng! Muôn trùng khó!
Mấy ai dám ản mình!

Đừng theo ta! Khổ đấy!
Buông bỏ không dễ đâu
Tịch lặng! Buồn! Buồn lắm...
Mấy ai vô - sở - cầu!

Cõi tục muôn vẻ đẹp
Cũng muôn vẻ bi ai!
Đâu có gì đáng ghét!
Ta khuyên thật! Các người...

Ta sợ dĩ buông bỏ
Vì từng quá đủ đầy
Các người nên tự hỏi
Đã có gì trong tay?

Cơm hình như còn thiếu!
Ngôi nhà, còn đang mơ
Cha mẹ cần phụng dưỡng
Con hãy còn ngây thơ!

Sao lại ham buông bỏ?
Lấy gì để bỏ buông?
Đừng nghe lời đường mật!
Mãn kiếp nghèo tận xương.

Thôi! Thế thôi! Chỉ thế...
Lời thật thì khó nghe
Đừng tìm ta. Mắc mệt
Chào chúng dân! Ta đi...

TRUNG HOA

[Nhân Lục tứ sự kiện]

Lần đầu tiên tôi biết đến Trung Hoa
Qua lời mẹ kể
Mẹ tôi, người đàn bà nhà quê và không biết chữ
Bà kể về đám Tàu phù nghênh ngang vào Bắc Việt
Gọi là Tàu phù vì chân chúng quắn xà cạp màu cháo
lòng, mặt xỉ xỉ úng nước và mắt sùm súp...
Lần thứ hai tôi biết đến Trung Hoa
Qua những chuyên gia, công nhân Trung cộng
Giúp Bắc Việt làm đường làm cầu
Họ lập doanh trại cách nhà tôi chừng 200 m
Tôi lên 7 đầu trần chân đất
Chăn trâu cắt cỏ
Thường được gọi cho sách đồ
Và huy hiệu mao trạch đồng vàng chóc
Kì cục nhất là khi họ xem phim
Mỗi khi mao trạch đồng xuất hiện trên màn hình
Họ đứng dậy vụng tay cầm sách đồ
Và hô vang đều như máy
Máo chủ xí oan suây oan oan suây
Một buổi xem phim để đến trăm lần như thế...

Lần thứ ba tôi biết đến Trung Hoa là đọc Sử Ký
Bạch Khởi chiếm thành
Một tuần
Giết sạch ba vạn rưỡi người
Hạng Vũ bị chê có lòng nhân đàn bà ủy mị
Luu Bang mẫu mực anh hào
Giết sạch dân thành này để dân bốn phía thất kinh mà
quy phục...

Lần thứ tư tôi biết Trung Hoa qua Lỗ Tấn
Rùng mình sơn gáy nổi da gà
Ăn thịt người, ăn thịt người, ăn thịt người
Gã A Q huych toẹt
Cách mạng là chặt đầu chặt đầu và chặt đầu...
Lần thứ năm tôi biết Trung Hoa
Là ở Nhà Sác Hà Quảng Cao Bằng cuối năm 1987
Chiến tranh tàn khốc đã qua gần mười năm
Người già kể lại
Pháo kích từ bên kia biên giới đánh phủ đầu
Cả bản chỉ vài người sống sót
Người chết không hề kịp biết

Vi đâu

Nỗi oan khiên đọng mãi những buổi hoàng hôn sẫm máu
Đêm u u rờn rợn tiếng khóc ma Tàu
Lửa lân tinh chập chờn khe suối
Cả ngàn cả vạn xác người bên kia bỏ lại
Xương trắng vẫn chồi lên theo bước trâu cày...

Lần thứ sáu, lần thứ bảy...và cứ thế mãi sau này
Tôi biết thêm về Trung Hoa
Thiên An Môn lục tứ xích xe tăng cán người
LINH SƠN chập chờn ma ma người người trong vãn
Cao Hành Kiện
Rùng rợn ĐÀN HƯƠNG HÌNH, hiu hắt PHỄ ĐÔ, lạnh
buốt xương da và nực cười KIÊN NGẠNH NHƯ THỦY
Lố bịch ngoại hạng NGƯỜI TRUNG HOA XẤU XÍ
Thắt ngực u sầu CHẾT DƯỚI BÀN TAY CHINA...

BÀI HÁT CỦA GÃ KHÙNG

[Ai đọc sách chắc đều nhớ...]

Chiều hôm
Hập hấp nóng
Ngọt ngọt hã hõn
Người và người và người...
Buôn dưa oang oang
Thâm cung bí sử toạc toang
Vàng leo giá và lao dốc
Giết người tình và chiếm đoạt nhà và đất
Thơ như rác đề thi như cứt
Giáo sư đạo văn tiến sĩ ruồi bu
Thế giới toàn bọn gù
Toàn bên bỉ dốt và kiên trì ngu
Bia cỏ
Bí sử thành khóa sử
Tênh hênh trần truồng
Nói cười nhạo báng chém gió sục sục hăm hờ trể nải thờ
ơ...

Bất ngờ
Một gã khùng không biết từ đâu mọc ra rớt xuống
Bu xu tóc
Mặt nhạt toẹt cười nhạt thếch
Cát giọng như ma ám
Chảy trôi lạnh rợn người
Ngơ ngác
Dông tai
Ô! Hay! Hay! Hay...
Diễn ngôn chiều bia cỏ
Đổ dồn tai nghe
Hau háu mắt nhìn...

Bài hát gã khùng hoàng hôn hập hập
Khi đã hết niềm tin
Vợ chồng bỏ nhau dù đầu xanh tuổi trẻ hay móm mém
già sụm
Bề tôi cỡ khai quốc công thần như Nguyễn Trãi cũng rơi
đầu cùng họa tru di tam tộc
Đấng bậc đế vương coi ngai vàng như dép rách vô núi ả
cư
Vô số người lẳng lặng già từ quê nhà tìm đất mới
Vô số người chối bỏ lời thề nguyện và nghĩ lại
Con chỉ vào mặt cha buông lời cay độc ông - không -
phải - là - bố - của - tôi!
Học trò tung từng đáp lời sợ thầy không bằng sợ giặc
yêu chúa không bằng yêu thân

Lâu đài khoa học hóa thành túp lều rách nát đạo văn
Giảng đường thành chỗ diễn trò nhí nhố
Kinh điển đầu ngô mình sờ rối loạn tu từ
Quan đầu triều xem vua như chó lợn tổng giam, ép chết
Kiêu binh nổi loạn vương tôn công tử quận chúa vương
phi lâu vàng điện bạc một trận tanh banh nát như như
cám
Thây kệ hoàng đế bất tuyệt thao thao chúng dân yên lặng
như mặt đại dương bí hiểm chờ sóng nổi chờ gió thét
gào...
Khi đã hết niềm tin
Tội ác ngút trời đầu rơi máu chảy
Độc dược và dây treo cổ
Tòa đại hình và ngục thất tối tăm
Cánh cửa phiên tòa mở về phía những tầng địa ngục
Tắm máu quảng trường
Giấc mơ cổ tích hóa thành những cuộc báo thù khủng
khiếp
Vạc dầu
Hũ mắm
Huyền thoại phố phường đen
Giấc mơ đen
Tiếng cười đen

Khát vọng đen
U ám bủa vây...

Khi đã hết niềm tin
Trẻ em hóa thành hồng hài nhi thềm thịch người
Niềm vui hoang dại bùng nổ
Vật đầu châu chấu cào cào
Bóp chết chim non trong tổ
Đấu tố đấu tố đấu tố
Đánh hội đồng
Đòn hội chợ tươi vui...

Khi đã hết niềm tin
Gã hề lang thang dờ điên dờ khùng nghêu ngao hát
Tháng sáu rét ngăn ngắt
Mạ vò trâu
Lợn nhai thịch hùm
Oản xôi nuốt trẻ em như ếch nuốt rắn
Nghêu ngao ngôn từ rối mù vô nghĩa
Thả đĩa ba ba
Mắm đổ
Muối đổ
Tiêu ớt trộn cứt gà
Man rợ tiếng cười như dao sắc
Ha ha...

DOITRA LAND

Nói dối thối tai!
Thối tai nếu nói dối!
Khúc đồng dao ai thuộc nằm lòng từ ngày bé dại?
Có ai?
Không có ai!
Từ tám bé đã nghe lời nói dối
Từ tám bé được dạy nói dối
Nói dối ngoen ngoét
Nói dối nhem nhèm
Từ bé tai đã thối
Từ bé đã thối tai
Thối hoài thối hủy
Thành điếc đặc

Một đũa
Hai đũa
Ba bốn năm sáu bảy tám chín mười
Lũ lũ
Đàn đàn
Lớn lên lớn lên lớn lên
Một thế hệ nói dối và thối tai
Hai thế hệ thối tai nói dối
Ba bốn năm sáu...
Và mười

Nói dối
Thối tai
Điếc đặc...

Nói dối thành thạo hơn nói thật
Hay ho hơn nói thật
Hấp dẫn hơn nói thật
Điều luyện hơn nói thật
Hăng hái quyết liệt hơn nói thật
Như biển dào dạt sóng xô
Như cuồn cuộn ồn ào gió thổi
Như tuôn trào thác lũ mưa rơi
Lời nói dối như tiếng sắt tiếng vàng chen nhau
Như đại hợp xướng sử thi hoành tráng
Như bolero nhũn nhẽo lả lướt
Như cáo như hịch hùng hồn
Thần kì như cổ tích
U u như văn chiêu hồn
Hùng tráng khải hoàn ca

Nói dối thối tai...
Nếu không nói dối
Tôi biết làm gì?
Nếu không nói dối?
Bạn biết làm gì?
Nếu không nói dối?
Chúng ta biết làm gì?

Nói dối tiếp, cười dối, nhìn dối, khóc dối, phẫn nộ dối,
chém gió dối

Yêu dối căm dối chiến dối lạc dối ...

Nói dối muôn năm nói dối vững bền
Nói dối ngày nói dối đêm nói dối tuần nói dối tháng nói
dối năm

Nói dối chui vào chiếu vào chăn

Trên đường ngun ngút nắng

Non cao biển rộng đồng bằng

Nói dối nảy mầm bén rễ xanh cây

Thành rừng bạt ngàn nói rồi

Quả dối trĩu cành

Bội thu mùa nói dối...

Guliver chàng hời!

Cuộc phiêu lưu đến xứ Daingubuxuku Doitra Land

Chết tiệt

Sầu thảm

Thê thiết

Câu danh ngôn treo cao

NÓI DỐI THỐI TAI!

Nhưng xứ ấy không ai biết đọc!

Tận cùng nỗi ai hoài!

Guliver chàng ơi!

TÀO LAO THI

Bước sang tháng Sáu giá chân,
Sét nổ âm âm ngàn cú rền vang.
Thật là điềm báo rõ ràng,
Điềm gì? Xin chịu! Tan hoang, cũng đành!

Rảnh việc/háng lần mở sử xanh,
Ngẫm thấy thế thái nhân tình éo le!
Cầm rằm ai nghe thì nghe,
Chẳng ngăn Dữ chẳng Lành đe. Chẳng gì...

Nhìn, nghe sét uỳnh bốn bề,
Hắn Trời nổi giận một khi người tôi!
Người tôi thì đã lâu rồi,
Tôi mọi lúc tôi mọi nơi mọi nhà.
Nháo nhào người tựa quỷ ma,
Cả đàn ông cả đàn bà. Tuốt mo!
Thằng to thì hồng thằng to,
Thằng nhỏ cũng hồng. Mặt mo mặt dày.

Khốn nạn cái xứ CHIỀU NAY,
Đi suốt cả ngày toàn gặp đười ươi.
Ngửa mặt hềnh hếch mà cười,
Tham lam bần tiện đủ mùi bất nhân.

Thiên lôi nổ giận ùng ùng,
Nhưng rồi lại nghĩ. Ngập ngừng. Tính toán.
Rằng: Kệ mịa bọn gian tham,
Cứ cho chúng sống điếm đàng, tráo trâng.
Kệ mịa cho chúng nó ăn,
Trợn mắt, phun nọc, nhe răng...tranh giành.
Thiên lôi vụ này rõ tanh!
Khôn ngoan nhất mực. Sứ xanh lưu truyền!
Tháng sáu mà lạnh giá chun,
Đỡ tốn tiền điện. Thằng dân cười xòa!
Ngẫm xem trong cõi người ta,
Trời bung toang sét cũng là...linh tinh!

CÓ NHỮNG CÁI TÊN

Có những cái tên
Cứ lừng lững hiện
Hiện giữa nhân gian
Vạn vạn ức ức lập lòe đom đóm dù dốc sức đua đòi tranh
lấn
Càng tranh càng lấn càng lộ rõ bản chất lập lòe
Có những cái tên
Thây kệ mọi khen chê
Thây kệ những cay cú dèm pha
Thậm chí những bớ mớ đặt điều vu hãm
Kể cả những lối gọi tên ác độc truyền kiếp dô, hô, vầu,
què, thọt, điếc, lác, khoèo, chột...
Thây kệ
Kẻ ngậm máu phun người kết cục mồm y đỏ lòm tanh
lợm
Kẻ phì phì nọc độc kết cục y trở thành rắn rết
Kẻ ác ý, tà tâm...kết cục y trở thành tay khuyết tật thăm
thăm não tủy tâm can
Kẻ hả hê sung sướng trên nỗi khổ đau tha nhân kết cục y
hai tư trên bảy sống trong a tỳ ngục nổi ganh ghét nhọn
sắc đâm thấu...
Những cái tên cứ lừng lững hiện tiền

Như nắng tươi
Như gió lành
Dịu dàng thơm mát
Người thiện lương lưu nhớ trong lòng
Không cần hô to gọi giật
Những sợi tơ mảnh mai lương tri lương năng
Đốt không cháy
Giằng xé không đứt
Những sợi tơ lương tri lương năng thiện lành
Có những cái tên
Như gỗ quý giữa thâm sâu đại ngàn
Thây kệ ai gọi chi thì gọi
Ai quên cũng mặc
Có những cái tên
Như kim cương ẩn sâu lòng đất
Như hổ phách lẫn cùng cỏ rác
Như vàng mười lấm lem bụi cát
Ai biết mặc ai không biết mặc ai
Hổ phách kim cương vàng mười
Lương tri lương đều biết...
Có những cái tên!
Như cây mưa đầu mùa tươi mát
Làm sống dậy lương tri lương năng.

VÔ HUẾ...

[Có bạn vì bức xúc bảo là không vô Huế nữa, mùa này!]

Nếu chọn nơi chơi lần thứ nhất
Vớ tôi là Huế
Lần thứ hai là Huế
Lần thứ ba là Huế
Lần thứ tư thứ năm thứ sáu
Lần thứ...
Vẫn là Huế!
Có thể nào lại không là Huế?
Có thể nào?
Chỉ riêng Hương Giang đủ cho tôi một đời say đắm!
Huế đâu chỉ có Hương Giang?
Bạn đã bao giờ đứng lặng dưới tán cây bồ đề sân chùa
Từ Đàm?
Đã bao giờ thơ thần sân chùa Thiên Mụ?
Đã bao giờ để một hai ngày lang thang không gian Đầm
Phùng Thị?
Đã bao giờ thả nhẹ bàn chân trong không gian Lê Bá
Đảng?
Đã bao giờ nhìn ngắm và nghĩ ngợi khi bước vô nhà thờ
Phủ Cam?

Đã bao giờ lang thang rẽ dọc rẽ ngang xóm nghèo Cồn
Hén?

Đã bao giờ xuôi chợ Dinh thử mua trâu?

Đã bao giờ ngẩn ngơ nơi khuôn viên Quốc học ?

Đã bao giờ ngồi một mình trong hoàng hôn tím sẫm cửa
Thuận An?

Đã bao giờ bạn lang thang quanh quẹo Đông Ba, Thượng
Tứ, Gia Hội...?

Đã bao giờ nhìn trăng treo Ngự Bình độ cuối thu trời
xanh vắng?

Đã bao giờ một mình nghe mưa miên man buồn như mối
tình thừa ấu thơ bỗng dưng dở dang?

Đã bao giờ bạn ghé thăm những ngôi nhà cổ xưa Vĩ Dạ
để gặp những cụ ông cụ bà hình mai vóc hạc trầm trầm
giọng kẻ Huế xưa từ độ Kinh thành thất thủ và những
ngày rợp trắng khăn tang?

Đã bao giờ?

Đã bao giờ chưa?

Sao nữ giận Huế?

Sao nữ giận một dòng nước chỉ biết xanh trong cho mây
trắng soi gương miên miên chậm chậm chảy?

Sao nữ giận những lá trầu mang hình trái tim xanh?

Sao nữ giận sông Gia Hội như nốt trầm bản đàn xưa
đượm buồn mỗi chiều ba mươi Tết u trầm khói hương
lạnh lạnh?

Sao nữ giận?

Sao nữ?

Người ơi!

Thuyền ai xuôi về Đập Đá?

Dốc Bến Ngự còn ai ngồi buông câu?

Thuyền ai ngược Kim Long?

Heo may ngô đồng rụng lá

Câu Nam ai nước mắt chảy vào trong

Câu Nam bình vôi vơi

Người ơi sao nữ giận?

SAO TA TỒN TẠI ĐẾN TẬN BÂY GIỜ?

[Tặng bạn tôi - Ng.P]

Khi trái tim ta trống rỗng
Khi óc não ta trống rỗng
Biển xanh và sóng muôn trùng không thể lấp đầy
Mênh mông cát trắng mênh mông cát vàng cũng không
Gió đông đặc
Mây ngưng trôi
Hoàng hôn bắt đầu từ ban mai
Trăng nhợt nhạt lặn khi chưa kịp mọc
Trái tim ta trống rỗng
Óc não ta trống rỗng
Tai hết muốn nghe mắt hết muốn nhìn miệng hết muốn
nói
Nhân gian bỗng chán ngắt chán nỡ
Úa tàn hoa
Lá cành nát bấy
Chân trời bật cánh chim bay
Lễ hội đường phố tẻ nhạt

Thư phòng lạnh chập chờn những hồn ma
Giảng đường quạnh
Bài đọc đứt đoạn lảm nhảm
Cà phê hết dây mùi
Miễn cưỡng trả lời
Bạn bè cũ bỗng trở thành xa lạ
Ta bỗng thấy ngao ngán chính ta
Xa lạ ta
Giật mình ta
Ngờ vực ta
Sao ta tồn tại đến tận bây giờ?

SÀU MÚT MÙA TIÊU, ĐIỀU

Trận mưa dữ ở Huế trong đêm Khai mạc Festival Hue
2024 cũng thành cơ chia phe chửi nhau
Những cú sét ứnh xuống mênh mông trời Hanoi càng
thành cơ chia phe cãi lộn
Tất nhiên hành giả thích minh tuệ phải trở thành đầu mối
của dữ dằn xung đột
Một bài thơ, một cuốn sách, một sờ tát tút vu vơ, một
đoạn vi đi ô, một sơ xuất trong đề thi (tất nhiên không
được phép sơ xuất), một suất ăn nhỏ nhỏ bằng tiền đóng
góp, một cọng rau má, một hình cá gổ vân vân một một
vân vân...
Đều thành cơ chia phe kéo cánh, kéo bè kết đảng cãi lộn,
chửi nhau om xiên om sòm cỡi mạng
Hèn chi đám trẻ xăm trở hồ báo cáo chồn vác gậy, xách
dao rượt đuổi truy sát trong đêm
Kinh khủng khiếp xừ mình!
Ghê răng như cắn sỏi
Tất cả mặt xanh đít nhái
Mặt đỏ như vang
Mặt vàng như nghệ
Hun hút thăm thăm căn tính nô tài
Âm u sên sệt căn tính nô lệ
Bi ai

Sầu mút mùa hoa bèo
Sầu mút mùa hoa xấu hổ
Sầu mút mùa tiêu, điều
Hoang hoải
Chúng ta chửi nhau vì một ngàn lẻ một lí do cắc có
Không có có thì nhớ câu truyền ngôn bới bèo ra bọ
Phải nhọc công đãi cát mà tìm cho ra
Dù phải đốt cháy rừng, tát cạn sông, tát cạn bể đông
cũng tìm
Phải vạch lá tìm sâu
Không thấy sâu thì bỏ sâu vào
Như gắp lửa bỏ tay người khác
Mày tao
Chúng mày chúng tao
Ta địch
Những gì hung hiểm ác tàn của tao thì tao gán cho mày
Chúng ta chửi mê say
Mê say thành cuồng loạn
Chửi hoài chửi mãi không thôi...
Tôi cứ cố mà không sao hiểu nổi!
Chả biết hỏi ai
Sao người mình ham chửi nhau đến thế?
Đến thế?
Đến thế?
"Đông như quân nguyên" câu ví đã cũ rồi.

BÀI HÁT MỜI BIA!

[Vi chán đọc TUONG TIEN TUU của Lý Bạch]

Bia cỏ quán chiều nay
Sấm hôn hoàng hập hập nóng
Tụ bạ cố tri dăm bảy thằng
Nào ngòi xuống
Bia cỏ chiều nay
Mặc sức
Tỉnh thì uống cho say
Tạm quên tất
Chiều nay hập hập nóng

Ê mậy!
Thây kệ hoàng hà thây kệ trường giang nước từ trời đổ
xuống thây kệ lơ đờ thây kệ cuộn cuộn chảy ngược chảy
xuôi
Thây kệ tóc bạc trên đầu thích ra tiệm nhuộm đen nhuộm
nâu hứng nhuộm hồng nhuộm xanh nhuộm đỏ

Bận tâm làm gì
Bia cỏ bia cỏ
Nhân sinh dài đằng dặc
Chán mớ đời
Nên bia cỏ ra đời
Ra đời cho đời bớt nhàm bớt nhảm
Bia cỏ là bia cỏ ơi,
Xưa làm gì có
Khách sạn năm sao cũng không
Đại yến cung đình, nhà hàng sang chảnh càng không

Ê mậy!
Chiều nay vui hết cỡ
Hết tầm chiều nay
Thánh hiền thật cả đời đ...dám say
Thánh hiền giả cả đời vờ vịt say
Quạ chết
Cáo chết loay hoay kể bản mưu hèn
Ê tụi bay cần gì lưu danh thiên cổ
Tiếng thơm tiếng thối cùng tung bay
Như điều gặp gió
Bận tâm làm gì

Này!
Cùng ta hát
Một khúc nghêu ngao
Dở tỉnh dở say
Chiều nay muôn năm bia cỏ,
Hãy tránh xa! Xa lũ chó đ ắ m m ề o.
Anh hùng mạt vận liêu xiêu,
Còn tí danh h ấ o! S ố m chi ề u k h ố c t h a n.
Bọn ta! G ầ n d ờ. Ư ớ n g g ầ n,
Bia ta ta u ố n g c h o t a n đ ấ t t r ờ i.
Dài ngo ắ n g t h ỉ g ọ i l à đ ờ i,
Cây cao bóng cả l ờ i p h ờ i c ả t h ờ i.
Bia cỏ bạn mời ta mời,
Cho qua t ấ t!
Cho qua t ấ t!
Mưa rơi!
Xá gì!

ƯỚC MƠ GẦY

Sống được đã là khó
Sống cho tử tế vụn vụn lẫn gian nan
"Một nắng hai sương" trở thành sáo ngữ
Nước mắt mặn chát cũng chỉ đôi khi dám nhỏ khi đêm
đã thật sâu và một mình lặng lẽ...
Đất cỗi cằn
Hun hút gió
Ràn rạt gió
Khô khốc gió
Khô khốc nắng
Xối xả mưa
Cỏ chưa kịp nhú mầm đã kịp rũ vàng xác xơ
Tre còi cọc nhú mầm già không kịp lớn
Cay cực nổi kiếp truyền đời
Nổi kiếp truyền đời li hương tha hương
Xóm làng vợ dần vợ dần trẻ nhỏ
Ủ ê buồn
Thiu thiu buồn

Đượm màu hoang liêu cô tịch
Sông mãi miết trôi xanh ngần ngắt
Leo lẻo trong không lắng đọng phù sa
Đàn cá mương gầy lạng lẽ buồn đớp bóng
Bến sông chẳng thấy trẻ nô đùa rỡ nước
Chiều
Gay gắt
Nắng xiên khoai...

Sống được đã là khó!
Sống cho ra con người thiên nan vạn nan
Tất cả dành cho con
Miếng cơm
Manh áo
Và nụ cười
Như một ước mơ
Ước mơ đổi thay
Ước mơ đổi đời
Ước mơ mang hình giọt nước mắt

Mang mùi vị mồ hôi
Ước mơ như trộn lẫn hun hút, ràn rạt, khô khốc nắng gió
xối xả mưa
Ước mơ thâm lặng như con cá gầy bên sông xanh búng
nước
Ước mơ gầy
Ước mơ gầy
Bây giờ
Ở nơi đây
Làng ven sông
Dòng sông xanh nhất.
Ngồi trước tôi là một người đàn ông
Tôi không nhớ hỏi tuổi
Đôi mắt, đôi mắt ừ đôi mắt
Buồn
Như không thể buồn hơn
Hun hút gió
Ràn rạt gió
Mùa khô khát cỏ chưa kịp nhú mầm
Ràn rạt nắng

TẠP THI TAM THẬP TAM THỬ

[Cảm ơn sự ủng hộ của hai Cụ Liêu Thái và Nguyễn Tấn Dũng]

1.

Một nhà văn được vinh danh

Tôi hỏi một trăm người cả một trăm không ai từng đọc

Hỏi thêm mười người từng lên tê lê púc tự nhận là một sách

Vẫn như đã hỏi một trăm!

Quá tam ba bận hỏi thêm năm người nghe đồn bụng ba
bò chữ

Cả năm ừ hử!

Hở hở!

Gì gì!

Thôi thế thì thôi thế thì

Tôi hỏi chính tôi

Và trung thực trả lời chưa - từng - đọc!

Hay thật!

Hay thật là hay...

2.

Mạng rộn ràng chuyện lối nôi cơm điện!

Ngó vô góc nhà

Nơi chứa linh tinh đồ cũ, hỏng

Vì tiếc chưa vút đi
Bất ngờ còn ba cái
Hớt hải
Nhào ra đường tìm đến nhà chuyên buôn đồ phế thải
Hỏi mua
Tay chủ hàng nheo nheo mắt
Dạ thưa!
Bác đến trễ
Ngày hôm cháu đã bán được 1001 lỏi nồi cơm điện cũ
Chuyện thật 100% mà ngỡ như đùa.

3.

Trong trí nhớ bập bõm
[Óc não tôi bé như quả nho còi
Lại già héo, nhạt và phai]
Người thứ nhất được tạc tượng trên núi đá hoa cương
Hợp chúng quốc Hoa Kỳ - Thiền sư Thích Nhất Hạnh
Bác sĩ Lê Đình Thám tượng chân dung trong khuôn viên
cổ tự Từ Đàm - người thứ nhì
Và người thứ ba
Chúng dân Việt vẽ tranh, tạc tượng trong mấy ngày qua
Trên cõi mạng
Hành giả Thích Minh Tuệ đầu trần chân đất...
Ô hay!
Cả nghìn cả vạn những thầy chùa chuyên nghiệp
Trang phục lượt là
Kính trắng đạo mạo
Đặng đàn môi đỏ như son

Kêu gọi bá tánh cúng dường hay như hát
Giọng hi giọng hi giọng hi ha hứa hẹn và hăm he dọa nạt
Oan gia trái chủ ròn rợn
Luật nhân quả rùng mình
Mà sao chẳng thấy cõi mạng tạc tượng vẽ tranh?

4.

Ổng/Bả/Hấn/Y thị gào to đôi mới
Bất cứ ở đâu bất cứ khi nào
Đôi - mới - đôi - mới - đôi...
Náo nhiệt
Ồn ào
Thơ đăng toi tới
Thơ in toi tới
Ngôn từ say đắm, vắn vẹo, vầy vò, ma mị, chên chao
Lời khen bung beng pháo giấy
Bay bay bay
Xuống đất rơi sau vài nốt nhạc
Bật cười!
Có - mà - mới - vào - mắt!
Dây nhợ trói chặt từ ngày nào ngày nào
Hèn và nhát và khôn và ranh mãnh
Lửng lơ hai hàng
Bước thấp bước cao
Nàng thơ thọt
Nàng thơ cà nhắc
Mới nguyên như cũ
Ồi chao!

5.

Những người đàn ông cày trên nương đá
Những em bé hồn nhiên thơ ngây cày trên nương đá
Những vạt ngô tươi xanh
Những khóm đậu mỡ màng
Gà và lợn và vịt và ngan chung sống cùng người
Rượu ngô tỏa hương thơm ngát hòa cùng mây
Hòa cùng suối
Rừng cây như say
Cá như say
Tiếng hát bung biêng ngả nghiêng rừng ngả nghiêng núi
ngả nghiêng bước chân ngựa thồ xuống núi
Người vùng cao xa lạ với những phép tu từ
Những tiềm năng tiềm lực chuyển đổi số kinh tế tuần
hoàn
Vân vân và vân vân...
Không thể leo ngược dốc
Chúng hình như đã ngã nhào xuống vực...

6.

Hoàng thượng giáng lâm!
Hoàng thượng giáng lâm!
Bô lão phủ phục !
Những lính tốt gươm tuốt trần, mặt lạnh như băng
Đám vũ nữ xiêm y thềm nhảy múa
 Gian thần he hé mắt rắn
Thượng uyển cổ thụ phăng phắc

Cung đình lạnh cóng hốt nhiên
Thần y mặt đờ đẫn
Thượng phụ hăm hở làm phép thánh...
Gã hành khát uể oải nhai
Bọn gái điếm hi vọng đêm nay đông khách
Kính thành làm li ử rũ cờ
Thoát nắng
Thoát mưa.

7.

Lễ mộc dục ôi chao!
Có việc tẩm cho đứa trẻ cũng rềnh ràng trang nghiêm
kính cẩn...
Ai khi bé chả được ba mẹ ông bà anh chị tẩm
Trần truồng
Bướm chim cò tơ hơ tênh hênh
Nấc nẻ cười
Ngẩn ngật khóc
Không cẩn thận cảm hàn hoặc sặc...
Rềnh ràng làm chi!
Ồ không sao
Tượng gỗ có hề gì!

8.

Lùa gà
Lùa vịt
Lùa ngan ngỗng
Hoàn toàn cũng có thể lùa người

Ma mị chênh chao bơn thỏi
Hào quang lung linh sáng chói
Tu từ thậm xưng
Chúng dân nhẹ dạ và nông nổi
Xông lên đoạt trời
Hạ bệ thánh thần
Tận diệt tận diệt
Muôn năm muôn năm
Gà vịt ngan ngỗng trụi lông
Chúng dân số 0 nguyên vẹn số 0!
Vinh quang người
Nhục nhã người
Sáng láng người
Tăm tối người
Nhất đẳng người
Hạ đẳng người
Lừa lừa đi lừa mãi không thôi
Trò chơi viết sẵn trên đá trên đồng trên tre trên trúc
Trò hí lộng đằm đìa máu đằm đìa nước mắt
Người ơi!

9.

Ngài Tổng thống tử nạn
Ngài Thủ tướng lâm nạn ám sát
Cả thế giới ồ ào
Báo chí, truyền thông vào cuộc
Điện thăm hỏi rần rần...
Đúng thôi

Trong thế kỉ bốn - chám - không
Tin loan trong một vài nốt nhạc!
Cả ngàn, cả ngàn lính chết trên chiến trường đẫm máu
Cả ngàn, cả ngàn thường dân mất nhà mất cửa mất mạng
mất người thân
Mất tất cả
Quen
Quá quen...
Như vại bình chân
Mạng người cũng phân chia
Đất
Rẻ
Quan tâm
Chẳng đáng quan tâm...

10.

Ai cũng bước chân vào cõi tu?
Ai cũng làm bác sĩ, kĩ sư?
Ai cũng trồng lúa?
Ai cũng thiến heo thiến gà?
Ai cũng viết văn làm thơ vẽ tranh nặn tượng?
Ai cũng quay mặt vào tường suy tưởng?
Ai cũng sống độc thân?
Ai cũng chọn việc nhẹ nhàng!?
Ai cũng hỏi?
Ai cũng trả lời?
Có một bàn tay vô hình sắp đặt
Bàn tay vô hình làm nên sự hài hòa

Bàn tay chơi khăm làm nên rối loạn
Có những xứ sở được đấng sáng tạo ưu ái
Có những xứ sở bị lãng quên
Có những xứ sở bị nguyên rủa
Có những giống nòi thông minh trí khôn tỏa sáng
Có những giống nòi quý quái ranh ma
Có những giống nòi u mê tăm tối
Bàn tay vô hình ưu ái
Bàn tay vô hình chơi khăm

11.

Phật Hoàng Trúc Lâm Đại Đầu Đà gương sáng
Ngài coi ngai vàng như chiếc dép rách
Hoàng cung như ngục a tỳ!
Buông bỏ
Buông bỏ
Vô núi
Ẩn cư
Lánh đục
Bao nhiêu người ngợi ca
Lời vàng ý ngọc...
Dạ xin thưa
Con thường dân làm gì có ngai vàng?
Làm sao biết tam cung lục viện?
Dép rách chẳng có mà xài
Bán mặt cho đất bán lưng cho trời
Ráo mề hôi gạo hết
Buông bỏ gì?

Buông bỏ sao đây?

12.

Tôi kêu, bạn kêu, chúng ta thống nhất cao cùng kêu

Hội nghị (nhiều vô đối) chán như con tườu

Ai nói cứ nói

Ai nghe cứ nghe

Ai không nghe cứ không nghe

Seo phì, nhấn tin, lướt mạng... mạnh ai nấy thì

Chán hơn con cù kì

Tôi, bạn và chúng ta vẫn cứ đi

Và không ai từ chối phong bì.

Thật là chẳng ra gì!

Và ai được mời cũng đi.

Ai i hi

13.

Người xưa tu tích phước

Người nay tu tích tiền

Tích phước khó kiểm chứng

Tích tiền dễ đo lường.

Tích phước thật khó biết

Tích tiền ai cũng hay

Có tiền...là có tất

Chúng dân nhìn đấm say...

Lễ Tam Bảo chất ngất

Hòm công đức tiền đầy

Ting...ting...chuông báo nhận

Hỉ hả hiện mặt thầy...
Xe sang biển số đẹp
Trai phòng đủ tiện nghi
Người đón và người rước
Cỗ bàn chén tỳ tỳ...
Sờ mạt phân đời mới
Tiền dư dả đem về
Xây cất nhà thờ tổ
Chạm long phượng lân li
Chưa hết, đường học phấn
Cũng thạc sĩ cử nhân
Rồi cả bằng tiến sĩ
Sách ra cứ âm âm...

14.

Góp giấy vụn để lập thành tích thi đua
Gom đồ cũ ...để lập thành tích thi đua
Rủ nhau thể dục buổi sáng, nhảy e a rô bích, vòng vòng
đạp xe, giữ vở sạch, viết chữ đẹp, nuôi con khỏe, dạy
con ngoan, trồng rau trong vườn, vứt rác đúng chỗ, đi tu,
giữ trật tự nơi đường phố, không vượt đèn đỏ...cũng để
lập thành tích thi đua
Phiếu bé ngoan tặng cho lứa tuổi mầm non
Phần còn lại giấy khen tới tấp
Những cụ già phơ phơ tóc bạc hoặc béo tốt hoặc ốm
nhom hân hoan nhận
Những trai trắng những thanh nữ ngực nở bụng thon hào
húng nhận

Những đàn ông đàn bà độ tuổi hồi xuân rạo rực nhận
Khen khen khen và khen khen khen
Đất nước mình ngộ thiệt phải không em phải không anh
phải không ông phải không bà phải không?
Lông bông!

15.

Sao phải dẫu niềm vui khi thăng cha ấy chết?
Này im đi đừng cảm rằm "nghĩa tử là nghĩa tận"
Thằng cha ấy bất nghĩa bất nhân một trăm phần trăm giả
vờ đạo đức
Giả vờ thanh cao
Giả vờ thương người
Giả vờ yêu cái đẹp
Giả vờ tôn trọng phụ nữ
Giả vờ kính trọng người già
Giả vờ ăn chay
Giả vờ kính chúa kính phật kính thánh ala
Giả vờ giả vờ toàn tập
Y chết
Người đời vui tả vui tơi
Bia hơi bán chạy
Mồi nhậu bán chạy
Thiệt vui
Có cái chết hóa thành niềm vui bia hơi!

16.

Những ngày thường mãi không cháy lên

Những ngày thường xụi lơ
Những ngày thường uể oải...
Bống!
Trên cao giạt dội
Giạt đùng đùng
Y ông tuồng hát
Và cờ quạt
Và rần rần đôi màn thay cảnh...
Đám trẻ trầm ngâm khóc
Bọn già ngần ngặt cười
Bọn triết gia thở dài sườn sượt
Hứng
Viết thơ chơi...

17.

Ê mày!
Facebook!
Từ xứ sở văn minh máy móc vô tâm
Không/đéo thể bằng lúa - nước - văn - minh
Đồ vô phúc!
Bọn tao hạ cố gọi tên mày
Tê
Lê
Bốc
Mê
Bê
Púc
Nghe không?

Chúng tao ngạo nghễ cười
Như lúa ngẩng cao đầu nhẹ thành thơi
Đồ cơ khí vô hồn vô cảm
Tê - lê - bóc!
Và thả icol ha hả cười!

18.

Nào câu nguyện!
Mặt sát đất!
Đầu ngẩng cao nhìn cho rõ trăng sao!
Kêu gì đi!
Bày tỏ đi nào!
Ai sám hối?
Ai có tội?
Ai vô tội?
Thiên đường ai siêu thoát?
Địa ngục ai đọa đây?
Trần gian ai trở lại?
Mù mịt vị lai...
Chỉ biết bòn đã chết!
Cả thế giới loan tin
Xó xỉnh nơi tôi cũng biết
Hình như ai nấy đều mừng
Không cờ rú
Ăn lẩu xong thì ngủ.

19.

Nếu mai anh chết em có buồn không?

Bài hát cũ

Bài hát cũ...

Người viết bài hát đã chết

Nhiều người hát đã chết

Nhiều người từng nghe cũng đã chết

Câu hỏi đã chết nỗi buồn đã chết

Niềm vui vụn vỡ ai còn?

Trí nhớ theo năm tháng suy tàn

Bài hát cũ mòn theo trí nhớ

Theo tháng theo năm theo mưa theo gió

Bài hát cũ lắt lay

Chợt lóe lên chợt tắt

Nếu mai ai chết ai có buồn không?

20.

Giã từ

Ghế tổng thống

Ghế thủ tướng

Ghế bộ trưởng

Ghế huấn luyện viên

Cười

Tươi như hoa

Long lanh nước mắt

Nhẹ nhàng bay bổng

Nhạc

Vỗ tay

Reo hò

Thanh lịch và cuồng nhiệt

Không làm tổng thống không làm thủ tướng không làm
bộ trưởng không làm huấn luyện viên

Có hề chi

Về quê

Viết sách

Đạp xe

Câu cá...

Ồ! Những vua ông vua bà vua cô vua cậu vua vẹt vua gà!

Ngai vàng bám chặt!

Chết ngắc khi phải dời ra.

21.

Li thứ nhất nhạt nước lã

Li thứ hai mặn đắng nước biển

Li thứ ba lờ lợ nước ao

Li thứ tư, xem sao

Nhạt mặn đắng lờ lợ ba trong một

Ôi rượu ơi là rượu

Có phải chiều nay nhìn thấy đám mặt nhôn nhao?

Vẻ trang trọng đóng hộp

Không bản sắc

Bỗng dung trở thành món nhắm

Món nhắm miễn cưỡng

Chiều nay...

22.

Lợi ta buông bỏ

Danh dần nổi như phao như cồn

Ta lại mon men
Đề lại tiếng thơ danh - bất - hư - truyền!
Si mê mới dẫn dụ
Bờ mê bến lú ngõ dòi xa
Ta lại trở lại
Con đường xa vời vợi
Tròng chành thuyền
Cánh buồm nát
Cột buồm gãy
Trái gió lộn lèo trở lại bến mê
Bỏ buông buông bỏ nào mê
Thêm một lần ta lại thề bỏ buông...
Áy ái uông không ai buồn đắm.

23.

Nào xách ba lô lên đường
Có nơi bỏ cần gì nơi đến
Cuộc bộ hành
Ô tô, tàu hỏa, máy bay, ghe, thuyền, lừa, ngựa, lạc đà,
trâu và bò...
Mục đích biện minh cho phương tiện!
Á ù!
Nào những ai ai sanh nhầm thế kỉ!
Sanh nhầm nơi!
Sanh đúng thời đúng chỗ!
Tất cả bọn ta đều sanh trong Vũ Trụ này!
Ai - cũng - bị - nhầm!
Nhầm nhọt cả thôi

Than làm chi cho mệt
Nào xách ba lô lên đường!
Đi cho sức tàn lực kiệt
Một mai gục bên đường
Trở về với đất
Nhấn trước đờng ai bày đặt đọc Văn tế thập loại chúng
sanh!
Đờng ai bày đặt cầu siêu chuông mõ linh tinh
Xách
Ba
Lô
Lên
Đờng
Đã là giải thoát!

24.

Có gã ăn mày nghêu ngao hát
Chuyện nước Tàu hơn trăm năm trước
Đại Tổng thống họ Viên
Quyền cao ngang trời!
Uy nghiêng Thái Sơn!
Nhưng giấc mộng đế vương còn to hơn trời còn cao hơn
núi!
Họ Viên hậm hực khôn nguôi!
Đêm
Dinh thự
Đặt ngai vàng
Đặt ghế hoàng hậu

Họ Viên mặc long cổn hoàng bào
Ngồi ngai vàng tự sướng
Đệ nhất phu nhân đại tổng thống trong vai hoàng hậu
ngồi bên
Làm vua
Phải làm vua dù một phút một giờ
Dù một mình không vắn vớ tả phù hữu bật...
Gã ăn mày nghêu ngao hát tiếp
Thằng chả mơ làm vua
Giấc mộng đế vương tắt trong phút mốt
Uất ức
Trở về
Úp mặt
Ao nhà...
Nghêu ngao lại hát
Bao giờ con quạ bay ra...

25.

Bắt đáo trường thành phi hảo hán!
Vạn vạn người đã đến nơi này
Núi thăm
Rừng hoang
Gió
Tuyết
Chim gãy cánh
Chân đạp lên những phiến đá tro li không rêu
Đầu đội trời ngằn ngặt xanh lạnh cồng...
Mặc ai sừng sốt

Mặc ai ngắt ngây
Ta lần mò đến chỗ nàng Mạnh Khương ôm mặt khóc
Váng vất đầu đây tiếng xương khô vụn vỡ
Máu người tím ngắt thành vân đá
Cả triệu hồn oan nức nở than van
Ta ngửi thấy mùi thân xác người thối rữa
Chân tê lạnh
Nghệt thờ
Tức ngực
Ta đến đây
Không màng chi danh suông hảo hán.

26.

Vô số lời thề nhạt như nước ốc
Ốc nuôi bằng cám tăng trọng
Vô số gương mặt nhạt nhòa tượng sáp
Tượng sản xuất hàng loạt
Vô số những bài thơ gọi là vè thì oan cho vè
Vè sinh ra là để bắt chước tiếng ve
Ve ve ve ve
Vô số những bài thơ sinh ra chả biết tiếng con gì

27.

Cả thế giới bàng hoàng về một vụ máy bay đâm núi...
Xin được không có tôi dù "cả - thế - giới - bàng - hoàng"
Đồng bào tôi cả ngàn người chết thảm mỗi năm
Chết thảm trên từng cây số
Chết thảm vì mưa lũ

Chết thảm vì bão giông sóng bể trùng khơi
Chết thảm vì hỏa tai nhân tai...
Bàng hoàng có ai những ai?
Chắc chắn có tôi...
Cả thế giới bàng hoàng!
Cứ việc thậm xưng
Cứ việc...
Xin được không có tôi!
Goodbye!
Goodbye!
Goodbye!
Bai bai bai...

28.
Có lần tôi ngủ giữa hẻm núi
Lỡ độ đường
Trời tối
Đêm sâu
Sương lạnh
U u gió
Âm âm suối vọng
Từ dưới khe sâu ma bò lên nhón nháo
Hình như chúng nói
Hình như chúng khóc
Đan xen tiếng sằng sặc cười...
Đúng là tiếng người
Nhưng lạ hoắc
À có vẻ quen quen

(Thừa học trò tôi có học Hoa ngữ mấy năm

Giờ quên chưa hết!)

Ừ đúng rồi

Ma China!

Hẻm núi này từng là nơi giao tranh quyết liệt

Lưu lạc ma

Tha hương ma

Quần trú nơi này.

29.

Khổ thân người mình

Khổ thân nước mình

Tự ruồng bỏ và bị ruồng bỏ

Yếu nhược và tự yếu hèn

Chìm đắm hoài trong khổ lụy

Chìm đắm mãi không thôi trong óc não nô lệ nô tài

Ngẩn ngơ giữa văn minh

Thơ thần trong khu vườn xưa hoang vắng

Sợ chim trời sải cánh bay

Sợ mây trôi không cần hộ chiếu

Sợ tất cả những gì chưa kịp hiểu

Nỗi hãi hùng hóa thành nắm đấm

Hóa thành gươm đao

Hóa thành ngôn từ cay nghiệt

Hóa thành niềm si mê gian trá

Khốn khổ nước mình

Khốn khổ người mình

Ngu ngơ giữa nhân loại văn minh!

Sính đạo đức đến thành bệnh hoạn!
Niềm hoài cổ khiến óc não đông đặc!
Khốn khổ người mình!

30.

Trưa nay bỗng dưng nhớ
Nhóm - nghệ - sĩ - suy - đòi
Danh xưng họ tự nhận
Chơi chua với cuộc đời.
Cái cuộc đời chán ngắt
Thửa áo quần lên ngôi
Tất tạt như tượng sáp
Chẳng thấy ai là người.
Ngôn từ nghèo. Nghèo kiệt
Tiếng cười cũng đập khuôn
Cái bắt tay hờ hững
Càng tỏm khi ôm hôn!
Ái tình thì cũng vậy
Y hết những búp bê
Làm tình càng nguẩy ngóa
Lãng nhách! Chán thấy bà.
Đám nhà thơ?! Phát tỏm
Lối mòn. Nhẫn mặt quen
Bọn trẻ thì già khú
Đám già mắc bệnh hen...
Chính khách như tượng gỗ
Giả dối đến phát phì
Óc tài lợi sền sệt

Thậm thụt chuyện thị phi.
Bọn ta công khai sống
Suy - đòi - đã - sao - nào?!
Nền nếp! Cho nát bét!
Sang trọng! Chuyện tầm phào!
Vẽ tranh và nặng tượng
Cần đ...gì theo ai!
Viết thơ bốc mùi thối
Và hát cho điếc tai!
Áo quần cũ, nhàu nhĩ
Râu tóc rối tung lên
Cười thì cười hết cỡ
Rượu, đã uống là điên.

31.

Báo loan tin
[Hình như đề câu viu!]
Lão giáo sư cử tuần và bóng hồng hai tu trên bảy!
Vì mền mộ tài!
Chuyện có vẻ trái khoáy!
Câu viu...
Thượng thượng thọ quyết không ền ền xiu xiu
Học dân gian
May ngón tóc
Câu viu câu viu
Có một gã giai tợ nổi hứng
Giục song thân sắm lễ cầu hôn

Một bà nàng mẹ chàng mạnh dạn cũng chỉ dám kêu bằng
chị!

Chuyện nước mình

Nghe

Thấy

Vãi

Nhòn!

32.

Mùa hè năm 2024!

Nắng đỏ lửa ba miền

Cả nước tâm tư

Gần hóa rồ và sắp phát điên

Vụt hiện trend trend

Chữa lành chữa lành chữa lành

Xuống biển người lúc nhúc

Lên rừng người như nêm

Quan trường toàn củi mục/gộc

Xá lợi lông nướm nướp người đến xem

Cả nước được chữa lành

Làm gáo

May không vỡ

Môi/muôi cũ vẫn dùng...

Bà già khật khùng nghêu ngao hát

Giọng nã nề gọi nắng

Cực lắm ai ơi!

Chữa lành bằng cái oản xôi!

33.

Ngôi nhà gỗ không lò
Kim quan gỗ không lò
Bánh chưng xanh không lò
Bánh xèo cày không lò
Cháo cơm rang không lò
Tô phở hơi hơi không lò
Đám ma không lò
Vô số thứ không lò...
Cơ bắp
Lao lực
Bạc thấp
Hình như thiếu năng
Có mỗi cái miệng nheo nhéo
Bốn
Chăm
Không!

Phụ Bản 1: NGUYỄN LỘC

SÁNG NAY NGÀY 14 THÁNG TƯ NĂM 2024

Không bất ngờ khi bùng nổ chiến tranh Iran - Israel
Không thấy buồn
Càng không vui
Càng không rơi nước mắt xót thương dân lành vô tội như
cả ngàn năm nay văn nhân nghệ sĩ khắp nơi khóc mướn
thương vay
Lịch sử là như thế
Liên miên chinh chiến
Miên man chìm đắm sáng chế vũ khí giết người vũ khí
hủy diệt
Bạo lực khắp khắp nơi
Thông minh và điên rồ
Dũng mãnh và cuồng loạn
Sâu sắc và nông cạn
Yêu thương và hiếu sát
Không đội trời chung
Không thể sống chung
Không thể bắt tay không thể ôm hôn

Không thể...
Nổ tung
Tàn hủy
Bắn và giết
Đổ nát đi vỡ vụn đi đảo lộn đi hóa thành tro bụi đi nào
Nhanh nhất đi có thể
Đã kích hoạt
Những bộ óc thông minh siêu việt
Những vũ khí siêu thông minh
Đã đóng chặt cánh cửa những trái tim
Đã tê liệt ngôn từ đối thoại
Văn chương nghệ thuật tê dại bên rìa
Đã đến lúc vứt đi
Những mỹ từ mỹ tự danh ngôn danh cú
Đã đến lúc không cần
Hoa hồng cùng chocolat
Tiếng dương cầm cùng ban mai tiếng hát khúc thánh ca
Lịch sử giữa hồi cuồng loạn.

Đ O ẢN C A V Ề S Ự T H Ậ T

[Nhân đọc một cuốn sách vừa phát hành]

Cuối cùng sự thật cũng lên tiếng
Từ đáy biển âm u
Từ đáy vực lòng người
Từ đáy vực dối trá
Từ đáy vực toan tính
Từ đáy vực ngôn từ xảo trá...
Sự thật biết tìm cách nấp mình
Những đóa hoa tận cùng khổ lụy
Nở ra như máu ứa
Máu oan nghiệt không hóa thành ngọc trai
Sự thật buồn thương bi thảm
Mấy mươi năm u hoài
Mấy mươi năm tưởng chừng bị chôn vùi
Mấy mươi năm sự thật lại trở về sự thật
Không thể hóa bùn để nuôi dưỡng những loài hoa giả dối
Không thể
Không thể
Không thể
Sự thật ơi!
Người mang gương mặt thảm sầu
Mang hình hài tù rạc
Mang tiếng nói lẻ loi giữa những thanh âm tàn khóc
Mặn chát nước mắt

Bầm dập te tua giữa bày hải tặc
Mắt trợn trừng núi thẳm rừng sâu
Vút bên lề tàn rạc
Góc bẽ chân trời phận ăn đậu ở nhờ
Nghèo mạt rệp không dám một nửa giấc mơ
Chết nghệt thở không tuổi tên vô tầm tích...
Mấy mươi năm oán hờn thắng thua được mất
Nhẹ voi dần
Như khói tan lảnh loãng
Nhưng còn oan khiên?
Nhưng còn tội ác?
Những vết trâm thương?
Những trống rỗng tâm can?
Những nghi ngại ngờ vực?
Sự thật không thể lãng quên không thể chết chìm
Sự thật cất tiếng
Một lần thôi
Chỉ một lần thôi
Một lần để nước mắt ta giàn rụa chảy
Chảy đi nước mắt ơi!
Mặn như nước biển
Đắng và chát cuộc nhân sinh bày đặt
Chảy đi chảy đi nước mắt ơi!

NOI KHÔNG CÓ NGƯỜI SỐNG

(Ngồi xe về Hà cùng ông trẻ PVV, bắt chợt nhớ đám tang lão GORIOT trong tiểu thuyết cùng tên của H.de Balzac với câu văn bất hủ "không có người đưa đám!". Rồi buột miệng bảo ông trẻ vì không có người sống (cho ra con người). Rùng mình sợ. Và nguáy ngóa viết....)

Nơi tôi sống
Một quang cư
Một xã một phường một quận một huyện
Được định danh
Được số hóa
Trên bản đồ hành chính
Trên Google Map
Nhưng thôi, những thông tin xác thực có nghĩa gì đâu
Không có nghĩa hẳn là vô nghĩa
Với tôi chỉ là những kí tự
Những mã hóa trên mệnh mông ảo huyền thời thế giới
phẳng...
Nơi tôi sống một phiếm chỉ một vô danh không ai nhằm
lẫn không ai ngờ vực
Không ai
Ở nơi ấy không - có - người - đang - sống
Không có người...
Chỉ có những cuộc mưu sinh dai dẳng
Chỉ có những toan lo bận rộn chỗ đứng chỗ ngồi

Chỉ có những bận lòng chuyện không đâu tẻ ngắt
Chỉ có những diễn ngôn đậm đặc vị mùi tranh chiếm hơn
thua được mắt
Chỉ có thiện nghệ diễn trò cao sang lũng lầy thôi rồi
Có tất cả nhưng không có con người
Đông đặc như mối kiến
Phòng tranh, không
Tượng đài, giả
Nhà sách vắng hoe
Phòng trà quán cà phê nơi khai sinh những tư tưởng nổi
loạn, không
Những cuộc đàm đạo mang sắc màu triết học, không
Lòng hiếu tri, xa xỉ
Tinh thần duy mỹ, gầy còm mang dáng hình tuyệt tự
Không có phòng treo tranh
Không có viện bảo tàng
Không công viên
Không nhà hát
Không phòng chiếu phim
Không có phòng hòa nhạc

Không đại học hoặc chỉ có phổ thông cấp bốn cấp năm
Đại thể là không không không
Không có con người
Nô tài thấp cấp và cao cấp
Làm thuê giá bèo làm thuê giá đắt
Mua bán bán mua hàng hiệu hàng xây cần hen
Vàng bạc đá quý mì ăn liền cứu trợ
Mồ mả nhà thờ họ
Đủ các loại kỉ lục đủ làm ngỡ ngác mọi nhà
Và tin đồn chính xác đến đẳng cấp không tạo bất ngờ
Seo phỉ cúng tê lê mốc
Người già nhuộm đen đám trẻ nhuộm bạc
Tất cả phỉ đại dư thừa
Nơi không có người sống
Không có người đưa đám
Không có người vui
Không có người buồn ...
Một cô đảo
Một vùng đất bị lãng quên
Một vùng đất được lập trình
Số hóa...

VIẾT CHO ÔNG BẠN NHÂN SINH NHẬT

[Thay cho lời và hình được lập trình miễn phí. Chúc sinh nhật cụ em Liêu Thái bằng bài thơ này!]

Rất có thể bạn chẳng nhớ sinh nhật của chính mình
Có gì đâu
Một ngày chưa chắc trời đã đẹp
Chưa chắc trời đã xấu
Rất có thể cũng vào ngày hôm ấy có cả vạn đũa bé ra đời
Vạn sinh linh
Vạn số phận
Vạn mầm sống buộc phải đương đầu với sa hoa giàu có,
với khổ nghèo, với bất hạnh, với vạn ngã nẻo đường đời
bất chợt những ngã rẽ tạo hóa rảnh việc đồng đánh
nuông chiều, chơi khăm, đánh đố
Rất có thể những sinh linh cùng trang lứa đã về với bụi
đất, hư vô và mang theo muôn nỗi muộn phiền
Rất có thể không ít người lớn lên trong lụa vô biên giàu
có một chỗ trên thiên đường đã đăng kí sẵn hoặc tự
nguyện đăng kí vĩnh viễn nơi thẳm sâu địa ngục để được
sống thêm một lần ồn ã, tung bùng, cười khóc...
Bạn đã lớn lên
Đã trưởng thành

Đã chọn cho mình một chỗ đứng trong mênh mông chậ
chội nhân gian
Không ồn ào không mánh mung không bon chen
Trầm lặng nghĩ cùng vô vàn câu hỏi
Vì sao ta lại được sanh ra
Vì sao ta chầy chậ sống
Vì sao ta vướng mắc những trần ai khổ lụy không thể nói
thành lời
Vì sao những sự thật cứ phải giấu mình trong bóng tối
Dòng máu chảy trong ta sao cứ trộn lẫn day dứt muộn
phiền trở trêu bắt thường
Vì sao ta như mang một món nợ
Với mảnh đất dưới chân
Với bà ngoại cả một đời âm thầm lặng lẽ
Với những ngả nẻo phố phường tơ nhện chập chờn hư
thực
Với miên man âm u thời hậu chiến mỗi ngày mỗi nặng
nề day dứt
Ta chọn VIẾT hay VIẾT đã chọn ta
Thực như cõi hư vô
Thế giới hư vô bày đặt ngay trước mặt...
Viết như một đa mang
Bạn đã tìm cho mình một tồn tại thứ hai không uổng phí

MỘT NGÀY KHÔNG ĐIỆN THOẠI

[Đi chơi cùng ông trẻ PVV, quỳnh quảng quên điện thoại ở nhà...Thì viết chơi]

Vội chơi. Quên điện thoại
Nửa đường. Chấp nhận thôi
Già. Vẫn hay chập mạch
Nhớ. Quên. Quả là ôi!
Gặp bạn. Cười như ghé
Rượu. Chè...cứ tung bưng
Thi ca rào rạt. Sướng
Không có chuông chen ngang.
Một ngày. Một ngày không
Gọi. Nghe. Và tin nhắn
Seo phì và cúng phây
Không. Thấy sướng quá chùng
Cõi ảo. Một ngày...biến
Ừ! Chẳng hề hấn chi
Mây bay! Gió vẫn thổi
Không ta. Nào khác gì...
Một ngày không điện thoại
Ngắm thấy khoái vô cùng
Ờ! Đến lúc nào đây
Không - còn - ta. Càng mừng!

ĐOẢN CA ĐOM ĐÓM

Tháng Ba tháng ba
Đêm cuối xuân ẩm ướt nồng nàn
Đom đóm lập lòe
Ô kìa sáng
Ô kìa xanh
Lấp lánh
Rập rờn bay
Ràn rạt bay
Nhấp nháy nhấp nhoáng lân tinh lửa lạnh
Bờ cỏ bụi cây
Bay
Bay
Đom đóm tháng Ba mùa hoa gạo
Rơi xoay xoay đỏ một góc trời
Đỏ một triền đê
Đỏ một bến sông quê
Li ti vụn vụn hạt vừng
Nhẹ gieo từ bàn tay mẹ
Đom đóm lập lòe một thửa trong và sáng và hồn nhiên
nhẹ như tơ trời nhẹ và bay bổng như thơ...
Bỗng nghe thấy ghét
Ai khéo đặt bày

Đèn đom đóm thâu đêm đọc sách
Quan trạng lên bảy lên ba
Sách nát
Cháo chan làu thuộc
Giấc mộng làm quan
Ba họ thom cùng
Ôi đom đóm bỗng dưng
Cuốn theo phập phù đời điều trá
Ô kìa đom đóm
Vì sao hóa thành lập lòe lửa ma trôi
Khổ thân những sinh linh nhỏ bé
Sống cũng không yên
Xót thương bao nỗi lụy phiền
Tháng Ba hoa rơi như máu
Vùng thiếu người gieo
Đàn sáo muộn về
Triền đê dài thiếu gió
Đom đóm lập lòe vụn vụn mắt ma
Tháng Ba chờ âm nằng
Chờ những trận mưa rửa trôi
Chờ những trận gió thanh tẩy trần ai
Chờ người thoát u mê những đường hầm cuối
Sáng nay
Một cơn mưa xối tắt giữa chùng.

KHỐC THY

Chúng ta khóc
Khóc mà mẹ khóc mà cha
Khóc luôn đống mối
Khóc búi bong bong
Khóc mà nước mắt khô cong
Không chảy dòng dòng
Khóc người không còn sống
Khóc tượng đá tượng đất tượng gỗ tượng đồng
Mắt sáng long lanh nếu khi khóc tượng vàng
Thật đau lòng/nòng
Thật hài nòng/lòng
Thật đã lòng/nòng
Tràn trề cảm hứng
Tràn ngập cảm hứng
Ứ tràn cảm hứng
Viên mãn bộ phận
Chúng ta khóc toi bời rợn ra tung bùng
Khóc sáng khóc trưa khóc chiều khóc tối
Đã lập trình
Chúng ta khóc rất thông minh
Rất hữu cảm hữu tình
Khóc là phương cách tỏ bày
Là kênh biểu đạt hiệu quả tràn đầy
Khóc như hữu hình liên kết muôn sợi dây
Quá khứ hiện tại tương lai

Tâm tài nhân thiên địa
Chúng ta khóc nghĩa là chúng ta tồn tại
Suối nguồn cảm hứng!
Chỗ dựa ước mơ!
Cội rễ văn chương nghệ thuật (nhất là thơ)!
Thi quốc tuyệt mù khóc thi khóc văn khóc họa khóc
nhạc
Véo von đầy ắp ước
Chia li
Phiêu bạt
Ngược bắc
Xuôi nam
Đâu đâu cũng khóc
Hòa cùng tiếng vượn (tưởng tượng) ní non
Lòng héo dạ mòn
Canh trường đưa nôi
Bên kia sông
Bên kia núi
Bên kia rừng
Bên kia đời
Bên kia thế giới
Rặt một nỗi thâm sâu
Lời ru nghẹn nấc
Điệu hò nghẹn lòng

Sầu lên ngọn ái...
Cây trái có mùa
Chúng ta khóc mút mùa
Xuân hạ thu đông
Được, khóc
Thua, khóc
Thắng, khóc
Bại, khóc
Thiếu thôn dư thừa càng khóc
Khóc chia li hồn oán từ độ hùng vương dựng nước
Cha mẹ con cái rừng biển chia li
Thủy tinh khóc mối tình si
Chữ đồng tử tiên dung vừa bay về trời vừa khóc
Nơi đảo xa mai an tiêm trồng dưa tưới bằng nước mắt
Chàng trương chi hát khúc sầu bi...
Vây bọc xứ mình đâu đâu cũng nước (hình như) mắt!
Cay chua và mặn chát
Cá tôm cua cáy ốc ếch ngộp thở
Lúa khoai thâm rễ thối mầm
Trái cây mang hình giọt lệ
Buồn tênh
Ồ nó thế cái nước mình!
Khóc quốc!

CHÀO MI NHÉ! BUỒN ƠI!

[Sến thi]

Đâu đó có anh! Lòng em như dịu lại
Em trở về! Sau những chuyến đi xa
Thành phố! Vòm trời chung. Em thấy
Nắng lửa tháng tư như dịu bớt! Bất ngờ...

Tuổi đôi mươi như chìm trong xa vắng
Tháng năm dài thường nhật tháng năm dài
Ta lãng quên vòm trời xanh! Quên cả nắng
Quên cả dịu dàng. Quên mất cả ban mai...

Ta đã già đi và ta tự mất
Những xót xa theo năm tháng. Dần quen
Nhàn nhạt bình yên ta giật mình đôi lúc
Nhàn nhạt trôi! Nhàn nhạt lãng quên...

Vào một ngày đẹp trời bất ngờ ta nổi loạn
Xách ba lô! Mua vé! Và đi...
Cái nơi đến? Cần gì phải biết
Giã từ! Rũ bỏ! Buồn ơi! Chào mi...

Nỗi thường nhật, tạm thời ta dứt bỏ
Những chân trời mới cứ rộng dài
Căng lồng ngực! Thật sâu! Tinh khiết quá!
Ô kìa! Tia nắng sớm! Ban mai...

Bên cửa sổ máy bay! Mây trắng
Ồ! Xanh trời! Xanh đến quá chừng
Vòm trời xanh! Một thời ta để mắt
Ngay bên ta, lòng bỗng rung rung...

Và biển nữa! Sóng rào rạt sóng
Và thảo nguyên! Cỏ dại mượt mát non
Và đêm sâu! Đêm sâu tịch lặng
Và hoàng hôn! Tím biếc hoàng hôn...

Chào mi nhé! Buồn ơi chào mi nhé!
Thường nhật ơi! Xin người ở lại nhà!
Và anh nữa! Xin một lần không nhớ
Chẳng sao đâu!
Chẳng sao đâu!
Xa!
Xa!
Xa!..

LINH SƠN

[Đạp xe loăng quăng chợt nhớ Cao Hành Kiện]

Linh Sơn! Linh Sơn! Linh Thử Sơn!

Linh địa

Ác địa

Hung địa

Hiểm địa

Âm âm lam chướng

Mờ mịt lam chướng

Đêm dài chỉ thấy đêm dài

Cây vượn vẹo

Cỏ vượn vẹo

Suối vượn vẹo

Thú hoang vượn vẹo

Người vượn vẹo

Theo dáng hình hồn ma bóng quỷ

Linh Sơn quần tam tụ ngũ

Lục lâm thảo khấu

Uống máu ăn thè

Chém đầu tế cờ

Được mất thắng thua được mất vượn vượn xương khô cốt

mục vùi chôn bùn đất

Linh Sơn tử địa linh sơn

U u hồn oan sắ n g sắ c cười sắ n g sắ c khóc...
Cuộc trở về đắ n g đặ c
Hun hút gió gào
Sập sập mưa
Thẳ m thẳ m vự c cheo leo vự c
Chậ p chờ n bóng quỷ hồn ma
Ma đói ma khát ma khô n g đầ u ma mù mắ t ma nhũ n nhèo
bấy nát
Thẳ m thiế t đò i về cố hương vờ i vờ i xa ngàn trùng xa
Vậ t vờ ma đói ma khát
Tàn rạc hè
Tàn rạc thu
Tàn rạc đờ n g
Bờ n g bờ n g hoa má u mùa xuân
Ô i Linh Sơn Linh Sơn!
Nhan nhắ n linh sơn
Đạ i linh sơn tiể u linh sơn ở đầ u ta cũ n g gặ p
Linh sơn nơi ta ở
Linh sơn nơi ta qua
Linh sơn nơi ta đế n
Linh sơn nơi ta đi
Hành hương làm chi...

BIẾT NÓI GÌ VỚI BẠN

Biết nói gì với bạn bây giờ?
Buồn. Thật buồn...
Không thể khóc
Đành cười
Cười héo hắt...
Biết nói gì với bạn?
Còn hơn cả buồn
Tái tê và nghẹn đắng
Thôi đành lặng im
Cố giữ trong lòng
Khóc khô mắt
Lén quay nhìn chỗ khác
Lệ hoen nóng bỏng...
Biết nói gì với bạn?
Còn hơn cả nỗi tủi nhục
Thăm thẳm trời đêm không dám ngược mắt nhìn
Xấu hổ ngậm ngùi trước những ngôi sao xa xăm vời vợi
sáng
Nơi chúng ta ngồi lạnh vắng
Nhói buốt

Ai sẽ chia cùng?

Ta đâu dám cao ngạo để hét to giữa đất trời

Lũ chúng ta lạc loài

Sinh nhằm thế kỉ! (•)

Ta đâu dám độc hành ca giữa thâm sơn cùng cốc bật lối
trở về?

Ta đâu dám ước một trận mưa năm mươi ngày năm
mươi đêm thanh tảo?

Cuốn sạch đi tất cả

Xóa

Xóa

Xóa

Mặt đất chỉ còn những bùn lầy

Dân khô

Màu xanh sẽ tái sinh...

Ta không dám nghĩ một ngày không xa một cơn bão
không lồ một trận cuồng phong đen thối bay và quét
sạch...

Biết nói gì đây?!

÷÷÷÷

(•) Ý thơ Vũ Hoàng Chương.

ĐỀ TRANH
ĐÀN BÀ

Như một cây thiên cầm chỉ có đấng toàn năng mới có thể
tạo ra

Thiên cầm ngân rung

Ngân rung thiên cầm

Tiếng hạc bay qua

Tiếng thác đổ

Chưa đủ

Tiếng mưa tiếng gió tiếng rừng tiếng thiên đàn tiếng địa
ngục tiếng lụa xé tiếng khóc than tiếng ru hời tiếng vinh
tiếng nhục

Cây thiên cầm Trời ban

Cây thiên cầm bên ta

Cây thiên cầm cho ta

Cây thiên cầm tuột mắt

Cây thiên cầm rũ héo

Cây thiên cầm trở hoa...

"Chi phần hữu thân..."(•) khiến đàn ông ngẩn ngơ

Ngẩm nhìn
Ngưỡng mộ
Thậm chí quỳ mọp dưới chân
Đôi cả gắm vóc giang sơn
Mê mụ tan tành sự nghiệp
Trước đàn bà đẹp
Quan cũng như dân
Dân cũng như vua
Như đám người ngẩn ngơ
Hồn nghệ sĩ
Máu nghệ sĩ bùng nổ
Khúc hoan ca ngôn từ
Hoan ca thanh âm
Hoan ca đường nét, hình khối, sắc màu
Hoan ca ánh sáng
Những khúc hoan ca vô mệnh gọi tới mai sau!

(•) Ý thơ Nguyễn Du.

ĐOẢN CA VỀ BÒ

*[Đang lung bung nghĩ đến kịch NHỮNG CON TÊ GIÁC
thì đọc được bài về BÒ của Lê Vĩnh Tài bèn học theo.
Chắc được điểm 3 theo thang 10 là so với thơ cụ Lê]*

Lễ tam sinh bò dê lợn, cỗ tục miếu đền
Bò đứng ngôi thứ nhất
Vật tế thần gọi là vật hi sinh cũng có ngôi có thứ có bậc
Lễ đâu phải chuyện đùa
Lễ cơ mà
Nghiêm trang linh thiêng lung linh đung đưa
Bò tưởng bỏ
Tưởng được tôn thờ...
Bò không chịu chết
Một mình
Nó hóa thân
Thành
To
Lớn

Tiếng nó rống vọng từ thăm thẳm đại ngàn
Lênh loang theo những triền sông những cánh đồng
những lòng lững sóng biển
Thúc dục
Đàn bò con ra đời
Đông
Đúc
Bản sử thi bò
Đại hợp xướng bò
Ngạo nghệ
Ồ
Ồ
Bò
Ợ
Vật tế thần thặng hoa thành thi ca
Thành sơn khấu
Thành tranh
Thành tượng
Ghi tạc lên núi lên đồi lên đồng lên bãi
Được phủ lớp sơn huyền thoại bò như người
Bò có diện mạo
Bò có tiếng nói

Diện mạo bày đàn tiếng nói bày đàn

Hô

Hét

Lùng

Vang...

Ồ!

Đàn bò lạc vào thành phố (•)

Đi vào thành phố

Rầm rập bước chân

Thành phố nhũn nhục cúi đầu

Đàn bò kiêu hãnh ngẩng cao hươu cặp sừng nhọn hoắt và
cong

Từ đó

Những hàng phố dậy mùi bò

Những phố chợ dậy mùi bò

Những công thự dậy mùi bò

Những công viên dậy mùi bò

Những thương xá, y xá, học xá, kí túc xá...dậy mùi bò

Dậy mùi bò ngõ hẻm hang cùng ngoài ô heo hút khu ổ
chuột và bãi rác

Dậy mùi bò nguy nga tráng lệ lâu đài cung điện lãng tử
xa hoa

Dậy mùi bò lèo lợt phấn son hoa hoét cờ quạt
Dậy mùi bò từ bình minh đến đêm sâu
Từ mùa xuân qua mùa hạ đến mùa thu và tiếp nối mùa
đông
Bốn mùa mùi bò lẩn át
Dậy mùi bao la mặt đất
Vượt ngọn ải
Thấu trời xa
Như mây bay la đà
Như hoa bung nở
Ta chợt nhớ quý ngài S.Becket tiên tri
Cả - thành - phố - ngập - tràn - loài - tê - giác!
Tê giác! Tê giác! Tê giác!
Sau mấy thập niên đã hóa ra bò.

(•) *Nhớ ca khúc của Trịnh Công Sơn.*

30 THÁNG TƯ NĂM 1975

[Chỉ là thế không tô hồng hay bôi đen chi hết...Thủa ấy của tôi]

Thằng bé nhà quê là tôi vừa qua tuổi 14 chuẩn bị cho kì thi tốt nghiệp cấp 2 và thi tuyển vào lớp 10

Thằng bé nhà quê quần quanh trong ngôi làng xưa cũ cùng những mái tranh nghèo nắng mưa dầu dãi không điện, không báo, không đài, ti vi và tủ lạnh, xe máy là chưa từng nghe và chắc chắn còn lâu mới thấy

Thằng bé nhà quê làm lụi chăn trâu, cắt cỏ, mót lúa và cắt vó te kiếm con tép con tôm lật cỏ bắt cua đồng

Thằng bé nhà quê chỉ mang máng biết miền Nam qua những bài trong sách giáo khoa

Thằng bé nhà quê nghe loa hợp tác báo tin giải phóng miền nam hình như vào khoảng một giờ chiều

Làng xóm vắng ngơ vắng ngắt

Trai tráng đi bộ đội gần hết

Lơ thơ còn lại người già

Thằng bé nhà quê là tôi khi ấy cũng nhảy nhót reo vui
miền Nam giải phóng rồi miền Nam giải phóng rồi...
Và nhớ
Nhớ suốt đời
Chắc chắn sẽ mang theo sang bên kia thế giới
Tiếng khóc nức nghẹn của mẹ
Cuối năm 1971 báo tử anh cả chết hồi Mậu Thân
Mãi sau này chúng tôi mới hay mộ anh ở rừng núi phía
tây Quảng Ngãi
Anh thứ ba còn ở Quảng Trị mãi sau này tôi mới hay
quảng trị năm một chín bảy hai mùa hè đỏ lửa và đại lộ
kinh hoàng
Bố thắp một nén hương
Nén hương gầy tong teo
Người âm thầm khăn vải mắt đỏ hoe cũng khóc
Tôi đang nhảy nhót reo vui nhìn cha mẹ bỗng dưng cầm
bặt
Len lén nhìn như một kẻ có lỗi
Không dám hỏi mẹ hỏi cha

Bố vậy tay
Tôi đến gần
Người ôm tôi vào lòng khe khẽ nói
"Thằng tây nó cút thằng tàu nó qua!"
Chưa yên đâu con
Chưa yên đâu
Bố thở dài buồn nẫu...
Ngày 30 tháng Tư năm 1975 của tôi chỉ thế
Thằng bé nhà quê 14 tuổi tròn
Thằng bé nhà quê làm lụi cùng đất cùng bùn cùng những
bông lúa còi
Thằng bé nhà quê ngơ ngác
Suốt phần đời còn lại mang theo tiếng khóc của mẹ và
nén hương gầy tong teo trong bàn tay cha run rẩy...
30 tháng Tư mỗi năm với tôi chỉ có vậy
Hiu hắt buồn.

VÔ ĐỀ...

[Bài thơ văn xuôi về đồ vỡ...]

Ngồi trước tôi là một người đàn bà
Nét kiều sa một thời vàng son còn lưu trên gương mặt,
dáng hình, trang phục
Người đàn bà từng là niềm ước mơ thầm kín của không
ít những người cùng trang lứa
Chúng tôi từng âm thầm hoặc công khai ngưỡng mộ
Tình yêu của anh ấy giành cho cô
Mái ấm gia đình của họ từng được xem là điển mẫu
Vấp đời phạm tục chiếc thuyền tình của họ phiêu du
cánh buồm thần tiên mơ mộng
Người đàn bà từng được gọi âu yếm là Giuyliet, là
Natasa, là Natalya, là Coset là bông hồng nhỏ bé
Tất nhiên chồng của cô từng là hoàng tử với cây đũa
thần huyền thoại từng là một kỹ sĩ phiêu bông, từng là
một đấng nam nhi tài hoa như Kim Trọng
Người đàn bà đã từng kiêu hãnh về tình yêu đẹp như cổ
tích về mái ấm gia đình giữa bao nhiêu phạm tục đời
thường quần quáo

Người đàn bà cứ như sinh ra để làm đóa hoa được say
đắm được tôn thờ...
Tôi từng cầu mong cuộc đời của họ sẽ thông dong dịu
êm mãi mãi....
Nhưng rồi
Có vô vàn lí do hữu hình và vô hình nào đó
Chiếc thuyền tình không tan vỡ nhưng ngôi nhà hạnh
phúc đã không còn
Có ai ngờ
Những gì tưởng như chỉ có trong tiểu thuyết lại trở thành
sự thật
Những “Giông tố”, những “Bà Bovary”, những “Ngôi
nhà búp bê”, những “Anna Karerina” (*) lại hiển hiện
giữa cuộc đời này
Tôi không dám hỏi thăm vì không thể
Chồng nàng là một gã Sở Khanh, một tay Thúc Sinh,
một Obronsky, một Sarle...tôi không dám phẩm bình
Cũng không dám nghe miệng lưỡi thế gian đồn thổi
Nhưng luôn gợn trong tôi một nỗi sầu thương có phần ai
oán

Con người sinh ra là để bất hạnh hay hạnh phúc?
Niềm hạnh phúc bao giờ cũng như ánh chớp lóe sáng rất
nhanh
Nỗi bất hạnh như cuốn lịch bóc mãi không hết, khi nào
mới là tờ lịch cuối cùng không ai biết trước
Ngồi trước tôi
Người đàn bà như cố thân nhiên
Trong ánh mắt không thể dấu được những nỗi niềm vỡ
nát...

(*) Tên những tác phẩm văn học nổi tiếng về hôn nhân
và gia đình đổ vỡ, bất hạnh!

ĐỂ NHỚ...

[Đừng ai hỏi tôi ông là ai ở đâu...]

Tình cờ, rất tình cờ thôi tôi ghé thăm ngôi nhà nơi ông
đã sinh ra
Nơi tổ phụ từng bới đất lật cỏ
Nhặt từng hòn đá
Đánh gốc bóc chà
Mưu sinh bằng bàn tay đầy những vết chai sần sùi
Nơi đây một làng quê heo hút
Chòm xóm dăm bảy nóc nhà
Sống đơn sơ còn hơn tình ruột thịt
Song thân chăm chút
Mong ông thành người...
Những trang sử xoay vần xoay
Thời nhá nhem thời đảo điên sáng tối
Ông đã chọn một ngã đường
Ông tin sẽ hướng về ánh sáng
Trí và dũng hơn người
"Thời lai đồ điều thành công dị..."
Danh vang khắp vùng
Chúng dân hướng về ông
Niềm tin gửi trọn
Tên ông một thời sáng rõ
Niềm tự hào
Niềm yêu tin gửi gắm

Trong lòng chúng dân ông như một huyền thoại lấp lánh
hào quang như cầu vồng trong mưa trong nắng...

Và rất gần

Rất gần

Như một già làng

Mỗi lần về quê vẫn lội ruộng xắn quần

Ngồi chiếu

Rượu quê

Rau rừng

Cá suối

Nắm tay người già

Bé bỏng trẻ nhỏ

Cạn chén trăm phần trăm...

Sự thế vùn xoay

Bão giông lòng người u u ám ám

Phân rã chia li

Ông biến mất

Bặt tăm không về

Ông biến mất cứ như chưa bao giờ có mặt

Trời cao khó hỏi

Đất dày không nghe

Chúng dân u u mê mê

Lặng ngắt

Một ngày không đẹp trời

Ông trở về hình như vào một ngày cuối đông

U buồn

Lạnh ngắt

Tái tê

Trong lặng im tuyệt đối

Lần cuối cùng ông về cùng Mẹ đất

Đất tổ phụ bao dung

Đất tổ phụ không bao giờ trở mặt

"Vận khứ anh hùng..."

Tôi tin ông không ôm hận.

Tình cờ rất tình cờ thôi bữa ấy

Người con trai duy nhất của ông cũng về

Anh hầu như yên lặng chẳng nói gì

Thoáng một nụ cười như bất chợt

Anh dẫn tôi ra nơi song thân yên nghỉ

Mộ đơn sơ không bia đá chữ vàng không phượng không

rồng không hù dọa bằng uy danh không lời xung tụng...

Những nén hương trầm dịu dàng cháy

Tôi lặng lẽ cúi đầu

Chiều vô danh tôi một kẻ vô danh

Có Đấng Cao Xanh thấu tỏ!

CHUYỆN VĂN/NGÃU SỰ

[Anh là một nhà thơ lớn. Tôi thấy thế. Tôi, tất nhiên là một kẻ vô danh. Thế mà lại thành bạn tương kính! Hai anh em nhiều lần ngồi chuyện văn. Loanh quanh thế nào cuối cùng lại là chuyện chiến tranh. Tôi ghi lại và nghĩ nó chẳng cần cho ai. Ngoài tôi!]

1.

Đã lùi xa, rất xa cuộc chiến
Xa đến mức tưởng như chưa từng có bao giờ
Ngổn ngang, dọc ngang, đào bới, khói bụi, ruộng khô,
sông cạn, biển đục ngầu, núi lở...bây giờ là dự án, là san
nền phân lô, là đại công trường, là treo là hoang là điều
tra là thu hồi là cưỡng chế...

Đã lùi thật xa
Chiến tranh như thể chỉ còn loang loáng trong mơ
Những người già như tôi như anh
Đêm dài đêm dài tật bệnh dày vò khó ngủ
Chiến tranh...thôi nhắc lại làm gì!

2.

Cả tôi, cả anh và rất rất nhiều người dù có chối từ vẫn
thuộc phe những người chiến thắng

Vẻ vang

Vinh quang

Chói lợi

Hào hùng

Những tính từ chúng ta xài mấy chục năm

Không ai thấy quen nhàm

Không ai giật mình

Không ai thử một lần tự hỏi có - thật - không?

Không ai

Hình như không có ai

Niềm say mê?

Tự luyến?

Sợ hãi?

Mặc cảm hèn nhát?

Không thấy ai thử tự hỏi một lần

Tấn kịch bi ai hậu chiến!

3.

Cuộc chiến tàn khốc

Một còn một mất

Cuộc chiến đi qua

Còn?

Mất?

Những gì nơi ta?

Ai trả lời?

Ai có có ai!?

Hình như ta đã mất

Mất thật nhiều

Thống kê học, bất lực
Kinh tế học, bất lực
Chính trị học, bất lực
Văn chương nghệ thuật tất nhiên bất lực dài dài
Hình như là mất tất
Một khoảng mênh mông hun hút dưới chân ta
Một khoảng mênh mông trống vắng lòng ta
Cổ i cần
Khô rạc
Những hồ mắt cạn khô nước mắt
Những gương mặt người bạc phếch niêm đau...

4.

Chúng ta ném vào cuộc chiến
Những người đàn ông những người đàn bà những trai
tráng những thanh nữ những cụ già những trẻ thơ
Đẹp đẽ nhất
Thông minh nhất
Sáng láng nhất
Như những đóa hoa như những vì sao
Sau cuộc chiến
Ta còn lại những ai?
Khi những đóa hoa gãy gục khi những vì sao biến mất
phía chân trời
Phía chân trời sạm màu mây oan nghiệt
Phía chân trời âm âm tiếng bom
Phía chân trời đỏ bầm máu hoàng hôn...

5.

Chúng ta đem vào cuộc chiến tranh này
Lòng dũng cảm vô biên và sự liều lĩnh vô biên
Trí thông minh siêu việt và thói lưu manh siêu việt
Tình yêu thương trong trẻo vô ngần và lòng hận thù đặc
quánh
Sáng suốt và u mê
Tiếng hát át tiếng bom và tiếng gào thét chát chúa
Thơ ca tự biến thành hầm chông nhọn hoắt lạnh lùng
Lòng chúng ta hóa thành gang thành sắt lạnh căm
Ngày chiến thắng tung bừng và hả hê say máu
Chúng ta bước ra cuộc chiến tranh
Giây phút đầu tiên ngày chiến thắng hình như cũng bắt
đầu chia rẽ phân li
Thắng thua
Được mất
Dinh Độc lập ngày trưa 30 tháng Tư công thụ tráng lệ
nguy nga nào có ai ngờ trở thành nhân chứng kếp
Thắng - Thua
Thật - Giả
Lịch sử ơi !
Sao lại có khúc ngoặt tréo ngoe.

6.

Chúng ta bước ra khỏi chiến tranh
Với một hành trang khác người
Chúng ta say mê với những thứ một thời

Chúng ta xem như là chân lí ngàn đời không cần nghĩ
suy không cần tranh cãi
Chúng ta có riêng cho mình những định nghĩa vô tiền
khoảng hậu
Định nghĩa về niềm vui
Định nghĩa về hạnh phúc
Định nghĩa về thi sĩ văn nhân
Định nghĩa về lẽ sống
Định nghĩa về cái chết
Định nghĩa về ta định nghĩa về địch
Và hình như thiếu vắng định - nghĩa - con - người!
Thơ ca một thời
Tiểu thuyết một thời
Âm nhạc một thời
Hội họa một thời
Điện ảnh một thời
Sân khấu một thời
Chúng ta một thời
Nở bùng và rũ héo
Rũ héo rồi biến mất như chưa từng có mặt
Sau bao tháng bao năm sau mấy thập kỉ chúng ta vẫn còn
luyện tiếc
Ngơ ngác bơ vơ như những người đàn trong cỗ tích
Cỗ tích hôm nay đã hóa truyện bi hài
Không Happy end!
Không có phép màu
Chúng ta chết chìm giữa biển ngôn từ một thời hóa
thạch.

7.

Gia đình tôi bước ra khỏi cuộc chiến tranh

Nghèo như không thể nghèo hơn

Như một cơn ác mộng

Như một hư cấu văn chương

Anh trai cả chết trận Mậu Thân

Dải khăn xô nào cho anh?

Không có

Anh thứ hai mang di chứng chiến tranh năm 1972 Quảng

Trị

Cũng còn may Quảng Trị mãi được định danh MÙA HÈ

ĐỎ LỬA

Một anh được kêu là Liệt sĩ

Một anh là Cựu chiến binh chống Mĩ

Có thể đó cũng là anh là chị là cha là mẹ là ông là bà là

những người cùng trang lứa của bạn nhưng không phải

là của chúng ta

Những người lính Mĩ chết trận chúng ta cất công tìm

kiếm

Hài cốt của họ thành cầu nối bang giao vượt Thái Bình

dương?

Những người lính Sài Gòn chết trận vùi sấp chôn

nghiêng

Những người lính chết trận trong nghĩa trang Biên Hòa

mộ phần hiu quạnh

Họ không thể góp phần làm cây cầu nối bang giao

Thăm thăm lòng người mệnh mông lòng người xứ sở
đoạn tuyệt những cây cầu
Tôi và bạn và chúng ta hình như chưa bước ra cuộc
chiến
Nã lòng cuộc phân li
Những dòng Bến Hải như tơ nhện
Giăng mắc muôn nơi
Ôi!
Giới tuyến

8.

Sau bao năm tháng nghĩ suy
Sau bao trần ai khổ lụy
Tô Thùy Yên cất tiếng bi trầm TA VỀ
Để cuối cùng phải cất bước ra đi
Du Tử Lê hình như ngay từ đầu đã chọn ra đi
Nghiêm trang dặn lại

Khi chết sẽ mang xác ông ra biển
Cố quốc vọng về
Tấc lòng nói Thái Bình dương
Nửa thế kỉ chúng ta bước ra từ cuộc chiến
Trăm thống oan khiên
Chiều
Tĩnh lặng
Dần buông
Rượu nhạt
Mời nhau uống
Cuộc bể dâu
Lặng lẽ
Nước mắt rơi...

H Ỗ T H I !

[Buồn mãi chữa lành bằng thơ vui...Cám ặ c!]

Vui nhé chớ có trào nước mắt!
Trừ những vụ nước mắt rụa ràn vì khói vì bụi vì nước
biển bất ngờ lượng amoniac tăng cao bởi có ba vạn chín
ngàn người cùng tắm...
Nào chúng ta cùng vui
Vui tung bùng
Vui hết cỡ
Vui ghi kỉ lục ghi nét
Ba trăm năm mươi vạn lẻ một người nhất loạt cười đủ ba
mươi sáu kiểu liền trong hai mươi bốn tiếng
Cười xong rồi ta chén
Nồi canh rau muống xài bảy ngàn lít nước ặ c đun
bằng năng lượng mặt trời
Rau muống thu gom từ mười hai ngàn ao làng bốn xứ
Và tương chám ặ c đem về từ chín làng tương nổi
tiếng địa cầu do tám xe bồn chuyên chở
Cà muối kiểu huế gồm chín mươi chín ngàn bình có mã
vạch hãn hoi...
Cơm sẵn có trong nồi Thạch Sanh huyền thoại!
Vui lên thôi!

Chén xong rồi thì ta cùng nghe nhạc Trịnh
Khánh Ly ư?
Cũ xưa rồi
Mà phải là những đũa va hiện đại và hiện thời
Gọi nắng mười nhịp ngân
Hòa cùng hạ mùa ba miền sôi nắng 50°C ngoài trời
Hát hát mãi hát mãi mãi thêm vui
Nhạc trịnh toi bời
Da vàng ửng đỏ
Người nằm xuống đứng dậy khanh khách cười
Nào vui đi thôi...
Tán trò đời vô số cảnh nhộn vui!
Mỗi ngày ta chọn một niềm vui
Mỗi tháng có ba mươi niềm vui
Mỗi năm có ba trăm sáu lăm vui niềm
Một đời ba vạn chín ngàn niềm vui
Chạy đi vui ời!
Hết sông là biển
Theo sóng ra khơi
Tám phương mười hướng dập dềnh bập bênh bơ vơ
trôi...

ĐỊA LINH CA

Bạn tôi rung rung cảm xúc
Quê bạn địa linh nhân kiệt
Cả chục danh tướng đã sinh ra
Nếu tính cả bên này và cả bên kia chắc chắn sẽ gấp đôi
hoặc còn hơn thế nữa
Ồi rung rung rung rung quá
Rung rung...
Nhân kiệt
Người hùng
Chinh chiến
Như bóng với hình
Như hình với bóng
Quê bạn
Rung rung
Địa linh ừ thì đúng là địa linh
Có lẽ đúng hơn nên gọi là hiểm địa ác địa
Người ta là hoa của đất
Người theo nét đất mà thành

Quê bạn
Quê mình
Đất đai cỗi cằn
Khô khát
Mặn chát
Hình như thiếu màu xanh
Ngăn ngắt hoang vu
Chiến địa mấy trăm năm
Xương khô cốt mục làm nên địa linh
Địa linh linh
Sơn linh linh
Thủy linh linh
U u hồn oan trong gió gào bông rát
Âm âm tê tái trắng
Lạnh lẽo lửa ma trôi
Mờ mờ khói nhang mộ địa nơi nơi
Nhân kiệt nhân kiệt nhân kiệt
Chinh chiến toi bời
Vinh quang rạn ngời
Cay đắng muôn người
Địa linh ơi!

Vùng đất không ai được sống cùng con cá con tôm ruộng
lúa vườn khoai cùng canh củi tằm tơ sáng tối
Sinh ra đã chọn kiếm cung
Hận thù nuôi chí lớn
Địa linh địa linh gào thét hải hùng
Rung rung bi ai tận cùng!
Quê bạn tôi đã từng
Những đoàn người mang gươm đi mở cõi
Những câu hát buồn đưa nô
Những câu hát buồn trèo non lội suối
Những câu hát buồn ra khơi
Những lễ hội gọi hồn tê tái
Bóng ma hời chập chờn cùng sương khói
Gục ngã những dòng người li hương trang trang nắng hạ
buốt lạnh gió táp mưa sa
Quê bạn tôi những trận cuồng phong biển
Thối bay san phẳng sa trường lộ hình hài xương khô cốt
mục
Rung rung mây trắng núi non...

Quê bạn tôi đã từng có những dòng sông lạnh như nhát
kiếm cắt ngang
Đàng trong và Đàng ngoài trăm năm ngăn ngắt
Miền Bắc miền Nam chớp mắt lịch sử đủ cho những
đoàn quân ra trận giữa những túi bom giữa mưa rừng sốt
rét và rắn độc
Khúc hát vui thoáng chốc
Tiếng cười vui thoáng chốc
Dư vị đắng cay dai dẳng
Lặn vào nụ cười
Lặn vào khóe mắt
Lặn vào thịt da
Lặn vào máu huyết
Lặn vào thi ca
Lặn vào nhạc vào tranh vào tượng vào đình đài miếu
chùa
Lặn vào uống vào ăn
Những giấc ngủ không yên
Đứng không yên
Ngồi không yên
Nổi bất an đó đây rình rập
Lưới giăng và cạm đặt
Lập lòe hương đăng cúng kiếng nơi nơi

Thờ người
Thờ cây
Thờ cá
Thờ đất
Thờ hổ báo rắn rết chó gà
Thờ tiểu nhi tám bé
Thờ thanh nữ yếu mệnh
Lập lòe đom đóm lửa ma trôi
Cây rụng lá hải hùng xanh mặt...
Địa linh linh
Nhân kiệt kiệt
Nghe trong gió trong mưa ghen ngào tiếng khóc
Âm khí miên miên...
Nhân kiệt sau những cuộc thư hùng quay lại cố hương
khô héo
Bấp bênh chân bước
Ủ rũ cúi đầu
Sau những cuộc thư hùng nhân kiệt tha hương
Giác hải thiên nhai mịt mờ mây khói
Nhân kiệt còn lại những nắm mồ lạnh hương tắt khói
Địa linh ơi không còn chốn nương thân...

RÁC CA...

Lễ hội
Chào mừng
Chữa lành
Seo phì cứng phây
Ảnh
Tươi cười
Hát
Reo vui
Thanh âm
Ánh sáng
Đèn màu
Ăn
Uống
Chém gió
Và
Rác
Công viên bê bộn rác
Bãi biển rác bộn bê
Khu vui chơi rác ê hề
Nơi gom rác ùn ùn chất đống
Trong cái nóng như nấu như nung
Niềm vui tan chảy bốc hơi

Quần quật chơi bời
Quần quật tắm biển
Cuộc vui tàn
Rác
Rác
Rác
Và rác...
Ai bận tâm. Không mấy ai
Ai ngán ngẩm than trời. Không mấy ai
Ai lo ngại. Không mấy ai
Ai hoài nhớ về một thời đã mất. Nào còn ai
Tuyển phố văn minh
Tuyển phố abc tự quản
Khu phố văn hóa chữ luôn được làm mới theo mùa
Gia đình văn hóa 99,9%
Nông thôn mới đạt chuẩn và vượt chuẩn
Học trò giỏi trên chín chục phần trăm
Nhà giáo tài năng
Hội viên ưu tú
Công dân gương mẫu
Abcdehiklmnop...có tâm có tầm
Xyzrsq...được đào tạo bài bản
Xoài mít ắt giáp hoàn thành và hoàn thành xuất sắc

Tiên tiến và đậm đà
Lan tỏa và truyền cảm hứng
Cặp lá rừng lá yêu thương
Trọn niềm vui
Rác rác rác rác và rác
Gió không cuốn đi
Sóng không mang đi
Người không mang đi
Còn lại
Còn lại
Nguồn tài nguyên vô tận
Tiềm năng vô cùng
Dân biết
Dân thụ hưởng
Dân chịu đựng
Khi ta sinh ra rác đã có rồi
Rác là hành trang cho ta vào đời
Không có rác ta biết sống với ai?

ĐOẢN CA VỀ NỖI SỢ

[Lỗ Tấn định danh là nỗi sợ người!]

Tôi đâu có sợ Trời
Trời vốn công bằng cho tất cả
Tôi đâu sợ Đất
Đất vốn nhân từ dung chứa vạn vạn sinh linh
Tôi cũng không sợ Chúa cũng không sợ Phật
Các Ngài vốn nhân từ yêu thương tha thứ
Tôi cũng không sợ Thánh nhân
Các Ngài đều đã là quá khứ tôi tin linh hồn họ, nếu có,
đã bay đi rất xa rất xa về với cõi Vĩnh Phúc Vĩnh Hằng
Tôi tin thế
Như bố tôi tin thế
Niềm tin hồn hậu trong sáng ngây thơ
Có thể cũng có ở nơi bạn ở nơi chúng ta...
Nhưng tôi sợ
Sợ đến run rẩy
Sợ đến trống rỗng óc não
Sợ đến lạnh cóng tim gan
Cứ lớn lên theo ngày theo tháng theo năm
Nỗi sợ dường như bám đeo vào giấc ngủ
Hóa thành những ác mộng
Nỗi - sợ - người - đương - thời - đang - sống
Những người có thể là người dung

Có thể là bầu bạn xa gần
Có thể là những đồng nghiệp những học trò lớp lớp
Có thể là thi sĩ văn nhân
Có thể là những người đọc nát ngàn ngàn trang sách
Có thể là ai ai đó bụng mười bò chữ
Có thể và có thể...
Tôi sợ hãi những ngôn từ bất thường
Dễ cười dễ khóc
Rung rung và cay độc
Thâm thì len lõi thâm ngầm như nọc độc xà tinh
Hô hét trong những lễ uống máu ăn thề
Sợ những mẩu câu kích hoạt thói tham tàn vô độ
Kích hoạt những bản năng tranh chiếm cưỡng đoạt
Những lèo lá dẫn dụ phỉnh phờ
Những đao bút
Những đoạt lí cường từ
Những lừng lơ khói độc...
Tôi sợ hãi những đứa trẻ chết già và những người già
ngáo ngơ không chịu lớn
Hoá đá tư duy
Đóng hộp tư duy
Lạnh băng trái tim khối óc
Những con người luôn ngẩng cao đầu bất chấp

Luôn luôn đúng nhất
Luôn luôn đẹp nhất
Luôn luôn mẫu khuôn như vàng như ngọc
Luôn luôn ban khen ban tặng
Sáng chói vòng nguyệt quế trên đầu
Tự thấy mình gương sáng treo cao...
Tôi sợ hãi những óc quả nho những cái đầu rỗng tuếch
Những xác sống và những linh hồn chết
Những đao bút những lượn lờ bút những ốm ờ bút những
bùng nhùng bèo nhèo lờ lờ bút những vô thương vô phạt
bút những trang trọng bút những bông phèng bút
Tôi sợ hãi những cánh tay giơ
100% sáng nắng chiều mưa
Những bàn tay vỗ
Những bàn tay bắt
Những bàn tay thè
Những bàn tay kí
Những bàn tay nhấn nút
Những bàn tay vô hồn vô cảm lạnh ngắt hững hờ
Tôi sợ những nụ cười

Nhếch mép, nhạt toẹt, cầu lợi, cầu tài, cầu thân, cầu
danh, hả hê, thách thức, lập trình, che đậy
Những nụ cười ủ mưu, giấu nhẹm, đắc thế, đắc thời, phô
phang phì đại
Những nụ cười làm dáng, làm duyên, làm màu, làm vẻ,
làm tiền
Hiện hồn ma bóng quỷ đổi trắng thay đen biến ảo đồng
bóng
Những nụ cười
Những nụ cười làm nên một thời đại hải hùng...
Nỗi sợ hãi tháng giêng tháng hai tháng ba mùa lễ hội
Vất sang tháng tư tháng năm tháng sáu mùa nắng xối
Trườn như rắn tháng bảy tháng tám tháng chín gió táp
mưa sa bão giông lửa cháy
Hun hút tháng mười tháng một tháng chạp lạnh lẽo giá
băng
Ám ảnh
Lặn sâu
Lòng héo dạ sầu ...

VÔ ĐỀ

*[Nhân xem lại một tác phẩm hội họa... Và tặng ông bạn
Nguyễn Phương]*

Cuối cùng ông cũng trở về già
Tất nhiên cuối cùng của cuối cùng là cái chết
Trời công bằng Cho
Trời cũng công bằng Đòi...
Những người chết trẻ thì mãi mãi tuổi đôi mươi
[Cổ nhân bảo chết trẻ khỏe ma! Nghe sờ sợ và cũng
buồn cười! Đã cười là vui...]
Còn ông đi trọn vẹn Sinh Lão Bệnh Tử, kiếp người
Hai chặng cuối dài. Dài miên man
Dài như một đọa đày
Dài như một trả đũa
Dài như một trớ trêu
Dài như một trừng phạt
Chết vì già nua tuổi tác ông mãi mãi già
Mãi mãi yếu đuối
Mãi mãi hom hem
Mãi mãi bàn tay run
Mãi mãi cặp mắt vô hồn
Mãi mãi nụ cười héo
Mãi mãi phờ phạc tóc

Mãi mãi dáng hình khó nhọc
Mãi mãi phòng bệnh lạnh lẽo chắc chắn trước ông đã có
không ít người từng ở, từng nằm, từng ngồi, từng đứng
và từng trút hơi thở cuối cùng
Căn phòng âm âm tiếng rên tiếng khóc
Căn phòng ánh sáng nhàn nhạt buồn
Căn phòng lạnh vì nước mắt tử biệt bao lần không ai nhớ
nhưng có những bức tường làm chứng...
Cái dáng ông ngồi
Gương mặt buồn ảo não
Chiếc áo khoác hò
Đôi bàn tay có phần lóng ngóng vụng về
Chân dung một người già?
Già nua tuổi tác
Chập chờn trong quên nhớ u minh?
Hình như lúc ấy hoàng hôn
Trong ánh tà dương ảm đạm
Những người lính của ông hiện về từ thăm sâu kí ức
Họ đã trở thành hư vô cát bụi
Những người thân gần từng một thời như ông khoác trên
mình bộ quân phục lấp lánh hào quang vạm vạm ánh nhìn
ngưỡng mộ

Họ đang ở đâu?
Bìa mộ đá hoa cương?
Biển mát lặng thẳm như chưa từng trên đời có mặt
Hay cũng như ông
Chiều nay
Trí nhớ dày vò?
Khi tên tuổi ông đã trở thành huyền thoại
Người vẽ tranh người xem tranh còn là cát bụi hư vô
Huyền thoại ảo diệu
Huyền thoại mây ngũ sắc cầu vòng bảy sắc
Huyền thoại giấc mơ
Huyền thoại cũng là một thứ gông xiềng ngục thất
Huyền thoại cũng nhiều khi là giấc mơ đen một cơn ác
mộng
Người vẽ tranh và người xem tranh vẫy vùng vượt thoát
Vượt thoát và trả giá
Cơn cuồng nộ đám đông
Những u mê chần chừ
Những tù nhân vĩnh viễn của bóng rớt hào quang...

CHÂN DUNG

*[Bắt chước NHÂN VẬT THỜI ĐẠI CHÚNG TA của
I.Lermontov]*

Họ nhạt nhòa trong vẻ ngoài lộng lẫy
Đảo lưỡi bảy lần, có thể là hơn, trước khi mở miệng họ
tự thấy là khôn
Họ cẩn trọng trong từng dáng đi điệu đứng và ánh mắt
nhìn
Đưa tay bắt lại càng cẩn trọng
Họ khen theo số đông
Họ chê theo sự dẫn dắt
Uyên bác trong xuân ngốc
Xuân ngốc giản dị chân thành
Họ sợ nổi sợ truyền kiếp
Trời đất thánh thần phật mẫu ông bầy cô ba quỷ ma sấm
chớp...
Nhưng sợ nhất CẤP TRÊN
Cấp trên luôn là chân lí, hữu lí, hợp lí, công lí
Cấp trên luôn là gương sáng treo cao nhật nguyệt vằng
vặc giữa trời

Họ nói về cấp trên bằng điển ngôn đậm đặc tu từ còn
hơn có cánh
Vợ cấp trên, chồng cấp trên, cha mẹ ông bà cấp trên còn
hơn cả máu mủ ruột già
Họ có thể nổi quạu với vợ với chồng với cái với con với
bè với bạn
Nhưng với cấp trên họ luôn đẹp và tươi như/hơn hoa
Họ yêu và ghét, tán thành và phản đối theo ý cấp trên
Cấp trên có thể là a là b là c là d là eiklmnopq
Chỉ có họ là không bao giờ thay đổi...
Bảo họ là những con rối?
Oan cho trò diễn dân gian
Bảo họ là phỗng sành?
Oan cho nghệ nhân lò gốm
Bảo họ là...
Xin chịu
Họ chỉ là
Những xác sống
Những thầy ma chưa chết
Những giả hình, những cái bóng, những kì nhông, những
kí hiệu...
Ngôn từ thi ca bất lực

NHỮNG CÁI CÂY MANG TINH THẦN THỜI ĐẠI!
[Phản - tụng ca]

Nhìn những cái cây được trồng
Nhìn những tấm bia tấm biển ghi danh
Tôi hình dung ra tinh thần thời đại
Hình dung ra một văn hóa mới...
Rườm rà và vô tích sự đa đề xanh si
Cây ăn quả chen chúc đến sàu héo lá và rơi rụng hoa
Cây gỗ quý còi cọc không hợp đất
Những tấm biển những tấm bia ghi danh vuông, tròn,
đen, xanh, trắng, vàng...lộn xộn và tùy tiện
Ủ ê và lạc lõng
Tên tuổi dầm mưa dãi nắng
Bong tróc và lở loét
Chẳng mấy ai ngó ngàng...
Trồng cây thì tốt thôi cũng nên trồng
Như vụn vụn triệu triệu cây

Những người dân vô danh cần mẫn ươm mầm, bới đất,
lật cỏ, phơi mình giữa nắng, dầm chân bãi bồi hoang
Những người dân vô danh trồng cây để kiếm miếng ăn
độ nhật
Kiếm đồng tiền nuôi cái nuôi con
Kiếm cái kèo cái cột
Kiếm tí hoa cho đàn ong làm mật
Kiếm nước nôi, kiếm củi cành...
Bình dị vậy thôi
Cơn cố gì mà quý ông quý bà lại làm những việc
Ngược đời
Ngược lòng người
Ngược đất
Ngược cây
Ngược màu xanh sự sống
Ngược cả cánh hoa bay
Nhìn những bia những bảng những cây
Tái tê buồn
Ủ rũ buồn
Thở dài ngao ngán...

Những quý ông những quý bà hay là họ thuộc một giống
nòi khác?

Họ từ trời cao rơi xuống?

Từ đất dày sinh ra hay từ đại dương dạt vào?

Họ là xa - lạ/cách/xôi - đồng - bào!

Ồ! Những hậu duệ vua Hùng đở đốn

Chúng tích còn đây

Những cái cây cà thộn

Những cái biển đề cà chớn

Ồ những cái cây và những cái cây

Ồ những cái tên và những cái tên

Ồ tinh thần thời đại!

Chưa được định danh.

BỔNG NGHE CỔ HÁT

Bổng nghe rì rầm cổ hát
Hoàng hôn tịch mịch hoàng hôn
Ta sống nơi đây
Ngàn năm
Vạn năm
Triệu năm, có thể
Tất cả các người khi ấy cõi hư vô
Ta lặng lẽ sống
Bình thản và lặng lẽ...
Ta chứng kiến nhiều rất nhiều cái chết
Dân và vua
Quan và kẻ cướp
Phú quý và bần hàn
Tất cả cùng dưới ba thước đất
Ta che chở và xóa nhòa
Nào
Nghe ta kể
Chuyện vua...
Này thiên tuế vạn vạn tuế
Quần thần tung hô
Vãn nô trí nô vẽ tô
Thêu hoa dệt gấm
Minh quân thánh chúa ngàn năm một lần
Rực rỡ rạng ngời nhưng mặt trời mặt trăng
Đức tựa Thái Sơn, Đông Hải

Chưa chết đã hiển thánh hóa thân
Kết cục
Già nua tàn tạ hoa héo cỏ khô
Ba thước đất và vùi dưới cỏ
Lặng câm tuyệt đối lặng câm
Này quý vương
Này vua chó vua lợn
Chết khô
Nơi ngục tối chết khô
Bày tội mưu hèn kế bẩn
Vấn nô trí nô ngoảnh mặt ngó lơ
Ba thước đất vùi nghiêng chôn sấp
Giun đé ru buồn hòa cùng gió mưa
Chỉ còn lại loài cỏ chúng ta ủ ấp
Một đời Vua
Chưa từng được làm người...
Râm rì nghe cỏ hát
Thoảng hơi gió
Sương lạnh đêm
Sâu dưới kia ba thước đất
Một quá khứ dài dặc
Lặng im...

PHẢN TRUYỀN KÌ

Thăng Long thời vua Lê chúa Trịnh
Không còn thấy rồng bay
Ngày rợp trời toàn bóng quạ
Đêm quác quác tiếng kêu chim lợn
Xanh lè mắt cú vòm.cây vòm cây
Nắng nung chảo lửa
Sầm sập mưa
Cuồn cuộn gió
Xám ngắt Tây Hồ
Đen ngòm Lục Thủy
Ba mươi sáu phố phường ung ung mùi chuột
Dân ngáo ngơ xác xơ mặt mày teo tóp
Sầu não sầm ca
Dắt díu lè đường xó chợ ăn mày...
Gã hề nghêu ngao hát
"Trăm quan có mắt như mờ,
Để cho Huy Quận vào rờ chánh cung.
Đục cùn thì giữ lấy tông,
Đục long cán gãy còn mong nổi gì"
Tiếng gã hề âm vọng lòng dân

Bất an
Buồn tủi
Sầu muộn
Chán nản
Như tiếng thở dài
Não nuột
Bi ai
Một thời rữa nát
Một thời đảo điên
Một thời nhà dột từ nóc
Một thời bầy bót nhọt nhọt từ dưới lên trên
Kéo cung vua
Gươm phủ chúa
Răn đe
Cắt lưỡi
Gã hề chết rập ven đường
Ràn rạt ruồi bu kiến đậu
Bố con nhà xẩm giọng khô
Nỉ non tiếng tơ rầu rầu câu hát
Gió mùa thu nhà tróc mái cột kèo xiêu đổ
Nền mồi xông sên đầy rêu cỏ

Nhà hoang chập chờn những bóng ma
Ruộng đồng cô hồn vất vưởng...
Chuyện xưa buồn như châu cấn
Truyền kì không liệt nữ anh hùng
Không phép nhiệm mà không người hiển thánh
Thê lương ảo não miên trường
Khốn cùng dân
Tàn kiệt dân
Cung vua phủ chúa bi ai kịch
Nhập nhoạng hoàng hôn.

ĐIỆN BIÊN

1.

*[Năm xưa, lên Sơn La, tình cờ tôi có gặp một cựu binh
Điện Biên Phủ ông kể tôi nghe trong nước mắt người già
thăng thốt rơi. Ghi lại...]*

17 giờ ngày 7 tháng 5 năm 1954!

Cả chiến trường im bật

Im bật tiếng súng

Im bật tiếng bom

Im bật tiếng chim

Im bật cả tiếng reo hò tưởng như vỡ ngực

Hoàng hôn dần xám ngắt

Chiều giữa hạ

Bất ngờ

Mờ mịt

Khói

Sương...

Chúng tôi lần mò trong đêm

Lập lòe đuốc

Lần theo những chiến hào lầy lội bùn

Tìm xác đồng đội

Đây rồi...

Một người

Hai người

Ba người

Bốn người

Năm người ...
Bùn
Đất
Bê bết máu
Lũng ruột
Rách nát
Mất chân
Mất tay
Lìa đầu...
Chết đau
Chết đói
Chết ngạt
Chết rét...
Lần đầu tiên từ ngày đi lính
Chúng tôi bần bật run
Chúng tôi gào khóc thảm thương...
Không khói hương
Không đèn nến
Không cả kịp tắm rửa lần cuối
Không quần áo mới
Không cả áo bào thay chiếu...
Đồng đội ơi!
Tha lỗi cho chúng tôi!
Đêm!
Ngày!
Rồi lại đêm...

Nắng dãi
Mưa dàu
Chiến hào bùn đất
Chúng tôi làm lũ tìm
Xác đồng đội!

2.

Năm 1954 chúng ta nói gì về Điện Biên?

Năm 1964?

Năm 1974?

Năm 1984?

Năm 1994?

Năm 2004?

Năm 2014?

Năm 2024?

Cả một biển ngôn từ cơ hồ một đời người không đọc hết

Năm 2034? 2044? 2054?...

Không ai dám dự đoán đâu có thiên tài

Thời gian như mưa như gió hắt sẽ bào mòn rửa trôi và
thổi bay thổi bay những hư cấu những phép tu từ

Vì sao Điện Biên? Vì sao Điện Biên? Vì sao?

Câu hỏi đâu dễ trả lời.

THI SĨ TAM KHÚC

1.

Anh đã được Đấng Sáng tạo tuyển chọn
Và ném xuống trần gian
Buộc phải sống chung cùng tất cả
Lấn lướt
Bon chen
Diễn
Khóc cười được mất vinh nhục
Hòa hợp và chiến tranh
U mê truyền kiếp lại là những kẻ cao giọng nhất
Những kẻ hào nhoáng nhất
Những kẻ giàu có nhất
Những kẻ lịch lãm nhất
Được ngưỡng mộ nhất
Được tung hô nhiều nhất
Và ban phát nhiều nhất
Tấn kịch bi hài bi đát bi thảm bi ai cứ nối đuôi nhau như
đêm sang ngày
Không bao giờ dứt...
Anh được ném xuống
Làm nổ tung những thành lũy vững bền
Làm đảo lộn óc não
Làm đảo lộn trái tim
Làm trật bánh những chuyến tàu không đổi hướng
Khuấy đảo ao tù mệnh mang đại dương
Khuấy đảo đại dương ù lỳ ao tù

Bắt sông chảy ngược
Buộc đám đông phải giật mình ngơ ngác
Đấng Sáng tạo đặt lên vai anh trách nhiệm lớn lao
Đặt vào miệng lưỡi anh nguồn cội ngôn từ
Đặt vào mắt anh ánh nhìn sắc lẹm
Đặt vào khối não anh một khối thuốc nổ vô tận vô cùng
Đặt vào trái tim anh một nguồn băng giá
Anh rút xuống trần gian...

2.

Khởi thủy là lời
Kết thúc cũng là lời
Với anh chỉ có Khởi thủy và không bao giờ kết thúc
Lời
Ngôn từ
Chất men
Làm rữa nát
Làm run rẩy tan hoang
Làm giật mình
Làm ngơ ngác bàng hoàng
Làm nhảy múa
Làm bay màu lộ diện
Làm bẽ mặt
Làm tất cả phải nhảy múa trần trường phơi bày nhục nhã
Phơi bày ti tiện kém cỏi thấp hèn
Phơi bày giả trá
Phơi bày
Phơi bày

Phơi bày tất cả
Những nhà tư tưởng hắc ám
Những triết gia lố bịch
Những học giả xuẩn ngốc
Những thi sĩ rỗng óc rỗng tim
Những văn nhân giẻ rách
Những cô nàng sứt sùi mũi dãi
Những gã trai lười nhác
Lười làm
Lười ăn
Lười yêu
Lười cả làm tình

3.

Đêm
Một đám đông khổng lồ ngủ như một thói quen
Thói quen chó mèo giun dế vịt gà ngan ngỗng
Ngủ như một lãng quên
Như một xuẩn ngốc
Tạm giấu đi hung hiểm ác độc
Tạm giấu đi nhục nhã đê hèn
Đêm như một kẻ đồng lõa khóa lấp
Đêm là cơ hội ngàn vàng anh nhận ra bộ mặt thật con người
Cỏ cây trong đêm bùng sức sống
Cành ngọn vươn cao
Mạch nhựa âm thầm vô tận
Cỏ cây hơn hẳn con người

Nương nhau cùng sống
Đừng tin miệng lưỡi nhân gian "cỏ nội hoa hèn" vô tri
Ngày đám đông khoe khoang đủ trò nhảm nhí
Lịch sự trong vẻ nhỏ nhãng
Văn minh trong vẻ man rợ
Cao quý trong vẻ thấp hèn
Trung thực trong vẻ dối trá
Lương thiện một cách man rợ
Đám đông say mê diễn trò
Mãi miết diễn trò
Tình quái diễn trò
Hăng hái nhất trò tàn hại sự sống
Tàn hại lẫn nhau
Rú lên những tiếng gào nhân văn thảm thiết
Những bữa tiệc đồng loại được dọn ê hề
Hát trên xác chết
Vinh quang trên xác chết

Đ ọc t h o i t r ề n x á c c h ế t
V i n h d a n h t r ề n x á c c h ế t
T h ẳ n g t h ườ n g t r ề n x á c c h ế t
N g ờ n t ừ ào ạt n h ư m á u đ ỏ
V a n g đ ộ n g n h ư t i ế n g x u ơ n g k h ô g ặ p g i ố
N h ấ t t ườ n g c ồ n g t h à n h n h ị t ườ n g c ồ n g t h à n h t a m t ứ n g ữ
l ụ c t h ấ t b á t c ử t h ậ p b á c h t h i ề n t ườ n g c ồ n g t h à n h c ố t
k h ô u ớ c t í n h c ố t t ươi đ ẳ n g l í n h
T a n g u y ệ n l à m b ằ y r u ồ i c ủa n ữ t h ầ n b á o ó a n
N g u y ệ n r ủa cả c ồ n g t h à n h n g u y ệ n r ủa cả c ố t k h ô
T a l o a n t i n k h ứ n g k h i ế p
T ê n g ọ i Á C T H I
N h ữ n g v ù n g đ ấ t - c h ố n l ư u đ à y ,
C ả n g ầ n n ă m c h ẳ n g m ộ t n g à y b i n h y ê n .
N h ữ n g l à c h i n h c h i ế n t r i ề n m i ề n ,
Ó a n t h ụ l ại c h u ố c l ấ y t h ề m ó a n t h ụ .
T r ẳ m n ọ n c ờ , c h ục n ọ n c ờ ,
G i ư o n g r ồ i l ại g ấ y . X á c x ơ k i ế p n g ườ i .
M ộ t p h ề n l ỏ đ ấ t l o n g t r ờ i ,
M ộ t p h ề n n h ấ t b ế t t o i b ờ i m ộ t p h ề n .
C h ế t s ạch đ i l ũ n g ườ i đ i ề n ,
C h ế t đ i ! C ả đ ả m d ầ n đ ề n b ằ y đ ầ n .

NHỚ NGƯỜI XƯA

Chưa vào cõi Niết Bàn
Biết gì mà nói
Tây Phương cực lạc, nơi đâu, nào ai đã tới
Bàn nhảm ích gì!
Đắc đạo hay không đắc đạo
Phản nhiều cũng chỉ là tán thối để ra vẻ thế thôi!
Sự đời đi qua trước mắt
Nhìn thấy
Nghe thấy
Miệng nếm mũi ngửi tay sờ da thịt đầy bụi bám còn chưa
hiều hết
Luận bàn những chuyện cao siêu rườm rà rác tai
Cứ sống đi!
Cứ sống đi!
Cứ sống...
Hòa ái cùng cỏ cây
Hòa ái cùng đất đai ruộng đồng sông suối biển khơi mây
trời trăng sao nhật nguyệt

Hòa ái cùng cha mẹ anh em bầu bạn láng giềng gần láng
giềng xa
Đói ăn
Khát uống
Rét mặc
Chăn ấm đủ dùng
Củi đốt đủ sưởi
Nước mát đủ tắm
Dầu thắp đủ sáng
Sách hay đủ đọc
Cứ ung dung sống
Cứ thanh thản nói cười
Cứ sống đi cho đến hết cuộc đời
Thấy yêu thì yêu
Thấy ghét bảo ghét
Thấy bất nghĩa bất công
Thấy u mê ám muội đừng ngoảnh mặt quay lưng
Lên tiếng
Cầm bút, cầm súng, cầm gươm
Thở dài than khóc ngán ngẩm lắc đầu giữ mình như
gương báu

Vô ích

Cứ sống!

Cứ sống!

Cứ sống!

Niết Bàn hay A Tì ngục hề chi khi trở về hư vô cát bụi...

Uổng công nghĩ ngợi

Nhọc xác thân...

Ban mai mặt trời lên, đẹp

Hoàng hôn sẫm tím, đẹp

Trăng sao vời vợi, đẹp

Mưa phơi phới mùa xuân, rộn rã mùa hè, dịu dàng mùa
thu, tê lạnh mùa đông, đẹp

Vũ trụ xoay vần

Ta cứ ung dung...

Á M Ả N H

[Tự nhiên nhớ SÔNG MÒN của Nam Cao]

Hết lối
Tuyệt lộ mưu sinh
Quê cũ tìm về
Một bụng chữ
Túi vài đồng bạc lẻ
Dẫm món đồ cũ ở tỉnh thì hèn về quê lại quá sang!
Cho không ai nhận, bán chẳng ai mua, vứt không đành!
Về quê
Về quê
Chuyến tàu ngày đói
Ủ ê buồn chiều thêm buồn
Cánh đồng lặng ngắt không màu xanh
Không khói lam
Không sáo diều
Không bóng người ...
Xa xa làng xóm như ngủ sớm
Như kiệt sức lực tàn
Ôi! Quê hương! Quê hương!
Sao buồn đến thế...
Không dám ngâm khúc cổ hương
Không dám nhớ Quy khứ lai từ...

Mấy con trâu điềm nhiên gặm cỏ
Nghênh nghênh sừng vô tư lự
Cỏ cụt cỏ thơm cũng vẫn là cỏ
Đàn trâu chẳng nghĩ suy gì...
Về quê!
Ta về quê
Hết lối, mưu sinh tuyệt lộ
Mẹ nghèo
Vợ yếu đuối
Một đời cái bóng cúi đầu
Những người quanh ta vẫn thế
Lặng lẽ nghèo
Lặng lẽ buồn
Lặng lẽ sống
Lặng lẽ chết
Lặng lẽ sinh con
Như những con trâu không tư tưởng không thi ca không
vui không buồn
An nhiên trong kiếp sống mòn,
Cố hương ơi hỡi cố hương! Ta về...

**KÍNH TẶNG NHỮNG BẠC THÀY CHỮ NGHĨA
CỦA TÔI!
[NĐT, PCH, NMN, NHC, TVL]**

Xa xứ, tha hương, quê người, kiếm sống trùng trùng điệp
điệp buồn
Nỗi buồn phiêu bạt chân mây góc bể
Nỗi buồn thăm thẳm trùng dương giông gió bão bùng
Nỗi buồn mất nhà, mất mẹ, mất cha, mất anh, mất em,
mất con, mất vợ, mất chồng
Nỗi buồn bao lần đối mặt với tử thần với những khinh
thị đến từ xứ lạ người dung
Thăm thẳm đắng cay thân phận cội rễ xói tung
Nỗi buồn da vàng xứ sở nhược tiểu tan thương chinh
chiến
Mỗi ngày mỗi tháng mỗi năm xát muối
Vết thương thịt da dần lành
Vết thương lòng vết thương tâm can hằng đêm buốt nhói
Buốt nhói
Ai sẻ chia?
Ai làm vơi?
Ai xoa dịu?

Bạn bè cũ những người chưa bị bỏ rơi chưa làm mờ
sóng xám
Tìm nhau
Lần hồi thời gian lần hồi manh mối
Những cánh chim tan đàn tìm nhau trong hi vọng mong
manh
Mong manh như số phận
Mong manh cọng cỏ khô sống sót
Mong manh đáy bể mò kim
Tình tha hương nối kết
Tình tha hương tìm đến những mạch nguồn
Những mạch nguồn chữ
Những mạch nguồn văn
Những mạch nguồn thơ
Những mạch nguồn sách
Những mạch nguồn thanh âm sắc màu ánh sáng
Tình thân ấp iu những hạt mầm mong manh...
Những trang sách
Những trang báo
Những trang mạng
Dần tái sinh
Tái sinh từ trống vắng mênh mông
Từ những mộng manh đứt vỡ
Từ những nặng lòng

Nặng lòng tình thân
Nặng lòng cố quốc
Nặng lòng vợ srong khói hợp tan
Những trang chữ ngày nao tái sinh
Những hồn văn nhân thi sĩ tái sinh
Hoa thắm lại
Nảy nở mầm xanh
Những trái ngọt mùa mới hứa hẹn trĩu cành...
Người ta là hoa của đất
Chữ nghĩa thanh âm sắc màu là hoa của người
Vội vội xa thăm thẳm chữ nghĩa nối liền
Băng qua đại dương
Băng qua núi cao qua sông dài qua mênh mông đồng bãi
Qua những chia cách vô hình
Chữ nghĩa nảy nở sinh sôi
Mặc ai tị hiềm
Mặc ai ngàn ngại
Ai toan tính trong đục
Mặc ai!

GIÁC MƠ - ĐEN

"Trong thế kỉ tàn bạo này tốt nhất là ngủ tốt hơn nữa là hóa đá" (•)

Nào ngủ đi giấc miên trường và đừng bao giờ thức dậy
Nguyện cầu gì ư trước khi nằm xuống?

Hỡi vàng thái dương đừng bao giờ mọc!

Đừng bao giờ sáng trong đêm hỡi vàng trăng!

Đừng bao giờ thức trong đêm hỡi triệu triệu vì tinh tú!

Ngủ đi! Ngủ đi! Tất cả ngủ đi!

Ta sợ lời nguyện cầu mãi mãi không thành sự thật!

Hóa đá

Nào hóa đá

Một lần...

Một lần sẽ vĩnh viễn lặng câm

Vĩnh viễn không nghe không nhìn không sàu muợn

không hoan ca không khóc không van vái cầu xin không
ban phát

Hóa đá thôi hóa đá đi nào!

Ta tin!
Trước ta từng có
Những tiền nhân
Đã chọn lối đi này
Điệp trùng đá núi cao băng tuyết
Nhọn hoắt đá lởm chởm đá cùng xanh trời trắng mây
Lặng câm đá bên đường muôn nẻo vắng
Hoá đá đi nào!
Hóa đá đi nào!
Ta mang vào đá nỗi đờn đau
Nỗi chán chường thất vọng
Khổ lụy đắng chát
Niềm khinh bỉ nén chặt
Và cả ghê tởm buồn nôn hãi hùng
Thế kỉ bạo tàn múa may phè phỡn huých toẹt
Người hiền lương chết vì uất nghẹn
Trinh nữ bán mình
Đàn ông lừa vào chỗ chết
Thi ca lợm mùi tục lụy
Trí thức uốn lười khom lưng quỳ gối trước cường quyền

Chúa trời tối ngày say rượu
Chôn lưu đày xa lạ người dung...
Hóa đá đi nào!
Hóa đá!
Vực sâu đáy biển
Núi thăm tuyết dày
Ta tự lãng quên ta
Xin đừng ai nhớ
Dù chỉ một lần.

(•) Hình như Leonardo da Vinci viết như vậy dưới chân
trọng BÓNG ĐÊM

CUỘC PHIÊU LƯU CHỮ

*[Cảm ơn Cụ Liêu Thái
Quảng Nôm nhưng không ham cãi]*

Bạn cứ dục ta đem thơ đăng báo
Và...trợ giúp vô tư
Ta thùng thảng
Báo giấy báo mạng...khác gì/hơn gì/sao bằng tê lê bóc!
Và sách in cũng gì gì E-Book?
Ta già rồi đang cố thoát sân si
Cứ thùng thảng trên SmartPhone mà viết
Ba nốt nhạc
Xong
Đề mạng cuốn đi
Gọi cho sang môm "đưa - con - tinh - thần" thời 4.0 tự
tìm nơi mà sống!
Chân mây góc bể chân trời
Vĩa hè và xó chợ
Quán bia cỏ hay đâu đâu cũng thế
Nơi nao cũng có thể có người

Ai không đọc cũng vui
Ai đọc thêm vui
Sẻ chia hay ném đá
Ngang bằng nhau ở dưới gầm trời
Phiêu lưu chữ phiêu lưu người phiêu lưu tầm làm kén
nhả tơ
Phiêu lưu cho sướng
Xác phàm trần đã nặng lắm rồi
Còn chút chữ ta không có gan buộc trời
Không đủ vô si ỡm ờ
Không đủ trơ tráo đong đưa
Không thể pha hồ quấy loãng
Không thể
Chữ ơi! Ngươi bay đi bay đi tìm kiếm những chân trời!
Ta chợt nhớ người xưa
"Bái mai hoa nhất sinh đê thù"
Ta giật mình
Sao phải lụy hoa mai?
Hoa mai trong ta sao không tự nở?

Chờ ở đâu ta?
Ta lại nhớ "Người dung" (•) tiểu thuyết
Nhân gian đích thị chốn lưu đày
Ánh sáng mặt trời cũng trở thành hắc ám
Khiêu khích lộ lộ trên gương mặt từng người
Bất ngờ người với người trở thành xa lạ
Chứng loạn thần ai cũng hết như ai
Giữa vây bủa lưới chằng chịt đặt
Ta giết người người giết ta hỗn loạn cực cùng
Giết bằng đao bằng gươm bằng gậy bằng súng bằng đạn
bằng vi trùng bằng hơi ngạt
Đỉnh cao bằng văn thơ nọc độc ngôn từ...
Thiện lương, ta đành gửi vào chữ
Mạng ơi!
Hãy cuốn đi!

(•) Tác phẩm của Triết gia - Nhà văn A.Camus

UỐNG TRÀ CÙNG BẠN VÀ VIẾT

Sáng mặt trời mọc hình như vẫn đang Đông
Như những ngày đã qua
Chắc ngày mai ngày mai và mãi mãi
Vẫn thế.
Đêm trời vẫn trong và sao vẫn sáng
Ta ngắm nhìn ô kìa sao Bắc Đẩu hình như không sáng
nhất
Ta làm?
Hay cả ngàn năm nay đã làm
Ngày mai, ngày mai, ngày mai nữa có thể ta vẫn làm
Sao Bắc Đẩu không hề sáng nhất...
Sau cơn mưa lớn đầu mùa
Thật mát
Ta nhớ mùa Thu!
Ồ mùa Hạ giữa khi phượng rục hồng và bằng lăng tím
ngát
Trời vẫn có thể dịu dàng sau mưa
Đâu chỉ có mùa Thu?
Đâu chỉ có...
Bạn ta âu lo
Thế sự như tơ vò rối

Ta bảo chén trà ta mời vẫn sóng sánh màu tinh khiết
Chắc thừa xưa Nguyễn Trãi chén trà lung chừng Côn
Sơn cũng vậy thôi
Trần Nhân Tôn khi về Yên Tử làm bạn với gió với mây
với rừng với suối
Hắn mỗi ban mai cũng uống trà này
Cung đình ngôi vị tranh chiếm
Ai ở ngôi?
Ai mất ngôi?
Ai hễ hả quyền cao lộc lá vung vãi?
Ai cúi mặt buồn?
Ai hậm hực?
Có gì mới đâu...
Xin đừng làm hồng chén trà sáng nay!
Nào seo phì!
IT đời mới
Thích tóc mây thì có tóc mây
Thích hàm én râu hùm ok ba nốt nhạc
Thích nhăn nhúm già nua lụ khụ
Xem này cũng ba nốt nhạc
Nào cười đi mặc thế sự vùn xoay

Ta lấy giọng ngâm bài thơ cũ
"Mao ốc vị thu phong sở phá ca!"
Giấc mơ hão cả ngàn năm cũ
Nhà lớn trăm gian...
Đỗ - Phủ - thi - thánh đúng gã khờ...
Rũ tiệt đi...
Bạn làm lì không nói
Ta giật mình sợ hãi
Mày khóc đầy ư?
Xin đừng!
Ta nhớ Cụ Tú Phan Khôi giữa cơn gió bụi khóc tàn
Từng tung buông nhịp
Chẳng làm sao!
Chẳng làm sao!
Chẳng làm sao!

VIẾT LINH TINH KHI NGHIÊM TÚC

[Sáng ngày Mừng Ba Tết Rông]

1.

Phở Sài gòn ngon hay không ngon bằng phở Hà Nội?

Giời cao đất dày ơi!

Quả là chán mớ đời!

Triết việt đến thế thì thôi,

Không ai chịu lớn! Rồi hơi. Bàng vàng...

2.

Rông!

Rông!

Rông!

Linh vật hóa tạp nham

Phô diễn quyền uy gì vậy?

Hăm he dọa nạt?

Bé cái nhâm ..

Hàng mã phí tiền

Gãy cổ

Nhếch nhác nơi đầu đường

Cuối năm 2024 tất cả hóa thành rác.

3.

Javer thao diễn quyền lực siêu phàm
Trước người đàn bà khốn khổ
Quyền uy trở thành trò lố
Quyền uy hóa bẽ bàng
Sông sâu đen ngòm đêm vắng
Quyền uy chết không kèn không trống
Bùng nổ tiếng cười
Bùng nổ ha ha thả icol
Javer nhan nhản
Nhân bản vô tính
Thời Javer.

4.

Rõ ràng bỏ tiền ra mua
Khéo múa miệng rằng XIN CHỮ
Trăm năm trước nhà thơ họ Vũ
Rành rành thơ
"Bao nhiêu người thuê viết!"
[Xin bao giờ?]
Trăm năm sau con cháu không dám nói thật
Giả dối dạy nhau
Xin xin xin xin...
Não trạng ăn mày
Chả có chữ nào học được...

5.

Dao, chặt

Gậy, phang

Chân, đập

Tay, vò, vắn

Hoa nát tan

Cây lia đời

Chậu vụn vỡ

Một gã đàn ông đầu đội nón cối

Một gã đàn ông xài Smart lai chym

Húng

Hăng

Giận

Hòn

Thao diễn quyền được đập phá

Cũ mềm

Cũ như chưa bao giờ cũ thế

Tan tác hoa

Tan tác cây

Tan tác chậu tan tác chiều cuối năm
Ồ! Nếu các loại cây có chân
Chắc chắn chúng sẽ đi biệt xứ
Dù chết cồng trong xe lạnh
Dù chết khô trên sa mạc
Giá mà...
Ước gì cây có chân
Hay biết phép cân đầu vôn...

6.
Bao tứ thơ li lợm
Lãng nhách
Không chịu chết
Đòi quyền hiện diện
Theo lối cửa trước cửa sau
Thời cốp pét
Những gã chủ báo nhác lười đơ đơ
Những tay biên tập ù lì hoặc ù ù cạc cạc
Thơ như giá đỡ nẩy mầm hàng loạt hàng loạt
Sống ngặt ngoài nơi xó bếp không quá một ngày...

7.

Gã bạn từ thừa không không cõi trường tám ao ôm cây
chuối
Tết bỗng dung dồn dập hỏi
Mày thích nhất cái gì?
Mày ghét nhất cái gì?
Mày ân hận vì điều gì?
Cái gì làm mày thất vọng?
Tôi nghe và cười
Nụ cười nhạt như vãn mẫu
Và giật mình không biết tự khi nào nụ cười lại nhạt như
thế?
Tôi không dám hỏi ai?
Vì sợ câu hỏi và câu trả lời
Đều cũng nhạt như vãn mẫu....

PHỞ...

[Tán nhảm...Tặng cụ Liêu Thái]

1.

Được nâng cấp thành quốc hồn quốc túy quốc bảo

Được ví/so sánh với người tình

[Vợ làm cơm còn ấy ấy là...phở

Chán cơm thèm phở!]

Thế hở?

Phở hà thành phở nam định phở vinh phở lạng sơn phở
sài ghềnh

Phở bò phở lợn phở vịt phở chó phở trâu phở rắn phở kì
đà

Phở tái phở chín phở chay phở mặn phở tươi phở khô
phở chua phở xào phở cải mà phở như

Ói giờ ôi!

Người tình trẻ và đẹp nhiều khi xấu và già và nheo nhẽo
và ma cà rồng

Phở đèo bông

Một mớ bong bong

Quốc hồn quốc túy bá láp lằng nhằng

Ngồi nỏ rẽ chia

Hơn thua

Húng

Hăng

Sặc

Tô phở bát phở mang hồn việt tộc

Thích khua chiêng gõ mõ

Thích máu me

Ham chửi lộn

Bát phở kia

Gỏi phở kia

Tô phở kia

Mang hồn vía

Mang tâm tính

Mang bản sắc người mình

Bốn nghìn năm loạn lạc chiến chinh

Phở cũng bày hầy nháo nhào loạn lạc...

2.

Phở Sài Gòn ghê không ngon bằng phở Hà Nội!

Ồi giời!

Hà Nội có nước dùng tô lịch hồ gươm

Mấy chục năm bánh phở làm từ gạo mậu dịch

Mấy chục năm phở không người lái tí mì chính cánh cao

quý như kim cương

Húng láng ngon như rau má
Hà nội ngào như tương
Phở trong giấc miên trường
Cơm trộn ngô hạt bo bo bụng lép
Nghe đồn có phở tép tây hồ...

3.

Thằng bạn đồng niên người hà nội gốc
[Gốc tre gốc nứa gốc súng gốc sen]
Dấu chỉ đầu tiên là "lờ", "nờ" lẫn lộn
Nó tuyên
Giọng cổ tuồng
Phở hà lợi nà ngon nhất nước
Ngon mắt khi ăn phải ngắm nước Nhuệ Giang
Ngon tai khi ăn phải nghe nhạc hồn tử sĩ
Hay nhất là được nghe réo gào chửi như tát nước
Bên bát phở vui nhất là thăm thì
Thằng X có bò
Thằng Y chim chuột
Thằng Z được thưởng
Con F chê chồng
Siêu vui là chuyện trào đình
Thâm cung thành hoang cung

Bí sử phút mốt thành khóa sử
Bát phở nổi nênh như tin đồn
Hà lợi ơi một trái tim hồng hồng
Thời thiếu máu
Thành ra ăn phở cần thêm bát tiết canh...

4.

Ông bạn vong niên dân gốc sài gòn
Nghe đồn
Đặt vé khứ hồi Tân Sơn Nhất - Nội Bài
Tàu bay đi lầy
Phở đêm phố cổ
Chén ba bát đầy
Ngắm phố trong đêm
Giai thanh gái lịch lẩn chen
Xếp hàng dài để mua kem tròng tiền!

CHÚNG TA...

Trong óc não chúng ta
Vây bọc bốn phương tám hướng
Điệp điệp trùng trùng những là hiểm ác
Rất những kẻ thù không đội trời chung
Yêu tinh
Xà tinh
Điều tinh
Mộc tinh
Thủy tinh
Hà bá giao long thủy quái
Ác địa
Ác thủy
Ác ma
Ác nhân
Ác thần
Toàn là kẻ thù nổi kiếp truyền đời vây bủa điệp điệp
trùng trùng tai trời ách đất

Chúng ta một đời mười đời ngàn đời sống trong nỗi hãi
hùng
Và chúng ta cứ buộc phải sống cùng
Vẫn cứ không đội trời chung...
Sợ hãi và bất lực
Chúng ta sống trong những đờn đau giằng xé
Chúng ta sống nau nấu nôm nớp
Vừa ngoan ngoãn cúi đầu
Vừa điên rồ chống lại
Thua, uất hận
Thắng, ngạo nghễ cao đầu
Chúng ta loay hoay
Chúng ta mệt mỏi
Chúng ta buông xuôi
Chúng ta hung hăng
Chúng ta như sóng như bão như giông như nước ao tù
trầm trầm bằng phẳng
Nhớ lâu thù dai chín kiếp bảy đời
Uất kết, thăm thẳm, nông nổi, đá tảng, mây trôi, ủ mưu
và bất lực buông xuôi...

Thủy quái

Địa quái

Thiên quái

Ghèn thác biển khơi đất dày trời cao dậm thẳm đường
xa hoang địa góc bể chân trời quê người xa lạ

Vây khốn chúng ta

Tắm lưới ngôn từ toàn rừng chông bãi đạn nanh nhọn
vuốt sắc tắm tối hiểm ác hiểm nguy...chúng ta dệt

Chúng ta tự làm ra nỗi bất an

Nỗi ngờ vực

Nỗi oán hờn

Chúng ta sa chân vương lưới

Ma quỷ trong lòng chúng ta tác yêu tác quái

Tăng động ngàn năm

Ngồi không yên

Nằm không yên

Đứng không yên

Sống không yên

Chết không yên...

Chúng ta giòng giống ưu phiền!

Rập đầu van vái
Cuồng điên van vái
Si mê van vái
Rầm rập van vái
Mùa xuân van vái
Mùa hạ van vái
Mùa thu van vái
Mùa đông van vái
Bốn mùa van vái
Đêm ngày van vái
Cầu mong
Chúng ta nằm chờ dưới gốc cây sung
Chờ chim phượng bay về
Chờ thần linh trợ giúp
Chờ gà trống cục tác
Chờ cá bống chờ tiên bà tiên cô tiên cậu tiên ông
Chúng ta làm nên van vái nếp sống con lạc cháu hồng
Cộng đồng van vái mấy nghìn năm

ĐOẢN KHÚC THÁNG HAI

[Người già dạy ta "Tháo cởi oán thù khắc ghi tội ác!]

1.

Tháng Hai!

Mùa Xuân!

Trùng vào tháng Giêng - lịch Mặt trăng

Tháng của Tết

Lúc nông nhàn

Người thanh thoi cùng Đất nghỉ ngơi

Đợi Mưa

Đợi Nắng

Đợi Gió ấm nồng nàn

Hoa nở búp non lộc biếc

Trên cành

Trên khăn

Trên túi

Trên váy

Trên áo

Trên gương mặt bụ bẫm trẻ thơ
Trên gương mặt cần lao rạng ngời sắc hồng men rượu
Tháng Giêng tháng Hai bình yên núi
Bình yên cây
Bình yên suối
Bình yên những nếp nhà quần tụ
Bình yên tiếng gà
Bình yên mõ trâu khua
Bình yên khói lam chiều hòa cùng sương núi
Biên cương một dải xanh mờ...

2.

Bất ngờ chúng đến
Tràn như thác lũ
Đông đặc như mối như kiến
Hùng hổ dữ tợn như lợn rừng chó sói
Những thanh âm từ địa ngục
Những sắc màu chết chóc
Xích xe tăng nghiền nát mặt đường
Kèn xung trận the thé giọng hoạn quan
Tiếng hô hét chói tai mùi kinh kịch

Phá!
Cướp!
Đốt!
Giết!
Hiếp!
Chặt đầu!
Banh xác!
Hơi ngạt!
Giếng sâu!
Hang đá!
Súng phun lửa!
Ngùn ngụt khói lớp ô tô thiêu đốt!
Lựu đạn hơi cay!
Ngựa lừa hôi của!
Giêng, Hai mùa địa ngục
Giêng, Hai mùa chết chóc
Giêng, Hai tan hoang đổ nát điêu linh
Giêng, Hai lặn sâu tâm khảm hải hùng
Giêng, Hai mặt thật phơi bày...

3.

Giêng, Hai!

Giêng, Hai!

Bà già, em thơ chạy loạn

Mưa phùn, gió bắc, đá sắc, đường trơn

Ngần ngặt rét

Hun hút những lối mòn

Trùng trùng ác nhân vây bủa

Trùng trùng mắt xanh lét cú điều

Giêng, Hai biên cương xám ngắt

Cây rừng ngơ ngác

Núi trắng khăn tang

Suối nghẹn giọng

Đào mận mơ rũ héo

Mùa lê hoa rụng rơi bời

Hoa chuối rừng chết nghẹn trên cây

Giêng, Hai từ ngày ấy

Ngàn ngàn đám giỗ ngậm ngùi

Khói hương màu oan khóc...

4.

Giêng, Hai!

Chinh chiến lùi xa

Ta trở về

Làng xóm cũ rờn rợn lạnh

Người già chỉ cho ta xem cái cối đá sứt mẻ

Chỉ cho ta nhìn cái cột nhà cháy dở

Chỉ cho ta nhìn những di ảnh sau làn hương khói

Cho ta xem tấm thổ cẩm lưu dấu vết máu loang

Những chứng tích Giêng, Hai thừa ấy!

Chén rượu Giêng, Hai phải phát hồn người chết

Người già đưa mời ta mà không nói một lời

Giọt nước mắt trong veo lăn dài trên má

Ta lặng người

Rượu gọi hồn người chết thấm hòa vào máu ta từng giọt

Mặn

Đắng

Cay

Giêng, Hai...

Tiếng vọng từ những suối những thung những khe những
rừng những núi

Giêng, Hai...

17 THÁNG HAI

[Như một sẻ chia cùng mấy người bạn cũ...]

1.

Bỗng nhiên hôm nay trời u ám

U ám quá chừng

Dở mưa

Dở tạnh

Dở lạnh

Dở nồm

Tháng Giêng ảm đạm

Buồn nhức xương

Buồn như không thể buồn hơn

Một ngày nặng nề trôi

Ngày 17 tháng Hai năm 2024

Dở mưa

Dở lạnh

Dở nồm

Một ngày buồn như không thể buồn hơn!

2.

Ngày 17 tháng Hai tôi tin 99,999% người Việt nhớ...

Một kỉ niệm đớn đau

Một kỉ niệm khốc tàn

Ứa máu

Thảm sầu

Nhát dao đâm ngang nhiên trâng tráo

Công khai thách thức

Ngày 17 tháng Hai như một ngày ô nhục

Nỗi ô nhục chưa từng

Chúng ta bị lôi ra đánh đòn

Một bài học sáu mươi ngàn roi quất

Một bài học bằng xích xe tăng

Bằng pháo bầy

Bằng dao quắm

Bằng kèn đồng

Bằng lừa ngựa dân binh

Đòn thù toi tả từng ngôi nhà từng cây cầu từng cột điện

từng đoạn đường

Ngày đất nước bị đem ra sỉ nhục

17 tháng Hai

Bốn mươi nhăm năm tái đại nỗi buồn ...

3.

Vì sao?

Vì sao?

Vì sao?

Lưỡi dao nhọn hoắt quay ngoắt đâm vào hai đầu đất
nước?

Đốt, phá, cướp, giết, tận cùng, tận diệt ghê gớm chưa
từng?

Trang sử đen ngòm trang sử tối tăm

Cuộc khiêu vũ đỏ ngầu màu máu

Cuộc khiêu vũ đen ngòm

Cuộc khiêu vũ của quỷ

Cuộc khiêu vũ ta có lúc dự phần chia sẻ có lúc gieo mầm

Mùa ác quay trở lại

Ta nhận về trái đắng

Nhận về lưỡi dao bén sắc

Lưỡi dao bén sắc ta từng rửa mài

Lưỡi dao đâm thẳng, công khai

Lưỡi dao oan nghiệt...

4.

Lịch sử!

Lịch sử!

Mười năm dở lại bàn

Trăm năm dở lại bàn

Nghìn năm bàn lại

Chuyện xưa, chuyện cũ lặng tiếng im hơi

Năm mộ thời gian đen ngòm

Cõi hư vô không dấu vết

Chỉ nỗi oan khuất của những người thiện lương là không
bao giờ chết

Không bao giờ thôi tra vấn

Không bao giờ chịu ngủ yên

Không bao giờ vết thương oan khuất thôi rớm máu

Không bao giờ

Ngày 17 tháng Hai

Nỗi oan khuất ngút trời

Vạn hồn oan vạn hồn oan

Không nước nào rửa nỗi

Không rượu nào rửa nỗi

Không thân phật nào không pháp sư nào không nhà tu
hành nào rửa nỗi

Không ai rửa nỗi!

Ngày 17 tháng Hai!
Vĩnh viễn găm vào kí ức
Người Việt còn là còn Ngày - mười - bảy - tháng - hai!
In trên đá núi
In trên cây rừng
Trên đầu sông ngọn suối
Trên những vòm hang đá ám khói
Trên những pháo đài cổ
Trên ngã bảy ngã ba những lối mòn xuyên núi xuyên
rừng
Trên màn sương mờ xám giăng giăng
Ngày 17 tháng Hai!

5.

Rồi một ngày tôi sẽ về cát bụi
Bạn sẽ về cát bụi
Thế hệ chúng ta về cát bụi
Chúng ta vô tâm tích
Lời ta nói với con ta sẽ còn
Ngôn từ sẽ còn
Kí ức khảm khắc mãi còn
Những dòng chữ hôm nay ta viết cho ta
Sẽ hòa vào kí ức
Sẽ dưỡng nuôi kí ức...
Ngày - mười - bảy - tháng - hai.

NHÀ THƠ

[Từ những quan sát quanh tôi và chỉ của tôi...]

1.

Hầu hết họ có gương mặt nhàu nhò

Gương mặt lem nhem mốc meo

Gương mặt hình như bị tàn phá bởi rượu, thuốc lá và
bóng đêm

Bởi trăm thứ bà rần

Kể cả nỗi sợ

Sợ trời

Sợ đất

Sợ bị hiểu nhầm, uỳnh nhầm, khảo tra nhầm, đê đầu cười
cổ nhầm

Sự nhầm lẫn nhuốm màu định mệnh

Trông mặt mà bắt hình dong

Gương mặt thi nhân nhàu nhò

Nửa bụi bặm giang hồ

Nửa ngu ngơ lắm cảm

Một sự pha trộn kì lạ mơ hồ bí hiểm

Gương mặt nhà thơ...

2.

Hầu hết nhà thơ đều tóc tai râu ria bơ phơ xác xơ
Hình như chẳng được chăm sóc tĩa tót bao giờ
Câu tục ngữ cổ về răng về tóc cái góc con người dường
như vô nghĩa

Hầu hết nhà thơ tôi gặp là như thế

Một số người trọc đầu nhưng không lộ rõ cá tính của bọn
đầu trọc khét tiếng!

Nhà thơ hầu hết không tìm sự nổi tiếng bằng tóc bằng
râu

Trừ một ít người bảu sinh nghề diễn...

3.

Hầu hết các nữ thi nhân tôi từng gặp

Hoàn toàn khác Hồ Xuân Hương, Bà Huyện Thanh Quan
hay Đoàn Thị Điểm

Ở vẻ ngạo nghễ và đoan trang

Ở vẻ kiêu hãnh hay nét na thùy mị

Hầu hết nhà thơ nữ mà tôi từng gặp

Cái nét bị cái đẹp giết chết

Cái đẹp cũng bị tử hình vì cái nọ cái kia cái này cái khác

Nông nổi, bon chen, váy vó, phụ kiện, mơ màng...
Cứ khiến tôi nghĩ đến bà - phó - đoan - cô hoàng hôn -
nàng - tuyết hoặc nàng em - ma - bồ - va - ry hay an - na
- kha - lệ - ninh nào đó!

Rõ khổ

Hầu hết nữ nhà thơ!

4.

Hầu hết nhà thơ cả đàn ông lẫn đàn bà!

Đều sao sao ý...

Sao sao là sao sao không ai có thể cắt nghĩa

Không ai có thể trả lời

Họ thông minh trong cái vẻ dờ hơi

Họ bơ vơ trong cõi người đông như nong tằm ăn rỗi

Họ cô đơn cô độc ngay giữa những người thân

Họ luôn mang trong lòng những muện phiền gì đó

Một bậc lương

Một phần thưởng

Một lời khen vu vợ nhạt nhẽo

Một nỗi bất an mang tính toàn cầu

Một con mèo một con chó...bị bỏ rơi

Một thằng cha căng chú kiểng ngủ ngon lành bên vệ
đường bụi đỏ

Họ thường trực nỗi sầu muện

Nên rất ít khi thấy nhà thơ cười!

5.

Hầu hết nhà thơ đều hiểu rõ sức mạnh ngôn từ

Một số ít dám chống lại những thói quen và trượt dài
trượt dài

Phần còn lại bị ngôn từ mê hoặc, quyến rũ, bỏ rọ trôi
sông

Trên mênh mông những thói quen

Trong dòng xiết quyền lực

Trong lặng thầm các phép tu từ

Trong rào rạt sóng xô thời thượng

Trong mênh mang suốt muốt thậm chí điểm đang

Trong mù mờ tậm tịt của những giả trang triết học mỹ
học phật học thần học...

Hầu hết nhà thơ tự nguyện làm tù nhân

Dù

Rất chi là hạm hực.

BAO GIỜ CHÚNG TA CÓ MỘT W.WHITMAN?

Bạn hỏi tôi! Tôi biết hỏi ai!
Hỏi Trời thì cao hỏi đất thì dày
Thôi thì ta hỏi người
Người là bạn là tôi là tất cả chúng ta
Ai cũng như tôi đều có thể trả lời
Đều có thể...
Bao giờ chúng - ta - thực - sự - là - người
Khi ấy cỏ hoa hoang dại không còn mang danh "cỏ nội
hoa hèn"!
[Khi ấy kì hoa dị thảo hết thiêng]
Khi ấy tôi và bạn và chúng ta sẽ biết yêu
Chưa phải là cả trái đất
Chưa phải là cả bầu trời
Chưa phải là cả vũ trụ
Cũng chưa phải là nhân loại bốn biển năm châu
Khi ấy ta dám yêu dám yêu giọt mồ hôi mặn chát chảy
dòng dòng trên thân thể ta dưới nắng
Dám yêu mái tóc bù xù đỏ khé ướp mùi cỏ mục
Dám yêu những cọng lông đen nhánh, mượt mượt trên
thân thể ta đang bốc khói hừng hực

Dám yêu hàm răng ta trắng bóng chắc khỏe nhai ngô
nướng thơm lừng
Dám yêu bờ vai ta, bộ ngực trần nâu bóng, bắp tay bắp
chân ta cuộn chắc
Dám yêu bụng ta săn chắc có những sợi lông đen mịn
màng hút mắt những cô nàng
Dám yêu đôi mắt ta trong veo nhìn trời xanh thăm thẳm
Dám nói to lên niềm kiêu hãnh của một người đàn ông
biết cách làm cho người đàn bà của mình vui cơn khát
sục sôi cuồng dại
Dám xách ba lô lên đường rất có thể trong túi chỉ còn vài
đồng bạc lẻ
Khi ấy sẽ có một W. WHITMAN...
Bao giờ chúng ta dám nói to lên ý kiến của mình
Không xấu hổ, không lo lắng vì sợ nó tầm thường
Không bám víu uy quyền, không trích dẫn khuôn vàng
thước ngọc
Tôn kính thần linh nhưng không quỳ lạy thần linh
Biết ơn những đấng bậc tiền bối nhưng không xem họ
như thánh như thần
Cũng như ta họ đã về cát bụi
Cũng như ta họ có thể cũng nhiều tật hư thói xấu
Cũng như ta
Chỉ có điều họ đã có mặt trước ta trên thế gian này và đã
xong bốn phận chứ không hề muôn năm sống mãi

Khi ấy sẽ có một W.WHITMAN
Bao giờ chúng ta biết bất bình nổi giận
Trước ngang trái bất công
Trước sự ngu dốt của những đấng bậc học giả suốt đời
giam mình nơi thư phòng âm mốc
Trước thói lưu manh trí thức và trí thức lưu manh
Trước những tũn mủn vật vãnh tiểu cảnh bonsai bày đặt
Trước những bon chen đua đòi thời thượng
Trước những u mê trống rỗng nực cười
Trước những trang trọng vờ vịt
Trước những tiểu xảo tiểu kỹ lòe đời bịp bợm
Trước những ngôn từ sáo mòn những tân kì rởm
Bao giờ tôi, bạn, chúng ta
Rũ sạch sành sanh "văn dĩ tải/quán/hoàng/minh đạo" như
rũ sạch bụi bặm, xích xiềng
Những xích xiềng tô son trát phấn mạ bạc khảm vàng
Những tuyên bố tuyên ngôn từ miệng những thánh nhân
đại nhân cao nhân ác nhân suốt đời vân vi chữ...
Khi ấy ta sẽ có một W.WHITMAN
Nhiều W.WHITMAN!

THƠ...

1.

Những bài thơ mùa Xuân ngôn từ như hoa giả
Thơ mùa Hè ồn ào. Kiểu ồn ào hội chợ
Thơ mùa Thu nhàn nhạt nhàn nhạt đã đang và sẽ
Mùa Đông? Thơ liêu xiêu gầy guộc lá rụng mưa bay tấc
lòng chia li...cũ mèm
Quần quanh thơ bốn mùa quen như dự báo thời tiết
chàng màng
Nàng thơ già nhăn nheo mặt thời gian điểm phấn tô son
mỗi ngày mỗi cõi cần
Bên bờ vực của sự tuyệt tự
Thơ biếng lười theo nhịp thời gian
Uể oải...

2.

Những bài thơ huê tình, ái tình, dục tình, diễm tình như
mùi phở như mùi nước sốt, như mùi nước hoa giá rẻ, rạo
rực bong bóng xà phòng
Nhảm như ái tình văn phòng công sở
Như ái tình phở đèn đỏ hợp đồng miệng hợp đồng bằng
chỉ hiệu ngón tay
Nhanh thoáng chốc

Nhanh như chớp
Nhanh như một mảnh thơ tình vắt vai
Những bài thơ mang âm hưởng một thời thổ tả
Thời của những thánh thần ru ngủ
Thời của những điệu nghệ diễn trò...

3.

Những bài thơ tập nập ồn ào sáng choang giao đãi
Quen nhẵn mặt đồng phục ngôn từ
Ăn mày quá khứ
Ăn mày vinh quang
Ăn mày đạo đức
Ăn mày đạo lí luân thường
Ăn mày niềm kiêu hãnh
Ăn mày tình nghĩa
Ăn mày và ăn mày tất tật
Những bài thơ trang trọng in hệt tấu hài
Những giao đãi đầy vẻ to tát như diễn ngôn quảng cáo
Nàng thơ giả hình
Nàng thơ hô khẩu hiệu giọng véo von như vệt
Nàng thơ bợ đỡ xun xoe quy lụy cường quyền
Nàng thơ thoát ần thoát hiện đổi dạng thay hình
Trò diễn vui dễ sợ
Dễ sợ vui vẻ ồn ào
Chất thơ lật đổ, đầu tó
Mĩ học đỏ màu máu
Thơ sấm vang lữ đát long trời
Thi ca vắng mặt con người...

4.

Những bài thơ bảo là để mua vui

Mua vui bằng thơ mua vui bằng cờ mua vui bằng chè

mua vui bằng rượu mua vui cùng giai đẹp gái đẹp...

Mua vui bằng những lời vinh danh để dãi những vinh

danh chạy loạn cào cào những vinh danh theo mùa theo

vụ

Thơ mua vui không đem lại tiếng cười

Sau cuộc mua vui là những sân si những dèm pha những

cuộc phong thần và những cuộc hạ bệ

Sầu muộn lệ rơi

Án văn tự ngục

Thơ cay đắng ngục tù

Thơ bơ vơ luân lạc

Thơ và người không còn chốn nương thân!

5.

Bài thơ viết dở

Có tiếng chuông gọi cửa

Nhìn ra không có ai

Chợt nhớ

Những chiếc ghé...

Khi đồ vật lên ngôi!

THƠ TRẺ...

Các bạn tất nhiên là trẻ
Thậm chí là quá trẻ
Trẻ như không thể trẻ hơn
Trẻ
Trẻ
Trẻ...
Ô! Nhưng sao già thế
Các bạn già như không thể già hơn
Ừ già
Rất già...
Ai buộc các bạn phải cõng trên lưng
Những sứ mạng góm ghê
Những sứ mạng người lớn mưu toan và từng oản mình
cõng
Oản mình và bỏ lửng
Bỏ lửng lơ oản mình
Người lớn hữu ý hay vô tình
Vô tình hay vô tâm hay vô cảm

Cấy lên các bạn
Người lớn lưng còng
Người lớn lưng cong
Không thể không thể dung thứ những ai lưng thẳng...
Bên kia sông mịt mù sương khói
Một vùng u minh một vùng sáng tối
Một vùng linh địa mịt mù
Núi thiêng thờ toàn măng xà và trần tinh mắt xanh lưỡi
đỏ
Bên kia sông
Những đứa trẻ rất già(•)
Bên kia sông những người già rất trẻ
Hồn nhiên ngây thơ
[Dân gian kêu ngây thơ cụ!]
Miên man vui cùng bánh vẽ
Miên man vui năm vui tháng vui ngày
Vui trọn đời
Niềm vui rất rẻ...

Này những nhà thơ trẻ
Đừng cố mang vác những gì đã cổ xưa cũ kĩ già nua
Đừng gồng mình lên đọc những vần thơ cũ
Đừng gắng gỏi hát những bài hát cũ
Đừng! Đừng gắng gỏi nhọc mệt lắm rồi
Nhọc mệt lắm rồi...
Tôi muốn nghe
[Muốn nghe muốn nghe quá trời!]
Tiếng nói khác
Nhịp điệu khác
Thậm chí khó nghe
Thậm chí ngang phè
Thậm chí tung hê
Thậm chí xúc phạm lật nhào vỡ vụn
Thậm chí...
Tôi muốn nghe
Ơi những người trẻ
Rồi ai cũng sẽ già!
Khi ấy bạn nhớ được gì những ngày đã qua?

(•) Mượn Nhà văn NBP

NHƯ MỘT NIỀM MƠ ƯỚC

[Nghe thấy và ghi lại...Thế thôi]

Một ngày nào đó
Người dự lễ hội thơ nguyên tiêu
Đông như chúng dân kéo về chùa ba vàng chiêm bái xá
lị tóc phật
Đông như chúng dân ghi danh tại chùa phúc khánh để
được làm lễ dâng sao giải hạn
Đông như chúng dân bắt chấp gió rét mưa sa dự lễ khai
án đền trần
Vui vẻ và hăm hở đôi khi quá mức như chúng dân dự trò
cướp phết
Bỏ tiền rồi xếp hàng dài dằng dặc mua vé xem phim mai
phim đào phim đất phim rừng
Háo hức chờ, chờ hoài chờ hủy màn tảo quân đêm ba
mươi tết
Nhẫn nại xếp hàng rồng rắn trước lãnh sự đài, hàn,
nhật...làm thủ tục vì sa lao động...
Vâng một ngày nào đó
Một ngày nào...
Lễ hội thơ
Lễ hội

Thơ

Nào có ai như tôi những ước cùng ao?

Ừ! Một ngày nào đó...

Người dự lễ hội thơ khi ra về

Lòng băng khuâng mắt lim dim tay chấp trước ngực
thành kính

Chiêm bái một nhà thơ tuổi ngoại thất tuần lơ phơ chòm
tóc đọc thơ và húng hắng ho

Lòng xôn xao rạo rục hoan hỉ vô bờ khi nghe nữ thi nhân
váy áo đoan trang thành kính hướng về nhị thập bát tú
đọc những vần thơ uyên áo bí hiểm khiến vũ trụ mệnh
mang như càng thêm phần huyền diệu đêm nguyên tiêu
trăng rét quá đã tìm nơi trú ẩn

Chúng dân thờ phào nhẹ nhõm khi nghe một vài nhà thơ
gương mặt mệt mỏi in hết đạo sĩ ôm mấy ngàn tờ roi in
bài thơ tứ tuyệt phát miễn phí

Bài tứ tuyệt bí ẩn gấp năm lần chữ in trên ấn màu vàng

Chúng dân xô đẩy lẫn chen để được chạm tay vào thần đồng, thần vàng, thần chì, thần sắt, thần đất, thần bùn, thần giấy...thi ca mang gương mặt ba by cũng như khẩu lão

Chúng dân bàn tán xôn xao và ngỡ ngác sao lễ hội thơ không có cảnh báo 18+!

Chúng dân có đôi chút chưa hài lòng vì nhân vật chính lễ hội thơ toàn những ngôi sao khí cũ và giá như nhà thơ cũng có tài như những danh hài...

Chúng dân xúc động nước mắt tuôn rơi trên những chuyến bay đến các quốc gia đang cần sức người và trầm trọng thiếu thi ca...

Một ngày nào đó

Chắc không xa

Hay là

Vời vợi xa...

HÌNH NHƯ LÀ THẾ

[Tự nhiên nhớ những ngày làm học trò...]

Giữa thế kỉ bạo tàn Ta ca ngợi Tự do
Giữa thời đại đồ vật lấn át con người đến mức con người
có nguy cơ trở thành đồ vật Ta gieo mầm phản kháng
giúp con người thoát ra khỏi những đồng phục cứng đờ
nhạt nhẽo

Giữa kỉ nguyên héo khô và rũ chết con người trước nguy
cơ số hóa Ta ca ngợi những thiên thần nổi loạn những
thiên thần dám ngoảnh mặt quay lưng với những hào
quang giả dối(•)

Giữa một biển ngôn từ sáo mòn cũ kĩ vờ vịt khóc cười
vờ vịt yêu thương vờ vịt nổi giận Ta một mình tìm lối đi
cheo leo

Con đường cho Ta, con đường cho Thơ...

Con đường nào giữa điệp trùng lối cũ, điệp trùng những
cây lưu niên già nua, điệp trùng những thói quen đại
chúng, điệp trùng những thờ ơ, bất lực buông xuôi...

Con đường nào cho Ta để đến phía rộng mở Chân Trời?

Con đường nào cho Thơ để đến với Con Người?

Con Người đứng thẳng trên đôi chân và đầu ngẩng cao
kiêu hãnh, mắt sáng trong những mộng mơ sáng tạo, mắt
u buồn vì những khổ đau, ngang trái, bất công

Thơ! Liệu có ích gì không?

Có đánh thức nơi Con Người những nghĩ suy những khát
vọng hướng về Ánh Sáng?

Thơ có ích gì không trong thế giới ngày càng hỗn loạn
khôn lường?

Thơ có ích gì không!

Ta lựa chọn lối đi giữa muôn trùng ngã rẽ

Ngã rẽ nào cũng có nguy cơ trở về chỗ cũ

Trở về nơi bình yên nhạt nhòa

Trở về nơi điệp trùng những thói quen và sự biếng nhác

Trở về trong những mặc cảm tội lỗi đứn con hư

Muôn vàn ngã rẽ

Con đường nào cho Ta?

Con đường nào cho Thơ?

Ta tự tìm thôi đừng mong và tin một bàn tay dẫn lối một
tâm biển chỉ đường...

Ta tự tìm thôi.

(•) Ai từng đọc chắc chắn đều có liên tưởng...

TỰ DO

Dẫn: Nhà thơ Hoàng Xuân Tuyền có cả một tập thơ, theo tôi là rất đáng/cần đọc, mang tên TỰ DO! Đọc TỰ DO của Ông tôi không bị "mê hoặc" mà "tỉnh" ra! Bởi toàn bộ tập thơ ấy như là một nỗ lực nghĩ suy định nghĩa thế - nào - là - tự - do và làm thế nào để "chuyển giao" nghĩ suy ấy, định nghĩa ấy cho tất cả những ai đang cần...TỰ DO!

Tôi đọc Ông chăm chú và...có thêm trải nghiệm!

1.

Cả trăm năm cả ngàn năm hài lòng

An phận đời nô lệ

An phận kiếp nô tài

An phận và rung rung xúc động trước những món quà
gia ân từ vô số bề trên đáng bậc

Xiềng xích và tù ngục đài bêu và giá treo cổ thi ca và âm
nhạc châm ngôn và triết lí...điệp trùng vây bủa định

hướng lèo lái mê dụ

Người hóa bầy đàn

Bầy đàn vô danh

Bầy đàn u mê tăm tối

Thuần thực khom lưng cúi đầu quỳ gối

Nghe theo

Làm theo

Đi theo

Nghĩ theo

Khóc theo

Cười theo

Vui theo

Hung hăng theo

Uống theo

Ăn theo

Uất hận hòn căm uống máu ăn thề banh thầy xé xác theo

Tấn công nổi loạn đập phá chém giết theo ...

Tất cả qua đi lại trở về chỗ cũ

Nô tài nô lệ truyền đời

Nô lệ nô tài muôn năm bền vững...

2.

Nô lệ miên trường!

Hóa điên!

Những ai điên quăng vào nhà tù và ném vào nhà xác

Bất bình, phản kháng, nổi loạn!

Giàn lửa thiêu, giá treo cổ, gươm đao, đầu tó, khóc hình,
nguyên rửa...

Ngoảnh mặt, quay lưng, bó tay, thúc thủ, lẩn trốn hang
thẳm rừng sâu

Tận diệt, truy nã...

Nỗi sợ hãi như tấm lưới bao trùm kín bụng xú sở

Nỗi sợ hãi lặn sâu vào giấc ngủ

Vào cơm ăn vào nước uống hàng ngày

Vào ánh mắt, vào nụ cười, vào cái bắt tay
Vào ngôn từ kể cả ngôn từ hóa đơn, hành chính
Nỗi sợ hãi hóa thành cuộc sống đời thường
Nỗi sợ hãi hóa thành niềm kiêu hãnh
Hóa thành tinh tú tinh hoa
Hóa thành bản sắc cộng đồng
Hóa thành hình núi thế sông
Hóa thành địa linh nhân kiệt
Hóa thành những cuộc chiến thư hùng
Những cuộc chiến giải vây trăm họ nên công một
người...

3.

Ta thâm thì hai tiếng Tự do!
Thâm thì và cảnh giác...
Ta chui vào chăn ấm và mơ mộng Tự do!
Mơ mộng cùng mặc cảm tội lỗi...
Ta lẩn khuất trong rừng trong núi kiếm tìm Tự do!
Kiếm tìm trong vô vọng
Tự do! Tự do! Người ở nơi nao?
Ta giật mình thảng thốt
Tự do! Tự do! Tự do!

TỰ KHÚC THÁNG BA

[Viết cho năm thứ 64 ta có mặt trên đời!]

Ta đâu được chọn nơi sinh
Chọn người sinh
Cả giờ, cả ngày, cả tháng, cả năm và cả nơi đều không
được chọn
Ngôi làng nhỏ bên dòng Lô Giang phía thượng nguồn
Tháng Ba/Hai mùa Xuân khi cây gạo già bật mầm xanh
gọi đàn chim sáo
Gọi đàn cá ngừ trắng bạc lao xao
Thiều quang dẹt tơ trời óng ánh
Bà mẹ hiền từ dùng liềm cắt rón
Oa oa ta cất tiếng khóc đầu tiên...
Mẹ ta kể trước khi trở dạ Người còn kịp gánh đầy hai
chum nước
Còn kịp xếp vào nhà quanh quanh ông táo đủ chín bó củi
khô
Còn kịp bảo anh cả ta mổ trước đôi gà
Trong nhà có đàn bà sinh nở đủ ba tháng đầu tiên ở cũ
không được sát sinh
Ta ra đời giản đơn như thế
Một nơi chốn thiên lành
Cha ta bảo nghe tiếng khóc của ta trong veo trong vắt
Người ôm ta vào lòng
Và ngủ

Giấc ngủ đầu tiên
Ngon lành
Ta mơ gì?
Có đất có trời mới biết...
Mùa Đông năm một ngàn chín trăm sáu mươi một
Mẹ đặt ta vào thúng
Cha ngồi giữ lái
Thuyền no gió xuôi Lô Giang về Quê ngoại
Ngã ba Hạc
Bến Gót
Đền Tam Giang
Dấu chân khổng lồ huyền thoại
Làng Mộ Chu Thượng nơi Đức Ông Trần Nhật Duật ém
quân thừa nào
Cây Chiên Đàn cành vươn ngàn trượng
Hạc trắng sải cánh bay rợp một vùng sông nước
Quê ngoại thân thương
Thuyền trôi xuôi giữa đôi bờ tre xanh mướt
Thúng tre êm ta ngủ ngon lành
Ta mơ gì?
Có sông nước mây trời cùng biết...
Cả một thửa thiếu thời ta sống cùng sông nước,
Thao Giang, Đà Giang cuộn cuộn sóng xô
Lô Giang xanh trong chảy xiết
Ruộng đồng mang mang mùa nước
Uy nghi Tam Đảo, Ba Vì
Tôm cá chim cò bờ bờ sinh nở

Ràn rạt cỏ xanh những triền đê
Súng, sen ngơ ngác
Rực vàng mùa hoa cải ven sông
Dịu dàng mùa ngô trở cò
Bay trắng trời bông gạo
Đỏ rực ráng chiều trên sóng nước mênh mang
Một thửa thiếu thời
Một thửa trong veo trong vắt
Thơm mùi phù sa, ngai ngái bùn non
Quê ngoại ta lớn lên...
Bồng bênh tóc
Cháy nắng da
Sáng trong mắt
Ta lớn lên
Ta đã nghĩ suy gì
Có đất trời hoa lá cỏ cây
Có tôm cá chim cò
Cùng biết
Mười bảy tuổi một sáng mùa thu dịu dàng nắng dịu dàng
gió ta xách ba lô lên đường
Một thửa thiếu thời để lại.

NGẠC NHIÊN CHƯA?

Bạn tôi bảo chúng giống nhau kinh hãi
Bộ từ khóa
Mẫu câu
Mở
Thân
Kết
Giống nhau đến ngõ ngàng, đến hải hùng, đến kinh
hoàng...
Tôi cười không đắng chát không chua chát không ngạo
đời
Không gì sất
Cười...
Chúng còn giống nhau
Cả khóc
Cả cười
Cả ánh mắt
Cả hình hài
Có thể cả làm tình, hôn nhân, li dị

Thậm chí thậm chí còn hơn cả thế...
Những Matryoshka!
Không giống đực
Không giống cái
Giống trung
Những ma try ô sho ka
Sinh ra ở nước Nga
Về xứ ta gọi là lật đật...
Ngạc nhiên chưa
Chúng giống nhau
Ngôn từ
Hành vi
Áo quần
Tư tưởng
Tư duy
Và bụng bự...

TẬP TÂM VÔNG

[Tân đồng dao (h)ậu (h)iến d/đại]

Cái chết chia đều cho tất cả mọi người
Ừ. Tất cả. Không chừa một ai
Không chừa...
Ông nhà thơ
Nếu còn sống giờ chắc ta phải kêu là cụ
Cụ nhà thơ
Nếu sống đến bây giờ...
Ông nhà thơ lớn
Rất lớn
Che khuất cả mặt trời
Thoắt hư vô cứ như chưa từng có bao giờ
Ồi thơ!
Ồi thơ!
Ồi thơ!
Cọp chết để da
Đề tiếng là người ta
Đề tiếng
Tiếng thom đời nhắc mãi
Tiếng không thom cũng nhắc mãi đời đời
Ông nhà thơ kì lạ thay
Vô tâm tích
Không một tiếng vang

Không một
Không thơm
Không thối
Khiến đời bối rối
Đành chơi trò tập tầm vông
Có
Không
Thơm
Thối
Không
Có hay không tập tầm vông ...
Trước tác đ ắ n g t h â n
Thoát thành mớ giấy nát
Những bài thơ những bài thơ những bài thơ
Tuờng rờng rấn lên mây
Thoát thành lá núc nác
Rụng đ ầ y
Mục nát
Về đ ấ t
Vô t ắ m t í c h
Thỉnh thoảng mua cười trà dư tửu hậu
Ai ơi!

SO SÁNH KHÔNG TU TỬ

[Nhân đọc một cô nàng có vẻ yêu triết lí...]

Có người ví
Đời là một cuốn sách
Đời là cuộc lữ hành
Đời là một cuộc chơi
Đời là một cuộc kiếm tìm
Đời như một dòng sông
Đời là biển cả mênh mông
Đời là mảnh ao tù thiên thu ử dật
Đời là một vại dưa muối hỏng
Đời là hũ rượu nồng nàn hoặc nhạt toẹt
Là
Là
Là...
Là đời ba vạn sáu ngàn ngày thế mà thoáng chốc
Bóng ngựa qua khe
Vệt nắng bên thềm
Cơn say thoáng chốc

Giấc mộng lớn không thành
Giấc mộng con tan tành
Một cuộc tái sinh bốc mùi
Một cuộc trở về hư hỏng
Một cuộc ra đi vô hướng
Một cuộc dấn thân không đích đến
Một chuỗi dài sự kiện phi sự kiện
Một cuộc biệt li dài như không thể dài hơn
Một ử dật, một não lòng, một miên trường...
Ồ đời là thế
Những trang sách dở hơi
Những trang cầu thả chữ nghĩa thiếu năng bại liệt
Những trang chết tiệt
VẬY THÔI!

ĐI CHÙA...

Không còn yên tĩnh thì ta tìm ồn ào
Không còn tôn nghiêm thì ta hòa vào cõi lụy
Không còn khói hương thơm huyền diệu thì ta coi hóa
vàng rùng rục
Không còn vẻ thanh quý ta ngó nghiêng béo tốt hỉ hả ngả
nghiêng
Không còn thanh tịnh hoa mai khiêm nhường ta tha hồ
ngắm đại bon sai ú thừa tài lộc...
Không còn chay tịnh ta thỏa sức bia bọt thơm lừng chiên
rán thui hấp sục sôi thập cẩm lẩu
Ta đã thèm đã khát đã say đã bụng đã mắt đã tai
Ta được nghe đủ loại thuyết pháp ngồn ngang toi bời
buông bỏ cúng dường trực vọng giải hạn
Sư cụ vải bà không lẫn khuấy cùng mây khói
Xe sang máy lạnh và điện thoại đời mới trên tay

Phật bao dung rộng lượng
Ôm chứa vào lòng tất cả
Ai muốn gì thì đều được nấy
Thắng thua, trúng quả, thời cơ, thăng thưởng,
Chữa lành cho tất cả
Chùa thời nay ta đi chùa thời nay ...
Hoa cỏ không còn mờ hơi sương
Cáp treo lao vun vút
Non thanh cảnh tú lướt qua
Ảnh chụp vô thiên lủng
Cúng tê lê bốc mỗi phút mỗi giờ
Sống nhanh sống gấp sống vội sống ạt ào
Xin hãy đi chùa!
Xin hãy đi chùa!
Xin hãy!

ĐỌC THƠ ĐẶNG THÂN

Rảnh rồi đọc thơ, cho nó sướng,
Thơ Đặng Thân ngắt ngưỡng cuộc chơi!
Ngôn từ cực đã! Ai ơi!
Nghe như âm vọng từ giờ bung ra.
Rầu rĩ ư? Ta bà vẫn vậy,
Thơ Đặng Thân hây hây làm vui.
Sầu buồn thì bỏ cho rồi,
Ngôn từ họ Đặng giúp người bớt ngu.
Sách nhị nguyên lời mù rối rắm,
Khuấy đảo lên rần rần rờn rờn.
Quên đi, cho nhẹ cái lòng,
Rủ nhau ta lại VỀ TRUNG thái hòa!
Trung tâm luận thật là trẻ nhãi,
Ôm mãi vào cũi cũi cũi chày.
Ngoại vi mới thực là hay,
Nếu không thì vẫn đọa đày. Khốn nguy.
Cấu trúc luận thành trì khốn nạn,
Như cũi lồng như đoạn đầu đài.
Đọc thơ, là dịp vung tay,
Cũi lồng đốt sạch. Quá hay còn gì!
Đòi khốn nện cũng vì...thần tượng,

Dựng khắp nơi nghiệp chường rành rành.
Đọc thơ, thần tượng tanh banh,
Uy nghi phút một hóa thành mảnh chum.
Ôi! Việt lầy! Ao chuôm! Éch nhái!
Mấy nghìn năm mê mải đong tù!
Khoe khôn nhưng thực hơi ngu,
Tuởng là đứng thẳng nhưng gù muôn năm!
Thật muôn nổi oái oăm xứ nẫu,
Học mót Tàu! Nồi lẫu mà kinh.
Đọc thơ, khai sáng khai minh,
Tấu lên một khúc! Biết mình là Ai!
PHẠC NHIÊN ĐY! Ta cười thanh thản,
Cười thật tươi không bạn chẳng thù!
PHẠC NHIÊN ĐY sẽ bớt ngu,
Ù li cũng bớt mê u sẽ tàn.
Còn những đũa gàn gàn hủ lậu,
Quên bỏ đi cho chúng nẫu như.
Tam nguyên nhẹ lướt cánh thơ,
Cõi trần hòa lẫn cõi mơ! Lại cười!

ĐÁ

[Một lần lang thang Đồng Văn Mèo Vạc]

Bạn gửi cho ta lời khuyên của triết gia danh tiếng
Triết gia sầu muộn, u buồn
Triết gia cô độc một đời hình như trái tim đóng kín
Không tin vào Thượng đế
Không tin vào thánh thần
Càng không tin thánh nhân
Hình như cũng chẳng tin những điều chính ông nung nấu
Cái được nghĩ mông lung
Cái được viết ra mờ mịt
Như có như không
Dậm dãi chữ nghĩa điệp điệp trùng trùng
Hình như là vô nghĩa...
Người yêu chữ lại không tin vào chữ
Sách vở chất chồng phần nhiều vô tích sự
Phần nhiều như rác rưởi
Phần nhiều là nhảm chán
Phần nhiều giá như không có
Phần nhiều nên tiêu hủy một lần...
Thượng đế không đáng tin
Những phán truyền liệu có là hư nguy?

Thánh thần không đáng tin
Những chân lí thiêng liêng liệu có là giả trá?
Thánh nhân không đáng tin
Trước tác chất chông liệu có là cạm bẫy, thuốc lú bùa
mê?
Khi đã chẳng đáng tin
Tất cả hóa đáng ngờ
Người anh em hãy một lần rũ bỏ
Một lần thoát ngục tù chữ nghĩa...
Hình như đã muộn rồi
Cơ hội cuối cùng
Người anh em
Hãy thử một lần...
Triết gia sâu muộn u buồn
Lời khuyên nhủ sâu muộn
Ngọt ngào và đắng chát
Hư vô và Phi luân
Đáng tin?
Chẳng đáng tin?
Cheo leo bờ vực thăm...

Ta chợt nhận ra
Những danh ngôn danh cú khuôn vàng thước ngọc
Nhiều như bùn đất
Nhiều như cỏ dại
Nhiều như cát bụi
In thành sách chất cao tựa núi
Khắc lên bia đá chuông đồng
Rút cục như có như không
Bấy nát
Rút cục cũng lông bông
Ta chợt nhận ra cũng chỉ là giả hình nguy ngôn nguy ngữ
Hành ngôn xàm xí thôi mà
Ta chợt nhận ra
Thẳm sâu đá
U trầm đá
Âm vang đá
Vĩnh hằng đá
Ẩn khuất vân vi chất chứa lặng thinh
Khước từ mọi giả trá giả hình
Vút cao nhọn hoắt
Sóng đá mênh mông.

CUÔNG THI

*[Trưa khó ngủ chợt nhớ CUÔNG VÂN TẬP từng đọc
thửa nào...]*

Cuông vân tập! Cuông vân tập! Cuông vân...
Mây lành, mây dữ, mây hồng, mây xám, mây trắng, mây
xanh
Cuồn cuộn, dữ dằn, lừng lờ, êm ả
Trôi nhanh, trôi nhanh
Lững lờ, quần tụ
Biển ảo khôn lường
Hình thần, hình phạt, hình triết gia, hình thi gia, hình chú
chó xồm
Nhanh hơn ngựa qua khe cửa
Nhanh hơn vệt nắng bên thềm
Nhanh hơn đất bằng nổi sóng
Nhanh hơn thương hải biến vi tang điền
Cuông vân phi thường
Cuông vân...
Ngàn năm trước đã từng
Ngàn năm sau vẫn thế
Diễm lệ trong những biển ảo
Từng khoảnh khắc qua mau
Cuông vân vẫy gọi
Ngôn từ ta rượt đuổi

Ngôn từ ta hòa trộn cùng sắc mây vàng, xanh, trắng, đỏ
Ngôn từ ta như gió trời lồng lộng
Ngôn từ ta hiền hòa và dữ dội
Làm nên một trận cuồng ngôn
Thơ ta viết tung tỏa muôn phương
Vụn vỡ muôn vụn mảnh
Lấp lánh và sù sù và tro li và sắc lêm
Khóc và cười và ủ dột và sầu bi và kiêu hãnh
Lả lướt và vững chãi phím đàn và nhát búa
Cười vang đầm đìa nước mắt
Khóc thâm và lặng câm như đá
Thờ ơ mệt mỏi buông xuôi
Ngôn từ ta như mây ngàn gió núi
Biển ảo khôn lường
Thi sĩ và gã ăn mày
Cuộc dong chơi nghiêm trang suông sã
Cuộc ra đi miên man
Cuộc trở về ghen lói...
Ơi địa ngục tươi đẹp vô cùng sáng láng!
Và những thiên đường u mê những thiên đường mù!
Cuồng thi cuồng vân vời vợi đôi bờ...

TÚY THI

[Tự nhiên thấy Lý Bạch rất gần Baudelaire]

Độc ẩ m, đ ối ẩ m, qu ần ẩ m
U ố n g n h u tr ầu n h u b ồ
U ố n g n h u r ồ n g n h u r ắ n
U ố n g n h u s ắ t t h ử n h u đ ạo t ặ c
N h u t i ề n ô n g n h u t h i s ĩ n h u g ẫ k h ừ n g
N h u m ột n ô n g p h u v a i u t h ị t b ắ p
N h u g ẫ t r a i l ờ n g m ả l ứ n p h ứ n n g ự c c h u a k ị p n ỏ b ụng
c h u a k ị p t h o n
T r ờ i q u a y t r ờ n !
Đ ấ t đ i ề n đ ả o
B i ề n x ô s ó n g d ậ t
N ú i l ớ s u ối g ầ o
T u n g t ó e m ặ t t r ờ i
V ụ n v ỡ v ạn v i s ă o
T ả i x ă n h t r ắ n g x u ầ n l ạnh g i ả
H o a b a y h o a b a y b a y t h e o g i ố
R ượ u b a y r ượ u b a y b a y t h e o m ây
Đ ố c b i ề n h
Đ ố c n g ượ c c ả c ầ n k h ồ n t h i ề n đ ị a

Núi và rừng và suối và sông và biển chéng choáng say...
Chân trời vẫn vũ
Ừng oàng sấm ran
Giêng hai ba chờ
Tháng Ba đợi
Ếch và rắn cùng say
Hổ và lợn cùng say
Ông lão và trẻ thơ cùng ngất ngây
Đợi mùa hè buốt giá
Nào ta mời sông sâu một chén
Núi uy nghiêm một bình
Đất thênh thang một vò
Thăm thẳm rừng tưới mưa làm rượu
Nào ta mời bạn bầu một thừa
Ngàn chén chưa đủ
Ngàn chén chưa say
Nào uống cùng gió uống cùng mây
Để quên
Để nhớ
Nào say
Say một lần
Lần đầu cũng có thể là cuối

Say cùng chát ngát núi
Đá điệp trùng
Mưa giăng tràn trề bốn phía
Nào nước
Nào rượu cuốn đi cuốn đi tất cả
Rác rến bần nhơ
Trôi đi
Trôi đi
Thác lũ tràn bờ
Đất đai cỗi cằn
Người cỗi cằn
Thơ cỗi cằn
Cuốn đi
Tiếc làm chi
Than khóc làm chi...
Nào say đi!
Lưu danh càn chi!

LỮ CHÚNG TA...

[Hình như Vũ Hoàng Chương...]

"Lữ chúng ta..."

Hình như vẫn hơi hơi bị nhiều

"Đầu thai làm thế kỉ!"

Nghe quen quen kiểu "sinh bất phùng thời"!

Hình như phải là hình như chính là

Ta - sinh - làm - xứ - sở!

Làm - kinh - độ

Làm - vĩ - độ

Giời đày!

Chúa phạt!

Thử thách

Ngạo nghề ta

Ngã gục ta

Vô danh cát bụi ta

Làm xứ sở

Làm

Làm

Làm một đời một kiếp lưu đày một kiếp lưu đày...

Ta

Lữ chúng ta

Ruồng bỏ và bị ruộng bỏ

Khinh bỉ và bị khinh bỉ
Xứ sở nôl êm xứ sở bãi đạn rừng chông
Xứ sở ngàn hoa xứ sở ngục tù
Xứ sở lấp lánh những nụ cười xứ sở ngập ngụa máu
cùng nước mắt
Xứ sở dịu dàng xứ sở tàn độc gian tham
Xứ sở của những hoan ca xứ sở của những thét gào
cuồng loạn
Xứ sở thần tiên xứ sở quỷ ám
Xứ sở nhân từ xứ sở bạo tàn
Xứ sở yêu thương xứ sở ăn thịt người ngọt xót
Ôi! Xứ sở của ta xứ sở người dung xa lạ
Ấm nồng và lạnh giá
Lưu đày xứ của ta và lũ chúng ta...
"Lũ chúng ta đầu thai lắm thế kỉ..."
Ồ Vũ Hoàng Chương!
Cùng thời Vũ
Bao chân trời rộng mở
Bao cánh chim bay
Bao cánh chim bay...
Ôi! Vũ Hoàng Chương
Chim trong lồng nhốt chặt
Trợn kiếp lưu đày.

TẤT CẢ CHÚNG TA...

[Hình như là Diêm Liên Khoa]

Tất cả chúng ta vờ như không hay không biết
Vờ như không bất bình
Vờ như không phẫn nộ
Vờ như không...
Tất cả chúng ta vờ hài lòng
Vờ bỏ buông
Vờ hỉ xả
Vờ tự trọng
Vờ đồng cảm
Vờ xót thương
Tất cả chúng ta vờ đoàn kết kết đoàn
Vờ cùng chung chí hướng
Vờ tình nghĩa yêu thương
Vờ cười
Vờ khóc
Tất cả chúng ta vờ kính trọng
Vờ ngưỡng mộ chư vị thánh thần
Vờ trung thành với hoàng đế có ngại hoàng đế không
ngại và ngại không hoàng đế

Vờ chung thủy trước sau như nhất
Vờ coi nhau như anh em ruột thịt
Vờ hân hoan bốn bề một nhà
Vờ giả vờ thôi, tất cả chúng ta ....
Những yêu thương đầu môi
Những nghĩa tình chót lưỡi
Những nhân văn hoa hòe hoa sói
Những tinh tế như cánh bướm rập rờn
Những thâm trầm nổi nênh nhạt phèo chữ nghĩa
Những sâu sắc quen nhàm thi ca
Những lòe loẹt nhoáng nhoàng
Không biết tự bao giờ tất cả chúng ta
Trâng tráo và lịch thiệp
Kín đáo và huych toẹt
Tinh tế và sỗ sàng
Coi như khí trời nước uống cơm ăn
Tất cả
Chúng ta
Tất cả...
Buồn đau ư?
Vô nghĩa!

Khổ tâm ư?
Lạc loài!
Dẫn vật ư?
Dở hơi!
Ước mong đổi thay ư?
Đồ ngọc!
Khóc than ư?
Điên rồ!
Chúng ta, tất cả chúng ta hình như đều bất lực
Không có nổi một giấc mơ!
Nhàn nhạt thi ca
Teo tóp gầy còm tư tưởng
Bạch phếch đức tin
Thần tượng cũ như không thể cũ hơn
Móc meo nếp xưa lối cũ
Chán nản hiện tại
Mờ mịt ngày mai
Chúng ta không đủ can đảm buông một tiếng thở dài
Chúng ta những thân ma không bao giờ chịu chết.

NGỘ THI

[Chả là trưa nay nhớ chàng Trần Nhân Tông...]

Ngai vàng ư?

Dép rách

Liệng mịa nó đi

Hà tất nhọc thân...

Dép rách

Dép rách

Dép rách...

Băng rôn khẩu hiệu giảng giảng

Cờ xí rọp trời rọp đất

Dép rách

Dép rách

Dép rách...

Điều trá ngôn từ bóng lộn xung tưng

Ổn thót ngôn từ trơn như mỡ thổi

Phập phù ngôn từ nghe mùi ếch nhái để giun

Hào nhoáng thi ca

Rập rờn đàn bướm

Rũ chết sau một trận mưa giông

Ngai vàng cheo leo bờ vực thẳm

Lộn cổ tiêu đời mua hận thiên thu

Tranh chiếm máu me sầu bi vạn thừa
Ngai vàng dép rách liệng vô sọt rác...
Làm vua
Làm vua
Làm vua
Để làm gì?
Ngủ với gái đẹp cũng có kẻ thập thò hóng hớt!
Đây tai những lời dèm pha thóc mách
Ngồi ăn một mình
Đến ỉa đái cũng có kẻ rập rình nghiêng ngó
Mở miệng là tử viết thi vân
Đi đứng nói cười theo khuôn theo phép
Chán kinh người khi nhìn bày tôi quỳ gối cúi đầu khom
lưng
Rác tai khi nghe giọng bọn đàn ông không giải...
Ha ha ha
Dép rách liệng cho rồi
Liệng vô sọt rác
Cho rồi...

NGỘ THI (2)

Chó có tài đánh hơi, cắn công khai và cắn trộm...

Vì nó là chó

Gà trống, đẹp lông đẹp mào, đẹp chân xứng làm đồ hiến tế

Vì nó là gà trống

Trâu nhả nài kéo cày không thở than, trơ xương, ngã gục...

Vì nó là trâu

Mèo bắt chuột siêu hạng

Vì nó là mèo

Lông sắc sỡ, vinh vang trong lồng, học mót tiếng người

Vì nó là vẹt

Khôn ngoan, tinh ranh, phì phì nọc độc và thích thú được thủy táng trong nấm mồ rượu bày trong tủ kính mời chào thách thức

Vì nó là rắn

Muôn hình vạn vẻ giống loài...

Vì nó là...

Vì nó là.

Vì nó là người nên thi ca rồn rảng véo von thâm nho nhỏ
đít trây thối tro lì diển trò thật lâu và thật sâu hung hiểm
tàn độc lẻo mép dối gian quay quắt hám hổ tham lam tàn
bạo ưỡn ngực khoe khoang bằng sắc danh hiệu đủ kiểu
con đà điểu...

Vì nó là người

Vì nó là người

Vì nó là người

Kì diệu thay hai tiếng con người!

Kì quái thay, kì cục thay, kì lạ thay hai tiếng con người

Khốn khổ thay khốn nạn thay khốn cùng thay khốn đốn

khốn kiếp thay cũng hai tiếng con người!

Khoa học gia một thời bảo cùng gốc đười ươi!

NGỘ THI (3)

Một mình uống
Dưới trăng, dưới mây, dưới trời
Nơi vườn hoa, trong rừng cây, bên triền suối...
Hà tất bận lòng
Trái đất này đủ rộng
Cho ta
Đâu cũng là chiều rượu...
Nước khe sâu thơm lừng
Rượu ư?
Nhất hồ mĩ tử?
Chén lưu li?
Bỗng thành dở òm chán ngắt!
Mời trăng rồi mời bóng?
Diễn để làm gì
Nước khe sâu nồng nàn
Nồng nàn và tinh khiết
Rượu từ núi đá vôi vợi muôn ngàn trượng
Rượu ủ tự ba ngàn chín trăm năm trước
Cho riêng ta...
Thảm cỏ đại mướt xanh
Đẹp như chưa bao giờ đẹp thế

Ta ngã lưng

Mềm

Mát rượi

Chăn cừu ba ngàn lượng vàng vô nghĩa như chưa bao giờ vô nghĩa thế...

Hoa dại nở bung biêng, nở li ti, nở ràn rạt bên đường

Đủ để ngắm nhìn

Ngó nghiêng

Vương giả chi lan bỗng trở thành vô vị

Chả đáng bận lòng

Phí cả lời khen...

Biển xanh cát vàng lấp lánh

Ta nhảy ào ngụp lặn

Trên cát ta nằm

Trời xanh lồng lộng

Lồng lộng gió trời

Thăm thẳm tầm nhìn xa khơi

Không một cánh buồm

Không một cánh chim bay

Không một gợn mây

Ồ những khách sạn năm sao

Ồ những lâu đài

Ồ những cung điện

Ồ...

Tất tất bỗng trở thành nhạt nhẽo

Thảm hại

Vô dạng vô duyên...

Tu tiên cầu phật

Uổng công nhọc lòng

Niết bàn trong trái tim mỗi người

Chúa hăng ở bên ta thức dậy mỗi ban mai

Địa ngục ta tự làm

Thiên đàng ta tự có

Hơn thua được mất nhanh như ánh chớp

Ta cát bụi sinh ra

Rồi cát bụi lại về

Nước khe sâu vẫn chảy

Cỏ vẫn biếc xanh vẫn biếc xanh

Ngàn vạn năm vẫn vậy...

Biếc xanh!

NGỘ THI (4)

Đập đàn

Bê bút

Vì tri kỉ, tri âm đã chết!

Ngàn năm gương báu treo lừng lững cùng nhật nguyệt
cùng sơn hà gấm vóc hoặc te tua bầm dập

Văn nhân nghệ sĩ xem như mẩu mực

Cố theo!

Trời đất

Khù khoằm

Ba lǎng nhǎng bốn lǎng nhǎng năm sáu lǎng nhǎng

Bây tí người trên mặt đất cơ chi chi có một tri kỉ tri âm?

Đúng là tí độ hâm!

À phải hơn chừng tí rưỡi!

Tri kỉ khéo nịnh thói

Tri âm khéo khen hay

Thơ bốc mùi như con thuyền chở mǎm

Tri kỉ vỗ tay

Đàn lưng phụng như tiếng ngáp dài dài
Tri âm gặt gù tán nhảm...
Đàn thích thì cứ đập
Bút cứ việc bẻ đôi
May lắm là mua cười phút một
Phút một thể thôi...
Thơ ta cứ viết
Đề tê lê púc cuốn đi
Thơ ta cứ đọc
Chích chích chi chi bay đi bay đi
Tri âm để làm gì
Tri kỉ còn mắc ngủ khi
Đã có giờ nghe đất nghe
Hay dở đều hi hi
Có hề chi!

NGỘ THI (5)

[Tặng cụ PVV]

"Thơ mụ ấy như cúrt..."
Mày đọc làm gì?
Ông bạn tôi ngoại lục tuần bức xúc
Tôi cười hì hì
Không đọc sao ông bạn lại biết?
Có hề chi
Cúrt vẫn quanh ta hàng ngày vây bọc...
"Thơ thằng ấy như l...!"
Sao mày vẫn đọc đúng là hết cả khôn
Một ông bạn nữa của tôi tuổi gần thất tuần hùng hồn
Ô! Sao lại xúc phạm hang hùm nơi chốn thiêng liêng
Nơi triệu triệu hài nhi những thiên thần bé bỏng niềm
mong đợi và niềm kiêu hãnh cất tiếng khóc đầu tiên?
"Thơ thằng chả...bung bô đích thực!"
Vứt mẹ vô sọt rác
Mất thì giờ...
Ông bạn vong niên đã đến độ "tri thiên mệnh" hăng hái
bất ngờ

Tôi nghe và cười khơ khơ...
Cụ chưa đọc sao lại biết là thơ bung bô?
Ôi những ông bạn những ông bạn của tôi!
Sắp sửa qua một kiếp luân hồi
Sao cứ vương vòng tục lụy
Thơ - tiếng - nói - con - người!
Người năm bảy đấng
Thơ cũng vậy thôi
Chuyện muôn năm
Như thế gọi là đời
Biết vậy để chơi...
Thơ là thơ
Của bạn của tôi
Hoa dại bờ đê ven đường triền núi bãi sông mặt hồ...cứ
nở
Cánh chim cứ bay cùng gió
Cỏ lan mặt đất độ xuân về
Bạn tâm mà chi.

BI CA!

[Viết tặng Cô Đòan Tuấn Ảnh - Bạc Thầy chữ của tôi]

Cổ kim hận sự thiên nan vấn!

Nguyễn Du

Có những sự thật phải mười năm mới được phơi bày

Có những sự thật phải trăm năm mới cất lên tiếng nói

Có những sự thật phải ngàn năm...

Bóng đêm thời gian phủ dày

Bóng đêm lòng người lấp đầy

Bóng đêm ngôn từ đổi trắng thay đen gian dối lừa bịp

chất chồng tàn khốc

Đao phủ cùng đao bút

Thi ca tiểu thuyết...song hành cũng những lời luận tội tạo

dựng ngục tìn

Đám dân chúng bần hàn u mê hào hứng ùa theo lớp lớp

đàn đàn tung hô chói chang thỏa cơn khát thèm quyền

lực

Quyền được chà đạp

Quyền được kết tội

Quyền được rửa nguyên

Quyền được thề nguyên

Quyền tận diệt kẻ khác...
Bóng đêm dày đặc chất chồng
Ta không oán trời
Ta không trách đất
Trời thăm thăm đất mênh mang
Loài người u mê đảo bới xé nát
Vấy bản dọc ngang
Trời đất trộn lẫn thiên đường địa ngục
U tối lòng người hiểm ác
Ngục tối giam cầm mười năm trăm năm ngàn năm
Những le lói than hồng giữa trùng trùng nguội lạnh tro
tàn
Những tiếng khóc thầm giữa trùng trùng hóng hớt
Những tiếng thở dài giữa lớp lớp hoan hỉ hào nhoáng
ngôn từ
Những giật mình ngơ ngác giữa trùng trùng thờ ơ giả lá
nói cười
Những ân hận muộn màng, những hiềm hoi trắc ẩn
Mong manh những đóm lửa lạc loài

Giấu diêm, hãi hùng, run rẩy
Trầm luân cơn áo
Lặng lẽ về cùng cát bụi
Mười năm trăm năm ngàn năm âm thầm thổn thức le lói
chơi vơi...
Sẽ có một ngày
Mười năm trăm năm ngàn năm
Bật lên tiếng kêu đòi
Cháy lên thành ngọn lửa
Nước mắt trong veo thiện lương tràn trề giàn rụa tuôn rơi
Cuốn đi cuốn đi nỗi oan khiên trầm thống bi ai
Trả lại cho người sự thật.

NGÀY MƯỜI BỐN THÁNG BA

Ngày mười bốn tháng Ba
Với bạn, với tôi, với tất cả chúng ta
Không thể là một ngày bình thường
Không thể là một ngày của những cuộc vui cà phê, bia
bọt, rượu chè, quán xá
Không thể và không thể...
Ngày mười bốn tháng Ba!
Gạc Ma!
Gạc Ma!
Đảo nhỏ giữa mênh mang biển khơi
Giữa trùng trùng sóng gió
Giữa bạo tàn súng đạn
Giữa thách thức đường lười bò chín đoạn
Made in China
Sáu mươi tư người đồng bào chúng ta
Đã chết trong cuộc thảm sát
Trong tiếng cười ghê rợn quỷ ma
Trong ánh mắt sắc lẹm gườm gườm một mí
Sáu mươi tư trái tim nơi lồng ngực bị đạn xé toang

Sáu mươi tư đôi mắt đã kịp nhìn trời thăm thăm xanh đã
kịp nhìn về Tổ Quốc
Ngăn ngắt xanh Trường Sơn
Núi Vọng Phu mưa xối
Những ngọn đèn khuya lắt lay ngóng trông, chờ đợi
Sáu mươi tư người thịt nát xương tan...
Không có phép màu đâu!
Không có phép màu! Không có...
Sáu mươi tư người đã chết đón đau
Sáu mươi tư mối hận
Nước biển Đông khôn rửa!
Sáo ngôn sáo ngữ khôn rửa!
Màu mè diển trò đặt bày khôn rửa!
Mối hận thiên thu không được một phen sống mái với kẻ
thù!
Ngày mười bốn tháng ba
Với bạn với tôi với tất cả chúng ta
Không thể là một ngày bình thường!
Không thể!

NÊN TRÁNH XA NƠI ẤY...

[Kính tặng LT]

Tôi đã bảo em nhiều lần nên tránh xa nơi ấy
Những chỗ đông người
Nhiều ồn ào, nhiều trang phục, nhiều nói nhiều cười
Giờ thêm nhiều chụp ảnh
Bộ đôi, bộ ba, bộ tứ
Hết đứng lại ngồi
Thả tim, vòng tay
Mơ mơ mắt
Rồi đăng facebooc
Rồi đăng...
Niềm vui thoảng qua trong chốc lát
Thoảng qua...
Những nơi ồn ào hình như em cũng biết
Những người ta vốn quen nhưng có một điều chắc chắn
Từ lâu rồi
Tự đã thành lạ xa
Những nơi đông người...

Họ là người ta
Em có cố nhưng cũng không hiểu được
Những xa cách áo quần
Những giàu nghèo, chức tước
Những nỗi niềm thường nhật đâu dễ sẻ chia
Thậm chí mấy ai đủ mở lòng để nghe
Thậm chí...
Ta cũng vậy thôi
Đâu phải thánh nhân
Cũng ghét cũng yêu cũng dễ bị tổn thương
Trước những vô tình, những sáng lòa viên mãn
Trước vô vàn những điếm tô cố ý hay vô tình
Biết đâu chính ta làm tổn thương người khác
Ta vô tình không biết
Cứ hờn nhiên mặc ai đó xót lòng...
Bảo em tôi đã từng
Và chợt nhớ anh chàng ghét đời
Một thời ta không hiểu
Chàng ghét thói phù hoa đầy quyền rũ
Người chàng đắm say đã bị cuốn theo

Những tiệc tùng, những gặp gỡ, những thù tạc, những
óng mượt ngôn từ
Những thân thiết, những hẹn hò, những ngợi ca thậm
xung, có cánh
Hồn nhiên và vô tư
Lòng chàng trĩu nặng
Nỗi u sầu chất chồng khiến chàng sinh cái gắt
Chàng ghét đời ghét luôn cả chính mình ...
Đời là thế nhưng chàng không chấp nhận
Đơn độc nỗi u sầu đơn độc niềm vui
Ô kìa bé thơ hát
Một khúc dân ca
Không cuối không đầu
Nhà vua cùng hoàng hậu
Ra vườn chơi
Trò ú tim
Rồi ngật nghẻo cười...

NÀO THÌ LẤY KIỀU

(Viết lúc giao thừa tết Mèo)

Hoa tàn đừng cố làm tươi!
Trăng tàn lại cố mà cười làm duyên.
Lập lò trắng trắng đen đen,
Chung quy cũng chỉ kiếm tiền mà thôi.
Cho hay muôn sự tại trời,
Trời kia đã bắt làm người véo von.
Bảo tròn thì hát là tròn,
Bảo vuông uốn lưỡi rằng vuông ...Khó gì!
Nô tài một kiếp! Quản chi!
Cơm nuôi! Lương trả! Thôi thì...Múa ca.
Trăm năm trong cõi người ta,
Chữ nhàm chữ nhạt khéo là sóng đôi.
Trải bao gió giập sóng dồi,
Nô tài thật khó nên người...Khá thương.

29 THÁNG CHẠP...

Ông bà ta bảo ba - mươi - vẫn - chưa - là - Tết!
Còi hụ âm ỹ nỉ non
Đèn xe nháy đập đôn
Sân bay sân bay sân bay sân bay
Hết khôn
Đại đồ đôn
Hết đại thì lời khôn
Bôn chôn bôn chôn
Hồn hết vãi
Mạng rất ồn
Một bà áo xanh tuổi sồn sồn
Nhìn mặt hơi bị cô hồn
In hệt vai nữ lịch cổ chèo cổ tuồng
Chỉ thiếu nốt ruồi lông mọc ngược
Mua cười bằng quyền uy y uông
Như làn gió cuốn
Ái nữ mang bầu
Chịu trận cùng mẫu hậu
Thật rầu...

Ôi sông la sông là sông là
Điệu hò là lướt
Ai biệt nác xông la răng là ô là trọc
Ai biệt xe còi hụ răng là nhục là vinh
Xe bà nhón chóp chóp muôn hình
Tê nê póc tỉnh tình tình loan truyền
Răng thì là điên điên điên điên
Người mô nhìn mặt láo liêng lạ kì.

PHÌ ĐẠI

Những chiếc quan tài khổng lồ
Những ngôi chùa khổng lồ
Những ngôi ma khổng lồ
Những chỗ nằm chỗ ngồi khổng lồ
Những chậu hoa khổng lồ
Những cây bạch lạp, hoàng lạp, nhang thơm khổng lồ
Những chiếc bánh chưng, những cặp bánh dày, những tô
phở, những chảo cơm rang, những li cà phê, những tô
cháo khổng lồ
Những bãi rác khổng lồ
Những bãi tha ma khổng lồ
Những bát cơm quả trứng khổng lồ
Những dòng người chiêm bái khổng lồ
Những lễ tạ vàng mã khổng lồ
Những niềm tin mê mụ khổng lồ
Những cuộc ra quân khổng lồ...
Vân vân khổng lồ
Nhưng hầu như chưa thấy những - con - người - khổng -
lồ
Thời tương nở
Thời phì đại
Người ngày càng xóp xoáp
Ruột gan ung thối mọc gai chông!

HIỆN SINH

*[Tự nhiên ập đến những bóng hình văn chương thủa
nào...]*

TÔI PHÁT ÓM LÊN VÌ LOÀI NGƯỜI! (•)

Còn gì nữa cái cảm giác hằng thường ?

Còn gì nữa?

À. Buồn nôn...

À. Mắc mệt...

À! Còn, còn

Ngột ngạt, thất vọng, đấng cay, chán ngắt

Vương - quốc - lí - tưởng hình như đã mất?!

Âm thầm tìm lại thời gian

Cuộc trở về những tháng những năm cánh đồng mộng

mơ tuổi hoa tuổi nụ tuổi mầm

Xa lơ xa lắc

Cõi lưu đày cõi lưu đày cõi lưu đày

Nắng chói lòa nắng chói chang

Cát bỏng

Nước biển sôi sùng sục

Ngun ngún oi nồng
Ngút ngàn khói đen mùi địa ngục
Ú ó tiếng cười
Rờn rợn tiếng người
Câm nín bóng người
Thành phố đầy hình nộm
Mắt sáng lờ mờ lạnh lùng xanh lét
Đồng phục đồng phục cứng nhắc
Cánh cửa pháp đình im im trang nghiêm đũa cọt
Lính gác mím chặt môi
Mắt nhìn như tia mắt rắn thiêng
Trên mảnh đất cần khô
Tiếng người dần thay tiếng chó
Đêm và ngày
Phía chân trời rợn cánh quạ bay...

Hình như sắp giông bão
Có lẽ là trận cuồng phong
Trận cuồng phong sẽ cuốn đi tất cả
Và mưa
Mưa
500 ngày đêm
Nhấn chìm
Thanh tủy
Đừng mong thuyền Noah!

(•) A. Camus

Ps

Những ai từng đọc văn học Phương Tây chắc sẽ biết.
Nhiều vọng âm đã có trong những dòng này. Lưu ý vậy
thôi.

TRIẾT LÍ!

Lật lại những đống tro tàn

Lật lại

Lật lại

Những tàn tro vẫn vấy tàn tro...

Tim được những gì ?

Những nham nhở những xệch xạc những láo lơ những
mê lầm lạc bước...

Những hồn ma cũ từng sùng sính từng rộ ra thanh âm
sắc màu huyền thoại

Huyền thoại cũ lem luốc thôi cứ để cho mủn nát

Cứ để yên trong cõi âm u như những đại quái vật gi găng
tôx(•) bị chôn nơi sâu nhất

Không ai lãng quên đâu

Không ai

Lật lại làm gì

Lật lên để làm gì

Để khinh bỉ?

Không cần

Để sả để trút sầu hờn hận oán?

Không cần

Đề mạ vàng? Nạm bạc? Tô vẽ? Sửa sang?
Không được đâu
Tro tàn xỉ mốc
Làm gì có lấp lánh kim cương
Lật lại những đồng tro tàn
Hay chỉ những toan tính cũ mèm những toan tính...
Có thể cũng chỉ là nông nổi bốc đồng những thói quen
Luyến tiếc một thời vàng son
Một thời mỹ cảm mang mùi lửa
Mang mùi tử khí
Mang mùi bán loạn bán hàn và giáo và gươm và vuốt sắc
và nanh nhọn và uy quyền mang sức mạnh tử thần...

Ta bỗng nhớ thiên kiệt tác
"Hãy để ngày ấy lụi tàn"!(••)
Cái - ngày chưa quá xa
Nhưng không cần phải nhớ
Không cần
Cái ngày ấy buồn đau hờn tủi đói nghèo
Cái ngày ấy hận thù ngút trời
Cái ngày ấy ma quỷ hiện hình bằng những nhãn mác mê
dụ

Những ngôn từ kích hoạt cõi âm u man mọi giả tướng
giả hình giả say giả tỉnh
Hãy để ngày ấy lụi tàn
Lụi tàn nổi ô nhục
Lụi tàn oan ức khổ đau
Lụi tàn rẽ chia li loạn

Đống tro tàn
Những đống tro tàn
Hãy để chúng được nằm yên!

---'xx---

(•) Tên gọi chung các đại quái vật khổng lồ trong thần thoại Hi Lạp được sinh ra từ những cuồng mê đã được thầy Juypiter chôn sâu xuống tầng cuối cùng của...địa ngục! Hình như thế!?

(••) Tác phẩm xuất sắc viết về chủ nghĩa phân biệt chủng tộc ở Nam Phi của Gerald Gordon.

TẤN - TRÒ - ĐỜI!

[Nhớ thừa nào từng đọc...]

"Ta không nghe tiếng các người thở dài than khóc
Chỉ thấy bên trên đang diễn tấn - trò - đời
Tìm khán giả trên không trung tìm hoài chẳng thấy..."(•)
Trong trí nhớ mông lung
Những dòng thơ từng đọc thừa nào hiện về hiện về
Nhức nhối
Xót xa
Ám ảnh
Tấn trò đời
Tấn hài kịch nhân gian
Tấn hề kịch nhân gian
Tấn bi hài kịch nhân gian
Tiếng cười buồn
Nát lòng
Tiếng cười vui
Tái nhợt

Tiếng cười trộn cùng nước mắt
Vàng đen trắng đỏ âm u nhân gian
Trắng đỏ vàng đen sáng choang địa ngục
Nhân sinh than khóc vờ
Nhân sinh hoan hỉ vờ
Nhân sinh những thầy ma sống
Nhân sinh những linh hồn đã chết tự bao giờ
"Vẫn diễn viên xưa vẫn hài kịch ấy
Dù đời giả dối bày đặt bao nhiêu
Chỉ có bộ xương người ở bên trong là thực..."(••)
Hai trăm năm tấn trò đời diễn mãi
Đến bộ xương ở bên trong nay cũng đã giả rồi!

Tấn trò đời
Tấn trò đời cứ diễn mãi không thôi
Tấn trò minh quân thánh chúa lương thần
Tấn trò hôn quân ám chúa gian thần mắt diều lưỡi rắn
Tấn trò buôn vua buôn quan buôn dân
Tấn trò hoạn quan hậu cung ma ám
Tấn trò dao găm thuốc độc ngang dọc tung hoành ném
đá giấu tay
Tấn trò những linh hồn quỷ ám
Tấn trò nhem nhuốc mặt dạn mày dày

Con Bê Vàng trở thành vật tổ
Bến mê thuyền vào ra tập nập
Nhằng nháo đặt bày Ô Y
Rồng phượng giả bay về
Múa lượn đặt bày nhe nanh khoe vuốt ...

Hài - kịch - thánh - thần trộn lẫn Hài - kịch - nhân - gian
(•••)

Tái xuất giang hồ
Nồi lẩu
Sực sực mùi tiền
Sực sực mùi vênh váo
Sực sực mùi điều toa thớ lợ
Địa ngục sặc sỡ vàng son
Thiên đường âm u khổ nạn
Văn nhân nghệ sĩ cười khóc theo mùa
Thánh nhân hóa thành hình nộm
Rồng rắn trưng phên sau những cuồng hoan
Khát khô bông rât
Sấm chớp cuồng phong
Mưa tối trời tối đất
Trăng hiện hình âm đạm thê lương

Những lời khẩn cầu tắc nghẽn
Hài kịch Đen
Bao giờ mới hạ màn...

Những trang sách thừa thiếu thời ta đọc
Vạn vạn mầm chữ tua tủa mọc lên
Nhọn và sắc
Hằng đêm.

Đêm không ngủ vì trời dờ chừng thì viết. Thế thôi!
(•)(••) Thơ Pháp thế kỉ 19, nhớ theo Giáo trình đã học và
quên tên tác giả!
(•••) Tên những tác phẩm văn học Tây Phương

ĐÂU RỜI

[Bạn tôi kể mà cứ như vẫn xuôi hư cấu...]

Đâu rồi thằng bạn của ngày xưa
Mắt trong veo
Tóc tơ
Cười nắc nẻ
Đáo, khăng, nhảy ùm ùm chuôm ao sen súng trưa hè...

Đâu rồi thằng bạn
Ngồi sáng
Mắt xéch tóc mượt
Da ngăm, ngực nở, chân tay cơ bắp
Sân trường rộn tiếng hò reo
Trận bóng
Bao nhiêu ánh mắt nhìn theo...

Đâu rồi thằng bạn lính
Đẹp như nam thần
Bay giữa trời xanh mây trắng
Nhìn về quê nhà qua vuông cửa kính
Xao xuyên hồn thơ...

Đâu rồi?
Đâu rồi?
Xa rồi xa vời vợi
Mãi mãi xa không bao giờ trở lại...

Đất quê ao ruộng vườn trang trại
Cơn sốt đất bùng lên
Cơn sốt đất kịch phát
Ruộng quy ra tiền
Ao quy ra tiền
Trang trại cũng quy ra tiền
Tiền và tiền
Bê bộn
Tiền trong két
Tiền trong bao
Nhiều khôn xiết
Tiền nhón nháo
Tiền xôn xao ...

Làng hóa phố cửa rộng nhà cao
Sáng lòa sáng choang sáng chói
Xe đời mới
SmartPhone đời mới

Dịch vụ mới
Tất cả đều đời mới
Mới như không thể mới hơn
Môt Sài Gòn
Môt Paris
Môt Italy
Môt vua mèo vua mán vua china vua india...
Làng rạo rục lên cơn ốm nghén
Những đứa con tân kì được sinh ra
Tiền bay theo gió
Tiền bay theo mưa
Tiền bay bay mãi
Bạn tôi mất cả hôm nay và mất cả ngày xưa...

Ô kìa mà đây đây ư?
Xệch xạc
Già nua
Bệch bạc
Bơ phờ
Xác xơ
Ngáo ngơ
Những đứa con đành đoạn bỏ quê
Như bỏ cơn ác mộng

Như bỏ giấc mơ đen ngòm giấc mơ mang mùi vị sắc
màu địa ngục
Mày đây ư?
Ngôi nhà lặng ngắt
Nhàn nhạt hoàng hôn
Nhàn nhạt bóng tối
Mày đây ư?
Mày của ngày xưa mãi mãi mất rồi!
Mày đây ư?
May mà tao vẫn còn nước mắt
Khóc khi mày chưa chết
Nào khóc đi mày ơi!

GIÁC CHIÊM BAO...

[Ghi lại giấc chiêm bao đêm qua...]

Trong giấc mơ tôi thấy Nữ thi thần ghé xuống trần gian
Tất nhiên nàng đẹp như muôn đời vẫn đẹp
Nữ thần
Mắt biếc xanh cùng đôi cánh
Trắng tinh khôi
Những lọn tóc xoăn óng ánh bình minh
Tiếng trong như suối...
Cả một vùng sáng rạng ngời
Cả một vùng mơ thiêng liêng

Tiếng nàng nhẹ như hơi thở
Như gió thoảng trên cánh đồng lúa đang thì con gái
Nhà người sinh dưới một chòm sao
Chòm sao chiếu mệnh
Giữa thăm sâu vũ trụ
Ba ngàn sáu trăm năm mới trở lại một lần
Chòm sao mờ mịt xa xăm
Ba ngàn sáu trăm năm mới mong trở lại
Trên những trang cổ thư bí ẩn diệu kì
Chỉ - có - một - lần - ghi!
Chỉ có một lần!

Vinh dự ư?

Không!

Rạng ngời vinh quang ư?

Càng không!

Chòm sao chiếu mệnh lạ lùng

Nhà người đừng mong vàng hào quang tỏa sáng

Đừng mong...

Đừng mong bay bay phiêu lãng trên đôi cánh ngôn từ

Đừng mong tiếng nói của người dễ làm mềm lòng kẻ khác

Đừng mong ngôn từ nơi miệng nhà người mật ong quyến rũ

Đừng mong ngôn từ của người như chiếc chìa khóa thần kì mở những kho báu ái tình

Đừng mong

Uổng công

Không bao giờ...

Tiếng Nữ thi thần thoáng qua như làn gió

Chập chờn mơ thực thực mơ

Tôi bưng tỉnh

Không giật mình

Không tiếc nuối

Bên cửa sổ một đóa hoa hồng long lanh những chấm nước trong veo

Cơn mưa đêm qua

Cơn mưa như rắc phấn

Hay là...

Dấu vết còn lại của Nữ Thi thần

Cửa sổ phòng ngủ của tôi hướng thẳng phía hừng đông

Hình như còn phảng phất hương thơm rất lạ...

Bình minh

Ánh thiền quang sáng trong như chưa bao giờ sáng trong
đến thế!

Yên tĩnh đến lạ thường

Bầu trời lấp lánh đôi ba vì tinh tú ngủ muộn

Chòm sao chiếu mệnh của tôi nằm ở nơi nao?

Ba ngàn sáu trăm năm một lần trở lại

Cổ thư một lần ghi!

Trang sách ấy ở đâu giữa triệu triệu trang?

Chắc chắn tôi không bao giờ được đọc

Chòm sao lạ lùng bí ẩn

Số mệnh của tôi

Xin tạ ơn Người!

Xin tạ ơn Người!

XÁCH BA LÔ LÊN ĐƯỜNG

Nào ta lại xách ba lô lên đường!
Xách ba lô như thời trai trẻ ấy
Mang mang đất trời
Miền quan ải mang mang
Ngân lên trong lòng ta
Câu thơ cũ
Đầu không ngoảnh lại
Xách ba lô lên đường...

Chẳng cần mê dụ cuộc hành hương
Chẳng cần sáo ngôn về nguồn về cội
Chẳng cần hô hết khẩu hiệu vang vang
Chẳng cần...

Núi đá trập trùng núi đá
Ngửa mặt nhìn trời mây trắng
Suối khe ngân vang nhạc khúc
Lên đường theo hướng chim bay...

Đèo Giàng đèo Gió lồng lộng hun hút
Tài Hồ Sìn thăm.thăm khe sâu
Phia Oắc ngút ngàn mây trắng
Cô lê a giăng mưa trắng bạc
Gợi miền kí ức thiên cổ sầu

Màn đêm buông vụn vụn sao trời
Trăng mùa đông biếc xanh như giát ngọc
Về Khau Chứa ta nghe ma khóc
U u âm âm nước nở chốn rừng sâu
Vất vưởng hồn oan hơn ba mươi năm hồn oan vất vưởng
U u âm âm nghẹn ngào ma khóc

Khau Liêu hun hút gió lùa
Đêm trăng lạnh ngắt
Núi nhọn như gươm dựng
Đêm nay ta qua
Vẫn u u âm âm tiếng ma
Hơn ba mươi năm vẫn u u âm âm như thế
Bật lên câu thơ nước nở sầu Đỗ Phủ
Nước nở những dòng thơ ma cũ than van...

Quây Sơn nước xanh trong
Như chưa bao giờ xanh như thế
Bản Giốc tung bọt một vùng trắng xóa
Một vùng khói
Một vùng mây
Ngọc Khê trong veo tiếng đàn tiếng hát
Chợ phiên ấm ắp tiếng chào mời
Ấm ắp sắc màu thổ cẩm
Ấm ắp nồng say hương rượu ngát ngây
Rượu chum sóng sánh
Lúng liếng mắt người
Xôi ngũ sắc nghi ngút thơm bay...

Xách ba lô lên đường
Theo tiếng gọi mộc miên bưng đồ
Không nơi nao mộc miên nhiều như thế
Không nơi nao!
Mộc miên rục trời tháng Ba
Bằng Giang xanh biếc soi gương
Bình minh rạng ngời đỏ thắm
Vạn vạn chim sáo bay về
Bung biêng xoay xoay hoa rơi
Sông bình yên chảy mãi
Cứ bình yên nhé sông ơi!

Xách ba lô lên đường!
Hồ Thăng Heng nhẩy ào ta tắm
Vẫy vùng
Ngụp lặn
Ta như được gặp ta
Ngực nở bụng thon bù xù tóc rối
Mùa trăng non sóng sánh
Thanh tẩy bụi bặm trần ai
Ta hét vang giữa thăm thẳm xanh nước xanh trời xanh
núi xanh cây
Nghe tiếng vọng mảnh như tơ như nắng
Ta bay lên
Bay lên
Như sợi khói lam chiều
Yên tĩnh hồ mênh mang hồ biếc xanh thăm thẳm nhớ...

Xách ba lô
Lên đường
Nào xách ba lô!
Thượng nguồn sông Gâm cá ngần lấp lánh
Hoa dẻ dịu dàng thơm
Chợ phiên Nà Giàng trong veo tiếng hát
Gọi ta về.

Ở Đ Ậ U

Đạp xe mỗi ngày
Đông người phố xá
Nóng và bụi và khói và mưa và lạnh và ào ào gió thổi
Tôi cố nhìn xem ai là nhà thơ
Trong cuộn cuộn người vội vã tất bật và rất dễ nổi khùng
Không nhận ra...

Tôi vào siêu thị dù chả mua gì
(Siêu thị không thu phí như khu du lịch...)
Khách mua đông ơi là đông
Không ai đội đầu hay choàng khăn
Mặt ai nhìn cũng rõ
Nhìn chung là...hân hoan
Nhưng rồi tôi thất bại
Không nhận ra ai là thi sĩ
Giữa nơi đèn sáng choang...

Ghé vào siêu thị vàng
Giữa lúc SJC tăng giá như ma làm
Tôi lượn lờ ngó ngó nghiêng nghiêng
Mong nhận ra nhà thơ trên những gương mặt rất mực
thiêng liêng
Bất lực
Hình như không có ai mang hơi hướng thi thần...

Tôi từng có mấy năm
Nhấn mặt Phòng GYM
Dứt khoát nhà thơ không tới đó
Chỉ thấy toàn đám trẻ bụng thon ngực nở
Chân dài miên man
Ở bể bơi cũng thế
Tôi cố tìm một gương mặt mang dáng vẻ thi nhân
Kết cục là không...

Thì vào chợ
Chợ đầu mỗi đông ơi là đông
Người bán người mua dễ đến bảy tám phần là đàn bà
luôn miệng luôn tay luôn chân
Làm gì có thi nhân!
Ngơ ngơ cười thế là tôi dòi chợ...

À có thể!
Có thể!...
Quán cóc vỉa hè, thì có
Vỉa hè ơi thánh thót và hoang hoải
Lời thơ ai trầm buồn
Lời hát ai tê tái
Liêu xiêu một cây thơ quán cóc
Chiều phố vắng người qua...
Ừ thì tôi ra quán cóc
Vẫn liêu xiêu
Nhưng vắng ngắt
Ô kìa
Hình như nhà thơ
Áo quần nhĩ nhàu

Mũ cà tàng đội lệch
Phì phèo thuốc
Bệch bệch bạc bạc lơ thơ bơ phờ râu
Mắt nhìn đâu đâu...
Mon men làm quen
Không phải
Chỉ là một gã bị vợ đuổi
Thành lang thang và rách rưới...

Nhà thơ ở đâu?
Ai biết chỉ giùm?
Văn phòng kín gió?
Biệt thự kín cổng cao tường?
Nhà nghỉ và khách sạn hạng sang?
Hay bệnh viện?
Hay nhà hàng?
Tổng kết cuối năm?
Triển khai nghị quyết?
Hì hì
100% và 100%...?
Ai biết chỉ giùm...
Xin hậu tạ!

CẦU NGUYỆN!

Nhìn cảnh bệnh viện ngày đông
Rùng mình rùng mình rùng mình lạnh thấu xương buốt
óc
Từ thăm sâu tôi bật ra lời nguyện cầu
Lạy tất tậ những đối tác tâm linh!
Đặng Tiến tôi một hạt bụi trong vô hạn vũ trụ xin được
âm phù dương trợ
Đề - không - phải - nhập - viện - lần - nào!
Dù rất biết
Biết từ thừa nào thừa nào
Rằng
Bác sĩ của ta là giỏi nhất hoàn cầu!
Bệnh viện của ta cũng hoàn hảo nhất!
Bệnh nhân không ai bị bỏ lại đằng sau!
Rằng
Đặng Tiến tôi từ khi tóc trái đào
Sinh - lão - bệnh - tử - đã - biết!
Lẽ hằng thường không ai chạy thoát
Chúa và Phật và Thánh Mohamed
Bách gia Chư tử
Đại hoàng đế, tiểu hoàng đế, đại hung đồ, tiểu hung đồ

Cuối cùng đều chết!
Quý Ngài Kennedi!
Trẻ và đẹp hơn siêu sao màn bạc
Cũng chết
Ngài hạnh phúc hơn người vì đã bỏ qua chặng đường đời
"lão", "bệnh" bi ai
Ngài chết trong hào quang thì cũng vẫn là chết!
Đặng Tiến tôi cũng cầu mong, cầu xin, cầu nguyện
Gần được như ngài?!

Gần được như Ngài Tổng thống Hoa Kỳ!
Lớn lao quá!
Lãng mạn quá!
Thôi thì cầu mong vừa đủ với tôi
Kẻ vô danh như triệu triệu người
Sinh thì đã sinh
Lão thì đã lão
Bệnh...mong đừng đến mức nhập viện
Và tử
OK! Khi hết hạn trần gian thì vui vẻ, nhẹ nhàng ra đi
Cuộc đi cuối cùng không phải qua bệnh viện.

NHỮNG VẾT NHỎ/NHƠ LỊCH SỬ

[Vác bàn phím đào theo những lỗ thủng...]

Khi ta sinh ra lịch sử đã có rồi(•)
Chép trên da thú, thẻ tre, giấy và bia đá
Trang nghiêm và thiêng liêng gọi là chính sử
Vui vẻ, tuế tóa, mách quế, quê mùa trên miệng chúng
dân
Tùng bị rẻ rúng và khinh khi gọi là dã sử
Bia đá bị mòn, bị đục, bị nung vôi
Thẻ tre và da thú và giấy hư hao mủn nát và không hiếm
khi bị đốt
Thường xuyên được chép lại
Thêm và bớt thậm chí là vẽ vờn bịa tạc
Sử gia com vua lộc nước
Lịch sử âm mốc trong những tàng thư
Miệng dân gian vốn dĩ dễ đong đưa
Dễ đặt bày
Truyền từ đời này truyền qua đời khác
Sâu sắc và cạn cợt
Dở và hay
Dã sử ảo mờ
Sống bên rìa lắt lay...

Khi ta sinh ra lịch sử đã có rồi
Những mảnh rách nát lịch sử
Những ngôn từ như bùa chú nhát người
Những ngôn từ như thánh phán trói người
Những ngôn từ búa xua lung lạc người
Những ngôn từ mịt mờ hỗn mang
Ta lớn lên trong điệp điệp trùng trùng những diễn ngôn
gọi chung là lịch sử
Lịch sử nhào nặn ta theo những khung hình có sẵn
Lịch sử nắm cổ lôi ta về quá khứ
Quá khứ được hư cấu
Được dàn dựng đặt bày
Ta ngoan ngoãn làm tù binh lịch sử
Tù binh mù chữ
Tù binh ít chữ
Tù binh ngộ chữ...

Những món trộn lịch sử
Bắt mắt và ngon miệng
Những nồi lẩu lịch sử
Bình dân cho chúng nhân lũ lượt vây quanh
Những món sốt lịch sử
Béo ngậy thơm lừng mê hoặc
Những mì ăn liền lịch sử
Hung hăng chiếm lĩnh thị trường chữ nghĩa
Những hố đen lịch sử
Bí ẩn chết người lở bước sa chân

Những vũng lầy lịch sử phủ bóng đen thời gian

Thách thức chết người
Những đèn cù lịch sử
Nhặt nhẻo quay vòng tro li tuế nguyệt
Những màn rối nước lịch sử
Máy móc cứng đờ và mê hoặc
Những tấn tuồng lịch sử
Hăm he dọa nạt bằng mũ măng cân đai trắng đen xanh
đỏ râu ngắn râu dài bôi hề vẽ nhọ
Những miên man ngôn từ lịch sử
Lả lướt yêu ma, chập chờn mê dụ, ẩn dấu mảnh mung,
khôn ngoan, thánh thót...dày đặc tu từ
Những đồ giả cổ lịch sử
Mạ vàng lấp lánh khiến bao người tưởng bỏ kính cẩn cúi
đầu chấp tay tin tưởng
Ta ngoan ngoãn tù binh
Ta vênh vang học giả vạn quyển thiên kinh
Lịch sử nhưng bạc lẻ móc ra từ túi áo túi quần...

Ta lớn lên giữa điệp điệp trùng trùng cái gọi là lịch sử
Trên mặt ta hằn in
Những vết nhọ/nhơ
Hình như khó rửa!
(•) Ăn theo thơ ông Điềm!

NÀY ANH BẠN TRẺ...

Ô! Sao mà buồn vậy!?
Hắn kêu với tôi, chiều đông mù xám
Tôi và hắn bia cỏ...
Tôi
Bật cười
Bật cười
Lí do ư?
Nghe ta nói đừng vội bảo ngược đời
Này người ít tuổi hơn ta ba mươi năm có lẽ
Đừng tưởng bở
Người đã già hơn ta
Nỗi buồn thấm vào mắt người
Thấm vào tay chân người
Thấm vào tóc người
Thấm vào toàn thân người
Nhiều hơn ta hơn ba thập kỉ
Ba thập kỉ
Nhớ chưa ba thập kỉ
Hóa hổ hóa rồng hóa giun hoa đé
Bình địa ba đào

Nương dâu bãi bể
Với ta chỉ trong các biện pháp tu từ
Với người bày ra trước mặt
Sông khô
Suối cạn
Biển chết
Cá chết
Cây chết
Khí độc
Bụi mịn
Nợ công
Di dân làm thuê chết trong thùng xe lạnh
Người già hơn ta phiền lụy chất chồng

Người không nhìn thấy ư?
Vô số những người như ta cùng tuổi
Họ vui tối ngày
Vô số những người hơn ta mười, hai mươi tuổi
Họ sống trong sự hài lòng gần như tuyệt đối
Hài lòng
Hài lòng
Buông bỏ

Chặng bận tâm
Hầu như không một tiếng thở dài chứ đừng nói kêu than
Ô họ trẻ vô cùng, trong veo trong vắt
Vây bọc quanh họ lung linh ánh hào quang ngày xưa
ngày xưa
Họ say mê những bài ca cũ
Họ xúc động dạt dào và thường hay khóc...
Người không thấy ư?

Này người trẻ tuổi!
Người có nhận ra!?
Các con của người cũng ít hơn người gần ba mươi năm
Và chúng già hơn ta sáu mươi tuổi lận
Ai khổ hơn ai?
Ai buồn hơn ai?

Ta và người ngồi uống bia mong rữ bớt nỗi buồn
Còn chúng?
Chúng biết uống gì?

QUÊ HƯƠNG

[Chiều muộn chợt nhớ CỐ HƯƠNG của Lỗ Tấn]

Đã có quá nhiều định nghĩa
Quá nhiều rung rung
Quá nhiều nước mắt
Quá nhiều u hoài
Quá nhiều nỗi nhớ
Quá nhiều tu từ
Ngọt ngào đắng cay đủ cả
Quê hương
Quê hương
Quê hương...

Tôi có quê hương
Bạn có
Chúng ta có
Ông bà tổ tiên cha mẹ ta con cháu ta ai ai cũng có
Ồ sao cứ phải nhọc lòng định nghĩa
Cứ phải nhọc lòng tu từ
Cứ phải nhọc lòng giảng giải
Cứ phải nhọc lòng...

Quê hương là nơi ta được sinh ra
Là nơi ta không được chọn
Chiếc nôi ấm êm
Rừng chông bãi đạn
Thấm đẫm yêu thương
Trùng trùng thù oán
Đất lành
Đất dữ
Trái ngọt hoa thơm
Cần khô sỏi đá
Lung linh ánh sáng sắc màu
Tối tăm quên lãng...
Quê hương ta đâu được chọn
Đất lành chim bay về
Đất dữ chim trốn biệt
Người ra đi không tiếc
Kẻ trở về không vui
Muôn cay ngàn đắng ngậm ngùi
Thân thương quê hương
Xa lạ quê hương
Bình yên quê hương
Bất an quê hương

Long lạnh sương cỏ nước mắt
Sầm sập đất trải dài trộn máu
Ngổn ngang gò đống cát bụi trập trùng vùi xương trắng
Mờ ảo trong đêm dòng nước lặng lẽ khăn tang
Người ra đi trong âm thầm lặng lẽ
Người trở về lê bước nặng nề...

Quê hương
Bỏ đi không đành
Trở về ngập ngừng lỡ dở
Nhìn về bên kia sông nước mang mang
Gạt lệ
Đành đoạn ra đi!

CHIỀU ĐÔNG

Trời cóng lạnh nàng thơ dần quắt héo
Nàng lẩn vào chăn
Nàng ngồi trong phòng kín gió
Máy sưởi 24/7
Nàng uể oải ngáp vặt
Và rảnh miệng
Ăn vặt...

Nỗi u sầu phiền muộn của nàng được ve vuốt bởi chăn
lông vũ
Bởi lò sưởi thông minh
Bởi kính dày cách nhiệt cách âm
Nàng thơ uể oải ngáp vặt
Rảnh miệng
Ăn vặt...

Nàng mơ màng tuyết trắng Fanxipan
Nàng mơ màng tuyết rơi Mẫu Sơn
Nàng mơ một chuyến đi xa miền cực Bắc
Chưa tìm được người đi cùng
Rảnh miệng
Nàng ăn vặt...

Ăn vặt
Mĩ học của mùa đông
Chất thơ của mùa đông

Ngoài trời gió mưa rền rĩ
Mật mờ sương bay
Bên hè phố người đàn ông run rẩy bán vé số
Người đàn bà rũ buồn rau chẳng ai mua!

CÁI MẶT NHƯ LỖ THÙNG...

[Nhân đọc Nguyễn Hữu Hồng Minh sáng nay]

Ồ!

Cái mặt

Đúng là nhàu nhò không chơi được

Các quý bà thơm tho lúc cuối mùa

Các quý cô cũng thơm tho đang vào mùa ứ thừa

Các quý ông vai so cổ dẹt vì béo vì già

Tóc nhuộm đen nhoáng

Hoặc tóc lơ thơ nhìn khá tởm

Không chơi được

Cái mặt điển phạm nơi lỗ thủng của lịch sử

Rộng toang hoác mỗi ngày.

Ồ!

Cái mặt

Cái mặt nhàu nhĩ

Chứa chứa bao ưu phiền

Toàn những chuyện không đâu

Toàn những chuyện nhí nhát đời thường

Ô. Vì sao cõi người khổ thế

Người nghèo khóc là dĩ nhiên nhưng sao lại hay cười?
Cười đắng cười cay cười chua cười chát cười vu vơ đã
đành nhưng thường xuyên hơn lại là tự cười mình?
Người giàu cười là dĩ nhiên nhưng sao vẫn/cũng khóc?
Khóc và khóc và khóc
Khóc tủi nhục, khóc đê hèn, đê tiện, khóc bẽ mánh, khóc
lộn nhào, khóc ngã ngựa ngã xe mất ghế, khóc âm thầm
khóc học lên bóng rớt hồn căm khóc sôi rớt oán hồn như
sói tru đồng vắng
Những vết nám những vết sẹo những vết như những vết
buồn lịch sử
Tạc lên thành cái mặt nhàu nhò
Cái mặt khó chơi
Cái mặt không chịu vào khuôn phép không chịu đong
đưa.

Ồ cái mặt thật khó chơi!
Nhức nhối nhàu nhò
Khô đau
Đau khô
Những lỗ thủng lịch sử
Những nỗi buồn lịch sử
Những khuất lấp lịch sử
Những bịa tạc hư cấu lịch sử
Ú đây
Nhàu nhò cũng thể thôi
Các sử gia chẳng bao giờ hết việc
Họ cãi nhau toi bờ
Đứt hơi
Mặt họ căng nở
Nhàu nhò không ai
Lịch sử cứ thủng hoài

NHỮNG TIẾNG ÂM U VỌNG LÊN TỪ CHỮ

*[Những ai từng đọc sách
Hẳn đều đã từng nghe...]*

Tiếng JAVERT

Này những kẻ cùng khốn nghèo mặt rệp
Các người như bụi như bùn như rác rến
Các người là nổi xấu hổ, nổi tủi nhục
Các người vấy bẩn phố phường
Việc của các người là cúi đầu im lặng và ngửa tay ra
ngửa mũ ra mà nhận đồ bố thí
Việc của các người chỉ là như thế
Các người sinh ra từ tội lỗi từ âm u từ những xó xỉnh bụi
bờ
Ánh sáng không dành cho các người
Tình yêu thương ư?
Đợi đấy!
Lũ khốn!
Các người chỉ đáng nhận lời tuyên án
Tù
Tù
Tù

Khổ sai
Khổ sai
Khổ sai
Chung thân mãn kiếp
Này lũ bản dân nghèo kiết xác
Thần Công Lý ư?
Con mẹ béo ú!
Gã hề béo tròn!
Chúng đang đú đờn diễn trò lâm li giả đang tấu hài mua
vui!
Các người cứ đợi dài cổ
Đám bản dân khổ rách nhọ đít
Sao các người còn mộng mơ tình ái đẻ cái sinh con?
Các người đã quá đủ rồi
Như rác
Như cỏ

Tiếng SARICOV - người chó

Ta chính là sản phẩm văn minh nhất
Chưa từng có
Ta mỗi gã bản cùng đói khát và rách rưới và rũ chết bên
đường đã - tái - sinh kì diệu!
Không phải là kim cương từ tro tàn
Không cần là đại bàng từ lửa cháy

Chỉ cần trái tim của một con chó hoang

Con chó hoang như ta không cửa không nhà không anh
em không thánh thần không tín ngưỡng
Không đức tin không lòng trắc ẩn
Ta tái sinh từ cống rãnh bần cùng từ ác tà bắt công tội
lỗi
Sứ mạng của ta là sữa là đánh hơi là xông vào cắn xé
Ngôn từ của ta là sữa, là cáo giác, là đe dọa
Ngôn từ của ta cùng móng nhọn nanh dài trắng ớn
Ta không cần công lí
Không cần tình thương
Không cần một phút một giây ưu tư
Không cần thi ca
Không cần âm nhạc
Không cần triết học
Không cần tư duy
Không cần phản biện
Này các người hãy ngoan hiền như lũ cừ ngu ngốc
Các người sinh ra là để được vật lông
Là để hóa thân thành những món ăn béo ngậy
Các người nhớ lấy
Làm - bày - cừ - ngoan - hiền
Nhớ lấy.

Tiếng EMMA BOVARY

Ta có lỗi gì khi sinh ra?

Đẹp và nông nổi

Nông nổi gần như hời hợt

Ta có gì sai khi chúí đầu vô tiêu thuyết

Những trang điểm tình

Những trang sến súa

Những trang hồng tươi nhí nhảnh

Đám văn nhân thi sĩ các người viết ra

Chính các người tung hô

Ngôn từ bốc đồng như bướm

Đàn bướm ngôn từ quỵến rũ

Ta ngẩn ngơ tin

Tin rằng ta như nàng công chúa giữa rừng xanh đang
ngủ

Chờ cây đũa thần tình yêu trong tay chàng hoàng tử

Chờ một ánh bình minh

Hoàng tử giờ đã biến thái

Hoàng tử bụng bự và trán hói

Hoàng tử gật gà sau bữa ăn

Hoàng tử ngờ nghệch

Hoàng tử dở hơi nhạt như tay thư lại

Ta đã phí một đời

Sinh ra nơi không còn phép màu cổ tích

Ú đầy trò nhạt nhẽo

Ứ đầy

Uổng phí đời ta...

Ta chết và ta tha thứ!

Tiếng G.DUROY - Anh bạn điên trai

Này những kẻ sinh đạo đức hãy nhìn ta làm đừng nghe ta nói!

Các người cứ việc than thở cứ việc ngậm ngùi cứ việc
mĩa mai giễu cợt khinh khi

Các người cứ việc

Hãy nhìn ta!

Nhân - vật - người - hùng của nền văn minh thị thành

Cái thị thành của những bộ óc không cần cao quý

Cái thị thành của những vụ áp phe

Tất tất đều quy ra tiền gửi nhà bank

Tất cả

Ta là chủ

Ta là mẫu người hùng

Các cô nương các quý bà tự nguyện theo ta

Hiến thân

Tự nguyện làm cây cầu bắc qua những sông sâu vực
thẳm

Những người đàn bà không có gì ngoài xác thân phù
phiếm

Ồ vi trùng giang mai

Kinh hoàng hơn lũ gái điếm đứng đường

Ồ những con ngựa cái
Lần lượt chết rũ
Ngắn ngơ già đơn độc
Này đám thi sĩ ngắn ngơ
Các người đêm đêm mộng ước
Được như ta ra vào chốn vương giả như vào chỗ không
người
Ta hóa thân thành vô số
Kí giả
Trí giả
Học giả
Thi sĩ văn nhân
Thị thành bãi chiến trường chữ nghĩa khốc tàn
Những kẻ vờ ngu vờ dại vờ ngây thơ vờ trong sạch
nhưng nhúc
Nào một lần nữa hãy nhìn ta làm
Mở to mắt
Chỉ đáng thương đám chúng dân chất phác
Tin vào những mê dụ ngôn từ!

SMARTPHONE

Vật bất ly thân của chín phần mười dân xứ sở!
Từ người bán mấy mớ hành, mấy mớ rau, mẹt tôm mớ
tép, quả bí, quả bầu vỉa hè góc chợ...
Từ bác xe ôm người và xe đều cũ như không thể cũ hơn
Từ nhân viên chánh phủ nghỉ hưu lương còn áo quần
nhàu nhĩ sờn mòn
Từ anh phu hồ từ chị ve chai đồng nát
Đến quý bà quý ông quý cô quý cậu quý chị quý anh tiền
vào như nước Đà giang và tiền tiêu như xả lũ
SmartPhone!
SmartPhone!
Sờ mát tờ phôn nờ!

Vật bất ly thân
Giải khuây
Tự sướng
Mua và bán
Lên giọng hăm he
Dạy đời
Chia sẻ

Kết cánh kéo bè
Lừa đảo
Câu viu
Khoe tuốt tuột
Khó mấy cũng nghĩ ra
Ví như trung ảnh người hấp hối
Trung ảnh quan tài tiền tấn xoay xoay
SmartPhone!

Khi vui, SmartPhone!
Khi buồn, SmartPhone!
Khi không vui không buồn khi uống khi ăn khi vô WC
khi vô siêu thị, khi vô khách sạn năm sao, khi lên giường
ngủ, khi cúng cụ, khi lên chùa, khi phóng xe hết tốc độ
và vượt tốc độ...
Vẫn SmartPhone!

Tôi vừa nhận tin nhắn "Khi buồn?"
Độc ẩm! Xưa rồi
Làm thơ! Cũ rồi
Thăm bè bạn! Diễm như xưa
Trồng cây, chăm vườn, đạp xe loăng quăng phố,

xem chọi gà, xem mổ mèo, thiên chó...Xưa như diễm
Khi buồn với tôi chỉ là SmartPhon tìm xem tin đưa về
Bắc Hàn mà ở ta quen gọi Triều Tiên
Vui hết cỡ
Vui hết phần thiên hạ
Cũng gọi vui - như - điên.

Không tin mở tê mê nốc mà xem!
Khóc rất vui đỉnh cao hạnh phúc
Vỗ tay rầm rập rất rất đều đều tằm tấp
Duyệt binh cực đẹp
Triệu người như một
Một người khác triệu triệu người
Nguy nghi lắm liệt
Trên cả tuyệt vời

Ơn trời ta có SmartPhone!

NHỮNG TIẾNG NÓI

[Không rõ vì đâu cứ vọng về như gió thoảng...]

Tiếng núi đá

Ta tiếc thân ta
Đã bị biến thành những tấm bia
Lưu danh nham nhở
Không biết bao nhiêu tên tuổi
Làm nên một thời
Xấu hổ
Không cần rỏ che
Không cần nong đậy
Không cần cốt quây
Tự vênh vang phơi bày
Trơ gan cùng tuế nguyệt
Ta như thấy mình có lỗi
Mọc lên ở xứ này!

Tiếng một nhà văn

Xót thương
Xót thương
Xót thương
Không ít người
Lạnh lặn chân tay
Ngực nở bụng thon
Mắt sáng trán rộng
Mẹ cha ông bà hi vọng
Kết cục suốt một đời uổng phí
Quanh quẩn với cái nghề ruồi - bu - kiến - đậu!
Thăng thưởng vinh danh vẫn kiến đậu ruồi bu!
Uổng công chín tháng mười ngày!
Phí công sớm hôm bú mớm
Chật chồ khi sống
Chật đất khi chết
Uổng công!

Tiếng một học trò

Mười hai năm có ít đâu!
Vẫn không biết mình đang mơ ước điều gì
Có thể làm gì
Uề oải sống
Trước ngưỡng cửa cuộc đời

Không dám
Sợ chỗ đông người
Sợ chỗ ít người
Sợ tất cả
Tôi sợ nhất là tôi
Sợ sự sinh ra
Sợ lớn lên
Mà chẳng thành người!

Tiếng một người quét rác

Rác!
Rác!
Rác!
Tràn lan rác
Ngập ngụa rác
Tất cả chỉ trong vài nốt nhạc
Thành rác
Ra rác
Tôi sinh ra không biết ngôi sao nào chiếu mệnh
Nghề này chọn tôi và cột chặt tôi vào!
Không sợ bẩn
Không sợ mảnh chai mảnh chĩnh
Không sợ xác mèo xác chó xác chuột thậm chí xác hài
nhi còn nguyên cuống rốn
Mà sợ
Sợ hãi hùng
Lễ và Tết và Hội

Sao mấy năm nay lại nhiều đến thế
Dậy nợ
Cờ quạt
Nhựa tẩm
Hoa tươi
Hoa giả
Hoa khô
Các loại bao bì
Rác
Rác
Rác
Rác
Rác
Đất rên rỉ khóc
Nước mắt ngập cống rãnh
Đen và hôi thối
Xú khí hòa cùng mây
Lũng lơ bay
Xám một vùng trời.

Tiếng một người đi lễ chùa

Sao tượng nhiều đến thế?
Diệu võ dương oai kinh bỏ mẹ!
Hòm công đức ngật ngưỡng chặn lối vào ra
Công đức đóng hòm im ỉm khóa
Chắc cần hẳn một cái hòm đựng chìa
Cái chìa khóa cuối cùng ai giữ?

Chắc ở Tây Trúc miền mây trắng xa xôi?

Sao lẽ nhiều đến thế

La liệt bày

Người sau vái mộng và lưng người trước

Tiếng chuông mõ tiếng niệm nam mô lèm bèm suốt cả ngày

Số hóa lời cầu nguyện

Đám mây điện toán lửng lơ bay

Tường vân, túy vân nào có ai hay?

Tiếng một người hát rong

Nếu mai em chết

Anh có buồn không?

Nếu em sống lại

Anh có vui không?

Nếu em bỏ chồng

Có lấy em không?

Lạy ông đi qua

Lạy bà đi tới

Đây là tài khoản

Mã QR ngân hàng thương mại SibiBank

Ai xót thương xin chuyển khoản!

Số hóa tình thương

Tạ ơn

Con đã ghim bài trên Facebook!

Tiếng một viên chức nghỉ hưu

Hoàn dân

Hoàn dân

Ta hoàn dân vì ta hết quan

Chập chờn những ngày những tháng những năm

Những thằng A thằng B thằng C

Những mụ nạ dòng

Những đóm dáng cô nàng chán chồng và chồng chán

Những cấp ngang cấp dưới cấp trên

Ta từng nhớ

Sao bây giờ nhớ nhớ quên quên

Ngày ta về

Mưa ảm đạm

Gió hắt hiu

Mây u u xám xám

Bữa tiệc chia tay cuối cùng trợ trợ một ta

Mâm bát ngồn ngang

Thức ăn đồ uống dang dở

Tiếng khóc con gà từ đĩa thịt gà
Tiếng rên rỉ từ rừng thẳm non xa khe khẽ bay lên từ
những sơn hào hải vị
Chập chờn khói xì gà màu nâu
Mùi rượu ngoại lăn lóc qua biết bao lần biếu xén
Ả tiếp viên nhìn ta tròn mắt vô hồn...

Ta về vườn
Cũng một bóng như ai
Không có thơ lưu luyến
Chỉ có tiếng cười nhàn nhạt
Ta không thể mượn rượu giải sầu
Rượu trong như mắt rắn...

Ngát ngư nhạt lá đá ống bơ!

GHI CHÉP SÁNG NAY 19 THÁNG 1 NĂM 2024

1.

Bệnh viện vẫn đông người
Bệnh nền và cúm
Không nhìn thấy ai cười
Khẩu trang miệng che kín

Ngày 19 tháng 1 cũng như 364 ngày khác trong năm
Ai cũng nhớ lịch hẹn
Sóng vỗ
Khơi xa trập trùng
Không tiếng vọng.

2.

Phố vẫn đông
Quán vỉa hè càng đông
Ăn và uống
Uống và ăn
Hả hê và cạu nhậu
Những gương mặt lướt lướt qua
Toàn người xa lạ

Đường phố hôm nay ngày 19 tháng 1 năm 2024 không
khác những ngày đã qua
Trập trùng khơi xa
Tiếng sóng không vọng tới.

3.

Tôi nhắn tin hỏi vu vơ
"Bạn biết hôm nay là ngày gì?"
Gửi gần trăm bạn
Cũ
Mới
Già
Trẻ
Một trăm tin trả lời như một
Hôm nay là ngày mười chín tháng một năm hai ngàn
không trăm hai mươi tư.
Tin nhắn không ghi bằng số mà bằng chữ
Chắc bạn bè nghĩ tôi đã mất trí nhớ

Đại dương sóng vỗ
Cứ xa dần
Nhặt nhòa sóng đại dương
Lòng vô hạn buồn!

VÔ ĐỀ

Không còn mấy ai bận tâm
Hình như là thế
Nỗi đau chìm dần vào lãng quên
Chìm dần thăm thẳm đáy đại dương
Thăm thẳm vực thời gian bóng tối đen ngòm
Chìm dần vào những bận rộn lo toan
Nỗi lo cơm áo
Nỗi lo đứng chợ đứng đường
Nỗi lo tranh giành chiếm đoạt
Nỗi lo những phiền hà nhiều nhưong
Chìm dần dưới những lớp sóng run rẩy và sợ hãi đờn hèn
Chìm dần dưới những sựot mướt nỉ non
Dưới những uốn lượn ngôn từ mỹ miều mảnh lối
Không còn mấy ai bận tâm

Những lớp sóng ngôn từ dần lểnh loãng
Lểnh loãng và bất tầm
Những lớp sóng dần chuyển theo hướng khác
Theo những chân trời khác
Những thao thức những đau đáu chìm dần
Già nua và tàn lụi
Những người biết rơi nước mắt
Theo nhau về với đất
Để lại một khoảng trống mênh mông
Khoảng trống thờ ơ
Khoảng trống nhạt phai
Khoảng trống mủn nát

Không ai còn nhắc
Nỗi si nục chìm dần
Chữ nghĩa u hoài và rên rỉ những thanh âm giả dối
Dần cũng lặng câm

THY QUY Ể N !

[T ặ n g b ạn t ôi L ê V ĩ n h T à i]

Bạn tôi viết thơ hàng ngày
Thậm chí hàng giờ
Ngôn từ bạn tôi tự hóa thân thành Thơ
Hàng giờ
Hàng ngày

Thơ bạn tôi tạo thành một THY QUY Ể N
Ai bước vô cũng được
Ai từ đó bước ra cũng được
Bước vô có thể mang theo mùi vị cuộc đời
Te tua bầm dập, thanh quý, sang trọng, ánh sáng, hương
thơm
Bước ra có thể chẳng mang theo một chút gì
Có thể chỉ một từ một câu một tiếng cười một chút nhàu
mày
Có thể một tiếng thở dài buồn thấu xương
Có thể một giọt lệ trong veo tình trắc ắ n
Có thể...
THY QUY Ể N của bạn tôi như thế
Hàng ngày
Hàng giờ

Tôi vẫn chọc bạn tôi hoài
Thay vì giận bạn tôi chỉ cười
Trong veo và trong veo
Không hề ẩn ý
Cuộc đời vốn cần vui
Mấy ai biết
Mấy ai có được những giây những phút
Chọc nhau cho bớt cho vui những phiền muộn âu lo
Hình như bạn tôi là thế

Thơ là gì?
Việc ấy để các nhà thông thái lo toan
Để họ trả lời
Để họ tranh cãi
Họ sinh ra để làm nhà thông thái
Những nhà thông thái buồn bã âu sầu

Cứ để họ nói
Chớ tham dự
Họ khổ đau vì định nghĩa
Mấy ngàn năm khổ đau nối tiếp khổ đau
Tìm khoái cảm trong định nghĩa
Nổi khổ đau cao như núi dài như sông và rộng lớn bao la
như bể
Bạn tôi có vẻ đứng bên ngoài định nghĩa
Đứng bên ngoài
Tự làm nên Một - Thy - Quyển - Nguyễn - Vĩnh - Tài!

Và tôi vẫn hàng ngày bước vô chọc giận
Để thêm một lần nghe tiếng cười trong veo bạn tôi!

NHỮNG TIẾNG NÓI VỌNG VỀ TỪ CHỮ

Lời Hamlet

Các người có tất cả uy quyền
Các người cứ việc
Đem cả thế giới này mà bán mua mua bán
Đem cả thế giới này mà che đậy đậy che
Các người có thể huy động cả một đạo quân bồi bút
khổng lồ xào nấu ngôn từ thom điếc mũi
Nhưng giả dối thì vẫn cứ là giả dối
Vườn thượng uyển vẫn toàn cỏ độc hoa thối
Người hiền lương tàn rạc ngục tù
Tội ác vẫn cứ là tội ác...

Lời Fantine

Ta không còn gì ngoài tấm thân tàn tạ
Không còn gì
Không còn gì
Ta trót sinh ra xinh đẹp và nhẹ dạ
Nhẹ dạ với trái tim yếu mềm
Yếu mềm và thăm thẳm yêu thương
Yêu thương và tha thứ
Ta không trách gì kẻ bỏ rơi ta
Hắn là cha của con gái ta
Con gái ta đẹp như thiên thần
Đẹp như trăng non
Đẹp như ban mai tia nắng
Nghe nói nó đang ốm

Ốm thập tử nhất sinh
Ta không còn gì ngoài tấm thân tàn tạ
Ta bán thân ta
Mắc mớ chi các người
Mắc mớ chi
Mắc mớ chi
Các người cao giọng ngôn từ bóng loáng
Ta cần gì lẽ công bằng nơi các người
Cái ta cần bây giờ là một gã đàn ông
Trẻ hay già cơ bắp hay mắc nghiện
Ta đang cần tiền
Con gái ta đang ốm
Đang ngáp ghé miệng vực tử thần
Ta đang cần bán thân
Một lần
Hai lần
Ba lần
Và có thể là bốn là năm
Và chết rũ bên đường lạnh cóng
Lạy Chúa cho con một gã đàn ông
Lời thỉnh cầu rơi vào khoảng trống không...
Lời AQ
Ta là sâu
Ta là con sâu
Con sâu bản thủ
Ô các người chẳng từng
Mĩ miều ngôn từ thảo dân con ong cái kiến
Ta không thèm

Ta là con sâu
Cũng có thể dựng lông
Và ăn và ăn
Ta là con sâu
Đục khoét và cắn
Rừng cây các người sẽ tàn rạc
Sẽ cụt mầm
Sẽ thối thân
Sẽ mục rữa
Ta là con sâu
Ta chỉ là con sâu
Lời Thị Nở
Ta thương bà cô của ta
Nghèo mặt rệp
Vô danh cùng khốn
Nhưng ngộ độc món lễ nghĩa dở hơi
Già quắt
Lễ nghĩa hóa chông gai nhọn và sắc
Chông gai ngôn từ
Một mực bảo ta hư
Ồ! Ta là Thị Nở
Nhất làng dở hơi
Có tật hay ngủ
Đứng
Ngồi
Ta dở hơi nên cứ thích thì ngủ cứ thích thì chơi
Đùa vui cùng Chí Phèo bờ sông bụi chuối
Vui thật là vui

Ồ người đòi cứ thích ngoa ngôn lộng ngữ
Hay ho gì khi cái - ngàn - vàng - ngái - ngu!
Thúy Kiều tiếc hùi hụi không bẻ nhị đào
Tình yêu Kim Trọng hóa chuyện tào lao
Ta lấy đâu ra cái ngàn vàng
Ta bẻ nhị khoai lang
Ta bắt tử
Không than thở
Chả ghét gì ai
Mẹ thánh gióng vườn cà sau mưa
Còn ta bờ sông bụi chuối đêm trăng
Trăng sáng vắng vặc
Kìa ai dám vác c...đi chơi?
Lời Don Kihote
Óc não ta căng tràn lí tưởng
Bụng ta tám bồ chữ nhét đầy
Ta yêu thương con người
Ta yêu thương lẽ phải
Chỉ thế thôi
Các người
Nhân quần đông tí tí
Chỉ thấy
Yêu cái dạ dày
Yêu cái ghé ngòi
Yêu bao khoai tây
Chẳng bao giờ biết yêu sự thật
Chẳng bao giờ biết yêu công lí
Các người

Thật đáng thương
Các người chỉ biết cười
Mấy mươi thế kỉ vẫn thế thôi!
Lời Giáo Thứ
Ta sống mòn
Ta chết mòn
Ta khổ đau và bất lực
Ta thao thức
Ta mong ước một cuộc đổi thay
Đổi thay
Đổi thay
Đổi thay...
Nhưng nhìn kia
Xa xa những lũy tre làng
Ken dày kín mít
Kia những đàn trâu mải miết cần mẫn nhẫn nại gặm
đồng cỏ cụt
Tắm mát ao tù
Mốc thối thịt da
Mốc thối thi ca
Ủ dột thi tứ mòn cũ
Ngáo ngơ rồi cụp mặt
Lối về
Nhê nha những lời đường mật loãng
Tất cả hài lòng sống mỗi mòn
Đong đưa mắt gián gặm
Bài hát cũ bên bờ ao...
Lời ta

Chập chòn thức ngủ
Tháng Chạp mưa buồn
Vọng về từ chữ
Tù xa xôi kí ức
Buồn tênh muốn khóc
Đàn kiến trong thơ thần đồng hoặc thần sắt
Náo nhiệt chuẩn bị tang ma
Bác giun ông giun bà giun em giun...
Chết nhiều kiểu đua nhau chết
Những bộ óc vĩ đại
Những vũ khí tối tân
Gaza hồng hải biển đen đại nga tiểu nga tình nhân loại
mất giá thê thảm
Thời không vua
Rất nhiều vua già
Tê giác tràn ngập thành phố.

NẾU TỪ HẢI KHÔNG CHẾT!

Thế mới hợp lẽ đời!
Chinh chiến dù chết cơ man là người
Nhưng số đông vẫn sống
Hàng thần cũng có mà cả đống!
Từ Hải cũng vậy thôi
Hàng thần hàng thần cho đời nó vui!
Từ Hải không chết
Bỏ giấc mộng triều đình trời riêng một góc
Bể khơi thôi không vẫy vùng
Gươm đàn nửa gánh gãy
Chim bằng hạ cánh làm vịt gà
Hàng thần ngoan hiền
Vợ đẹp rồi sẽ đàn đống cháu con
Biệt phủ nguy nga tráng lệ
Giấc mộng biển khơi chuyển thành non bộ
Cây con con núi con con nước le te chảy
Ngư tiêu canh mục con con
Sành sứ muôn năm bất động...
Hàng thần hàng thần

Ngủ kĩ
Ăn ngon
Vênh vang
Vênh vang
Sân châu khoanh tay rủ áo
Sân châu hòa theo vạn thọ vô cương
Hớn hờ
Lòng không sâu héo
Hàng thần
Danh phận tưởng cũng như ai
Những tia nhìn sắc lẹm mắt cú điều
Những lời ban khen vu vợ dần nhạt
Những lời đãi bôi ngày mỗi ngày mang hình rấn lượn
Hàng thần ngày mỗi ngày thu mình
Ngày mỗi ngày thêm cô độc giữa triều đình
Lơ láo đi
Lơ láo đứng
Lơ láo ngồi
Lơ láo quỳ
Lơ láo buồn vui
Lơ láo...

NẾU

Chàng trai trẻ hỏi ta một câu tưởng chừng rất sến!
Rằng nếu được làm lại từ đầu người già sẽ làm gì?
Giật mình ta nhớ lại...

Hình như

Trong miên man những tháng những năm trên bục giảng
ta vẫn khoát luận cao đàm về một bài thơ mà bây giờ gần
như không còn nhớ

"Nếu được đi trở lại ta vẫn đi đường này...!"(*)

Ta - vẫn - đi - đường - này!?

Hình như không phải thế

Hình như...

Chàng trai trẻ như có ý chờ

Và ta lảng tránh

Ồ! Người trẻ tuổi biết thừa chẳng ai được làm lại đời
mình...

Vì thế ta xin khước từ không nói

Không một chút do dự bởi rồi

Chàng trẻ tuổi nhìn ta ánh nhìn giễu cợt một chút thôi
nhưng ta vẫn nhận ra

Chắc chắn rồi trong cái nhìn kia ta là một kẻ hèn nhát
cũng có thể sẽ là một tay giả dối

Thêm một lần ta giật mình
Và thông thả trả lời
Tất nhiên là cười
Cười thật vui
Hồn nhiên và trong sáng
Ta cũng từng nhiều lần tự hỏi
Nếu được làm lại...
Ta sẽ để tóc đúng một
Có thể dài thật dài và xoắn tít và nhuộm theo ý mình
Có thể cạo trọc cho ra dáng
Ồ dứt khoát sẽ đến tiệm xăm hình 3D uy tín và thử cảm
giác được phiêu lưu
Chắc chắn không đọc thơ văn ông A, ông B, bà C...và
tìm đọc ông X, bà Y, ông G, ông F
Và không hát nhạc đỏ, nhạc xanh, nhạc vàng mà tự viết
bài hát cho mình
Không học tiếng China tiếng Russia không và không
Chắc chắn sẽ thành thạo Anh ngữ
Mười bảy tuổi xách ba lô lên đường
Nhảy xe vô Sài Gòn rồi tính tiếp
Nếu được làm lại chắc chắn không theo học ngành văn

Làm gì cũng được
Và sẽ viết
Viết mỗi ngày
Không gian ta tự do
Ta lên tiếng
Ai nghe ai không nghe mặc lòng
Để gió cuốn đi
Ngôn từ sẽ biết tìm nơi nảy mầm
Ta sẽ viết
Để không cần không phải nói theo người khác...
Nếu được làm lại từ đầu
Không hão huyền mơ mộng
Và chắc chắn sẽ cải thật lực
Không một lần cam chịu cúi đầu...
Nếu được làm lại...
Sẽ không đi đường này.

(*) Hình như của P.Elua?

LỜI NÚI ĐÁ

Ta lấy làm xót thương
Gốc thông già bên ta cô độc
Khô xác hình hài
Lơ thơ lá
Rễ xù xì già nua
Chắc chắn là tuyệt tự
Cô độc cùng nắng
Cô độc cùng gió
Cô độc cùng mưa
Cô độc cùng lạnh giá tuyết sương
Niềm kiêu hãnh cũ
Niềm kiêu hãnh lụi tàn
Niềm kiêu hãnh tuyệt tự...
Ta lấy làm ngạc nhiên
Khi thân ta bị đào, bới, cắt xẻ
Núi uy nghiêm sừng sững
Biến thành mả lớn lãng to
Biến thành tứ linh tứ quý
Biến thành tượng này tượng nọ
Biến thành mảnh thành viên thành bụi
Thỏa mãn những chiều kích tham tàn hời hợt và trống
rỗng
Ô kìa cả một rừng bia
Ô kìa cả một rừng lăng mộ
Ô kìa cả một rừng nham nhở tượng, lở loét tượng

Ô kìa tràn ngập những thành phố nặng nề
Ta lấy làm ngạc nhiên
Vẫn thông minh cũ
Vẫn tham tàn cũ
Vẫn mê làm cũ
Vẫn tráng lệ nguy nga cũ...
Ta thấy thương hại
Thảm mĩ non bộ tí hon
Thảm mĩ tiểu cảnh con con
Thảm mĩ tũn mủn
Ta bị xẻ thịt không tiếc thương
Ta vỡ
Ta vụn nát
Buộc gửi thân vào những nơi giả tạm
Tũn mủn và chấp vá
Bé mọn và vô hồn
Lũ lũ mất hạt đậu khiếu thảm mĩ dây nhợ trói chằng uồn
lượn
Thảm mĩ đáng thương...
Những ngọn núi đá nơi tôi vẫn lại qua
Uy nghi trầm mặc
Lở loét từng ngày...
Sáng nay qua núi đá
Nghe được và ghi lại đây!

TỤC THY...

"Cày lấy mà ăn
Dệt lấy mà mặc..."
Thánh nhân dạy như con c...
Bốc mùi
Xú khí
"Độc thiện kì thân"
Loanh quanh chuyện mặc
Loanh quanh chuyện ăn
Xác thân
Thân xác
Ô! Giống như con vật
Con vật có lông dày đ...cần mặc
Con vật có nanh nhọn vuốt sắc thân mềm miệng rộng
đ...cần trông
Thánh nhân nào nhũn làu nhàu triết lí
Thánh nhân lụ khụ uể oải dạy đời
Loanh quanh ăn mặc mặc ăn
Rõ là triết lí dở hơi...
Này ta hỏi thánh nhân ta hỏi một câu thôi!
Người có tự làm được riêng cho mình đám mây điện
toán để tự mình cúng tế lê mốc mỗi ngày khoe

khoang gương sáng vằng vặc như nhật như nguyệt trời
cao?
Ta tin người cứng họng và ừ ào lẩn tránh bằng diễn ngôn
dài dòng xuẩn quấy mang dáng vẻ thanh tao
Khiến lũ xuẩn lim dim báỉ phục
Còn ta cười ha ha chuyện tào lao...
Này những thánh nhân lỗi mốt!
Này lũ lũ bọn khoa môi múa mép
Hãy tự tìm thùng rác
Chui vào
Như lũ gián ngày
Như lũ chuột
Hỡi thánh nhân các loại!
Hỡi á thánh liệt dương!
Thời In tọc nọc
Các người hiện ra như con củ c...!
Móc meo dưới gầm
Những chuyến xe rác thi thư lễ nghĩa
Các người
Chết chưa kịp chôn.

CÁO TẬT THỊ CHÚNG

Mãn Giác Thiền sư

Xuân khứ bách hoa lạc
Xuân đáo bách hoa khai
Sự trục nhãn tiền quá
Lão tòng đầu thượng lai
Mạc vị xuân tàn hoa lạc tận
Đình tiền tạc dạ nhất chi mai.
Tân điển giải
Diễn xuôi

NHÂN LÚC CÓ BỆNH MÀ BẢO MỌI NGƯỜI

Thiền sư đã giác ngộ mọi sự
Hết xuân thì hoa rụng sạch
Xuân về thì hoa lại nở
Mọi sự cứ nối nhau biến mất trước mắt
Cái sự già nua dần đến trên đầu ta
Đừng có mà bảo rằng xuân hết thì hoa rụng hết
Đêm qua trước sân vẫn có nhành mai nở...
Diễn kiểu phát triển lung tung trải nghiệm!

NHÂN LÚC CÓ BỆNH MÀ BẢO MỌI NGƯỜI

Thiền sư biết tuốt

Ta đã sống và ta đã biết
Ai thì cũng sợ chết mà thôi.
Nhân khi bệnh trọng có lời,
Nói cùng tất cả. Để cười ha ha!
Rằng xuân tàn thì hoa rụng hết,
Chuyện cỏ cây đã biết xưa nay.
Giả sử mà có chuyện này
Rằng hoa không rụng? Thì hay hóm gì!
Rồi xuân về tức thì hoa nở,
Vòng tuần hoàn tạo hóa vậy thôi.
Hoa nở cũng đừng quá vui,
Hoa tàn cũng chớ ngậm ngùi. Ô kê!
Trước mắt ta đi qua vạn sự,
Cái sự già thì cứ cho già.
Trăm năm trong cõi người ta,
Hết trẻ thì già là lẽ dĩ nhiên.
Nào ta hỏi liên thiên một tẹo,
Nếu mà ta không chịu...chết đi?

Triền miên sống mãi...Thế thì,
Các người có choáng, có gì, hay không?
Hắn khi ấy chỉ mong ta...ngỏm,
Cho bớt kinh bớt tởm bớt phiền!
Cũng là cho bớt phát điên,
Khi nhìn ta sống triền miên. Hì hì.
Và ta chết có chi phải xoắn,
Đừng đặt bày rối rắm tang ma.
Nhìn kia, đêm trước nhành hoa,
Trước sân vẫn nở đúng là nhành mai!

VỀ NHỮNG VAI HỀ

[Bạn chưa chắc đã cần đọc...]

Trong những tích chèo xưa
Hình như luôn có một vai Hề
Hề môi/môi, hề gậy
Vai hề tất để mua vui
Thủa ta còn bé
Cổ len chân ghé mắt xem chèo
Sân khấu là mấy chiếc chiếu rạp điều
Đã cũ
Nào Lưu Bình Dương Lễ
Nào Quan Âm Thị Kính
Nào Trương Viên
Hình như có cả Nghêu Sò Ốc Hên
Ta nhớ như in những vai Hề...
Trí tuệ dân gian
Dân gian trí tuệ
Tiếng nói này nọ ấy kia
Thầy cô ta dạy nghe như gió thoảng
Những vai Hề
Cứ hao hao Trạng Quỳnh, Trạng Lợn
Trí tuệ dân gian
Dân thì gian
Gian như dân
Lớn lên ta nghe chính dân nói thế

Ô! Những vai hề trí tuệ dân gian
Trí tuệ gian gian
Hình như thế!
Ôi những vai Hề lương dân hay gian dân ta không biết
nữa!
Lương dân sao toàn nói lời xỏ xiên xiên xỏ?
Toàn những lời lấp lửng nửa nạc nửa mỡ bóng gió lập lờ
Toàn những giả vờ là giả vờ
Giả ngu
Giả khờ
Giả say
Giả tỉnh
Thao túng người nghe!
Và vương lưới sập bẫy
Ô! Sao gọi lương dân?
Ô! Những vai hề gắn cả đời với chủ
Như bóng với hình
Chủ tớ tớ chủ
Hoàn hảo cặp đôi

Ăn com chúa múa tối ngày rảnh rồi sinh lắt léo ngoặt
ngoẹo

Sinh thói lập lò hóng hớt

Sinh thói cà chớn gần chùa...

Ô! Những vai hề

Trí tuệ dân gian

Gian dân

Điêu dân

Xảo trá

Thọc gậy bánh xe

Xỏ xiên xiên xỏ

Ba que...

Ô! Những vai hề

Mua vui

Niềm vui mang mùi vị bất lương!

Niềm vui mang mùi vị phản phúc

Niềm vui ẩn chứa những mặc cảm yếu hèn

Ô! Những vai hề!

ĐOẢN CA VỀ MỘT CÁI CÂY GIÀ RŨ CHẾT

Thù lù một cái cây bên đường
Nơi tôi vẫn đạp xe qua
Đúng là một cái cây già
Gốc
Rễ
Thân
Cành
Lá
Và hoa
Thưa thốt hoa
Lác đác hoa
Lờ mờ hoa
Uể oải hoa
Nhàn nhạt sắc nhàn nhạt hương
Vẻ đẹp già nua uể oải
Nẫu buồn
Chưa một lần tôi nhìn thấy quả
Chưa một lần
Ồ dưới gốc hình như một am nhỏ
Một ít chân nhang cháy dở
Lư hương kiểu đồ giả cổ
Nhàn nhạt màu và hình như sứt mẻ

Về tôn nghiêm cũ kĩ
Về linh thiêng rờn rợn
Về u ám tội nghiệp
Mỗi lần đạp xe qua tôi cứ bật cười
Chỉ một gốc cây già cây lưu niên mà khiến tôi nghĩ ngợi
Nghĩ ngợi và buồn cười
Có những nỗi ám ảnh vu vơ bỗng dưng trút xuống
Khó hiểu
Bất khả tri bất khả giải bất khả tư nghị
Bất khả
Trơ lì
Choáng váng
Hài hước và lâm li
Gốc cây già
Nơi tôi vẫn thường đi qua
Không ríu ran đàn chim bay về đậu
Trâu bò không nằm tránh nắng
Không ai nhớ độ đường trú mưa
Cây già bơ vơ tựa tòa bóng
Âm u
Âm u gốc cây già
Cây tên gì, không ai biết
Cây có tự bao giờ, không ai biết
Cây tự mình làm nên cổ tích
Cổ tích không lưu truyền
Cổ tích một mình cây biết

Cổ tích về sự già nua
Gân đây nhất tôi vẫn đạp xe qua
Một cành lớn đổ gục
Hai cành lớn đổ đục
Ba cành lớn đổ gục
Sự già nua bày ra không thể che dấu
Bóng cây dần bớt âm u
Am nhỏ vẫn như ngày xưa ngày xưa
Đượm màu thê lương tàn tạ
Lá chưa vàng đã rụng
Rụng rơi bởi
Nhựa sống chắc đã cạn khô
Buồn rũ cây
Buồn rũ
Bơ vơ
Màn kết hành trình tự sinh tự diệt!
Một cây già không cổ thụ không đại thụ
Khúc trầm ca buồn nấu bi hài

THƠ

Hôm nay
Thứ Sáu
Ngày mười hai
Tháng một
Năm hai mươi tư hai nghìn không trăm
Mở mạng phây tây mớ
Mạng tik tok không cài
Mạng za lô có xài
Thấy
Cả nước hóa thành thi sĩ thi nhân
Có ba vạn chín nghìn chín trăm chín mươi chín
Bài thơ
Thật lạ lùng
Đều cực hậu - hiện - đại
Hậu - hậu - hiện - đại - ngôn - từ
Khác
Rất khác
Siêu khác
Thơ là mỹ học của cái khác
Khác một cách ỡm ờ
Nửa mỡ nửa nạc
Nhiều mỡ ít nạc
Ít mỡ nhiều nạc

Toàn mỡ không nạc
Toàn nạc không mỡ
Và có khi bạc nạc
Bàng bạc...
Bàng bạc niềm vui
Bàng bạc tiếng cười
Bàng bạc hở mười cái răng
Bàng bạc liên văn bản
Nghĩa triển hạn vô tận vô cùng
Thật lạ lùng
Thật khật khùng
Đậm đà truyền thống King Hung
Nói đây mà thấy trên rừng chết cây
Nói đây liên tưởng đến mây
Cả cõi mạng như dâng đầy toàn thơ@

CÓ NHỮNG NGÀY...

Có những ngày buồn như cỏ tích
Đô thành bé gái bán diêm
Đêm Noel giá lạnh
Gió
Và mưa
Và tuyết
Que diêm bật lên
Que diêm cuối cùng vàng sáng hình giọt lệ rơi vị mặn
đắng
Que diêm cuối cùng lóe sáng trong tích tắc
Bé gái bán diêm
Gục ngã
Trái tim em thoi thóp những nhịp đập cuối cùng
Có những ngày dài như nỗi buồn lưu đày
Sống mòn chết mòn
Nhức nhối
Như châu cấn
Như kim châm
Mặt trời chói gắt
Nắng buốt không còn nơi tránh trú
Nướm nướp người
Xa lạ
Những lều bạt đỏ xanh
Không còn quê hương xứ sở
Một ánh mắt nhìn

Bùng nổ

Những đôn nén u uất tự bao giờ

Nỗi u ần tiền kiếp...

Có những ngày sầm sập mưa

Tối trời tối đất

Sấm rền vang

Chớp chói lòa

Bầu trời tả tơi rách nát

Mặt đất chìm ngấm

Những thành phố phơi bày nỗi thê lương thảm hại

Chuột tranh chiếm chỗ ở của người

Đại hồng thủy không ai báo trước

Không có thuyền Nô ê

Không cánh chim hi vọng

Trần gian bị lãng quên

Trả giá cho những lừa bịp đón hèn gian manh xảo trá

Có những ngày như thế...

Có những ngày

Đại dịch tràn lan khắp ngả nẻo

Không từ bầy chuột chui ra từ cống rãnh

Chui ra từ phòng máy lạnh

Chui ra từ tim người lạnh cóng

Chui ra từ những toan tính

Chui ra từ sóng từ trường

Chui ra từ những hợp đồng mánh mung

Chui ra từ quyền lực thứ nhất thứ nhì thứ ba thứ tư thứ
năm

Đại dịch hữu hình vô hình và siêu hình

Thần chết có đôi cánh khổng lồ bay trong ánh mặt trời
rực rỡ

Có những ngày như thế

Run rẩy người

Lạnh cóng người

Cát bụi người

Rẻ rúng người

Dạt trôi người

Mất tên chỉ còn định danh bằng con số

Có những ngày

Những ngày

Những linh hồn chết cùng những thân ma sống

Đòi được bắt tử

Đòi vinh danh

Đòi đem công xóa tội

Cười như gã khôn ranh

Và khóc dụi dằm kiêu trẻ con hờn dỗi

Tội đồ hãnh diện giơ cao bàn tay với hình chữ V

Tội đồ trở thành Idol nổi sóng

Những nạ dòng nước nở hát ru

Bò tát giả vờ mệt mỏi thức đêm ngủ ngày

Có những ngày

Hoa không nở cho ta

Rượu nhạt bỏ ta đi

Trời hết mây bay

Và thơ cũng cạn

Có những ngày như thế.

BẠN KHÔNG THỂ...

[Gửi bạn hiền TRẦN THANH CẢNH]

Bạn không quên được đâu
Không thể gỡ chúng ra khỏi miền đau kí ức
Miền kí ức bị chà đạp bị dày vò bị lãng mạ đến gần như
sỉ nhục
Miền kí ức tê dại miền kí ức bị vấy bùn bị vu hãm hãm
he dọa nạt
Bạn không gỡ nổi đâu
Nó sẽ theo bạn đến khi kết cục
Đến khi bạn và tôi hóa thành bụi đất
Bụi đất còn mang theo những nghiệt ngã những trầm uất
những tháng ngày này
Bạn không gỡ được đâu
Trái tim bạn
Óc não bạn
Dù đã mệt mỏi nhưng đâu phải là ổ cứng SmartPhone
hay Laptop
Khốn khổ trái tim khốn khổ khối óc
Khốn khổ tận cùng...
Chúng dính chặt
Bằng những móng những vuốt
Ác quỷ ác ma ác nhân ác tăng
Nhọn hoắt
Bằng những gương mặt nhà nghề lão luyện

Bằng những diễn ngôn dẫn dụ thống thiết rập rờn đàn
bướm tu từ
Bằng uy quyền bằng bạo lực đầu trâu mặt ngựa
Bằng những mảnh lời đảo điên
Bằng sự tung hô vội vã nhẹ dạ
Bằng bung bít quanh co tế nhị và trăng tráo
Bằng những gương mặt già nua cũ nát
Bằng những hờn hờ trong cuộc tranh đoạt thắng thua
Bạn làm sao gỡ được
Kí ức buồn thương
Kí ức một thời tan nát
Lòng nhân ái trở thành trò diễn...
Những đêm dài thức trắng
Những ngày dài nhạt nhẽo
Những cuộc gặp gỡ bạn bè trĩu nặng lụy phiền
Những trang sách cũ lạnh giá
Những cuộc dong chơi buồn tênh
Những câu hỏi những ngờ vực âm âm rền rĩ
Bạn không thể
Bạn không thể gỡ
Không bao giờ những tháng năm này
Trắng đêm
Trắng ngày
Màn hình trắng và bàn phím ảo
Những dòng chữ hiện rồi lại xóa
Để mạng cuốn đi
Chứng tích một thời...

NG Ậ U H Ứ N G C ù N G L Ề V Ĩ N H T ÀI

Tất cả chúng ta đã già
Và sẽ già
Không hối tiếc
Không
Không
Ai dám cả gan
Khi chẳng có gì
Cả một quá khứ gần
Cả một quá khứ xa
Rỗng không
Chúng ta khoảng trống mênh mông
Sự hối tiếc chẳng có nơi bám víu
Ai cả gan hối tiếc
Về cái rỗng không?
Ai?
Không ai lên tiếng?
Tất cả chúng ta lần lượt chết
Lời ai điều soạn sẵn và lưu trong đám mây điện toán
Vài nốt nhạc được in ra
Và đọc
Không ai nghe
Ta một nhóm tro tàn cầm bật
Lời ai điều ta đã biết

Cần gì phải đọc CHÍ PHÈO
TRUYỆN KIỀU cũng thế
Cả sử thi Homere, cả PHÙ SỸ ĐỨC , cả CUỐN THEO
CHIỀU GIÓ
Đọc làm gì
Thơ Lê Vĩnh Tài
Thơ Đặng Tiến
Thơ ái thơ ai
Cũng thế
Đọc để làm gì
Khi cà phê được làm từ bột bắp
Khi chè Tân Cương chỉ là phần đính kèm cho những gói
quà dâng biếu
Tết đầy rẫy đèn lồng đỏ chót china...
Sao chúng ta
Mãi không già
Mãi không biến mất
Nhân gian chật
Ngộp thở
Những thân ma
Hết hạn

BÀI THƠ CŨ

*[Tự nhiên sáng nay nhớ bài thơ nghe được từ hồi bé tí từ
Cha tôi]*

Những cây đậu
Lặng lẽ này mầm
Lặng lẽ vươn lên tìm ánh sáng
Lặng lẽ tươi xanh
Lặng lẽ đơm hoa
Kết trái trong lặng lẽ...
Những lá già
Lặng lẽ úa
Lặng lẽ vàng
Rơi về góc lặng lẽ trong đêm
Không ồn ào
Không khoe khoang
Không tứ phương bá lỵ
Không than khóc
Càng không giả vờ than khóc
Những cây đậu lặng lẽ sống
Lặng lẽ bảo tồn
Loài đậu lặng lẽ bất tử
Khiêm nhường...

Người làm vườn
Cha ta thửa ấy
Đã về cùng cát bụi hư vô
Lời của Cha theo gió bay mấy chục năm rông rã
Sáng nay lặng lẽ trở về
Luống đậu ta trồng
Vẫn lặng lẽ in hệt thửa ngày xưa
Nảy mầm
Vươn ngọn tìm ánh sáng
Ra hoa
Kết trái
Lá vàng rơi
Lặng lẽ trong đêm
Về cõi...

PHẢN - TỔNG BIỆT

*Qua sông, cầu đã có
Tráng sĩ chẳng còn ai!*

Sông vẫn còn, bật tằm tráng sĩ
Đưa ai? Thi nhân ủ ê buồn
Hoàng hôn có sao nắng chói gắt
Câu thơ đã hết về thê lương.

Hết người đi! Bơ vơ người tiễn!
Thi nhân ngồi bệt gốc cây già
Chai rượu nhạt thối đành dốc ngược
Loay hoay mãi mà thơ chẳng ra.

Kinh Kha hình như ngồi chén phở!
Từ Hải ngật ngưỡng quán bia cỏ
Vân Tiên rười rượi mặt thất tình
Sông lặng lẽ nhàn nhạt bình minh.

Đã hết thời vượt sông! Đã hết!
Tần vương ai nghe đều chết khiếp
Thôi thì tráng sĩ luyện múa gươm
Sàn diễn đỏ xanh một tích tuồng.

Giã gia đình! Thôi không cần nữa
Tráng sĩ nhập vai! Kiếm bộn tiền
Chí anh hùng thuộc lòng lời thoại
Cao giọng ngâm! Thi sĩ hóa điên.

Bên sông lớn không thuyền đưa khách
Cầu đã xây nhộn nhịp xe qua
Thi nhân ngẩn ngơ buồn. Buồn lắm!
Rượu xong! Thi nhân lại về nhà!

NGŨ HÀNH THI!

1.

Bạn tôi ngao ngán
Thốt ra tự vực sâu hun hút nỗi buồn
Chả biết tin vào ai
Bốn phương tám hướng ngàn ngạt những người là người
Tôi cười héo hắt
Xin cũng đừng tin tôi
Cũng vực sâu thăm thẳm...

2.

Thánh thần hết thiêng
Tượng ngồn ngang ngõ hẻm hang cùng
Sản xuất hàng loạt
Không cần làm lễ thiêng điếm nhân
Hô thần nhập tượng cũng khỏi cần

3.

Vào một ngày xấu trời tất cả các danh xưng
Tùng thiêng liêng
Tùng cao quý
Bổn dụng
Mất giá
Bèo bọt

Nổi nênh
Lênh phênh

4.
Lướt mạng
Gặp những thước phim cũ
Những gương mặt cũ
Ồ! Cũ mèm
Cũ như không thể cũ hơn
Ủn
Coi như một cọng rác

5.
Bạn cũ tới thăm vui hết cỡ
Giật mình
Chẳng ai được như xưa
Không dám nhắc những người vắng mặt
Nơi xa vời
Chắc rất bơ vơ.

THÊM MỘT LẦN...

[Sẻ chia cùng những người mẹ...]

Thêm một lần mẹ nhìn con tập đi
Thêm một lần mẹ nghe con tập nói
Sau những ngày bần bật hãi hùng
Con nằm giữa những chặng chịt dây nhợ
Máy trợ tim
Máy trợ thở
Đều đều điểm nhịp
Thêm một lần
Niềm vui cứ y như có phép màu cổ tích
Mẹ bần thần cười
Không dám khóc
Nước mắt chảy ngược
Sắc nhọn như những mảnh thủy tinh
Tê buốt
Tê buốt...
Mẹ ngồi lặng nhìn
Con chập chờn ngủ thức
Xót ruột
Xót lòng

Không như ngày nao khi con đã ngủ ngon
Mẹ ngả lưng và giấc ngủ yên lành tự đến
Giấc ngủ thật sâu thật sâu không mộng mị
Con ngủ ngon ở bên
Bây giờ con vẫn ở bên
Giấc ngủ con chập chờn
Mẹ không dám ngả lưng
Mẹ sợ cơn mộng mị
Sợ vô cùng
Đêm dài như chưa bao giờ dài thế...
Thêm một lần trong đời mẹ nhìn con tập đi
Từng bước chập chờn
Từng bước nặng nhọc
Từng bước trong căn phòng xa lạ
Tất cả trắng toát
Trắng đến rợn người
Nhìn con, mẹ cười
Những mảnh thủy tinh lạnh sắc
Nhói buốt
Niềm vui không dám nói thành lời
Niềm đau câm lặng...

Thêm một lần mẹ nghe con tập nói
Chờ từng thanh âm khó nhọc
Tiếng đầu tiên sau những ngày bần bật
Sau những ngày trầm buồn
Sau những ngày nặng nề u ám
Tiếng đầu tiên
Con gọi " Con - ơi!"
Con lại tập đi và con lại tập nói!
Mẹ vẫn nhìn con
Mẹ vẫn nghe con
Con dâu của mẹ
Cháu nội của mẹ
Dần vơi
Dần vơi nỗi cô cút muộn phiền...
Mẹ có thể ngã lưng
Chợp mắt
Như ngày nào
Giác ngủ sâu không mộng mị!

NHỮNG BƯỚC CHÂN LẠNG LẼ ...

[Chia sẻ cùng bà chị Vũ Đào...]

Nỗi buồn thương
Nỗi đớn đau thâm lặng
Đến với con từng năm
Đến với con từng tháng
Đến với con từng ngày
Thậm chí
Đến với con từng giờ từng phút từng giây...
Câu ca dao buồn thừa ấu thơ như gió thoảng bên tai
Bây giờ cứ vang lên trong lặng im nói buốt
Ban mai
Trưa vắng
Xế chiều
Đêm khuya khoắt
"Mẹ già như chuối chín cây..."
Cắn răng trong những cơn đau
Trở mình ngày đổi gió
Nhắm mắt như vờ ngủ
Âm thâm lặng lẽ như ngọn đèn leo lét cạn dầu
Từng bước chân chậm rãi

Chậm rãi lần bước về cõi hư vô
Con nuốt nước mắt
Nhìn và bắt lực
Những bước chân lặng lẽ
Mẹ cứ dần đi xa
Đi xa mãi
"Mẹ già như chuối chín cây..."
Mẹ ta mỗi giây mỗi phút mỗi ngày rời xa.
Cõi tạm hình như buồn quá đỗi
Cõi tạm mệnh mỏng hình như mẹ không còn niềm vui
Con giật mình thảng thốt
Trong nỗi buồn thâm lặng trên từng bước chân chậm rãi
dần đi
Có nỗi buồn nào do con
Vì con
Con không dám hỏi
Vì biết mẹ không bao giờ
Không bao giờ mẹ nói...
Thầm mong đêm dài nhanh qua
Con có thêm một ngày

Tuần nhanh qua
Tháng nhanh qua
Năm nhanh qua
Con có thêm có thêm niềm vui
Niềm vui còn mẹ
Ngôi nhà nhỏ ấm hơn giữa mùa đông rét giá
Bình yên hơn mỗi ban mai
Chiều buông không hiu hắt
Không lặng ngắt những đêm dài
Và ba ngày tết...
Tiếng tích tắc đồng hồ
Con nghe
Chạy nhanh thêm một chút!
Một chút thôi nào!
Đồng hồ ơi!
Một chút thôi nào...

Đ Ỏ ẢN C A V Ề M E P H I S T O P H E L E S

[Mephistopheles nhân vật siêu hot]

Ta sinh ra cũng là Thiên sứ
Nhưng không loan báo tin mừng
Những diễn ngôn màu mè giả trá
Những diễn ngôn dày đặc tính từ dày đặc uyển ngữ dày
đặc so sánh dày đặc ẩn dụ óan dụ...
Những diễn ngôn sáo và xảo
Khiến cho ai nghe cũng hài lòng
Nhiều kẻ bồi hồi xúc cảm
Nhiều kẻ nước mắt rung rung
Sụt sùi mũi dãi
Nhìn đáng thương
Đáng sợ
Đáng hãi
Đáng khinh...
Ta sinh ra để loan toàn tin xấu
Xấu xa, xấu xí, xấu điên xấu đảo xấu ma chê quỷ hờn,
xấu đấng xấu cay xấu thảm xấu hại
Nơi các người
Hình hài
Vẻ mặt
Ánh mắt
Bộ ngực
Vòng hai vòng ba

Trái tim
Tâm hồn
Nước mắt
Nụ cười
Xấu bèn vững xấu nổi kiếp truyền đời
Lời nơi các người siêu xấu
Ta sinh ra không loan tin mừng...
Các người khinh miệt gọi ta là Quỷ!
Thầy kệ!
Các người cứ việc thậm xưng ngoa ngôn lộng ngữ
Cứ việc
Tất cả do các người hèn nhất
Tự ti
Yếu hèn
Nhu nhược
Giả dối
Tốt khoe
Xấu che ...
Ta là Mephistopheles!
Kẻ loan tin huých toẹt
Kẻ loan tin ghét giả dối màu mè
Kẻ loan tin và bóc mẽ
Làm các người bề mặt
Ta cười he he he he...
Này các người quen nghe
Những dối trá ngôn từ son phấn
Những sáo ngôn lắm cảm
Những xảo ngôn đầy tính toán

Những uớt rượi lâm li
Các người cứ việc ngụp lặn trong những diễn ngôn ngàn
năm hóa thạch
Ta lại bật cười he he...
Nào các người hãy mở mắt
Mở mắt dù một lần
Nhìn ngài giáo sư đầu bạc
Vang danh cả trăm trường đại học
Đệ tử cả ngàn cả ngàn ưu tú tinh hoa
Trước tác đấng thân uy danh lừng lẫy
Đã khuất phục trước ta
Tĩnh thức
Một đời phí hoài cho phá vụn quyển độc thư
Phí hoài sách viết cao vài trượng
Phí hoài thời thanh xuân
Phí hoài những tháng năm bụng thon ngực căng
Phí hoài và uổng công
Uyên bác trong xuẩn ngốc
Xuẩn ngốc hàn lâm
Như cũ thông minh
Răng long đầu bạc vẫn chữa trường thành...
Các người xem kìa giáo sư tiến sĩ giấy nát Faust
Giấy nát
Giấy nát
Thư phòng chết ngạt
Chữ dày đặc độc dược
Xem kìa...
Ta sinh ra không để loan tin mừng!

NHỮNG NGÀY XƯA NHƯ MỘT CỎ TÍCH BUỒN

Những tháng năm xưa khổ ải đã lùi xa
Tất bật lo miếng cơm manh áo đã lùi xa
Cơm trắng giấc mơ thần tiên hồi xưa ấy đã lùi xa
Một li nước đường khi ốm
Chục quả trứng gà thăm người thân dưỡng bệnh
Hộp sữa đặc có đường cứ như là một niềm mơ ước
Đĩa thịt gà rung rung
Bữa cơm chiều Ba mươi tết hân hoan trong cái đói còn
cào và ngần ngật rét...
Tất cả dường như đã lùi xa
Cứ y như cỏ tích
Tuông như hoàn toàn biến mất
Ừ! Nhớ để làm gì?
Hãy quên đi!
Hãy để những ngày ấy lụi tàn!
Hãy để...
Đừng bao giờ kể lại cho con
Đừng bắt chúng phải nghe
Đừng bắt chúng phải sẻ chia
Đừng bắt chúng...
Ta vẫn tự dặn lòng
Ta chẳng có quyền bắt chúng phải cùng ta sống lại cái
thời chính ta muốn lãng quên
Ta chẳng có quyền gì
Nhưng quái quỷ không ít lần ta lại sống trong mơ

Những giấc mơ cứ trở về trong đêm dài
Những đêm dài...
Ngăn ngắt rét u u gió cánh đồng chiều tái dại
Nước ao lạnh băng cha ta ngập lặn mò rau chần lợn
Rùng mình cái thửa lợn cũng kham khổ như người
Vài khúc sắn chông trơ
Những khúc sắn còi chết nhựa
Rau luộc chấm nước muối
Những củ khoai hà đắng nghét
Ngày giỗ ông bà mâm cơm cúng sơ sài cha ta dè sẻn
từng nén hương cúi đầu buồn rười rượi
Chiều cuối năm mẹ ta vẫn giành cho mình lưng cơm
nguội trộn ngô...
Ta giật mình thức dậy
Hình như vẫn còn vị đắng khoai hà
Hình như vẫn vương vất đâu đây khói hương gầy guộc
bay cùng gương mặt cha ta buồn so
Gió và gió hình như vẫn ngăn ngắt thổi
Chân tay cồng đường như tê dại
Li nước đường long lạnh như nước mắt
Trời đất!
Trong giấc mơ tuổi già sao ta cứ trở lại
Những ngày ấy không dễ lụi tàn
Những ngày xưa như một cổ tích buồn
Không dễ quên đâu
Không dễ.

NHỮNG NGỌN NÉN KHÓC TRONG ĐÊM

[Hình như là Hamlet...]

Đêm
Những ngọn nến cháy
Những ngọn nến cháy
Giọt giọt lã
Trong như nước mắt
Những giọt nước mắt trong đêm
Những ngọn nến cháy...
Vườn thượng uyển bóng tối ngập chìm
Bóng tối âm u vườn thượng uyển
Cổ thụ hình thù cổ quái
Vạn vẹo dáng trần tinh
Rờm rợn tán hình ác diệu
Vườn thượng uyển lạnh lẽo đêm
Tiếng cú rúc rờn rợn
Ánh mắt xanh lè
Ô kia mảnh trăng!
Mảnh trăng tái nhợt
Quầng sáng mờ mờ nhòn nhợt
Gương mặt buồn thời gian
Nén đang khóc đang khóc trong lặng yên rờn rợn...
Vườn thượng uyển ta từng bao lần tham dự

Dạ yến ngọt ngào
Dạ hội tung bùng
Ô! Vườn thượng uyển của ngày xưa không còn
Vườn thượng uyển của những kỉ niệm đẹp không còn
Vườn thượng uyển tàn tạ
Hoang dại
Đua chen hoa thối cỏ độc
Vườn thượng uyển rình rập những gương mặt gian thần
mắt rắn
Vườn thượng uyển những thiếu nữ những đàn bà đẹp và
thơm tho và quyến rũ chào mời như gái điếm thành thạo
nghề chơi
Vườn thượng uyển tràn trề rượu ngon
Những li rượu vang hồng màu máu
Những li rượu vang trắng lạnh ngắt
Vườn thượng uyển của những toan tính điên đảo đảo
điên
Thanh âm rạo rục
Thanh âm dâm loạn
Thanh âm nhạo báng tình người
Hoàng đế già nua uy quyền ngang thần thánh

Ôi! Một thời đôn mạt khôn khổ ta trót sinh ra!
Trí tuệ trở thành miếng thảm chùi chân!
Trái tim nhân ái rẻ như quả héo!
Tình bạn là một nhạo báng!
Tình yêu là một toan tính một hợp đồng ngôn từ sắc
lạnh!
Thơ ca như son phấn rẻ tiền!
Thời khôn cùng ta trót sinh ra và lớn lên!
Thời khôn cùng....
Ta nhìn những ngọn nến trong đêm
Những ngọn nến cháy phả hơi thở tử thần lạnh lẽo
Những ngọn nến rờn rã khóc không thành tiếng
Ô những ngọn nến đêm nay
Vườn thượng uyển đêm nay
Nhọt nhạt trắng
Nhọt nhạt trắng
Nhọt nhạt trắng...
Những ngọn nến khóc trong lặng yên.

SỨC MẠNH CỦA NGÔN TỪ

Dù có chán đi chăng nữa thì ta vẫn buộc phải sống
cùng/với ngôn từ!

Văn chương là cái thứ ấy!

Nó như là một thứ quỷ ám!

Xin liệt kê ra đây một số tác phẩm mà càng già càng bị
ám. Nhớ đâu ghi nấy. Chán thì thôi.

SỐNG MÒN buồn đến nhưc xương! Chất thơ của sự
mòn mỏi.

KHÓM PHÚC BỒN TỬ niềm vui tội nghiệp mà con
người gắng gượng tạo ra.

BÀ BÔVARY lí tưởng, khát vọng vừa sát mặt đất con
người như con vật mù lò không tư tưởng, không ước
mơ, không khát vọng. Chất thơ của sự rữa nát.

HAMLET sự sụp đổ hết khả năng văn hồi của những con
người sống trong mộng mơ trong sáng, đẹp đẽ.

NHÀ BÚP BÊ sự nghèo nàn tinh thần khiến con người
sợ hãi chính mình.

CHÁU ÔNG RAMÔ hãy vui vẻ chấp nhận những gì là
khó chịu nhất. Cuộc đời ta có 99% thứ gây cho ta khó
chịu. Và ta cũng thế thôi chắc gì đã dễ chịu đối với đồng
loại.

A.Q CHÍNH TRUYỆN dù có bị cắt lưỡi chặt đầu thì vẫn phải thừa nhận có những cộng đồng ngu xuẩn trở thành tập tính không thể gỡ.

TRONG RỪNG TRÚC lời cảnh tỉnh cho tất cả không gì đáng ngờ hơn là lời nói của con người.

HOA ÁC cái Đẹp khiến con người mắc chứng khiếm thị nhân tạo.

CÔNG VIÊN VÀ NHỮNG NGÃ RỄ không gì bi đát hơn cái gọi là nỗ lực kiếm tìm chân lí của giống người.

BẮT TRÉ ĐỒNG XANH giáo dục nhà trường có thể còn kinh khủng hơn nhà tù!

BAY TRÊN TỔ CHIM CÚC CU kì quái nhất, nghịch lí nhất là chuyện con người càng ngày càng biến xã hội thành trại tập trung.

VỤ ÁN tấn trò hề của xã hội kỹ trị. Tất cả đều đúng nhưng đã tạo ra một thế giới phi nhân.

NGƯỜI ĐẸP MƠ NGỦ con người có thể bay lên mặt trăng để thưởng thức lẩu nhưng hoàn toàn không đánh thức nổi người đẹp kê bên. Nhục vãi.

LÁ CỎ bớt nghĩ đi, hãy sống như mình thích, ý nghĩa đời sẽ đến. Chậm rãi nhưng chắc chắn...

U M Ê

*[Chả hiểu sao lại nhớ cảnh đám đông trong THUỐC của
Lỗ Tấn!]*

Chia sẻ cùng Bà bạn Khuat Thu Hong!

Tin loan tử tù bị hành quyết
"Cổ đình khâu..." bãi trống cuối làng.
Thửa ấy tin đưa bằng truyền miệng,
Cớ sao tất cả đã sẵn sàng?

Cả bầy người bán bao cầm sẵn,
Chờ tử tù khoảnh khắc rơi đầu
Xô vào! Cuồn cuộn như dậy sóng,
Chấm máu tươi! Làm thuốc. Nhiệm màu.

Có kẻ lành nghề. Sành sỏi lắm,
Có cả một bịch đầy bánh bao.
Hắn là "móc ngoặc" cùng đao phủ,
Chiếm hết phần! Để bán. Tiền trao...

Những chiếc bánh bao đỏ lòm máu,
Tự ngàn xưa phương thuốc bí truyền!
Phong, lao, cổ, lại chữa được hết!?
Máu tử tù! Thần dược thiêng liêng...

Dân quốc u mê! Buồn tận độ!
"Gào thét" lên! Sa mạc kêu khan.
Tăm tối. U mê. Bệnh truyền kiếp
Ghê sợ thay! Lối sống bầy đàn!

Chuyện đã trăm năm tưởng chừng chết
Ai ngờ tái sinh cõi trời nam
Bốn vạn người thời tê lê bóc
Hành hương chiêm bái một cọng lông!

Ba Vàng in hệt "Cổ đình khẫu"
Khác chẳng không máu, không bánh bao
Nhưng u mê cũ còn nguyên vẹn
Thây kệ ai cứ việc thét gào.

Thời mạt! Tâm xà núp khẫu Phật!
Vết tiền từ đám chúng dân mê
Đám đông tăm tối luôn luôn sẵn
Hùa theo! Cả vạn. Nghĩ mà ghê!

Thời mạt! Cười! Mà rơi lệ đắng!
Sa mạc mênh mông! Gào! Ai nghe?
Người tử tế lòng buồn vô tận...
Muốn đập tan hoang muốn chửi thề...

NHÌN TÍT BÉ CON

[Tặng con trai TÍT Đặng Minh Hiếu...]

Ngày trước bố cũng bé con như thế
Con bé tí tí ti
Còn bố thì kênh càng to cao vụng về
Trời cuối thu có những ngày oi nóng
Mồ hôi nhễ nhại
Bố không thể ôm chặt con vào lòng
Mắt con tinh nghịch
Tay và chân chồi đệp
Miệng lúc nào cũng như muốn nói
Con ăn ngon
Con ngủ ngon
Và quậy
Cả nhà mệt nhoài mòng mòng quay...
Bố bế con trên tay
Hát ru
Bài hát ru nào cũng buồn
Bài hát ru nào hình như toàn giành cho người lớn
Những bài hát ru của người Thái, người Tày thậm chí
của những phương trời xa mà bố thuộc qua đài qua sách
cũng thế
Đều thăm thẳm nỗi buồn
Buồn đến nhức nhối
Lần nào khi nghe bố hát ru

Con đang quây tung bùng rồi nằm thật im
Và nước mắt con chảy ra
Không hề là nước mắt dỗi hờn khi con đói bụng hay
buồn ngủ
Bố thảng thốt giật mình...
Lúc ấy bố nghĩ gì?
Bây giờ không còn nhớ nữa
Thời gian làm tàn phai hình như tất cả
Nhưng niềm mong ước vẫn vẹn nguyên
Con mỗi ngày lớn lên
Lành lặn lớn lên
Nhìn con
Lúc nào cũng phảng phất trong lòng nỗi lo lắng mơ hồ
có khi quặn thắt
Những nỗi bất an mơ hồ
Những nỗi bất an hiện hình
Những nỗi bất an giấu mặt
Đâu đó vây quanh
Vây quanh như gió như sóng...
Giờ thì con đã trưởng thành
Và bé Diệu Vy trên tay
Niềm vui
Không thể nói hết thành lời
Người già đêm khó ngủ
Nhìn ảnh con hôm nay
Và vẫn phảng phất trong lòng nỗi lo lắng mơ hồ ngày
trước.

MỘT MÌNH ĐẠP XE

Đông lạnh
Gió khô buốt kim.châm
Một mình đạp xe
Những con đường vắng
Những làng, những xóm liền kề
Đã sáng đèn những người cần lao dậy sớm thức khuya
Một mình đạp xe.
Những con đường những xóm những làng có thể nhắm
mắt vẫn hình dung ra
Gần năm mươi năm sống ở mảnh đất này
Và biết tất cả những gì có ở nơi đây từ những trang giáo
khoa thư
Những giáo khoa thư thời của những thánh thần
Thời đỉnh cao muôn trượng rực rỡ hào hùng chói lọi
Những trang giáo khoa thư những trang văn trang thơ
những khúc hùng ca tạo nên một vùng đất
Những con đường vô tình đi qua
Vô số những con đường chưa một lần lui tới
Những xóm những làng liền kề cũng thế
Chưa một lần ghé thăm
Chưa một lần...
Giữa ngày rét giá mùa đông
Một mình xe đạp
Hình như giật mình
Hình như xấu hổ đỏ mặt
Gần năm mươi năm

Thời của những thánh thần
Rút cục
Bỗng thấy mình xa lạ
Thấy mình vô tích sự
Thấy mình nhạt nhẽo...
Những con đường mù mịt lẽnh loãng sương
Những xóm những làng ngái ngủ
Những cánh đồng đang đổi dạng hình hài
Dòng sông lạnh
Bờ bãi hun hút
Những nghĩa địa hắt hiu
Một thời chưa xa nhức nhối quần quai khổ đau
Cỏ rác mạng người
Oan khiên vùi chôn lớp lớp
Nơm nớp hãi hùng
Vô tâm tích
Đen ngòm quỷ kế mưu ma
Người đi biệt tăm không trở lại
Thời gian đen xóa nhòa...
Những con đường
Những xóm những làng liền kề thêm thiếp ngủ
Khi ngẩn ngơ về già
Ngày ngày đập xe qua
Những buổi sáng mùa đông lạnh buốt
Cuộc hành hương một mình
Lắng nghe những thanh âm vọng về từ đất
Từ những năm tháng chưa xa
Thời của thánh thần...

CHẬM....

Nhà thơ cuồng cuồng sống
Thơ ào ào in ra
Chữ nghĩa như rau muống
Đôi khi tựa dây cà.

Nhà thơ xuôi phương nam
Nhà thơ ngược phương bắc
Thời ngựa ngáy thi ca
Cứ mời là có mặt.

Đủ thi đề, đủ giọng
Diễn khóc và diễn cười
Yến oanh dập diu múa
Tiếng khen bay rợp trời.

Nào là thơ đọc chậm
Nào nỗ lực cách tân
Nhuần thấm hương vị Phật
Sống chậm nơi cõi trần!

Cõi trần gian náo loạn
Thơ thanh tẩy tâm hồn(!)
Thơ làm trùng nhịp sống(!)
Lắng đọng tính nhân văn(!)

Nghe véo von ca tụng
Nghe nhà thơ trải lòng
Bằng kỹ năng quảng cáo
Ta thấy buồn khôn cùng.

Nhà thơ cũng có tài
Nhưng xem chừng mỏng đức
Chút - tài - hồ - quấy - loãng
Rồi cứ thế đem bôi.

Bôi thành thơ...rau muống
Uốn lượn giọng nỉ non
Bôi thêm thành tiểu thuyết
Đọc mà vãi linh hồn.

Rồi bơi thành...bài giảng
In thành sách hẫ hoi
Đã đàn tán. Tán nhảm
Nghe đúng giọng dạy đời.

Bạn ta nhắn tin hỏi
Chuyện đọc chậm. Linh tinh
Rồi thì là...sống chậm
Xem chừng rất bực mình.

Ta cười khục. Khục khục
Rồi lại cười ha ha
Cái thời nay nó thế
Khen cho chết! Thôi mà...

TÔI ƯỚC MƠ MỘT ĐÁM MÂY RUỒI!

[Nhân xem bản tin VTV1 vừa phát]

Đếm ngược

Khao đao

Pháo hoa

Hoan hô

Kích hoạt

Tuyển phó hoa tuyển bố đi bộ tuyển bố văn minh tuyển
phó tự quản...

Tinh hoa

Tinh túy

Hào hoa

Mật độ tiến sĩ giáo sư cao nhất cao chất ngất

Cao như Tam Đảo

Cao hơn Ba Vì

Hát

Múa

Lễ hội đường phố

Ẩm thực

Rượu

Bia

Mì

Phở

Bún

Đồ ăn nhanh

Ý

Mỹ

Nga

China

Anh

Ấn

Nhật

Hàn

Và cuối cùng là rác

Rác từ tay người

Rác từ mồm người

Rác từ hạ bộ tiêu tiêu khắp nơi

Rác từ hồn người

Rác ngập ngựa ngập đày ngập tràn

Nơi nơi

Người như rác

Rác như người

Bốc mùi

Thăng hoa

Trộn lẫn

Như ghé cười

Như trâu cười

Như đười ươi khi hoàng hôn đỏ bóng
Mệt mỏi những người dọn rác
Ngôn từ loang loáng ngợi ca
Váng như mỡ
Tôi ước
Một điều giản dị
Những người công nhân vệ sinh
Nhất loạt
Bỏ việc
Thầy kệ
Kệ thầy
Cõi nhân gian bốc mùi
Sẽ ngự trị ruồi
Đám mây ruồi nên thơ kém gì đàn sấm cầm tung cánh
Kém gì "bạch vân thiên tải không du du"
Kém gì hạc vàng bay mất hút!
Kém gì xanh rợn chân trời cỏ xanh độ xuân sang
Ước gì những người Công - Nhân - Vệ - Sinh một lần
vượt qua mặc cảm đã lập trình!
Tôi ước mơ một đám mây ruồi!

CỔ

(Lâu lắm rồi mới đến Hồ Xương Rồng...mà có xa xôi gì?)

Chỉ là cỏ lạng lẽ
Lạng lẽ những lối đi
Nơi công viên vô số ngã rẽ
Những ngã rẽ không tên
Những lối đi không tên
Quanh co bắt ngờ mát dẫu sau những bụi bờ sau những
xanh um cỏ thụ sau những bức tượng như ngẫu nhiên sắp
đặt lạng lẽ khiêm nhường ẩn dật
Cỏ biếc xanh đan dệt những lối đi không tên
Những lối đi hình như ta không thể nhớ
Những lối đi khiến ta rối trí
Bâng khuâng cỏ dệt
Có còn dấu chân ta
Có còn dấu chân ai người muôn năm cũ
Hồn xưa mơ thực chập chờn
Hình như dưới cỏ kia vẫn còn
Dưới cỏ kia con đế nào hằng đêm mê mãi hát
Hát cùng bóng tối
Cùng những nàng tiên bước ra từ cỏ tích
Bước ra từ giấc mơ kì bí thửa nào
Dưới cỏ kia nhả nạt tháng ngày những chú giun đất

Âm thầm trong tịch lặng
Thấm từng giọt sương đêm mát lạnh
Những chú giun khe khẽ bò lên ngợ ngác dưới ngàn sao
lấp lánh hun hút
Màn đêm nhẹ như tơ...
Cỏ
Chỉ có cỏ
Ta bước đi
Công viên nhiều lối rẽ
Lối rẽ không tên
Bí ẩn mê cung
Lối nhỏ lại đưa ta về chỗ cũ
Đi đâu loanh quanh...
Rối trí loanh quanh
Nhật nguyệt
Trò ú tim những ngã rẽ công viên
Ta kiếm tìm gì đây
Những ngã rẽ không tên?

SÁNG NGÀY ĐẦU NĂM

Bạn đang nghĩ gì?
Mỗi lần mở trang cá nhân trên mạng Facebook
Nơi ta hiện diện
Không ai đòi không ai bắt
Không ai...
Nơi chỉ sau một vài nốt nhạc
Tất cả đều biến mất
Tất cả đều rơi vào hư vô
Rơi vào trống rỗng
Như chưa hề có
Như chưa có bao giờ
Bạn đang nghĩ gì?
Lời nhắc sắc và lạnh
Chắc chắn ngôn từ lập trình theo mẫu câu đơn giản nhất
Mẫu câu ta hằng tin có mặt trên khắp thế gian này
Nơi con người có bộ óc
Bộ - óc - người
Ngự trị nơi cao nhất
Khi đứng thẳng
Ngẩng cao đầu

Những chân trời xa vẫy gọi
Những chân trời bí ẩn
Những chân trời hun hút hư thực chập chờn
Những chân trời tỏa rạng
Những chân trời loang loáng mê hoặc và thách đố
Bạn - đang - nghĩ - gì?
Ta - đang - nghĩ - gì?
Vì sao bộ não ta lại ở nơi cao nhất!?
Khi ta đứng thẳng!
Sáng nay
Vang lên đâu đó
Quen nhàm và rất nhảm
"Cảm ơn đời mỗi ban mai thức dậy..."
Ta bật cười mơ hồ
Và viết ra đây
Sao phải cảm ơn Đời?
Sao không là ĐỜI PHẢI CẢM ƠN TA?

HÌNH NHƯ MƯA XUÂN ĐÃ NHẼ BAY...

[Sáng tinh mơ 31 tháng 12 năm 2023]

Sau những ngày gần ngắt công tê chưa từng
Hình như có mưa xuân
Hình như có gió đông mang hơi thở biển khơi về âm
thầm lặng lẽ trong đêm
Ta mở cửa
Hoa đậu li ti vụn vụn trong veo nước
Chồi xanh lấm tẩm
Nhẹ bay
Nhẹ bay
Mưa như bột mang mùi thơm chè lam quện cùng khói
bếp mơ hồ thiếu thời xa vời vợi
Mùi thơm thăm thẳm kí ức gọi ta về
Dòng Lô giang nước xanh trong chảy xiết
Chập chờn sương khói
Những con thuyền xóm chài ngái ngủ
Cha ta một mình lặng lẽ
Vài khoanh sắn
Mấy củ khoai
Lửa rơm ủ chín

Bữa sáng

Nhà nghèo

Đông con

Bóng cha ta chập chờn trên vách chập chờn trong làn
sương khói mỏng manh trong nỗi nhớ day dứt một đời
Ngôn từ đành bất lực...

Phẳng phát mưa bay

Năm cùng tháng tận

Ngôi nhà ta ở bây giờ không còn bếp thơm mùi khói
rom, mùi khoai mùi sắn tỏa ra từ chiếc nồi gang ủ trong
tro nóng

Bóng của ta không chập chờn in trên vách

Lô giang mùa xuân này có còn trong xanh có còn chảy
xiết có còn vụn chài ngái ngủ sáng nay

Mưa bay

Mưa bay

Khói sương đưa ta về một thời vời vợi xa

Những chân trời kí ức.

PHẢN SỬ THI VỀ TRÒ LỐ

Những trò lố thấp cấp
Những trò lố cao cấp
Nơi xô chợ vỉa hè cuối bãi đầu sông
Nơi trang nghiêm tứ linh nằm bò bay múa
Nơi hương đèn công nghệ cao rực rỡ
Nơi rừng rực hoa rừng rực cân đai áo mảo
Nơi khán phòng uy nghiêm đầy vẻ tôn kính đầy chất tinh
hoa
Nơi rừng rú đầu sông ngọn nguồn hang sâu rắn rết tà ma
Nơi cửa bể sóng trào xám ngắt
Những trò lố
Ú thừa
Bề bộn
Phì đại
Pha trộn siêu công thức bán khai tân kì cổ truyền hiện
đại
Biến báo biến thể biến ảo biến thái
Biến tất tạt thành tiền
Mọi sự quy ra thóc

Thánh thần ma quỷ yêu quái tiên ông tiên bà tiên cô tiên
cậu thần đồng thần kềm thần đất thần bùn
Siêu liên kết siêu liên minh sinh lợi
Hàng mã rợp trời voi ngựa cộ xe mũ nữ mũ nam mũ nhân
mũ lão mũ cụ mũ kị râu tóc bạc phờ phú lít sen đầm tiền ta
tiền tàu tiền tây tiền nhật hoa giả hoa thật trái thật như
giả quả giả như thật tóc lông tim gan mẽ phổi chay mặn
bia bọt nước lọc nước ngọt không ga có ga khói lửa toi
bời đi đùng dậm dật nảo nề hứng khởi ngàn sao sung
sướng đê mê vãi mẽ hầu đồng trực vong hú hồn phun lửa
khắc nhỏ
Bốn ngàn năm bốn ngàn tháng bốn ngàn giờ
Trò lố tinh hoa trao truyền tiếp biến
Ôi! Nảo lòng lờ lờ nước hén
Lờ lợ tinh hoa lờ lợ phàm trần
Trời sinh một ông vua Khùng
Sanh đàn con cháu thật húng hùng lố lằng.

BÌNH CHỌN

[Nẫu sự thập bình!]

Rảnh rồi cuối năm ta bắt chước
Một câu hỏi gửi đến bạn bè
Cho biết trong năm mười nỗi sợ!
Kể ra rồi thì cười he he/hê hê.

Câu hỏi ta gửi đến trăm bạn
Chừng mười nốt nhạc. Thế thế thôi
Tạ ơn nhà mạng tê nê bóc
Nhanh quá là nhanh tựa gió trời.

Rảnh rồi! Cả trăm đều gọi lại
Ừ. Máy khi có được trò vui
Mất chừng dăm tiếng...Nhờ laptop
Nỗi sợ chung, ta lọc được mười.

1.

Sợ nhất ngôn từ nghe rồn rảng
Rỗng tuếch và vô hồn vô cảm
Cứ như rô bốt sẵn lập trình
Năm rồi in hệt trước vài năm

2.

Trời đất! Sao mà thơ nhiều thế
Phép màu trợ giúp nếu in ra
Thơ trên mạng mẽo thơ trên báo
Thi tập hẳn "sa số Hằng Hà"!

3.

Nhìn ảnh phạm nhân cười mà sợ
Ngờ nghệch. Khinh khỉnh. Về bất cần
Múa gậy vườn hoang! Cuộc đen đò
Xuống chó. Lên voi. Đã bao lần.

4.

Ngôi cao thái tử toan ngấp nghé
Tài hèn. Đức mỏng. Thói hung nhăng
Cũng thơ. Cũng nhạc. Sang thấy mẹ
Tưởng đã nên ông hóa vẫn thẳng.

5.

Quyền được ngu bất khả xâm phạm!
Hành hương nô nức bái lạy lông
Nhiều. Rất nhiều. Chứa chan rơi lệ
Thành tâm cả vạ, có sướng không?

6.

Trường học trở thành nơi ứn h l ộ n!
Trò quây cô giáo trậ n h ội đ ồng!
M ộ t g ớ i m i ch i a th à n h b a x u ấ t
Lá c â y đ ù n g l à m g i ấ y v ệ s i n h.

7.

"Tán trò đ ời" Phá p t ưở n g đ ă ch ế t
Nào ng ờ t á i s i n h ở t r ờ i N a m
Tán trò đ a n h x u n g là K Í T T É T
Đ i ể n v i ề n th ấ y t o àn là k ẻ s a n g.

8.

Vàng b ồ n g đ u n g ầ m ầ m l ề n g i á
T i ề n g i ấ y n g ắ n n g ờ t ặ a lá k h ô
B à n - t a y - h ữ u - h i n h a i a i đ ó
B a o g i ờ th à n h c ủ i? T ố n g v ô l ỏ ?

9.

Đ ẻ n - H ồ n g M ỹ Đ i n h đ ạ i n h ậ c h ội
C ả v ạn đ ầ u x a n h s ườ n g q u á t r ờ i
C ườ i, k h ó c, n h ẫ y, đ ậ m c h ầ n, g ầ o, th ế t
Ă n c h ơ i đ ế c h c ầ n s ợ m ư a r ờ i.

10.

Ồ gà. Cứ tưởng đại bàng đến
In tel thùng thẳng tếch trời tây
Ngẩn ngơ buồn! Thả bè rau muống
Luộc chấm tương và ngắm mây bay.

Ba trăm sáu năm ngày sắp hết
Những mong bầu bạn ở xa gần
Dù thế nào cũng đừng vội...chết!
Đôi ba tuần nữa lại mừng Xuân.

DÙ CHỈ LÀ MỘT CHÚT...

Họ là những người đương thời cùng tôi
Nhà văn, nhà thơ, nhiếp ảnh gia, họa sĩ, nhà điêu khắc,
nhà phê bình...
Bạc đàn anh, đàn chị, đồng niên, đồng môn hoặc vong
niên
Tôi gọi chung là những - đấng - bậc - tài - tinh - anh -
hoa - phát - tiết
Vào phong nhã
Ra hào hoa
Hiện hình thành chữ và chữ toàn chữ là chữ
Hiện hình thành sắc thành màu thành đường thành mảng
thành khối thành nét
Hiện hình thành uyên thành bác thành ...
Ngưỡng mộ vô cùng
Bằng tất tậ những trong sáng hồn nhiên trong lành trong
trẻo nơi trái tim tôi
Trái tim chú bé nhà quê
Từng khóc khi đọc KHÔNG GIA ĐÌNH, NHÀ MẸ LÊ,
HAI ĐỨA TRẺ...

Sao họ tài đến thế?
Sao họ giỏi đến thế?
Họ là người trần mắt thịt?
Họ là con của Thánh của Thần?
Họ là những Thiên sứ từ Trời cao bước xuống?
Họ là những Trích tiên bị ném xuống trần gian vì đã
phạm điều nghiêm cấm và bằng thói đàn bà đồng đảng
của bà - già - tây - vương - mẫu?
Hình như họ chỉ sống bằng những giọt sương mai long
lạnh đọng trên những búp lá non tơ
Bằng hương thơm của một vài dị thảo kì hoa
Bằng hơi thở của những nàng trinh nữ nhẹ như làn sương
mỏng
Bằng mát rượi mịn màng như da thịt trẻ thơ
Bằng tất cả những gì tôi mơ mơ...
Và tôi sống giữa đôi bờ xa nhau đúng bằng sợi tóc
Vừa muốn đến gần
Vừa muốn cách xa xa
Gần cho thỏa lòng mong ước

Xa đ ể ...

Ngộ nh ờ

Tỉnh giấc m ơ

Mộng ảo tan tành

Xa lạ

Bất ngờ

Sụp đ ể

Ôi sợi tóc bé tẹo bé teo...

Có đôi lần tôi dừng cảm bước qua!

Sợi tóc hồn nhiên trong veo tuổi thơ ngờ nghếch

Giật mình và thẳng thốt

Thôi xin ch ừa

Xin ch ừa...

Đ ể tôi giữ đ ược một chút

Dù chỉ là một chút tuổi thơ...

ĐỀ ẢNH

Chúng ta sống trong một thế giới kí - hiệu - hóa! Bên cạnh ngôn từ như là một hệ thống kí hiệu gốc còn có 1000001 hệ thống khác!

Kí hiệu luôn ẩn chứa Nghĩa. Nhưng Nghĩa chỉ xuất hiện khi bắt đầu có sự Diễn giải. Diễn giải thì lại luôn bắt đầu từ mỗi cá nhân. Ngặt nỗi, cá nhân thì lại luôn thuộc về một cộng đồng nào đó! Cộng đồng diễn giải luôn liên quan mật thiết với vô số thứ, trong đó Ý hệ là quan trọng nhất. Ý hệ thì lại biểu đạt bằng ngôn từ là chủ yếu. Và thế là diễn giải triền miên, diễn giải của diễn giải, diễn giải cho diễn giải. Một mạng lưới vô hình, khổng lồ đến mức con người nhiều khi bị mắc lưới, bị ngộ độc, bị thôi miên, bị thao túng, bị đánh bẫy...

Tôi phải cảm rằm cứ như đúng rồi như thế là vì cái bức ảnh đang gây chú ý trên mạng. Tôi đăng dưới đây.

Tám ảnh dù là ảnh thật hay ảnh chế, ảnh thông tấn hay ảnh nghệ thuật...đều là một - kí - hiệu - mang - nghĩa.

Ông bạn tôi, nhà văn Trần Thanh Cảnh đã diễn giải theo cách của ông và đã tạo một văn bản ngắn mang nghĩa. Các ý kiến tham gia bình luận là những diễn giải. Thế là hình thành một "tiểu cộng đồng" diễn giải!

Phần tôi, tôi đọc ra nghĩa của tám ảnh bằng...bài gọi là thơ dưới đây.

Xin cảm ơn ông anh Trần Thanh Cảnh. Và, mạn phép sử dụng bài của ông.

TAO CƯỜI

Đừng có mà chế giễu!

Đừng có mà ga tô!

Nhá nhá!

Đừng có mà...

Tao phải khóc ư?

Tao phải rầu rĩ ư?

Tao phải ăn năn hối lỗi ư?

Đừng mơ nhé lũ ngu ngơ như từng vãn ngu ngơ

Đừng có mà nổi đóa

Nổi đóa ư?

Đừng có mà tưởng bỏ lũ khờ

Các người chẳng ước chẳng mong chẳng chờ chẳng
ngóng chẳng thèm nhỏ dãi...

Hơ hơ

Tao cười vì tao thích thế

Mẹ kiếp

Có gì mà phải xoắn

Mẹ kiếp!

Này lũ khờ ngu và đại dột và tham và vờ đóng kịch

Mẹ kiếp!
Bụng nào chả đầy cứt
Ăn chẳng từ thứ gì
Thằng lỏi con ăn
Ăn trang nghiêm ăn
Thằng tỉnh queo ăn giả vờ điên
Thằng điên ăn giả vờ tỉnh
Đỏ đen đen đỏ lộn nhào
Tao cười
Tao cười
Mặt tao ngờ nghệch
Mà tất tật tuột tuột nháo nhào
Loạn châu châu cào cào
Kiến vỡ tổ
Ruồi bu kiến đậu xôn xao ...
Tao cười!
Rừng động
Rút dây nữa đi
Tao cười hi cười ha cười hỉ cười hì
Nghêu ngao ta hát

Cà đ ỏ tr ờ n
Dưa gang đ ỏ đ ít
Chúa băng hà
M ộ t khi tr ậ n g ch ế t
Tao cười
L ờ n g v ả l ờ n g sung như nhau giò i đ ụ c
Tao cười
Nhiều đ ừa phen này h ậ m h ự c r ớ t mi ế n g ă n
Nhiều đ ừa phen này h ế t v ớ n
Nhiều đ ừa tr ắ n g tay tay tr ắ n g
Nhiều đ ừa r ớ t l ầ u
Nhiều đ ừa r ỏ i v à o c ỗ i ă m u b í ă n
S ố n g ch ế t ch ắ n g ai hay...
Ta cười
Th ầ n công lí đ ằ n g m ắ c ch ứ n g ti ê u ch ắ y
Ng ồ i b ồ n cầu hai tư tr ê n b ả y
M ắ t cú xanh l ề đ ằ n g đ ậ u n ớ c n ầ a...

SÔNG THƯƠNG

[Tặng Nhà thơ NGUYỄN PHÚC LỘC THÀNH như một hình dung từ những trang sách của ông]

1.

Quyển luyến dòng Thương trong đục đục trong đôi dòng
chung một ngả

Chung một ngọn nguồn

Chung đôi bờ mướt mát tre xanh

Chung quần sơn nhấp nhô mướt mát lá

Chung mảnh trăng lạnh đêm đông

Chung ánh thiếu quang mỗi độ xuân về

Chung cánh én, cánh cò,

Chung chấp chới cỏ hoa

Chung đàn chuồn kim chuồn ớt

Chung nỗi niềm những người mẹ tảo tần nơi bãi bờ
hoang vắng

Chung những giọt lệ buồn người chinh phụ ngóng chồng
Thương giang!

Sông Thương!

Đôi dòng đục trong!

Đôi dòng xuôi xuôi mãi

Chung một hướng về bên Lục Đầu
Chảy hoài
Chảy hoài
Ra đại dương vời xa trập trùng sóng vỗ
Sông mang theo nỗi nhớ niềm thương
Mang theo vị mồ hôi mặn chát
Mang theo những giọt lệ canh trường
Mang theo giấc mơ xanh
Mang theo ánh nhìn vời vợi
Ở phía ngọn nguồn
Những giấc mộng có hương
Những giấc mơ thừa đầu xanh tuổi trẻ
Sông Thương sông nhớ
Ngàn năm trước đã trong đục đôi dòng
Vẫn chung một ngã
Chảy hoài chảy mãi Thương giang!
Không bên lở bên bồi
Làm nên hồn xứ sở
Làm thành thi ca
Làm nên tài hoa một thửa
Chập chờn tỉnh thức đau đầu viễn mơ.

Ai ngược lên ải Bắc!
Dừng chân bến sông Thương.
Rung rung những dòng lục bát
Thăm thẳm nỗi niềm
Thăm thẳm nhớ
Thăm thẳm buồn
Thăm thẳm xanh quần sơn nhấp nhô như sóng
Ai ngược lên ải Bắc!
Dừng chân bến sông Thương.
Giác mơ lục bát dịu dàng vẫn đợi vẫn chờ
Đục trong đôi dòng
Hát câu ân cần đón khách
Hát câu lưu luyến biệt li.

2.

Một đời thủy chung lục bát
Một đời thủy chung Thương giang
Sống đời thiện lành chung thủy
Văn chương sáng láng rõ ràng.

Ngon cỏ, lá cây, đồng bãi
Bến quê, ngõ nhỏ, lối về
Bâng khuâng một chiều thương nhớ
Sáo diều vi vút triền đê

Dịu dàng những dòng lục bát
Ngàn câu ngàn cánh chim bay
Ngàn dòng như hoa đồng nội
Nở đẹp cùng nắng ban mai

Dữ dằn những trang tiêu thuyết
Nhân gian một cõi trắng đen
Thiện lành những mầm yếu ớt
Ác ma nhảy múa bon chen

Ngôn từ như là định mệnh
Bao đêm thức trắng! Rạc người
Cũng là "trời đày"! Xin chịu!
Trái lòng. Trang giấy. Thế thôi...

Chữ nghĩa bay về muôn nẻo
Tìm người tri kỉ tri âm
Thương giang đôi dòng thao thiết
Cứ bình thản trôi không dừng.

GIÁC NGỘ

Ung dung cứ nói điều ta thích (•)
Điều ta thích. Cứ nói ung dung
Sợ gió bay thì ta sẽ viết
Để mạng cuốn đi. Chẳng ngại gì.

Ngôn từ ta thành thơ thành nhạc
Ai thích đọc chơi, thích thì nghe
Tri âm tri kỉ cũng là tốt
Không. Có sao đâu! Bận tâm gì.

Ai nói, ta nghe. Như gió thoảng
Được điều tâm đắc. Sẽ chia. Vui
Ai viết, ta đọc. Chữ toàn chữ
Được điều gan ruột. Tạ ơn đời.

Ai cô đơn! Mặc lòng. Im lặng
Ngẫm ngợi. Cô đơn dễ vậy sao?
Ai nổi loạn! Cũng không ngần ngại
Dễ vậy ư? Đời mấy anh hào?

Điều ta thích. Ung dung. Ta viết
Chữ nghĩa còn đây. Vẹn nguyên ta
Diễn trò. Nhất quyết, ta không diễn
Mặt nạ rụng rơi! Dặm đường xa.

Ta nhớ, Nguyễn Du từng đã viết
"Văn chương vô mệnh..." nảo lòng người
Ta nhớ, Đỗ Thiều Lãng ôm hận
Thơ từng trang. Lệ đổ máu rơi.

Đẻ mạng cuốn đi. Vô tâm tích
Thờ ơ, hờ hững vụn vụn người
Có sao đâu! Một ngày nào đó
Ta làm mây bay phía cuối trời.

÷÷÷÷

(•) Thơ Nguyễn Trãi

HẬU HIỆN ĐẠI VỀ CỘNG LÔNG

Cộng lông thẳng cộng lông cong cộng lông xoắn cộng
lông hồng cộng lông đen cộng lông vàng cộng lông trắng
cộng lông mượt cộng lông trơn cộng lông lên cơn cộng
lông sai khiến cộng lông ra bạc ra tiền...

Xem lông

Nhìn lông

Ngó lông

Giương mắt nhìn lông

Cúi đầu chiêm bái

Quỳ gối vái lạy

Lông là linh hồn

Lông là lông nhôn

Lông là lông cù

Lông là lông cu

Cu rù

Cu cong

Cu thẳng

Lông cu lông củ lông cù

Lông thật cũ

Lông của cụ

Lông của ông

Lông của bà

Lông ba lông má lông chó đá lông bò vàng

Lông ơi lông có biết cho chăng?

Nhục như trùng trọc cái thẳng cho lông!

THÁNG MƯỜI HAI...

Chỉ là sau tháng mười một thế thôi
Sao ta vẫn thấy băng khuâng vui buồn. Băng khuâng
quá...
Thời gian trôi
Trôi có tàn nhẫn lạnh lùng?
Hình như có hình như không
Hình như...
Ồ cây xoài góc vườn em út ta trồng
Từ những quả thơm ngon mà bạn ta một lần ghé thăm
thấp hương cha mẹ ta
Những tàn hương cong cong khói vương vấn vít
Cây xoài đã lớn
Sum suê bóng mát
Trái vàng thơm ngát nhàn nhạt sắc hoàng hôn...
Các con của ta đã có thể xách ba lô lên đường
Đi học, đi làm, kiếm tiền và đến những xứ sở xa xôi vời
vợi ngàn trùng
Những xứ sở hình như chúng đã từng mơ trên những
trang sách thừa thiếu thời nhiều khi lén đọc
Chúng đã có chồng có vợ có con có tổ ấm
Các con ta đã trưởng thành và sống thiện lành
Những niềm vui nho nhỏ ta nhận về từ mỗi ngày mỗi
tháng mỗi năm

Thời gian chậm chậm trôi qua
Thời gian vun vút trôi qua
Bóng nắng qua thêm
Rạng ngời bình minh
Hoàng hôn tím rồi lụi tắt
Ô! Thời gian! Thời gian...
Tháng mười hai...
Ta già thêm một tuổi
Đêm hình như dài hơn dài hơn và có thể là dài mãi mãi
Bạn bè vui dần vui dần
Mỏi gối chồn chân
Tóc bạc da mồi
Mắt mờ răng rụng
Những kỉ niệm xưa xa tan loãng
Hư vô đầy vục thời gian
Ngại ngần chơi
Ngại ngần rượu
Ngại ngần những cuộc ồn ào uống ăn quán xá
Ngại ngần những chuyến đi xa
Ngại ngần những chỗ đông người....
Ôi! Tháng mười hai sắp cận ngày...
Viết khi cắt tóc và không cạo râu!

BÀI THƠ NGẮN VỀ MỘT THỜI RÁCH NÁT

[Hòa nhịp cùng bạn hiền [Liêu Thái](#)]

Trôi nổi tấm hình ngôi nhà rách
Đính kèm một câu hỏi vu vơ
Hình như
Hỏi cũng đã trả lời
Tấm hình mà bạn tôi, nhà thơ Liêu Thái, lấy làm nguồn
cảm hứng
Nhìn hình và đọc thơ tôi cười và trào nước mắt
Tôi gặp
Ngôi nhà tôi mấy mươi năm trước
Thơ ca lãng mạn từng ngợi ca
Một túp lều tranh hai trái tim vàng...
Tổ ấm những giấc mơ tím những giấc mơ hồng những
giấc mơ hoa...
Rất đẹp à nha!
Rất đẹp!
Ngôi nhà tôi mấy mươi năm trước
Khác hình ngôi nhà này
Vì không xây bằng gạch
Vách trát toocxi

Tôi tin bây giờ dù trong các viện bảo tàng cũng không
còn hiện vật
Vách toocxi chỉ có những tuổi như tôi sống trên miền
Bắc mới biết là gì
Thôi tôi giữ trong vòng bí mật!
Ngôi nhà tôi
Cứ như là ví dụ mang tính điển mẫu
Cho truyền ngôn ngàn đời
Nhà giáo nhà nghèo
Hàn sĩ nhà tranh mái cỏ
Bàn nhi lạc
Quanh năm không cần khóa
Vì chẳng có gì
Trộm vật ngoảnh mặt không thèm ngó...
Một mái nhà tranh không thi vị
Nắng xuyên
Mưa giội ngày hè
Đông bốn phía gió lùa
Rét
Lạnh
Thấu xương
Tím thịt
Nền đất mùa xuân ẩm mốc
Mối đùn

NHIỀU SỰ THI CAO NGUYÊN ĐÁ

Bỗng nhiên "cao nguyên đá"
Trở thành trò mua vui
Bỗng nhiên mạng nổi sóng
"Cao nguyên đá" mua cười!
Có nhà thơ vĩ đại
Xe máy lạnh...lên chơi
Theo kiểu người chuộng lạ
Thị thành chán ngắt rồi
Này thì cháo ấu tẩu
Ăn vào mạnh cốt gân
Chỗ cần cứng. Cứng ngoắc
Tha hồ vui tình xuân!
Rượu ngô cũng của lạ
Hơn hẳn rượu xách tay
Sơn nữ chao ôi đẹp
Ăn đứt lũ gái tây...
Nhà thơ lớn bút tóc
Vò tai rồi cũng ra
Bài thơ cao nguyên đá
Chứng minh tài thi ca...
Thơ của nhà thơ nhón
Đàn em khen toi bời
Thơ thi hào thi bá
Chắc cũng vậy mà thôi!

Rồi ngẫu hứng, nhạc sĩ
Phổ nhạc rồi hòa âm
Nhóm ngũ cung đàn dựng
Lời khen càng tung bùng
Hoạn lộ thênh thang mở
Nhà thơ lớn yêu dân
Thơ mỗi ngày tươi tốt
Thấm đẫm tính nhân văn!
Năm tháng dần trôi qua
Tiếng vỗ tay dần đuối
Thì ra à thì ra
Cũng là tay ...buôn muối@
Cao nguyên đá vắn đá
Vẫn hoang hoải mênh mang
Nhà thơ...bỗng thành củi
Cháo ấu tẩu dở dang...
Ỗ xèo khắp cõi mạng
Thơ đọc như khí tườu
Khen cho máy nhanh chét
Thích, biến khí thành huơu.
Có một nhà thơ lớn!
"Cao nguyên đá"! Te tua
Thôi về quê. Về nhé!
Làm thơ về loài cua.

GHI LẠI

[Cách đây hơn chục năm, có công việc về Ninh Bình, ngẫu nhiên đứng dịp Lễ Lá của người Ki tô giáo... Thế là được dự Thánh Lễ tại Nhà Thờ Phát Diệm. Nhớ và ghi lại]

Nơi đây không có những lư hương khổng lồ bằng đá,
bằng xi moang
Không có những bình hương bằng gốm bằng sứ khắp
chỗ bày đặt
Không có những cây hương to đùng, những vòng hương
ngún khói cháy miên man
Không có đèn nến và đèn giả nến
Không có tầng tầng lớp lớp ngựa, voi, áo quần, xe, nhà,
hình nhân, vàng miếng, vàng lá, tiền đỏ tiền xanh gọi
chung hàng mã
Không có cảnh dùng tiền chẵn để mua tiền lẻ đặt lễ la
liệt và ấn nhét khắp nơi
Không có miên man những hòm công đức im ỉm khóa
Không có giọng hí giọng hỉ giọng hi ha
Không có hoa huệ thơm rờn rợn hòa cùng tiếng hát tiếng
đàn tiếng trống được khuếch đại loa thùng vàng óc

Không có vui chơi có thưởng cay cú và hả hê
Không có la liệt đặc sản thú rừng chim rừng
Không có vô số treo ngược vàng ươm và nhe răng bê,
lợn và chó
Không có tầng tầng lòng sắt nhốt chim
Không có và không có...
Thoáng đ ắ n g s ắ c s ẽ và ngay ngắn
Nghiêm trang và thành kính
Tươi vui tay bắt tay
Đủ gần để thân thiện
Đủ xa để trang nghiêm
Đủ đông để vui
Đủ yên tĩnh để lòng người lắng lại
Đủ sáng để lấp lánh rọi từ trên cao
Đủ rộng cho tất cả mọi người
Tôi tìm được một chỗ đứng và ngắm nhìn và lắng nghe
Tiếng hát nhẹ nhàng tha thiết
Đoàn người rước lễ trang nghiêm
Những gương mặt người như tạm quên âu lo phiền muộn
Những nữ tu như từ một thế giới thanh sạch bước ra
Nắng ban mai lấp lánh
Trời xanh miên viễn trong veo

Tôi như nghe từ thăm sâu bầu trời xanh trong ấy
Thanh âm những tin mừng
Ta không cho và ta không lấy từ người bất cứ thứ gì
Mâm thiện trong trái tim người!
Quý dữ cũng trong lòng người đó!
Người bay lên bay lên theo ánh sáng diệu kì
Người chìm xuống nơi âm u địa ngục
Do nhà người lựa chọn
Ta hằng ở bên người
Che chở
Nâng đỡ
Xoa dịu và cứu vớt...
Tôi lắng nghe từng thanh âm vọng xuống
Hình như không phải
Hình như từ thăm thăm trái tim tôi.
Trong trái tim tôi!
Ở bên tôi!

LỜI MỘT TÙ BINH

[Lướt tê lê mức gặp một video cực kì buồn thảm...Xem và ghi lại lời tù binh. Ai không tin thì đừng đọc]

Ở xứ Hắc dương những người như tôi có cả triệu nhiều
triệu nhiều chục triệu
Xứ Hắc dương [từ đây gọi tắt là xứ Hắc!] mêm mông
rộng lớn từ tây sang nam từ bắc xuống đông
Tuyết trắng và tuyết trắng
Rừng và rừng
Núi và đồi và thảo nguyên và hồ và sông
Ngàn đời nay sống vậy vậy qua tháng qua ngày
Đàn bà thì đẻ
Đẻ và đẻ rồi lại đẻ
Đàn ông cày ruộng, chặt cây, kéo thuyền, dọn tuyết, gom
củi, đánh cá
Nặng nhọc và buồn thảm
Nghe cha cố rầm rì rất chán
Cầu kinh nhê nha ê a mỗi mồm
May có rượu
Rượu trong vắt mắt mèo hoang
Rượu bắt lửa ngang xăng
Rượu thom lụng quyền rũ
Rượu cho đời đỡ buồn
Rượu cho đời đỡ nhạt
Rượu ngăn lũ đàn bà la mắng

Đàn ông cả triệu cả nhiều triệu cả nhiều chục triệu rệu
là người tình thủy chung là sợi giây kết nối
Rượu là ánh sáng
Rượu là bóng tối
Xứ Hắc lai lai rượu
Xứ Hắc tràn trề rượu
Rượu khi tỏ tình
Rượu khi làm tình
Rượu khi ra đồng
Rượu khi leo núi
Rượu khi đốn củi
Rượu khi đốt lò
Rượu vung vãi rượu phải rượu trái
Xứ Hắc đàn ông và rượu ngát ngậy như gà tây ngỗng tây
Tuyệt hay...
Người tù binh kính cẩn mỗi khi nhắc đến tên Đại đế
Giọng khê nòng tôi nghe không rõ
Kutim, Muchim, Lukin hay Mokim...
Thôi kệ
Đại đế hai con đế hay cái rế cũng thế
Người tù binh có cái để thờ
Tha hồ ngủ mơ
Một chiến binh người xứ Hắc bị bắt làm tù binh lên Tê lê
bốc tự sự tự tình
Giọng nhê nha như đang còn say
Tiếng Hắc méo mó tôi nghe câu mất câu còn
Ghi lại hầu bà con...

TRÒ CHUYỆN CÙNG MỘT BẠN THƠ...

Tôi gọi bạn là nhà thơ từ rất rất lâu rồi
Từ cái thuà bạn run rẩy cầm cuốn sổ
Cuốn sổ bạn tự khâu bằng những tập giấy trắng hiếm hoi
Bạn có thể quên rất nhiều rất nhiều thậm chí cả cuộc hẹn
hò với cô nàng có đôi mắt màu nâu mơ mộng
Thậm chí cả tên tôi
Nhưng cuốn sổ thì không
Những bài thơ viết trong cuốn sổ càng không
Thanh âm lời thơ bạn đọc khắc khoải bi thương tôi
không thể tái hiện bằng lời
Tiếc, thuà ấy chúng ta chỉ có trái tim rất trẻ và không hề
có máy ghi âm
Khi viết những dòng này tôi nghe rất rõ từ thẳm sâu
vọng ngân giọng đọc thơ của bạn
Tiếng vọng ngân từ vời xa kí ức
Bạn là thi nhân là thi sĩ từ rất rất lâu rồi...
Năm tháng qua mau
Bóng núi đã mòn mỏi dưới sông nước chảy
Thơ, bạn vẫn làm
Vẫn hay
Chỉ có điều khác trước
Bạn không còn run rẩy
Và bạn nhớ nhiều hơn

Giọng của bạn bây giờ đã có máy ghi âm
Máy ghi âm rất nhiều
Rất rất nhiều
Trái tim tôi hình như uể oải đập
Trái tim có phần già nua không còn vọng ngân
Không còn
Hình như đã không còn
Thơ bạn tặng
Tôi cảm
Giật mình
Có gì như hờ hững
Tôi xấu hổ không biết chia sẻ cùng ai
Trái tim già không còn vọng ngân...
Tại trái tim tôi?
Hay vì giọng bạn?
Những câu hỏi không dễ trả lời...
Tất cả đều có thể già đi
Đều có thể cõi trần
Đều có thể.

TÔI CÓ MỘT GIÁC MƠ

Đêm trước Giáng sinh Ngày Chúa chào đời trong máng
cỏ
Lạnh!
Tê cóng!
Lửa hồng thơm mùi khói gỗ thông
Thơm mùi cỏ linh thảo
Thơm mùi hoa khô đồng nội
Đêm sáng bừng như có ánh rạng đông
Trước Lễ Giáng sinh...
Tôi chưa từng chưa từng chịu phép Thánh
Chưa từng được làm người dân Chúa
Chưa đủ duyên lành như suy nghĩ của tôi
Không sao
Chẳng có gì ngăn cản được tôi
Đến với Người
Chúa hiển hiện nơi những Thánh đường nho nhỏ tháp
chuông vươn cao
Trong thanh âm tiếng chuông chiều
Tiếng chuông mỏng như những đôi cánh thiên thần bay
lên những khoảng trời biếc
Chúa có ở những xóm làng trầm mặc tôi vẫn đạp xe qua
Chúa hiển hiện nơi những người đồng bào tôi vẫn gặp về
nhấn nhện hiện ra ánh mắt thoáng buồn

Đêm trước Giáng sinh
Một giấc mơ kì lạ
Một giấc mơ Vui
Như một tin mừng
Giấc mơ tôi...
Ruộng đồng rộng và dài
Xanh cỏ xanh cây
Hoa dại nở
Tiếng chim vui
Hồ nước mát trong veo
Nắng vàng tươi trong vắt
Chân trời xa mây hồng
Tôi trở thành người hát dong
Mắt sáng
Ngực nở
Môi hồng
Đầu trần những lọn tóc xoắn
Chân đất mịn màng mát rượi
Trong mơ tôi nghe rõ tiếng hát của tôi
Giọng hát đẹp như giọng tiên đồng
Giọng hát tràn từ lồng ngực
Từ trái tim nhịp mạnh
Giọng hát mênh mang giữa cánh đồng mênh mông hoa
cỏ
Nước hồ dường như lặng im
Vạn vạn cánh hoa đồng nội bay lên ngàn màu lấp lánh
Vạn vạn cánh chim bay trong nắng
Mây hồng mây trắng bung biêng

Tôi hát về thừa thiếu thời và những giấc mơ tiên
Tôi hát về tình yêu ngọt ngào và cay đắng
Tôi hát về những tháng ngày khao khát
Những chuyến đi xa
Những miền đất mới
Những trang sách
Những bài thơ
Những bản trường ca
Kinh Cựu ước và Kinh Tân ước
Tôi hát những bài ca thừa nào miền viễn sắc màu cổ tích
Những nỗi khổ đau
Những con chim non mất mẹ mùa giông bão
Những trẻ thơ bị bỏ rơi bên hè phố hay trong thùng rác
Những thiếu nữ thơ ngây điên dại vì tình
Những chàng trai tuổi trẻ đầu xanh khổ lụy
Những đêm đông rét dài hang núi đá ám khói chiến tranh
Giấc mơ tôi không đầu không cuối
Trần đầy thanh âm như suối trong khe đá như thác như
sóng trào dâng trắng xóa
Giấc mơ lạ kì đêm trước Giáng sinh...
Tiếng hát làm tôi bừng tỉnh giấc
Mở cửa phòng giang tay tôi đón bình minh.

GIÁNG SINH

Tôi đến với Chúa từ V.Huygo
Năm bảy tuổi mê mãi đọc "Những người bị lãng mạ và sỉ
nhục"(*)
Bỏ cả cơm
Quên giờ học
Và đôi khi bật khóc
Sững sờ
Kinh ngạc
Run rẩy
Âu lo
Chúa đến với tôi như thế
Nhà thờ
Tôi không đến lễ
Chưa bao giờ quỳ gối cầu nguyện
Chưa một lần làm dấu thánh
Chưa một lần
Nhưng không ít lần tôi đến giáo đường
Ngước mắt nhìn lên cao
Lắng tai nghe bài giảng
Rung rung cùng tiếng thánh ca
Đưa hai tay nhận phần bánh thánh
Cùng cộng đoàn quỳ xuống khi kiệu thánh đi qua...

Lễ Giáng sinh năm nào cũng lạnh
Đêm thăm thẳm ngàn sao lấp lánh
Giáo đường trang nghiêm Mừng Chúa ra đời
Một niềm vui khôn tả trong trái tim tôi
Bừng nở những đóa hoa đồng nội
Bừng nở tin yêu
Bừng nở niềm ước nguyện...
Thiên Chúa lần đầu tiên tôi đến
Nhờ những Giảng Vang giảng những Phăng tin, Gavorót...
Âm thầm và lặng lẽ trong tôi chú bé lên bảy tuổi
Vùng quê nghèo vách đất nhà tranh
Những người khốn khổ
Những người bị sỉ nhục và lãng mạ
Những thiên sứ được Chúa gửi xuống cõi nhân gian
Thử thách lòng người
Thử thách tình người
Thử thách
Có một cuộc gặp gỡ tình cờ khi Bỏ tôi căn dặn
Thấy ai đói rách thì thương
Cho mặc cho ăn những người sa cơ lỡ bước
Cây đức ta trồng cây cho ta bóng mát

Bố tôi chắc chắn cho đến khi nhắm mắt cũng không biết
Thiên Chúa ở phương nao
Nhưng trái tim ông đã gặp
Chúa Vô hạn Lòng lành
Tin Mừng chỉ đến với những ai
Biết xót thương
Biết lặng lẽ biết khiêm nhường biết sẻ chia biết giang tay
đón mà không cần lưu danh bia đá bằng vàng
Nơi xa xăm mỗi khi ta ngược mắt nhìn Chúa ở trên cao
nhìn ta bằng đôi mắt nhân từ
Mây trắng trời xanh sâu thẳm bao dung...
Mùa Giáng sinh
Tôi lặng lẽ đón.

÷÷÷÷

(* NHỮNG NGƯỜI KHÔN KHỎ theo tôi nên dịch như
thế mới xác đáng

AI CA NHỊ KHÚC

1.

TẮT CẢ CHÚNG TA ĐỀU DỐI TRÁ

Chúng ta bịa ra những cách nói ỡm ờ

Những cách nói đường mật

Những cách nói khiến tất cả chúng ta sợ sự thật

Như loài cú đêm sợ ánh mặt trời

Tất cả chúng ta đều dối trá

Lừa người và lừa mình

Người người nói dối

Ngành ngành nói dối

Nhà nhà nói dối

Ngụp lặn trong biển chữ nghĩa điêu trá

Đắm chìm trong biển chữ nghĩa giả hình

Con sâu làm rầu nồi canh...

Về cơ bản là tốt...

Năm ngón tay ngón ngắn ngón dài

Chả ai nắm tay đến tối

Gối tay đến sáng chả ai

Chúng ta lượn lờ và chúng ta lượn lẹo

Chúng ta nhân nhượng và hài lòng

Chúng ta vòng vèo

Chúng ta dễ dàng thỏa hiệp

Cái xấu cái ác lên ngôi
Lên ngôi nhanh chóng
Lên ngôi rầm rộ công nhiên
Vì
Cái xấu cái ác rất nhiều Tiền
Rất nhiều Danh
Rất nhiều Từ thiện
Rất nhiều Tài trợ
Rất nhiều Lương tâm
Rất nhiều Nhân văn
Rất nhiều lời nói ngọt
Rất nhiều kẻ xu nịnh bụng bô véo von hót
Rất nhiều kẻ tự nguyện cúi đầu phụng sự
Rất nhiều kẻ ăn theo
Chúng ta bị dốt mũi
Chúng ta có mắt như mù
Tất cả chúng ta tự nguyện làm tôi mọi
Thích thú những điều giả dối
Ăn giả dối
Làm giả dối
Học giả dối
Thầy cô giáo giả dối
Văn nhân nghệ sĩ giả dối
Giáo sư tiến sĩ giả dối

Báo chí khắp khắp nói dối
Ăn mày ăn xin giả dối
Ông chủ giả dối
Kẻ làm thuê giả dối
Nhà tu hành giả dối
Chúng ta không còn nhu cầu sống thật, nghĩ thật, làm thật
Và chúng ta nhận về sự trừng phạt
Thật như chúng ta đang giương mắt ra nhìn
Cái còn lại
Nổi xấu hổ triền miên.

2.

CHÚNG TA ĐÃ THỐI RỬA TỪ KHI NÀO?

Tôi không gọi chúng nó, bọn nó, lũ gian tham tàn độc
Tôi gọi chúng ta
Không phải để pha loãng tội ác
Không phải để lấy lòng bọn họ
Không ba phải không xếp hàng đôi hay tác kè đôi màu
chim yễn đôi giọng
Chúng ta, chúng ta, chúng ta
Tất cả chúng ta người trong một nước
Có chung một căn cước
Con cháu Vua Hùng

Như cỏ cây mọc lên từ đất
Mảnh đất đầy tai ương
Mảnh đất trùng trùng máu xương
Mảnh đất oan hồn nhiều hơn người đang sống
Mảnh đất lắm người nhiều ma
Mảnh đất ma đáng thương như người và người đáng sợ
như ma
Mảnh đất đến cỏ cây cũng bị sỉ nhục
Mảnh đất đầy chật
Cướp đêm cướp ngày
Trí thức giống hệt lưu manh còn lưu manh thì cực kì hấp
dẫn
Mảnh đất người người nhà nhà hùng học học và học
Học đủ thứ trừ học làm người
Tôi gọi chúng ta là vì thế
Có tôi có bạn có chúng ta tất cả
Không chừa một ai
Kể cả những người đã hạ cánh an toàn
Kể cả những đứa bé vừa chào đời oe oe khóc
Tiếng khóc cũng lộ vẻ bất thường
Chúng ta
Tất cả chúng ta thôi rửa từ khi nào?
Từ khi nào ư?

Hãy trả lời trung thực
Chúng ta thói rữa kể từ khi chúng ta là người Việt
Nghĩa là đã thói rữa từ lâu
Từ tiền kiếp
Từ đời trước
Từ kiếp trước
Hãy tin đi đừng vội nổi khùng
Từ rất lâu rồi chúng ta không biết hát tình ca
Không đọc thơ tình yêu
Không đọc văn lãng mạn
Quên những câu Cảm ơn, Xin lỗi
Chắc chắn không có thói quen nhận tội
Chúng ta không sợ thánh thần
Không sợ Phật không sợ gì hết
Ngồi xôm trên dư luận
Khinh bỉ sự yếu mềm
Chúng ta thói rữa từ khi nào?
Hỏi vu vợ ai thấy mình là thánh nhân thì đi chỗ khác
Ai thấy mình vô can cứ việc
Ai thấy mình nguyên vẹn hãy đi đi...

HỌ ĐẶNG NHÀ TÔI

[Nhân đọc bà em *Hoài Hương* người họ *Đặng*]

Tất nhiên là tôi yêu quý nhất
Tự hào nhất
Tin cậy nhất
Và nghĩ suy nhiều nhất
Chim có tổ
Người có tông
Sông có nguồn có cội
Làm người, tôi nghĩ, ai cũng vậy thôi...
Từ bé tí đã được nghe bố thủ thi hằng đêm
Giữa giấc ngủ chập chờn đêm mùa hạ oi nồng đêm mùa
đông rét cóng
Bố nói bằng giọng rất trầm
Quê nhà mình phía bên kia sông Hồng
Làng Khúc Thủy Thanh Oai Hà Đông
Tổ tiên hằng dạy
Đàn ông họ Đặng ngẩng cao đầu mà sống
Trong triều làm tôi trung
Ngoài nội làm lương dân
Sống tử tế chết hóa thần

Đàn bà họ Đặ n g đ ẳ m đ ẳ n g t ả o t ầ n
Nghèo quy ế t k h ồ n g h ề n
Giàu k h ồ n g đ ượ c v ề n h v ằ n g
Nướ c N ằ m ả i n g ườ i m ằ n g họ Đặ n g
Đ ề u là ả n h ề m
Chung t i ề n t ồ
Cù n g g ố c n g ườ n ...
T ồ i m ằ n g t r ớ n g t r í t r ớ n g l ồ n g l ờ i c ủ a b ố
Th ử t h ử c ằ n g c ỏ n m ỗ i k h i c ó t h ể
Họ Đặ n g n ằ m m i n h là n h ư t h ế ...
C ằ n g n h ư t r i ệ u t r i ệ u n g ườ i , t ồ i c ó k h i t h i ề n v ị
G ặ p ả i c ằ n g h ỏ i họ g i
M ừ n g r ằ m ặ t k h i b i ế t n g ườ i họ Đặ n g
C ứ n h ư c ó m ộ t s ợ i d ằ y m ớ h ồ v ồ h i n h v ồ ả n h
G i ả n g m ắ c
V ấ n v í t
N ớ i l i ề n
N g ườ i b ằ c ỏ n t h ằ n t h ườ n g
M ộ n g m ớ c ỏ t í c h

Tôi sống sờ khi gặp đâu đó tin đưa một người họ Đặng
qua đời
Cúi đầu tôi niệm Phật và có khi cầu Chúa
Tôi tin linh hồn người quá cố sẽ bay lên
Miền mây trắng
Nước Chúa bình yên...
Mỗi khi nghe tin ai đó người họ Đặng mắc vòng lao lí vì
tham lam lấy là ích kỉ
Xót lòng và thầm mong những người bà con tôi chưa
một lần gặp mặt đừng mắc tội hại người...
Họ Đặng của tôi!
Từ Bắc vào Nam nơi nào cũng có
"Đặng tộc linh từ"
Khói trầm lặng lẽ
Bền bỉ cùng nắng mưa....

GÓC ĐÀO TRÊN CHỐT

[Một chút kỉ niệm...]

Chốt biên cương đá dựng sắc như gươm
Mùa đông khát khô nước uống chia nhau từng ngụm
Đêm lạnh thấu tim bốn bề gió toi bởi quạt
Hẻm núi u u rờn rợn
Trăng soi...
Chốt cao tường như chỉ có đá, chỉ có bê tông và mấy
người lính khắc khổ
Tường như...
Bất ngờ
Thật bất ngờ
Một góc đào đã khá già
Không biết tự bao giờ
Mọc ở nơi đây...
Nghe kể lại
Có một người lính trẻ
Mãi dưới xuôi
Sau lần nghỉ phép
Trong ba lô vượt đèo vượt dốc
Có một góc đào...
Chốt cao

Đá sắc
Mỗi khi thay phiên
Mỗi người một hai vốc đất mang lên
Đất ấp ủ cây
Người chia sẻ nước
Cây không phụ người
Tươi tốt
Mướt xanh
Rễ
Mầm
Cành
Nụ
Hoa
Giấc mơ hoa giấc mơ mầm giấc mơ nụ
Giấc mơ những người lính trẻ...
Những người lính lần lượt trở lại quê hương
Gốc đào ở lại
Hoa đào năm ngoái
Hoa đào năm nay
Trong ta mãi mãi hoa đào biên cương một thửa.

BÀI THƠ CHƯA ĐẶT TÊN

[Tặng người đàn bà nuôi con đơn thân...]

Ta đã sống, đã yêu, đã từng ngọt ngào và đã từng bất
hạnh
Ơn Chúa lòng lành đã cho ta biết tha thứ và rũ bỏ
Ta xót thương những kẻ ác theo nhau ném đá
Ném vào ta những ngôn từ như chùm gai bồ quân như
chùm gai bồ kết
Ta xót thương và chịu đựng
Nhưng những đứa con của ta!
Những đứa con chẳng có tội tình gì
Ta học theo những con gà mẹ
Dựng lông
Xòe cánh
Chở che
Nhưng những đứa con của ta không thể
Không thể suốt đời núp bóng
Không thể suốt đời
Dù ta không muốn chúng cũng phải biết dựng lông biết
mài nhọn móng biết chịu đựng nhưng cũng phải biết đối
đầu

Ngôi nhà của ta
Mỗi khi đêm xuống
Bóng đêm
Bóng đêm khiến ta rùng mình
Những chiếc lá rơi trong gió khô khóc
Tiếng côn trùng rền rĩ
Chiếc bóng đèn vụt tắt
Gió lùa qua khe cửa lạnh buốt
Mùa đông dài như một đời người
Lạy Chúa lòng lành che chở
Xin Người cho con lòng kiên nhẫn chịu đựng
Xin Người cho con lòng dũng cảm đối mặt
Sự ác cỏi nhân gian trập trùng
Xin Người!
Khởi thủy là LỖI!
Lạy Chúa con hằng tin
Kính nhật tụng con vẫn đọc và nhớ
Muộn phiền con gửi vào những bài thơ
Than thở và chờ mong
Nguyện ngắm và xót thương
Tha thứ và rũ bỏ...

Những bài thơ
Viết rồi lại xóa
Ngôn từ dường như bất lực
Sâu thẳm những nỗi niềm không dễ dàng ghi bằng chữ
Con cúi đầu lặng lẽ
Chúa hăng xót thương
Kẻ khó
Hằng xót thương
Những đứa con của Người vô danh như cỏ cây nơi trần
gian
Nước mắt ngập đầy
Cúi xin Người nâng đỡ bàn tay nâng đỡ trái tim con yếu
mềm nâng đỡ những dòng thơ dù đôi lúc mang vị mặn
đắng
Nước mắt khó nhọc rơi trong đêm
Con sẽ lau khô mỗi ban mai khởi đầu một ngày bươn
chải
Mỗi chiều về được nâng trên đôi tay yếu mềm quà tặng
của Người
Bát cơm và miếng bánh
Mùi tóc khét nắng mùi mồ hôi trên da thịt những đứa
con thơ...
Tạ ơn Người!

ĐỪNG LẮNG TRÁNH À NHA!

[Nhân đọc F...]

Thầy A

Rất tự hào về các em

Những học trò giỏi giang năng động...

Cô B

Rất rất tự hào về các bạn trẻ

Những người xứng đáng được ngợi ca

Thầy C

Vô cùng yêu quý các bạn

Những người viết tiếp trang sử vàng đất nước

Cô D

Gần như thầy A

Thầy Đ

Tương tự cô B

Cô E

Không khác thầy C

Và các thầy các cô E,Ê,G,H,I,K,L,M, N...XY cũng tự hào ai cũng hân hoan về những lớp lớp trò cũ của mình
Miền bắc miền nam miền trung miền rừng miền biển
thành thị nông thôn...

Ơ!

Thế họ đi đâu mất tiêu mất hút
Mấy năm nay toàn thấy củi là củi

Xích tay

Xộ khám

Ra tòa

Đạo văn đạo viết

Luận án luận iếc

Nói chả nên lời

Viết chả nên câu

Báo biếc

Đài điếc

Rất đổi là rầu

Họ ở đâu ra

Xin hỏi các thầy các cô từ A đến Y

Xin các thầy cô từ Y đến A

Đừng lảng tránh

À nha!

Đừng lảng tránh!

NHỮNG CON CÁ THẬT DỄ THƯƠNG

Nhiều, rất nhiều lần bạn nói với tôi giọng sầu bi nỉ non
uớt rượt
Cô đơn quá
Cô độc nữa
Nghe tôi chỉ cười
Bạn nói thêm đôi ba lần
Thậm chí đôi ba mươi lần
Nghe thành quen
Tôi thấy phân vân
Thậm chí hoang mang
"Cô đơn", "cô độc" bỗng dung sa lầy nghĩa mù mờ nghĩa
Cứ y như một thứ son phấn
Làm duyên làm dáng
Hay cũng gọi làm màu...
Tôi ở gần bạn đã gần năm mươi năm
Thơ bạn từng đọc gần như gần hết
Thậm chí khi còn trên trang giấy nháp
Thêm bớt và gạch xóa gạch xóa rồi lại giữ nguyên
Tôi giật mình
Bạn cô đơn
Bạn cô độc
Từ khi nào?
Từ bao giờ?

Có thể tôi ngu ngơ thành ra không biết!
Bạn ham sống
Thậm chí là ham hố
Bạn yêu tất cả bạn mê tất cả bạn có vô số phan cứng
phan cuồng
Bạn ồn ào giữa bao cuộc vui rượu chè thuốc lá toi bời
chém gió nói cười thậm chí là khóc
Những cuộc vui có khi quá đà thành những cuộc không
vui
Một chút hay nhiều thái quá
Không ai nhớ
Không mấy ai nhắc lại
Vui mà!
Thơ của bạn giảng mắc
Sự giảng mắc có chủ định
Theo một chiến lược hoàn hảo
Rất đời
Đăng báo
Nhất là báo tét
In sách
Nhất là sách được tài trợ
Cuộc chen chân vĩ đại bạn đã vượt qua nhiều lần
Ồ điều này tôi có biết bạn biết và nhiều người cũng biết
Bạn yêu đời như yêu báo chí nước nhà

Báo chí nước nhà yêu bạn như đàn ông yêu đàn bà như
đàn bà yêu hoa
Bạn cô đơn từ khi nào?
Bạn cô độc từ khi nào?
Bạn thạo đời và đời cũng tự hào có bạn
Cô đơn dễ vậy sao?
Những trại viết
Những đại hội, những hội nghị, hội thảo được nuôi bằng
ngân sách mà bạn luôn kêu chuyện tào lao
Ồ bạn vẫn đều đều có mặt
Tuần chay nước mắt đầy đủ dự phần
Bạn vẫn kêu cô đơn cô đơn cô đơn...
Cô đơn mới dễ dàng làm sao
Dễ hơn người mẫu nơi sàn diễn...
Bắt chợt tôi nghĩ đến
Đàn cá
Nỗi bận tâm của chúng là sao được phần hơn
Chúng thật lòng
Chúng không cần cô đơn
Kể cả khi một mình trên thớt
Chúng không biết làm thơ
Ồ những con cá thật dễ thương
Thật dễ thương!

CƯỜI CHO NÓ SƯỚNG

Có những lúc buồn như chấu cấn
Âm u mặt! Uýnh lộn tưởng chùng
Nhưng ngẫm lại. Thấy cha chuột nhắt
Cười cho nó sướng! Lệ rung rung!

Có những lúc nản như thất trận
Mất rỗng không! Làm đá lạng cam
Nhưng ngẫm lại. Nhà bao nhiêu việc
Cười cho nó sướng! Hết gã khùng!

Có những chiều dài như thế kỉ
Thơ nhạt phèo! Toàn chữ vô hồn
Nhưng chợt nghĩ. Nàng thơ đã chết
Cười cho nó sướng! Thơ đem chôn.

Có những ban mai nhạt nước ốc
Toan ngủ nướng! Kệ mịa mặt trời
Nhưng chợt nghĩ. Ngày nào chẳng nhạt
Cười cho nó sướng! Lại ngủ vùi.

Cười cho sướng! Nào ai chưa biết
Cõi nhân gian bé tí! Lạ gì!
Tuồng ảo hóa, đèn cù quay ngược
Khóc tươi vui. Cười rất lâm li.

Quãng vắng. Miên trường. Dài vạ dậm...
Chết gục bao nhiêu gã hoa niên
Tuần mã mồi mòn phơi xương trắng
Âm u buốt lạnh vệt gió đen.

**BÀI PHẢN - THƠ VỀ NIỀM SỢ HÃI
MADE IN NGUDAINAVIBUKU**

1.

Sợ vua sợ trời sợ quan sợ nha sợ lính lác sợ dân sợ lưu
manh sợ ăn mày sợ gái điếm sợ ma cô sợ người điên sợ
người tỉnh sợ người say sợ bệnh tật sợ thầy thuốc sợ ngu
sợ học sợ trò sợ thầy sợ thơ ca sợ văn xuôi sợ phim sợ ti
vi sợ ra đi ô sợ tê lê póc sợ núi sợ rừng sợ ma sợ mãnh
sợ đường cao tốc sợ máy bay sợ trâu húc sợ bò đá sợ gà
mỏ mắt sợ ăn trên sợ ăn bốc....

Một triệu lẻ một nỗi sợ

Sợ nhất là sợ người

Sợ nhì tiếng lá vàng rơi

Sợ ba tiếng gõ cửa

Sợ bốn thiệp mời

Đồng bào tôi

Anh em tôi

Đồng chí tôi

Ai là người?

Ai là ma pha người?

Ai là người pha ma?

Ai?

Không ai?

Có ai?

Một người?

Mười người?
Trăm ngàn ức triệu?
Khóc thật tươi
Cười như mếu
Sợ cả khóc sợ cả cười....
Bủa vây quanh bạn
Vây bủa quanh tôi
Tám mạng nhện không lò nổi sợ
Có số có má
Được gán mã QR
Hỏi rằng đã sợ hay chưa?
Mà anh ăn nói gió đưa ngọt ngào!
Tín nhiệm thấp tín nhiệm cao
Bờ ao lộn cổ đổ nhào biển đông
Sợ quá thì chạy lông nhông
Hoặc xem hội diễn sẽ không sợ gì!
Nếu còn vẫn sợ. Một khi,
Thì bật vô tuyến hi hi hét hồn!

2.

Phân tôi tôi sợ vô cùng những người khôn
Nứt đất chui ra rạch giới rơi xuống
Mút mùa mĩ vị cao lương
Rung rung làm thơ tương cà rau muống
Hai tư trên bảy phòng điều hòa
Run rẩy ngợi ca mái tranh lều cỏ
Nhanh chóng quy thành thóc tất cả
Phơi phới ngôn từ nhân văn
Tôi sợ khôn cùng
Những tinh hoa tự phong
Những tinh hoa bốc mùi ngạt thở
Những tinh hoa quay tít thò lò
Những tinh hoa âm dương sấp ngửa
Những tinh hoa mĩ miều
Đĩa mật đời kiến bu đen bu đỏ
Những tinh hoa rạo rức như đàn cá tranh mồi
Tranh nhau một chỗ đứng chụp hình
Tranh nhau một chỗ ngồi xem hát
Tranh nhau một chuyến đi chơi
Tranh nhau từng tí rom tí rác
Sợ quá đi thôi...
Chán chả viết nữa
Sợ luôn cả viết...

QUẢN THI!

Đi đâu ta cũng gặp
Hậu duệ của Hung King
Bánh chưng lèn chặt dạ
Bánh dày che tầm nhìn...

Từ Bắc xuôi vô Nam
Từ Nam ngược ra Bắc
In hệt ta giống ta
In hệt trăm/ngàn năm trước

Nghe nói ở ngoại quốc
Cũng vậy vậy...như trong
Này - kia - cùng - ấy - nọ
Vấn chân tử huyệt...

Ngày xưa có ông nình(*)
Đầu làng gặp ông nình
Ông nằng đến sân đình
Ông nang chém linh tinh

Ngày nay hầu vẫn vậy
Đến đâu là được thấy
Toàn mũi tẹt da vàng
Ninh - ninh và nằng – nang

Buồn sao mà buồn thế
Quanh quanh vẫn cái làng.
Nghĩ mà nó chán ngắt
Cơm nguội dụ bóng bang.

Hết!

*Nhân bản tin cái ăn của trò nội trú trường có cái tên
HOÀNG THU PHỐ thơ ơi là thơ!*

(*) Ca dao

Ông ninh ông ninh

Ông ra đầu đình ông gặp ông nằng ông nang

Ông nằng ông nang

Ông ra đầu làng ông gặp ông ninh ông ninh!

VĂN & VÕ

Được như Vân Tiên thì quá tốt
Văn võ song toàn! Đích kì nhân!
Nếu một trong hai ta phải chọn
Võ hay Văn? Chỉ được một lần...

Bạn chọn VĂN? Xin bạn cứ việc
Múa bút và nhả ngọc phun châu
Như nở hoa và như thêu gấm
Chữ ngân vang vạn cổ thu sầu!

Bạn sẽ thành phiên bản kim trọng
Hào hoa, tuấn tú rất men lý
Gái đẹp nào tim không thổn thức
Thậm chí gái già cũng ....trông si

Kim trọng! Trần gian nhiều kim trọng
Sẵn lòng làm đám cưới thụy vân
Học và thi và đỗ nhất bảng
Len lén làm thơ. Đêm khóc thầm

Từ quan! Tìm kiều? Ồ! Lãng mạn!
Chỉ rấp tâm thôi! Nước mẹ gì!
Mười lăm năm tình cò tái hợp
Lại sáo ngôn và giọng tỉ tê!

Văn hay kim trọng! Chỉ vừa đủ
Véo von tiếng khuớu. Dễ mềm lòng
Ngôn từ đẹp như đàn bướm múa
Những thúy kiều đủ chết vài lần ...

Bạn chọn Văn! Tốt thôi! Và bạn
Rất có thể tiếp bước thúc sinh
Dấu diêm vợ nhưng nhăng tìm gái
Và lại thơ tán nhâm linh tinh

Rất có thể thành sở khanh. Có thể
Rõn rãng ngôn từ tựa rồng leo
Lòng ti tiện ngôn từ bóng loáng
Trời ơi thơ họ sở điều điều...

Thời nan khôn nào ta chọn võ!
Từ hải, vân tiên hoặc...chí phèo!
Người yếu thế có cơ...thoát chết!
Đơn giản vậy thôi. Không nói nhiều

Những người yếu thế đang chờ bạn
Không phải lời hoa mỹ chênh chao
Không cần liêu trai cùng ma mị
Nhạt và nhạt và nhạt. Tào lao! ...

MỜI BIA LÍ BẠCH

Mĩ tửu China ông đã chán rồi
Trường An tửu điểm từng nhẩn mặt
Quần ẩm, đối ẩm, long ẩm, ngưu ẩm...lạ gì
China mênh mông rộng lớn
Cuồn cuộn Hoàng Hà Trường Giang
Thái Sơn chót vót
Đường vô nước Thục chiến mã ngã gục phơi xương
Núi Nga Mi đêm sáng trong sao trời xanh biếc
Vẩy bút thành thơ ngập tràn thi hứng
Rượu bỗng chán phè
Nhạt
Tanh nồng
Trong như mắt rắn
Lạnh như mắt cú đêm
Những chén rượu bỗng dung thấy ghét
Thơ túy ông bỗng trở thành nhảm nhí
Rượu rẻ tiền
Thơ cũng rẻ tiền
Thi tiên xõa tóc
Tóc như tuyết như mây
Bỗng chốc cũng rẻ tiền...
Quán bia cỏ chiều nay
Hốt nhiên ta nhớ
Thi tửu thi tiên họ Lí
Bia cỏ via hè ngàn năm trước China đâu có

Ngàn năm sau ngày hủ kị chẳng ai biết mời bia
China đủ mùi lễ nghi
Hóa vô tình bạc bẽo
Nào ta mời Lí Tôn huynh
Bia cỏ via hè
Li thứ nhất
Bia sôi bọt trắng
Sóng Hoàng Hà sôi đến thế là cùng!
Li thứ hai
Trong veo
Màu mắt Quý Phi sao sánh!
Li thứ ba
Đôi chút vị đắng
Sá gì...
Chiều giữa đông hiu hiu gió
Mang mang nhớ
"Quân bất kiến! Hoàng Hà chi thủy thiên thượng lai.
Bôn lưu đảo hải bất phục hồi
Hữu bất kiến! Cao đường minh kính bi bạch phát.
Triêu như thanh ti mộ như tuyết...
Cổ lai thánh hiền giai tịch mịch
Duy hữu âm giả lưu kì danh..."
Những kẻ uống rượu rút cục vô tăm tích
Chỉ bọn xài bia
Chỉ bọn xài bia
Lưu sử xanh.

TA CHỢT NHỚ...

[Xa lắm rồi vẫn vẹn nguyên thửa ấy...]

Ta chợt nhớ thửa xa. Một thửa
Như vệt còi xấu xí. Vệt còi
Trong mắt ai hoàng tử. Không ai
Mơ mộng ít. Cà quây toi bời...

Buổi học nào nhạt như nước ốc,
Không nghe. Xé giấy viết thơ...tình!
Thả hồn theo từng trang tiểu thuyết
Nhưng chẳng đọc những sách linh tinh...

Cái thửa ấy! Ốc như máy nhớ
Trả thi xong. Quên sạch. Sạch lầu
Đầu rỗng không. Vi vu tiếng gió
Mãi mê theo tiếng gọi đâu đâu...

Những tiếng gọi. Vắng trong bài giảng
Thầm thì trong LÁ CỎ bời bời
Trong THƠ DÂNG cao siêu ảo diệu
Từ vực sâu HOA ÁC! Rợn người...

NGƯỜI XA LẠ thấy gần gũi quá
Khi một mình. Nghĩ thấy BUỒN NÔN
Thiên hạ nói, cười, hô khẩu hiệu
Vắng vát trong ta DỊCH HẠCH kinh hoàng...

Đời PHI LÍ nức cười bi đát
An đéc xen - CỐ TÍCH bi ai
Nơi BIÊN CẢ người già cô độc
Không ai còn THAO THỨC(*). Thế thôi...

Những bài giảng yêu, căm, chiến, lạc...(**)
Những hùng ca những gì những gì
Chú vịt xấu là ta thừa ấy
Thoảng nghe. Rồi theo gió bay đi...

Sáng nay nhớ. Bỗng dung thấy nhớ!
Nhớ thế thôi. Ta bật tiếng cười
Một thừa. Chú vịt con. Một thừa
Nhìn gương thấy nước mắt rơi. Rơi...

(*) Một số tác phẩm trong vô vàn tác phẩm sinh viên văn
khi ấy...không biết. Mình kiếm được và đọc lén trong giờ
học. Đêm không có điện. Đèn dầu không. Đom đóm trốn
biệt...

(**) Một thời gian dài dạy học văn nơi nhà trường được
định hướng mà dân gian khái quát quá giỏi "yêu, căm,
chiến, lạc, Đậu, Pha, Phèo"!

NHỮNG NGƯỜI ĐÀN BÀ TÔI GẶP TRÊN
ĐƯỜNG

Những người đàn bà tôi vẫn gặp trên đường
Sáng tinh sương
Trên những chiếc xe đạp cũ
Trên những chiếc xe máy cà tàng
Bên những xe chở rác
Những bộ quần áo cũ
Những chiếc nón cời cũ
Những bộ đồ mặc trên người cũng cũ
Mỗi tháng ba mươi ngày
Mỗi năm mười hai tháng
Những người đàn bà thức dậy từ rất sớm
Lặng lẽ âm thầm
Tôi cố nhìn mà không rõ mặt...
Rất có thể nghĩ suy của họ cũng đã cũ
Cái cò lặn lội
Bờ ao
Bờ sông
Thương con
Vi chồng
Kiếm ăn

Tảo tần hôm mai...

Những người đàn bà tôi tin họ chẳng quá bận tâm

Chuyện Ngài Tổng thống Hoa Kỳ sang thăm

Những máy bay khổng lồ đáp sân bay Nội Bài, kể những
ai trầm trồ ngơ ngác

Hình như họ chẳng mấy bận tâm về chuyến thăm Việt
Nam của ngài đứng đầu thượng quốc mặc cho báo chí
luận bàn

Những người đàn bà hình như sẽ bật cười khi ai đó kháo
chuyện ông A hay bà B từ những phương trời xa lạ đến
Hà Nội và vô ngồi quán phở hay khen bún chả ngon nhất
hành tinh

Họ không mấy bận tâm

Họ thức dậy thật sớm

Cùng những chiếc xe cũ, những chiếc xe cà tàng tiếp tục
cuộc mưu sinh lầm lũi

Cuộc mưu sinh mà đám nhà thơ rảnh rỗi gán cho hai chữ
vĩ đại

Vĩ đại hay tầm thường họ đâu có bận tâm...

Những người đàn bà không cần những vò vĩnh xót
thương những diễn trò thấu cảm những bày đặt thăm
nom ngán ngẫm

Những người đàn bà thâm lặng biết ơn những ai bỏ rác
đúng chỗ, những ai bỏ rác vô túi, vô thùng

Những người đàn bà biết ơn những ai mua cho họ củ
sắn, củ khoai, bắp ngô, mớ rau thậm chí đôi ba trái ớt
Những khách mua không biết trực tuyến oăn lai không
có đủ tiền vô siêu thị hay cửa hàng tiện lợi

Những khách hàng cũ ngày mỗi ngày vui dần nơi phố thị
Những khách hàng như tôi hình như chỉ có những món
tiền lẻ...

Những người đàn bà tôi vẫn gặp sáng sáng trên đường
Cùng những chiếc xe đạp cũ những chiếc xe máy cà tàng
những chiếc xe gom rác

Chắc họ chẳng bận tâm nếu tình cờ biết có những dòng
này...

NHỚ A.AKHMATOVA

*[Đ ọc thơ Bà từ thời nao khi ta còn rất trẻ. Nỗi buồn dịu
dàng sâu thẳm đượm vẻ cao sang và quá đỗi thiêng
liêng...Ồ! Lại sắp đến Noel!]*

Người nữ đầu tiên đến với ta trong dáng hình gần như
hoàn hảo
Phảng phất như một làn hương thắm thắm đêm mùa
xuân xứ Bắc
Dịu ngọt và ấm và nồng nàn
Ta run rẩy ngập ngừng
Trái tim như thất lại
Mơ hồ một nỗi sợ
Mơ hồ một nỗi đau
Chấp chới đôi cánh mỏng thiên thần
Thăm thẳm hun hút vực sâu số phận...
Nguyện ước thiêng liêng xa vời như trái chín trên cành
nàng đưa tay không tới
Bàn tay nhỏ yếu mềm
Trái chín mãi xa
Mãi trên cao ngoài tầm tay với
Nàng chấp nhận đầu hàng
Thua trong cuộc chơi nghiệt ngã trở trêu may rủi
Biền biệt xa
Xa mãi biền biệt xa...

Hình như có một lần nàng sẽ chia cùng chị gái
Nàng không thể
Nàng không thể
Người trai của nàng cứ như một nam thần sáng và trong
và yếu đuối đằng sau dáng hình ngang tàng mạnh mẽ
đằng sau cái vẻ bụi bặm bất cần
Nàng không thể
Không nữa
Trái tim dễ tổn thương
Dễ loạn nhịp
Dễ ngừng
Nàng không thể
Không thể là nguồn cơn cho những khổ đau đang chờ
dặm dài phía trước
Những lụy phiền những cay đắng khi trái tim đau...
Giáo đường nhỏ
Tiếng dương cầm
Trong veo buồn bay lên theo cánh thiên thần
Nơi thượng giới đôi mắt nàng nổi u ẩn có còn không
Ta người trần làm sao biết được!
Tiếng dương cầm bỗng trở nên trĩu nặng
Ta nghe như tiếng lệ rơi...

ĐOẢN CA VỀ NHỮNG SUY NGHĨ KHÔNG HỢP
THỜI

*[Ghi lại một cuộc trò chuyện tế ngắt hai mươi năm
trước...]*

Tôi nói nhỏ với đồng nghiệp khi thả bộ trong khuôn viên
ngôi trường một đời tôi gắn bó
Ngày xưa tranh tre nứa lá
Bánh mì luộc và hạt bo bo
Thầy trò lăm lem bùn bụi xơ xác te tua
Chiến tranh và đói
Và bây giờ
Những ngôi nhà cao tầng
Lấp lánh kính
Và xe và váy và áo và phấn và son và lung linh sáng đèn
và hoa viên
Sự đổi thay cứ như có phép màu nào đó...
Nhưng
Nhưng
Chúng ta sẽ uổng công thôi
Dứt khoát sẽ uổng công
Lời răn dạy của tôi của bạn sẽ như gió thoảng bay đi
Bay biệt tích không lưu dấu vết
Khi
Khi
Khi

Bạn nhìn kìa
Muôn vàn phô bày giả dối, làm màu, nhếch nhác
Ngay bây giờ ngay ở lối đi này
Những tòa nhà xuống cấp ngay từ khi chưa hoàn thành
Những vá vúi nhập nhèm
Những lem nhem tạm bợ
Những vật liệu, chất liệu, đường nét, sắc màu rẻ tiền
nham nhở
Ngự trị nơi đây
Thực hành nơi đây
Lan tỏa nơi đây
Cả mùi lẫn vị
Chất - thơ - mì - ăn - liền!
Lối - nghĩ - mì - ăn - liền!
Triết - học - mì - ăn - liền!
Phong - cách - mì - ăn - liền!
Âm thầm tấn phong trí - tuệ - mì - ăn - liền!
Ràn rạt vỗ tay ca - ngợi - tôn - vinh - mì - ăn - liền!
Tôi và bạn chúng ta cố vẫy vùng
Liệu có thoát khỏi mênh mông bủa vây mùi vị văn minh
mì gói?
Vẫy vùng có lẽ cũng uống công.

LỤC NGÔN KHÔNG TÊN

*[Nỗi buồn trong veo của bà bạn. Ghi lại. Hình như có vẻ
sến súa...Kệ.]*

Lặn lội trở về trường cũ
Mong là gặp được cố nhân
Ngày xưa cái ngày xưa ấy
Nàng đã yêu vụng nhớ thắm.

Người trai thừa ấy...Cao gầy
Bồng bênh tóc quăn. Thật sợ!
Mắt cận nhưng không đeo kính
Nhìn ra rất là lơ lơ...

Thường thì từ xa nàng nhìn
Dấu biệt những điều muốn nói
Một ngàn nỗi sợ...Một ngàn
Một nắm chỉ tơ vò rối.

Ra trường, nỗi niềm mang theo
Tháng năm đời thường bao chuyện
Mờ xa một thửa. Mờ xa
Bão tan bình yên mặt biển...

Bắt chợt một ngày. Bắt chợt!
Nhưng là chuyện cũ ngày xưa
Cháy ngọn lửa xanh. Cháy sáng
Còn cào lóp lóp sóng xô...

Chập chờn bóng ai hoàng tử?
Tóc quăn gãy lược đôi môi?
Mấy độ bây giờ kính cận?
Lơ ngơ! Hình như ai cười.

Trường cũ. Ngày vui. Táp nập...
Cổ nhân thập thoáng. Cổ nhân
Tóc bạc dường như đã có
Dáng hình hư hao đôi phần

Trời ơi! Những điều muốn nói
Bỗng dung trốn mất đàn nào
Cầm tay! Thế thôi. Và khóc
Trời xanh vọng tiếng xôn xao...

Đ O ẢN C A V È Đ À N C Ò U

[B ắ t ch ứ o c N a m C a o k h ô n g đ ám vi ế t v ề n g ườ i...]

Đàn cừ tự hào về tinh thần nhẫn nhịn cam chịu
Đàn cừ ngoan ngoãn, trong trắng, ngây thơ
Đàn cừ hài lòng và hạnh phúc cùng bãi cỏ non tơ
Cỏ non tơ không có đàn cừ vẫn hài lòng cùng cỏ già cỏ
cụt
Dù sao vẫn cứ là có cỏ
Méo mó hơn không
Cỏ già thơm kiêu cỏ già
Cỏ cụt ngon kiêu cỏ cụt
Đàn cừ vẫn be be hạnh phúc....
Đàn cừ đứng dung trước những con dê bị giết tế thân
Đứng dung
Đứng dung
Cuối cùng chúng có vẻ ngờ vực và ghen tuông
Ghen tuông chứ không trách ả n
Lòng trách ả n chúng nói không
Những con cừ mượt lông dày lông hãnh diện khi được
xén

Chúng nhìn đồng loại hình như thoáng chút thương hại
và ngạo nghễ
Thoáng chút thôi vì cừu vốn hiền lành
Những con cừu gầy những con cừu ngắn lông mơ một
ngày béo tốt mượt mà để được xén
Chúng hình như luôn luôn tâm niệm
Cừu sinh ra để được xén lông
Cung hiến và tận hiến
Đến những sợi lông cuối cùng
Sứ mạng cao cả và thiêng liêng
Được xén lông chúng sẽ bắt tử
Ít nhất cũng lưu tiếng thơm ngàn năm ...
Những con cừu
Ô kìa những con cừu
Ngoan và hiền và bình tâm gặm cỏ
Ô kìa những con cừu buông bỏ
Ô kìa những con cừu thanh thản ung dung
Ô kìa những con cừu sinh ra để được xén lông....

NHỮNG MẢNH VỤN VỠ

Khi rừng hung dữ tấn công người
Hình như nó mắc chứng trầm cảm
Cũng có thể nó từng thoát cả chục cuộc săn
Trong trí nhớ âm u người là kẻ thù không đội trời chung
Người là giống bất tín
Khi hoang tấn công người
Những người già gương mặt tạc dấu thời gian
Có thể khi thêm kinh hãi...
Học trò hết hồn nhiên hết trong sáng không muốn làm
búp trên cành không ung làm măng mọc thẳng
Nổi loạn
Quậy tung bùng
Chơi trò khùng bố
In hệt người lớn
Mạ thủ lạnh nghề
Ăn vạ cũng đỉnh cao
Vũ khí thô sơ dép tổ ong quăng
Cà khịa in hệt hề gậy hề mời trong những tích chèo
Nhoay nhoáy Sờ mạc phôn
Vài nốt nhạc quăng lên tịc tộc và mê tê bợc
Nháo nhào
Ào ào

Cô giáo bị cuốn vào cuộc chơi khủng bố
Giật đùng đùng mạng chia hai phe hai ngã
Bàng hoàng ngỡ ngàng âu lo hoảng sợ
Những thiên thần nổi loạn
Đả đả
Tấn trò đòi thay bậc đổi ngôi
Như kiêu binh tấn công phủ chúa
Oai nghiêm rụng rời
Thiên liêng rụng rời
Cao quý như lá khô trong cuồng phong tả tơi
Người lớn
Lớn tuổi tác
Đòi lớn danh xưng
Trượt nghệ sĩ nhân dân
Tăng huyết áp
Bản tin loan tím bầm tụ máu
Thở dài sườn sượt
Cuộc tấn phong mùi vị như trò cá cược
May chưa có ai vỡ nợ nhảy lầu
Người việt miền nam gọi là trò kiến đậu ruồi bu
Hay cũng chính là ruồi bu kiến đậu
Những nơi mật ngọt đánh lừa
Những nơi xác trương thối
Đã đòi chưa?

NÔ THI...

Sao thằng ấy lại gọi là nhà thơ?
Là hội viên hay chưa? Hình như chưa? Sao gọi? Rõ bừa!
Sao thằng ấy lại gọi là nhà văn?
Là hội viên hay chưa? Hình như chưa? Sao gọi? Rõ bừa!
Sao thằng ấy lại gọi là nhạc sĩ?
Là hội viên hay chưa? Hình như chưa? Sao gọi? Rõ bừa!
Sao thằng ấy lại gọi là họa sĩ?
Là hội viên hay chưa? Hình như chưa? Sao gọi? Rõ bừa!
Sao thằng ấy lại gọi là nhà nhiếp ảnh?
Là hội viên hay chưa? Hình như chưa? Sao gọi? Rõ bừa!
Sao thằng ấy lại gọi là nghệ sĩ?
Là hội viên hay chưa? Hình như chưa? Sao gọi? Rõ bừa!
Sao thằng ấy lại gọi là nghệ nhân?
Đã được tán phong hay chưa? Hình như chưa? Sao gọi?
Rõ bừa!
Tôi đã nghe đang nghe và chắc sẽ còn nghe những tương
tự thế
Từ những người có vẻ khả kính
Từ những người đầy mình khả ái
Từ những người đầy bụng sách tám bồ
Từ những người cao ngạo dư thừa

Từ không ít nữ nhà thơ gọi liên tưởng đến Kiều thì ít mà
lại nhiều Thị Nở

Từ những người mặt lớn tai to lồ lộ gen trội bung bô
Từ những người tôi gọi chung bằng mớ thanh âm vô
nghĩa tô hô mô tô lô nhô bu kha nô...

Và bật cười và nhớ truyền ngôn

Cái - nước - mình - nó - thế!

Ba nghìn lần ai tai ô hô!

P/s.

Đăng thêm cái còm này...

Làm thơ từ góc sân - chuyên nghiệp!

Học đông tây biết ối thứ kìa

Nàng thơ từ đó bỏ đi,

Từ ngày chuyên nghiệp còn gì hời ai!

Trồng ngô mọc ra khoai. Quái lạ

Định làm thơ. Lại hóa văn xuôi.

Cũng là con tạo trêu ngươi,

Xanh xanh héo héo tươi tươi rầu rầu!

NỖI SỢ HÃI MIÊN TRƯỜNG...

[Thơ Cự Hình thức...]

Mỗi ngày là mỗi thêm sợ hãi
Óm đau ư? Chuyện tử năm rồi
Sợ nhất vào viện. Bệnh thêm nặng!
Vì muôn vàn! Đủ thứ! Trời ơi!

Cái chết ư? Có gì mà sợ
Trời sinh ra trời lại lấy đi
Sợ là sợ cái khi tắt thở
Nhiều khê trăm nôi! Ói nhiều khê...

Sợ phải nghe tấn phong đủ loại
Rồi nghe tiếp đủ thứ khen chê
Danh xưng, ngày càng thêm vô nghĩa
Bao người vui bao kẻ ủ ê.

Sợ phải nhìn gương mặt cũ mốc
Trên ti vi! Hiện mỗi mỗi ngày
Cũ và cũ. Cũ đến ngao ngán
Cứ bày ra. Này béo này gầy

Lướt mạng. Ngổn ngang tê lê póc
Áu dâm. Treo cổ. Té té lâu
Banh ta lông yêng hùng xa lộ
Đâm chém nhau và lễ đâm trâu...

Sợ luôn thi nhân cùng nghệ sĩ
Bấy lâu vẫn tưởng toàn tinh hoa
Cứ như có phép màu cổ tích
Miệng hùm nọc rắn. Ma. Nhiều ma...

Nỗi sợ miên trường! Sợ vãi nhụy
Vãi nhụy kinh. Miên trường miên trường
Nhìn phía sau! Miên trường lạnh cóng
Vọng trời xa! Đổ bóng tà huy!

Đ ấ M U Ộ N M Ắ T R Ồ !

Tôi bức xúc

Bạn bức xúc

Chúng ta đều bức xúc

Tôi tự thấy mình là người ngoài cuộc

Bạn cũng là người ngoài cuộc

Chúng ta có vẻ đều là người ngoài cuộc

Tôi vô can?

Bạn vô can?

Chúng ta vô can?

Đều vô can...

Tôi than

Bạn than

Chúng ta than

Tất cả đều than

Tôi đổ lỗi

Bạn đổ lỗi

Chúng ta đổ lỗi

Tất cả đều đổ lỗi

Tôi chối

Bạn chối

Chúng ta chối

Đồng thanh chối

Đồng lòng chối...

Tại trời!

Tại đất!

Tại phong kiến thực dân đế quốc

Tại bành trướng, tại đỏ tại xanh

Tại kinh tế thị trường có và không định hướng

Tại Hung King

Tại tất cả

Trừ tôi

Trừ bạn

Trừ chúng ta

Trừ tất cả chúng ta...

Bức xúc ngập tràn

Như biển cả bao la!

Vực sâu trước mặt

Tôi sẽ rơi

Bạn sẽ rơi

Chúng ta cùng rơi

Bi kịch

Hài kịch

Bi hài kịch

Bi đát kịch

Bi thảm kịch

Tấn kịch hề bi ai

Tôi dự phần
Bạn dự phần
Chúng ta dự phần
Tất cả dự phần...
Ái tình không chia đều
Bất hạnh chia đều
Buồn thảm chia đều
Tôi nhận
Bạn nhận
Chúng ta nhận
Tất cả buộc phải nhận
Định mệnh đen
Đổ trùm
Khấp lượ
Xóa bài
Làm lại cuộc chơi...
Muộn
Đã muộn mất rồi.

NÓI VỚI CON TRAI KHI BẮT ĐẦU LÀM BỐ

Khi con chưa lớn nhiều khi bố hay quát, mắng, đe nẹt
thậm chí là dùng roi
Nhiều khi một mình thở dài lòng buồn nẫu
Nhiều khi trong đêm còn khóc...
Lo lắng có lúc sợ hãi rùng mình
Cuộc sống bao nhiêu là bất an bao nhiêu là bất trắc
Ngôi nhà ta có khác chi mặt nước cánh bèo
Có khác chi tổ chim nhỏ nhoi giữa bao nhiêu giông gió
Thiếu tiền bố mẹ có thể đi vay
Thiếu gạo thiếu thịt thiếu đường thiếu sữa có thể mua
chịu
Đồng lương khéo co đắp đổi rồi cũng qua ngày
Nỗi bất trắc ngoài kia bố mẹ không thể...
Con lớn dần lên rạng ngời sắc vóc
Bố mẹ vẫn lo từng giờ từng phút
Con vô tư cười và nhiều khi "ráo hoảnh" trả lời
Bố lo mãi được sao? Mệt...
Nghe lần đầu thấy lòng trĩu nặng
Nghe lần hai lần ba cũng quen
Bố vẫn chờ con đêm muộn
Vẫn gọi nhắc con về ăn bữa trưa bữa chiều
Không mắng
Không la

Không than phiền
Mỗi khi con phàn nàn
Bố chỉ nói ừ khi nào con có con...
Khi ấy con sẽ hiểu
Khi ấy con sẽ biết nỗi lo thất ruột khi nghe tiếng khóc ầu
nhi
Nỗi muộn phiền đêm dài phải loay hoay những điều nhí
nhất cơm áo gạo tiền...
Nỗi hãi hùng trước những rập rình trở trêu lơ lửng đầu
đó vô ảnh vô hình
Nỗi khắc khoải khi ngồi nhìn con thơ thêm thiếp ngủ
Sẽ nhiều lần chập chờn giấc ngủ
Sẽ nhiều lần lặng im như tượng đá khi trong túi hết tiền
Con sẽ nhớ
Ngày nao bố ăn thừa dù chỉ một hai thìa cháo, một
miếng cơm
Thức ăn nuôi con không thể đổ vô thùng rác
Những chiếc khăn và tã và trăm thứ lúc nào cũng cần
khô, cần sạch
Chiếc bình sữa luôn phải tiệt trùng
Bao chuyện nhiều khê khi trong nhà một bé sơ sinh xuất
hiện...
Chắc bây giờ con đã hiểu câu truyền ngôn nghe thoáng
thấy sai sai
"Sinh con rồi mới sinh cha..."
Từ thừa xưa xa
Từ miệng ông bà
Nói lại.

VÔ ĐỀ

Những người muôn năm cũ
Hồn trong lòng chúng dân
Những thân ma đang sống
Mà đã chết ngàn lần.

Ồ! Muôn năm người cũ
Vẫn vẹn nguyên. Vẹn nguyên
Lòng người là trú xứ
Lòng người là quê hương.

Kìa những linh hồn chết!
Kìa những quỷ những ma
Ăn uống siêu dục lạc
Nhầy nhựa đến bao giờ?

Một đời sợ ánh sáng
Ngâm miệng kiếp nô tài
Lòng dạ đầy sân hận
Óc não toàn chông gai.

Muôn năm trong lòng người
Mài cũng không thể khuyết
Bùn vấy cũng không nhơ
Sáng trong cùng nhật nguyệt.

Thói mọi rợ di truyền
Vừa Ngu lại vừa Ác
Xứ ma ở lẫn người
Tù mù cùng bạc nhạc.

Một đời ta đọc văn
Sách cũng nát. Ngàn quyển
"HAI ĐỨA TRẺ"(*) rùng mình
Giác miên trường. Xao xuyên...

Xứ sở bị lãng quên
Xứ sở không ánh sáng
Giã từ! Thôi, giã từ
Ngày mỗi ngày vô vọng!

(*) Truyện của Thạch Lam.

KÊU CỨU

*[Chiều rét. Buột miệng kêu...Thế là nhớ bài thơ năm
ngoái của Cụ Liêu Thái về cái sự...khóc. Viết chơi...]*

Không bán được lợn

Kêu (giải) cứu!

Không bán được khoai lang

Kêu cứu!

Không bán được gà vịt ngỗng ngan ba sa tôm cua ốc
rắn...

Kêu cứu!

Không có vật phẩm y tế

Kêu cứu!

Kinh doanh lỗ dài dài

Kêu cứu!

Chợ truyền thống không độ nổi bán hàng oăn lai

Kêu cứu

Cử nhân không kiếm nổi việc làm

Kêu cứu

Nạn bằng giả hoành hành

Kêu cứu

In thơ bán chả ai mua cho không ai nhận

Kêu cứu

Sách lỏm khởm bán cân chả ai nhòm

Kêu cứu

Bạo hành bạo lực bạo dân

Kêu cứu

Ti vi ít ai xem đài ít người nghe báo ít người đọc

Kêu cứu

Văn mẫu tràn lan nghênh ngang

Kêu cứu

Kêu cứu kêu cứu kêu cứu

Líu ríu tất bật rộn ràng thảng thốt hoang mang hơn hở
thâm thì oang oang

Cả bốn phương tây bắc đông nam

Tổng phổ hoành tá tràng

Khởi đầu từ Vũ Đại làng

Cặp đôi kì diệu

Khai sáng khai quang sự kêu làm nên bản sắc

Kêu và kêu in hết

Triết học Tây Phương

Tôi/ta/chúng ta kêu cứu nghĩa là tôi/ta/chúng ta...tồn tại!

NGỌNG THI

Chẳng phải vàng bạc gì đâu,
Chỉ là đồng, sắt như nhau thôi mà!(*)
Nổi chìm trong cõi ta bà,
U mê, tỉnh thức, ma ma, người người.

Cũng chỉ vậy vậy thế thôi,
Cũng từ đất nặn lên ngôi tượng thờ.
Cũng ghê lạnh, cũng hững hờ,
Một ngày đổi gió thành cờ phát lên.

Ăn mày bống hóa thành tiên,
Bể dâu dâu bể...dưới, trên đảo chiều!
Thoắt khinh bỉ thoắt tin yêu,
Ma vương mấy lượt tiểu yêu mấy lần.

Trăm năm thế cuộc phong trần,
Phận chuồn mỏng cánh khồn thân phận hèn.
Mây xanh tâng bốc lời khen,
Đâu ngờ miệng thế...Bùn đen dập vùi.

Cho hay cơ sự tại người,
Ham danh! Để nổi ít vui nhiều sầu!
Đừng than Con Tạo cơ cầu,
Đừng kêu đất thấp trời cao làm gì!

Ngọng thi! Vẫy bút ngọng thi,
Khúc đồng dao lại chi chi chành chành!
Cái đanh nổi lửa cái đanh,
Con ngựa chết bụng trương phình! Ai ơi!

(*) Huyền thoại về các thời đại theo tinh thần mặt thế
luận!

CẢM TẠ

[Nhân Giỗ Nhà giáo Phạm Luận, Thầy tôi]

Thật phúc cho những - ai - không - thấy - mà - tin!
Đức tin từ thẳm sâu cõi lòng
Từ hoa thơm và có khi trái đắng
Từ nước mắt và nụ cười
Từ mồ hôi mặn chát
Từ máu nhỏ thấm sâu vào lòng đất
Từ những thao thức canh trường
Từ mùa hạ bỏng rát
Từ hiu hắt tiết đông
Từ bùng nổ hoa xuân
Từ thu tàn hoàng hoa kiêu hãnh nở
Thật phúc cho những người mang trọn niềm yêu tin!
Lắng lại nơi lòng ta một dáng người phiêu bồng, một
tiếng cười hoan hỉ, một giọng nói từ tâm như gió lành,
một ấm trà ban mai thanh đạm, chiếc kính lúp soi từng
chữ trang cổ thư ngả màu hư thực dấu thời gian
Lắng lại nơi lòng ta lối nhỏ dẫn ta bước lên ngôi nhà đơn
sơ lưng chừng ngọn đồi cao mướt xanh lá, trong vất
tiếng chim dập đầu xuân mưa giăng như bột tí tách rơi
rơi những giọt nước trời trong veo

Lắng lại trong ta giọng trầm vắng trong gió thoảng mây
bay thông dong thú lâm tuyền...

Thủa ấy ta chưa có dịp hành hương Yên Tử

Nhưng tại nơi đây lần đầu tiên trong đời được đọc và
nghe Cư trần lạc đạo thông dong sống như trúc như
thông không bận lòng mặc thói đời trắng đen lẫn lộn

Cũng tại nơi đây ta như được nghe Côn Sơn suối chảy rì
rầm qua khe đá lạnh bật lên thành tiếng khóc thời của
những thánh nhân dĩ vãng lùi xa...

Căn nhà nhỏ

Ẩn sĩ

Ai đã từng lại qua

Đất dưới chân còn lưu dấu vết

Ta không thể

Không thể biết

Ai còn ai mất

Ai nhớ ai quên...

Tây Hồ hoa uyển...không còn!

Chập chờn bóng hiền nhân một thửa

Từ sâu thẳm lòng ta

Thấp một nén tâm hương....

CHỢT NHỚ SỐNG MÒN

[Cuốn tiểu thuyết nhẽ ra phải ăn giải Nobel]

Lưu từ vạn thừa nỗi buồn
Không hóa đá
Mà hóa thành thịt da
Hóa thành hình hài
Hóa thành máu đỏ
Hóa thành nước mắt lặng lẽ rơi...
Giá như có thể hét lên cho vỡ toang lồng ngực
Giá như có thể li lợm rấn đanh
Giá như có thể hòa lẫn vào bóng tối
Giá như trở thành đàn trâu hay lũ bò ung dung nhai cỏ
Giá như và giá như
Ta bỗng thấy giật mình...
Chuyến tàu ủ ê buồn
Hững hờ nhả khói
Hững hờ vào ga
Đậu hững hờ

Và lại tiếp tục đi
Chiều muộn mù sương
Lạnh cóng
Chiều lạnh mù sương những ngôi làng sầu muộn những
kiếp người sầu muộn tái tê ngàn năm bất động
Nhân sinh mỗi mòn
Sinh ra là để chết
Ta bỗng nhận ra...
Tận cùng mỗi mòn
Tận cùng quanh quẩn
Lên tàu trở về quê cũ
Trở về kiếp lưu đày vạn thừa
Cố hương dài dằng dặc nẻo tha hương

THỜI THỔ TỬ...

Thời thổ tử tất thấy đều thổ tử!
Thổ tử cả đống cả đàn
Thổ tử dọc
Thổ tử ngang
Thổ tử trên
Thổ tử dưới
Thổ tử từ ngoài vào trong từ trong ra ngoài
Thổ tử lui thổ tử tới...
Ái tình thổ tử
Lí luận thổ tử
Đạo đức thổ tử
Quyền lực thổ tử
Tôn giáo, tang ma, hội hè, đình đám, sắc phong, khen
thưởng, luân lí, cương thường, tài và tình thổ tử
Những chuyến bay thổ tử
Những hô hào thổ tử
Những đoàn xe thổ tử
Những trận bóng thổ tử

Những kì thi thỏ tử
Những học hiệu thỏ tử
Những danh hiệu thỏ tử
Những anh hùng thỏ tử
Những nghi can bị can tù nhân thỏ tử
Những trang văn những bài thơ những khúc ca thỏ tử
Dài dặc những dòng sông bến bờ thỏ tử
Mênh mông biển khơi những chuyến tàu thỏ tử
Những cuộc chiến đẫm máu thỏ tử
Những đoàn xe cứu trợ thỏ tử...
Tình yêu thời thỏ tử vô sinh!
Tình yêu thời thỏ tử đưa nhau vào cõi chết!

CÓ HAY KHÔNG?

Có xá lý hay không
Có vua hùng hay không có vua hùng
Có chúa trời
Có đấng tối cao
Có đấng sáng tạo vạn năng
Có địa ngục và có thiên đàng
Có linh hồn về thiên quốc hoặc lang thang
Có đời cha ăn mặn đời con khát nước
Có thiện giả thiện báo ác báo ác lai
Có lòng lộng lười trời....
Có hay không
Không hay có
Những câu hỏi bủa vây
Những câu hỏi ngạt thở
Những câu hỏi xoắn não
Những câu hỏi lừng lơ từ trời mọc lên từ đất
Hàng ngày
Hàng giờ
Trăm năm ngàn năm
Những câu hỏi khiến bao nhiêu trí tuệ siêu việt nỗ lực
khăng định kiếm tìm
Những câu hỏi khiến bao nhiêu trí tuệ siêu việt nỗ lực
bác bỏ

Những câu hỏi gây giông tổ
Giông tổ ngôn từ
Giông tổ chiến chinh
Mặt đất chậ đầy những câu hỏi
Mặt đất lớp lớp xương khô
Mặt đất đầm đìa máu chảy
Mặt đất ngun ngún khói đen đốt sách hỏa thiêu
Mặt đất rền vang tiếng nguyện cầu
Mặt đất ồn ào tranh cãi đổ mồ hôi và sôi nước mắt
Có hay không
Không hay có
Ta nhớ khúc đồng dao quê mùa
Khúc đồng dao mẹ cha ta dạy thừa thiếu thời
Tập tầm vông
Tay không tay có
Tập tầm vó
Tay có tay không
Có có không không
Không không có có...

KHÚC TIỀN ĐƯA

[Ngoài 60 tuổi, tôi mới được đọc được nghe Nguyễn Đình Toàn. Rất muộn! Nghe tin ông qua đời, viết ít dòng tiễn biệt!]

Những chiếc lá cuối cùng thu muộn
Rơi! Rơi! Những giọt buồn về đất
Chầm chậm đông về vi vút gió
Xót thương những sợi nắng còn vương.

Rừng xao xác thanh âm nhạc khúc
Những ai người góc biển chân mây
Tình cố nhân mang mang cố quốc
Vạn dặm đường xa! Ai có hay?

Hà thành xứ! Một lần xa mãi!
Đất phương Nam! Thêm một lần đi!
Đêm vọng tưởng tiếng đàn rơi lệ
Thái Bình Dương sóng vỗ biệt li.

Những hạt mầm thi ca sẽ mọc
Nơi lòng người mỗi độ xuân sang
Rừng thay lá đất thêm màu mỡ
Giấc miên trường! Như sách sang trang!

Nhắm mắt xuôi tay yên lòng nhé!
Đang đợi anh! Một thửa bạn bầu
Đợi anh! Những vòng tay rộng mở
Nơi trời xa hội ngộ! Trời xa...

SỢ NGƯỜI

*Tự nhiên thấy mình mang bệnh như cậu bé con nhà
Nhuận Thổ trong truyện của Lỗ Tấn...*

Sợ Giời, tất nhiên rất sợ
Nhưng tin Giời rất công bằng
Sợ Đất, tất nhiên rất sợ
Nhưng tin Đất luôn bao dung

Sợ Phật, tất nhiên là sợ
Nhưng Phật Hi Xả Từ Bi
Sợ Chúa, tất nhiên là sợ
Nhưng Chúa Yêu thương vô bờ!

Thánh Thần Ma Quỷ. Rất sợ
Nhưng mình thì sống thiện lành
Có thờ có thiêng... Nghe nói
Thôi thì hương khói quanh năm

Còn người... Còn người ... Sợ lắm
Nào là mua mật bán gừng
Nào là tâm xà khẩu Phật
Nào là dựng đứng nói không

Sợ nhất những người béo lẻo
Cứ y như là bạn thân
Bất ngờ. Bất ngờ. Quay lưng
Bất ngờ bất ngờ dao đâm...

Sợ quá những người diễn kịch
Mặt nạ đeo khéo vô cùng
Nói toàn nhân văn nhân nghĩa
Nhưng làm thì ác quá chừng

Sợ nhất những người...nhiều chữ
Hay cũng gọi là văn nhân
Mượn chuyện văn chương rửa hận
Sợ thay! Lấy oán trả ân!

Sợ người. Sợ người. Thật sợ
Có ai sợ giống tôi không!?

HỎI VÀO TRỜI XANH

Có một thời câu được trích dẫn rất nhiều
NẾU ANH BẮN VÀO QUÁ KHỨ BẰNG SÚNG LỤC
THÌ TƯƠNG LAI SẼ BẮN VÀO ANH
BẰNG ĐẠİ BÁC.

Tôi cũng đã từng tin đó là Chân lí
Tôi cũng đã từng tin đó là những chữ Vàng đáng được
khắc trên Hoa cương, Cẩm thạch
Nhiều người như tôi cũng đã từng tin, chắc thế
Cũng có thể hôm nay vẫn rất nhiều người tin
Và cả ngày mai, ngày mai nữa người ta vẫn tin...
Có thật đó là Chân lí?
Có thật đó là thước ngọc khuôn vàng?
Có thật là bất di bất dịch?
Thì ai mà chẳng có quá khứ
Dân tộc nào mà chẳng có quá khứ
Có thật không toàn vàng son?
Có thật không toàn vinh quang chiến thắng?
Có thật không toàn rạng ngời ánh sáng?
Có thật không toàn những anh hùng?
Mở trang sử cũ giấy trắng mực đen
Mở thêm những trang dã sử lưu truyền nơi dân chúng

Quá khứ hiện ra...
Nhai thịt người ngọt như miếng cam
Tàn hại nhau dù cùng xương cùng thịt
Chia năm xẻ bảy tan tành đất nước
Chinh chiến miên man xương trắng phơi đầy
Mở lại trang sử cũ
Lở đất long trời
Đấu tố
Ruộng đồng xác xơ mặt người vàng vố
Miếng ăn được nâng lên bằng trời
Mở trang sử cũ
Ma ở lẫn với người
Ma hiền lành còn người thì tàn ác
Mở lại trang sử cũ
Cả ngàn năm nô lệ giặc Tàu
Tiếng nói một đàn chữ viết một neo
Rập theo bắc phương chẳng sót một điều gì
Người có học thuộc lòng Bắc sử
Thành thạo Văn ngôn ve véo Đường thi

Mở lại trang sử cũ
Tàu thế nào thì ta thế ấy
Như con ngựa mù quen lối bước đi
Họ mao ít ta mao nhiều, hủ nho hơn cả quê hương
Khổng tử
Mở trang sử cũ
Mốc meo
Xức nước hoa để làm gì
Mạ vàng để làm gì
Huyền thoại hóa để làm gì
Lo tương lai đại bác bắn vào
Rút cục là vì hèn nhất
Sợ sự thật như cú sợ mặt trời...
Những dòng này tôi viết cho tôi
Hỏi vào trời xanh không mong lời đáp.

TRONG SUY NGHĨ CỦA TÔI

1.

Chả tính toán

Không vụ lợi

Và biết điều không tranh chòi đua chen gào chửi

Nàng là Thị Nở công dân Vũ Đại làng

Dân bản địa bốn nghìn năm bàn chân giao chỉ nên không
cần dép guốc tất xa lạ với các loại giày

Nàng là người tốt bẩm sinh

Hồn nhiên bẩm sinh

Mắc bệnh dở người

Cũng gọi là dở hơi

Thật may quá trời nàng không mê thơ và chỉ hơi hơi mê
traí

Ừ

Người tốt là như thế

Không cần rung rung não nề thi phú

Không cần toan tính khi...yêu

Nhưng khi cần thì biết nấu cháo

Món ăn cổ truyền bài thuốc gia truyền

Ồ!

Nàng thua Kiều

Không mười lăm năm lưu lạc

Thanh y thanh lâu phu nhân trộm cắp

Khi bé tấc

Nở không nghĩ nhảy lầu...

2.

Hón hờ học giả

Hón hờ dân đen

Hón ha hón hờ

Vietnam Japan tương đồng tương thông tương giao
tương cảm...

Bắt quàng làm họ

Hón hờ vui

Y hết công dân làng mù

Y hết

Biết hay là không biết hay giả vờ như không biết?

Japan chưa bao giờ mê cháo lú khổng nhò

Chưa bao giờ thần phục china

Chưa bao giờ háo danh khoa cử

Chưa bao giờ tự nhận hoa nhân

Sự thần kì japan

Không bao giờ lặp lại

Đừng có mà mong

Đừng hão huyền dễ dãi

Xứ sở những người không chịu lớn

Tí hon

Lon ton

Chỉ có ngu và ác di truyền

Gen trội

Luôn luôn trội...

3.

Gen di truyền Ngu và Ác

Lặn sâu đáy vực vô thức âm u

Nơi đám đông vô danh

Nơi đám đông hữu danh

Nơi đám người bụng dăm bồ chữ

Chữ nghĩa sắc lèm nhọn hoắt

Chữ nghĩa gai chông nhọn hoắt

Chữ nghĩa phì phò phì đại hơi ngạt địa ngục

Chữ nghĩa lạnh cóng nọc độc

Chữ nghĩa thơn thớt nói cười

Chữ nghĩa tạc nên hình hài con người tạc nên hình hài
xứ sở

Ác và Ngu

Ngu nên Ác

Ngu mang bộ mặt thiện lương

Ác tâm cao trí xảo

Khôn rạch giời nứt đất

Ăn thịt người như miếng cam ngọt

Ôi gen di truyền bao giờ mới dứt

Biết đến bao giờ

Hay chẳng bao giờ....

Không đại dịch
Không thiên tai
Không đạn nổ bom rơi
Không! Không có tình huống khẩn cấp
Những ngày thường nối tiếp ngày thường
Không đại lễ
Không treo cờ rủ
Những ngày thường có phần đơn điệu và nhàm tẻ
Chín mươi chín phần chín phần trăm ăn uống ngủ nghỉ
uống chè chén vỉa hè và bia cỏ và cơm hộp và seo phi và
cúng phây và đội xe vào ca doanh nghiệp nước ngoài
Những ngày thường
Tưởng như là chỉ thế...
Đọc báo
Toàn báo lẽ phải
Sợ hãi
Một mình sợ hãi
Người chết cháy
Trẻ bị bỏ rơi
Áu nhi bị cha dượng tỉ mẩn đóng đinh vô đầu
Người thân chết bỏ vô thùng xộp mang về quê hương
bản quán

Cả nhà tự tận bằng thuốc chuột vì không có gì ăn
Anh em giết nhau vì đất hương hỏa
Bắt cóc trẻ tống tiền bạc tỉ
Lừa đảo công nghệ cao tận ngõ hẻm hang cùng
Sát thương người thực thi công vụ
Mĩ kim lèn chặt những thùng xốp chở về dinh thự múa
gậy vườn hoang
Lừa đảo quy mô toàn quốc đã thành thông lệ
Bằng cấp giả, danh hiệu giả, anh hùng giả, trí thức giả, tu
hành giả, tiền giả, thông tin giả, bệnh án giả, lương thiện
giả, tâm linh giả, thần tượng giả...
Chuyện đời thường
Những ngày thường đã không cháy lên
Như đồng tro tàn dần nguội lạnh
Những ngày thường khiến ta rùng mình ớn lạnh
Không nghĩ nữa
Không nghĩ nữa
Thôi không nghĩ nữa...

TRONG Ý NGHĨ CỦA TÔI (HẬU HIỆN ĐẠI I), tập thơ của ĐẶNG TIẾN (Thái Nguyên), là tác phẩm thứ 86 trong Tủ Sách Điện Tử T.Vấn & Bạn Hữu. Bản điện tử được phát hành miễn phí trên hệ thống toàn cầu của trang mạng văn học:

T.Vấn & Bạn Hữu
(T-Van.Net).

*Bản Quyền thuộc về Tác giả
và Tủ Sách T.Vấn & Bạn Hữu*

Cùng Tác Giả Đã Xuất Bản

